Bundel - Raadscommissie van 7 juni 2022

Agenda bijlagen

Korte weergave raadscommissie 7 juni 2022

Vastgesteld verslag raadscommissie 7 juni 2022

1 Opening en mededelingen

2 Vaststelling agenda (tot en met agendapunt 4)

Agenda raadscommissie EN de aansluitende raadsvergadering 7 juni 2022

3.a Jaarrekening en advies De Bolder

Advies Jaarverslag-Jaarrekening 2021 DeBolder

JAARVERSLAG2021-def_inclVerklAccountant

3.b Ontwerp-Programmarekening 2021, in aanwezigheid accountants

Het jaar 2021 was evenals 2020 een bijzonder jaar door de coronapandemie, desondanks zijn de gemeentelijke taken uitgevoerd.
De programmarekening geeft een positief rekeningsaldo van € 5,0 miljoen. Dit saldo bestaat voornamelijk uit incidentele middelen. Er is een eenmalige afkoop voor onderhoud wegen van Rijkswaterstaat ontvangen en er is meer aan incidentele subsidies binnengehaald dan begroot. De corona pandemie maakte dat sommige
werkzaamheden en investeringen in de tijd iets moesten gaan schuiven, wat leidt tot een voordeel van € 1 miljoen. Ook werd Texel de tweede helft van 2022 meer bezocht dan verwacht, werd er meer gebouwd, waardoor we € 1,1 miljoen meer toeristenbelasting, parkeeropbrengsten en leges omgevingsvergunningen
hebben gerealiseerd. Tot slot waren de rentes in 2021 (nog) historisch laag en dat dat geeft een financiële meevaller.
De Auditcommissie heeft een advies geformuleerd - deze is bijgevoegd.
De voorzitter, mevrouw Visser, zal de adviezen mondeling toelichten.
De accountants, de heren Peters en Olij, zijn bij de bespreking aanwezig.

Advies Auditcommissie over de Programmarekening 2021

Concept-raadsbesluit - Programmarekening 2021

Advies - Programmarekening 2021

Bijlage - Programmarekening 2021

Ter informatie: Controleprotocol 2019 t/m 2021 (basis voor de accountant)

Controleverklaring 2021 - Gemeente Texel

Accountantsrapport 2021 - Gemeente Texel

4 Sluiting RAADSCOMMISSIE

5 *** Schorsing ***

Tijdens de schorsing wordt het coalitieakkoord door de kandidaat-wethouders - en raadsleden getekend.

6 Opening bijzondere RAADSVERGADERING door burgemeester Uitdehaag en vaststelling agenda (agendapunt 5 - 11)

7 Vaststelling agenda (punt 8 tot en met 11)

Agenda bijzondere raadsvergadering 7 juni 2022

8 Benoeming en installatie wethouders Hooijschuur, Van de Belt en Kieft

De Commissie Stem- en Geloofsbrieven heeft op 1 juni 2022 de geloofsbrieven van de kandidaat-wethouders beoordeeld. De commissie bestaat uit:
De heer Oosterhof (voorzitter), mevrouw Visser en de heer Kooiman (ondersteuning ligt in handen van de griffier).
De commissie onderzoekt de geloofsbrieven van kandidaat-wethouders en de daarbij behorende stukken en toetst of de kandidaat-wethouder voldoet aan de wettelijke vereisten, conform het gestelde in de artikelen 15 (lid 1 en lid 2), 35, 36a, 36b, 41b, 41c en 46 Gemeentewet (zie bijlage 'Toetsing kandidaat wethouders').
De heer Oosterhof zal mondeling de bevindingen van de commissie toelichten.
Na een positief oordeel over de geloofsbrieven volgt een schriftelijke stemming.
(Ter informatie: Kandidaat-wethouders die op dit moment tevens raadslid zijn, stemmen mee. De wetgever heeft dat expliciet geregeld in artikel 13 lid 2 Gemeentewet.)
De raadsleden vullen hun stembriefjes is, waarna kort wordt geschorst en de Commissie Stem- en Geloofsbrieven buiten de raadzaal de stemmen gaat tellen. Na terugkeer in de raadzaal geeft de voorzitter de resultaten van de stemming.
Benoemde wethouders worden beëdigd, door ten overstaan van de gemeenteraad de eed of belofte af te leggen.
Er is daarna ruimte voor sprekers.

Eed of belofte Wethouders

Raadsbesluit - Benoeming wethouders

Toetsing kandidaat wethouders

9 Vrijgevallen plaatsen in de gemeenteraad opvullen

Indien de zetels van de heren Van de Belt en Kieft vrij zijn gekomen na agendapunt 7, moeten op dit moment stappen worden gezet voor benoeming van twee raadsleden, die de vrijgevallen zetels gaan 'bezitten'.
De Commissie Stem- en Geloofsbrieven heeft op 1 juni 2022 ook de geloofsbrieven van de kandidaat-raadsleden, de heren Lely en Soyer, beoordeeld. De commissie bestaat uit:
De heer Oosterhof (voorzitter), mevrouw Visser en de heer Kooiman (ondersteuning ligt in handen van de griffier).
De heer Oosterhof licht de bevindingen mondeling toe.
Na mededeling van goedkeuring van de geloofsbrieven is de toelating van beide heren tot de gemeenteraad een feit.
Omdat de heer Soyer niet aanwezig kan zijn, zal alleen de heer Lely ook daadwerkelijk al geinstalleerd worden; voor de heer Soyer zal dat gebeuren op 22 juni.

Eed en belofte voor raadsleden

Ter info: Samenstelling gemeenteraad - en commissieleden - 2022-2026

10 Rondvraag

11 Sluiting van deze Bijzondere Raadsvergadering

Korte weergave raadscommissie 7 juni 2022

(In paars teksten die nieuw zijn t.o.v. de oorspronkelijke agenda)

1 Opening en mededelingen

Burgemeester Uitdehaag heeft twee mededelingen:

- Inzake de koers van de brandweerorganisatie: op Texel speelt in elk geval niet dat posten moeten sluiten. Dat betekent echter niet dat we geen gevolgen gaan merken; hij zal er op een later moment bij de gemeenteraad op terug komen.
- Veiligheidsregio's (VR) moeten crisis-noodopvang regelen; onze VR is tegen gesleep met mensen van de ene naar de andere locatie; er wordt ingezet op het nu al huisvesten van statushouders, die in het najaar toch al zouden komen (klik hier voor de brief aan de Minister). Voor Texel geldt dat we er klaar voor zijn: Chalets Zandkoog en het schip.

2 Vaststelling agenda (punt 1 tot en met 4)

Ongewijzigd vastgesteld.

3.a Jaarrekening en advies De Bolder

RESULTAAT: HAMERSTUK raadsvergadering 22 juni 2022

3.b Ontwerp-Programmarekening 2021, in aanwezigheid accountant

Het jaar 2021 was evenals 2020 een bijzonder jaar door de coronapandemie, desondanks zijn de gemeentelijke taken uitgevoerd.
De programmarekening geeft een positief rekeningsaldo van € 5,0 miljoen. Dit saldo bestaat voornamelijk uit incidentele middelen. Er is een eenmalige afkoop voor onderhoud wegen van Rijkswaterstaat ontvangen en er is meer aan incidentele subsidies binnengehaald dan begroot. De corona pandemie maakte dat sommige werkzaamheden en investeringen in de tijd iets moesten gaan schuiven, wat leidt tot een voordeel van € 1 miljoen. Ook werd Texel de tweede helft van 2022 meer bezocht dan verwacht, werd er meer gebouwd, waardoor we € 1,1 miljoen meer toeristenbelasting, parkeeropbrengsten en leges omgevingsvergunningen hebben gerealiseerd. Tot slot waren de rentes in 2021 (nog) historisch laag en dat dat geeft een financiële meevaller.

De heer Olij (accountant) vertelt de highlights van het accountantsrapport (klik hier voor het gehele rapport). Dat gaat dan over:
- SISA (Single information, Single audit; gaat over geld dat gemeenten krijgen om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren)
- Sturing op naleving regelgeving inkoop- en aanbesteding.

- De Auditcommissie heeft een advies geformuleerd – klik hier. De voorzitter, mevrouw Visser, heeft een toelichting gegeven.

Toezeggingen:

- **De heer Ran (VVD)** krijgt schriftelijk antwoord op de vraag wat bedoeld wordt met de opmerking 'Aangeschaft' (bladzijde 75) als resultaat bij de uitvoering van de motie Openbare verlichting terug op risicovolle punten.
- **De heer Ran** krijgt ook nog antwoord op de volgende vraag: Op bladzijde 77 staat dat er een positief saldo van € 405.000 is door o.a. hogere inkomsten parkeerboetes. Hoe kan het dat er hogere opbrengsten zijn terwijl destijds gesteld werd dat een nadeel van vergunning-parkeren is dat de gemeente de boetebedragen dan niet ontvangt?
- **Mevrouw Visser (PvdA pro Texel)** geeft aan dat het opvallend is dat het risico zoals beschreven op pagina 104 bij R11 ('*De staat van sommige wegen …. Kans op ongelukken groter*') al sinds 2019 precies zo omschreven staat, terwijl er sinds die tijd toch veel meters weg en fietspad zijn aangepakt. Hoe kan dat? Burgemeester Uitdehaag geeft aan dat het college hier bij de volgende rapportage nog een keer goed naar zal kijken.

RESULTAAT: HAMERSTUK raadsvergadering 22 juni 2022

Verslag raadscommissie Programmabegroting 2021

Dinsdag 07-06-2022

Aanwezig

Voorzitter	Mevrouw A.A.M. van de Wetering
Raadsleden	Mevrouw M.E. van der Werf, de heer C. Hoogerheide, de heer F. Oosterhof (Texels Belang), de heer R van de Belt, mevrouw A.P. Visser-Veltkamp, de heer E. Hercules (PvdA), de heer H. Kieft, de heer F. Zegel (GroenLinks), de heer N.C.B. Ran, de heer A. Huisman (VVD), de heer N. Rutten (CDA), de heer E.P. Kooiman (Hart voor Texel)
Commissieleden	De heer N. Lely (PvdA pro Texel), de heer G.W. Berger (GroenLinks), de heer M. Rosman (VVD), de heer M.H.M. van Troost (CDA), de heer D.C. Schouwstra (Hart voor Texel), de heer S. Eschweiler (D66)
Raadsgriffier	Mevrouw M. de Porto
Verslag	Mevrouw H.D.M. Zandee-van Heerwaarden
College	Burgemeester M.C. Uitdehaag, demissionair wethouders mevrouw H. Huisman en de heer R. van de Belt
Ambtelijk	Mevrouw M. Lubach, de heer O. Werkman
Insprekers	Accountants de heren P. Peters en J. Olij

Afwezig met kennisgeving

--

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER opent deze speciale avond om 19.00 uur, i.v.m. aanwezigheid van de accountants bij bespreking van de ontwerp Programmarekening 2021.
Raadsleden Koot en Dros hebben zich afgemeld.

Mededeling burgemeester UITDEHAAG: u hebt misschien gelezen over verschil van mening in de Veiligheidsregio NHN over de koers van de brandweerorganisatie. Het gaat dan over mogelijke sluiting van posten, en wellicht minder materieel op sommige locaties. Hij verzekert dat zoiets op Texel niet speelt, maar waarschuwt dat dit niet wil zeggen dat we hier geen gevolgen van zullen ondervinden. Hij *komt hier later nog op terug*.

toezegging

Mededeling burgemeester UITDEHAAG: in verband met de crisis bij de opvang van asielzoekers in Ter Apel, heeft de Minister de Veiligheidsregio's opgedragen ze crisis-noodopvang te gaan regelen. Onze VR zegt echter dat dit slepen met mensen van de ene naar de andere tijdelijke opvang eigenlijk niet menswaardig is. Wel willen onze gemeenten statushouders die dit najaar sowieso zouden komen, en hier toch al zouden gaan integreren, nu eerder huisvesten. Dat is per brief gezamenlijk uitgedaan aan de Minister. Een aantal gemeenten heeft deze brief al openbaar gemaakt, dus wil de burgemeester dit bericht even inkleuren. In december heeft Texel al vooruitgezien om chalets bij Zandkoog te plaatsen. Daarin kunnen we die statushouders vrij eenvoudig huisvesten. De burgemeester is dan ook heel blij deze oplossing te hebben, zodat niet tweewekelijks met mensen van en naar Texel hoeft te worden gesleept. Zowel in de chalets als met het schip in Oudeschild hebben we een goede oplossing, meent hij. En al heeft dat enorm veel inzet van de organisatie en geld gekost, de burgemeester is er trots op dat we het hier op deze manier hebben kunnen regelen.

2. **Vaststelling agenda**

De agenda wordt vastgesteld.

3. **Accountantsrapport 2021**

De heer OLIJ krijgt het woord. Hij beperkt zich tot een aantal 'highlights' uit hun rapport, en de belangrijkste aanbevelingen.
Opvallende post is de afkoopsom, waar hij vanwege geheimhouding verder niets over kan zeggen. Deze som is conform de BBV-voorschriften verwerkt, constateert de accountant.
De Oekraïnecrisis staat nog niet in dit accountantsrapport, want die begon pas in 2022.
In het kader van SISA zijn er helaas weer regelingen bij gekomen (nu al 19). Daarmee kan de gemeente de gemaakte kosten voor vluchtelingenopvang naar verwachting vergoed krijgen. Dit alles heeft natuurlijk de nodige impact gehad, vooral voor de organisatie en de controller. Het vormt een extra belasting, ook omdat het in dezelfde periode viel.
Uiteindelijk is dit alles door de accountant goed bevonden.
Bij de interne controle kwamen onder andere de aanbestedingen terug, zoals wel vaker is gebeurd. Eén aanbesteding voor externe inhuur ziet de accountant als rechtmatigheids-fout, want die is niet volgens (Europese) aanbestedingsregels gegaan.
Vermeld moet wel worden dat ze dit jaar op aanbestedingen goed hebben gezocht. Je vindt dan altijd wel iets. Er waren nog enkele aanbestedingen waarbij het college heeft afgeweken. Dat kan een keer voorkomen, maar zou uitzondering moeten zijn.
Over de TOZO-regeling –die nu afgelopen is- is vorig jaar veel gerapporteerd. De controle hiervan is uitbesteed aan Alkmaar, en die hebben positief gerapporteerd over hoe Texel hiermee is omgegaan. In 2020 lag dat anders, want toen was het nog een noodregeling. In 2021 is er flink aan getrokken om de regeling wettelijk sluitend te maken.
Voor wat betreft rechtmatigheidsverantwoording is vorige maand in de werkgroep bij het Ministerie aangegeven dat ze die in januari 2023 willen invoeren. Daar zijn de accountants een opzet voor aan het maken om over 2022 goed te kunnen rapporteren in de paragraaf bedrijfsvoering.

Vanuit de raadscommissie zijn er geen vragen of opmerkingen aan de accountants.
De VOORZITTER dankt hen voor hun komst en toelichting.

3a. **Jaarrekening en advies De Bolder**

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

3b. **Ontwerp-Programmarekening 2021, in aanwezigheid accountant**

Raadslid VISSER (voorzitter auditcommissie) licht hun adviezen toe. We nemen aan dat die het komende jaar/ 2 jaar opgepakt worden.
1: niet alle adviezen zijn overgenomen, graag in het vervolg uitleg waarom (nog) niet
2: er missen wat linkjes naar relevante stukken
3: soms mist uitleg over wat er bereikt is, bij duidelijker geformuleerde doelen.
Inhoudelijk financieel had de auditcommissie verder geen vragen of opmerkingen, dus er is geen bezwaar tegen vaststelling.

De VOORZITTER behandelt de ontwerp-programmarekening per hoofdstuk.
Raadslid RAN geeft aan dat in H8, blz.75, bij resultaten van afgeronde moties en initiatief-voorstellen, over de motie uit 2018 'openbare verlichting terug op risicovolle punten' het resultaat 'aangeschaft' staat. De indruk bestaat dat niet geheel aan de motie is voldaan.
Op blz.77 staat 'hogere parkeeropbrengsten en hogere opbrengst parkeerboetes'. Er is destijds uitgebreid gesproken over invoeren van vergunning-parkeren. Toen zou nadelig

effect zijn dat de gemeente die boetes niet meer zelf ontvangt. Hoe kan de opbrengst van parkeerboetes sinds de invoering van vergunning-parkeren nu toch hoger zijn? Burgemeester UITDEHAAG antwoordt op de eerste vraag dat hier ambtelijk afgelopen
Toezegging periode wel degelijk over is gesproken, en dat over deze aanschaf nog meer informatie
Toezegging onderweg is. Op de tweede vraag komt hij misschien nog schriftelijk terug. In ieder geval gaan de boetes die algemene zaken uit de landelijke verkeerswet betreffen naar het CJIB. Voor zover het *eigen* wetgeving betreft, bijv. parkeren van caravans zonder vergunning, dan ontvangt de gemeente de boetes in principe wél zelf. Bereidheid tot betalen ligt hier overigens rond 95%, geeft hij nog aan.
Raadslid VISSER leest op blz.104 in paragraaf D, onder risico's nr.11, dat de staat van sommige wegen op korte termijn onder het veiligheidsniveau dreigt te komen. Dit stond er ook al in 2019 en sindsdien is er heel veel aan de wegen gedaan, dus ze is verbaasd dat dit er nog staat. Burgemeester UITDEHAAG denkt dat die tekst inderdaad wat kort door de bocht is. Er zijn inderdaad al heel wat kilometers gemaakt, maar toch zijn er nog steeds (delen van) wegen die nog niet opgeknapt zijn. De tekst is dus niet helemaal onjuist.

Ontwerp-programmabegroting gaat als hamerstuk naar de raad van 22-6-2022.

4. Sluiting

De VOORZITTER dankt allen voor de inbreng. Zij sluit de vergadering om 19.20 uur.
Na schorsing volgt een bijzondere raadsvergadering ter benoeming en installatie van de nieuwe wethouders Hooijschuur, Van de Belt en Kieft. Tevens worden dan kandidaat-raadsleden Lely en Soyer benoemd om de twee vrijgevallen zetels te bezetten.

Afkortingen: BBV = besluit begroting en verantwoording, SISA = single audit, single information, TOZO = tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadscommissievergadering van 29 juni 2022,

De griffier,

Agenda raadscommissie en raadsvergadering

Datum	07-06-2022
Tijd	19:00 – 23:00
Locatie	Raadszaal
Voorzitter	Mevrouw A. van de Wetering
Toelichting	Dit een speciale avond. Eerst is er een commissievergadering, waarin de ontwerp-Programmarekening wordt behandeld; de accountant is daarbij aanwezig. Na een korte schorsing zal een bijzondere raadsvergadering worden geopend, waarin verschillende benoemingen (wethouders, raadsleden) op de agenda staan.

1 **Opening en mededelingen**

2 **Vaststelling agenda (punt 1 tot en met 4)**

3.a **Jaarrekening en advies De Bolder**

3.b **Ontwerp-Programmarekening 2021, in aanwezigheid accountant**

Het jaar 2021 was evenals 2020 een bijzonder jaar door de coronapandemie, desondanks zijn de gemeentelijke taken uitgevoerd.
De programmarekening geeft een positief rekeningsaldo van € 5,0 miljoen. Dit saldo bestaat voornamelijk uit incidentele middelen. Er is een eenmalige afkoop voor onderhoud wegen van Rijkswaterstaat ontvangen en er is meer aan incidentele subsidies binnengehaald dan begroot. De corona pandemie maakte dat sommige werkzaamheden en investeringen in de tijd iets moesten gaan schuiven, wat leidt tot een voordeel van € 1 miljoen. Ook werd Texel de tweede helft van 2022 meer bezocht dan verwacht, werd er meer gebouwd, waardoor we € 1,1 miljoen meer toeristenbelasting, parkeeropbrengsten en leges omgevingsvergunningen hebben gerealiseerd. Tot slot waren de rentes in 2021 (nog) historisch laag en dat dat geeft een financiële meevaller.

- De Auditcommissie heeft een advies geformuleerd – deze is bijgevoegd. De voorzitter, mevrouw Visser, zal de adviezen mondeling toelichten.
- De accountants, de heren Peters en Olij, zijn bij de bespreking aanwezig.

4 **Sluiting RAADSCOMMISSIE**

5 ***** Korte schorsing *****

6 **Opening bijzondere RAADSVERGADERING door burgemeester Uitdehaag**

7 **Vaststelling agenda (punt 8 tot en met 11)**

8 **Benoeming en installatie wethouders Hooijschuur, Van de Belt en Kieft**

De Commissie Stem- en Geloofsbrieven is op 1 juni 2022 in vergadering bijeen geweest.
Dit is wat de Commissie Stem- en Geloofsbrieven doet:
De commissie onderzoekt de geloofsbrieven van kandidaat-wethouders en de daarbij behorende stukken en toetst of de kandidaat-wethouder voldoet aan de wettelijke vereisten, conform het gestelde in de artikelen 15 (lid 1 en lid 2), 35, 36a, 36b, 41b, 41c en 46 Gemeentewet (zie bijlage 'Toetsing kandidaat wethouders').

De commissie bestaat uit:
De heer Oosterhof (voorzitter), mevrouw Visser en de heer Kooiman (ondersteuning ligt in handen van de griffier). De heer Oosterhof zal mondeling de bevindingen van de commissie toelichten.

Na een positief oordeel over de geloofsbrieven volgt een schriftelijke stemming.
(*Ter informatie: Kandidaat-wethouders die op dit moment tevens raadslid zijn, stemmen mee. De wetgever heeft dat expliciet geregeld in artikel 13 lid 2 Gemeentewet*.)

De raadsleden vullen hun stembriefjes is, waarna kort wordt geschorst en de **Commissie Stem- en Geloofsbrieven** buiten de raadzaal de stemmen gaat tellen. Na terugkeer in de raadzaal geeft de voorzitter de resultaten van de stemming. Benoemde wethouders worden beëdigd, door ten overstaan van de gemeenteraad de eed of belofte af te leggen.

Er is daarna ruimte voor sprekers.

9 Vrijgevallen plaatsen in de gemeenteraad opvullen

Indien de zetels van de heren Van de Belt en Kieft vrij zijn gekomen na agendapunt 7, moeten op dit moment stappen worden gezet voor benoeming van twee raadsleden, die de vrijgevallen zetels gaan 'bezitten'.

De Commissie Stem- en Geloofsbrieven heeft op 1 juni 2022 ook de geloofsbrieven van de **kandidaat-raadsleden, de heren Lely en Soyer**, beoordeeld. De commissie bestaat uit:
De heer Oosterhof (voorzitter), mevrouw Visser en de heer Kooiman (ondersteuning ligt in handen van de griffier).
De heer Oosterhof licht de bevindingen mondeling toe.

Na mededeling van goedkeuring van de geloofsbrieven is de toelating van beide heren tot de gemeenteraad een feit.
Omdat de heer Soyer niet aanwezig kan zijn, zal alleen **de heer Lely** ook daadwerkelijk al geïnstalleerd worden; voor **de heer Soyer** zal dat gebeuren op 22 juni.

10 **Rondvraag**

11 Sluiting van deze Bijzondere Raadsvergadering

Advies

B&W	20/26-04-2022
Raad	22-06-2022
Commissie	07-06-2022
Portefeuillehouder	R. v.d. Belt

Jaarverslag/Jaarrekening De Bolder 2021

Jaarverslag/Jaarrekening 2021 van Leer-werkbedrijf De Bolder wordt ter vaststelling aangeboden.

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel doel	2.2.1.6	Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Akkoord te gaan met het jaarverslag en de jaarrekening 2021.
2. Akkoord te gaan met de onttrekking van het negatieve resultaat 2021 aan de Reserve Egalisatie rekeningresultaten van De Bolder.
3. De jaarrekening te laten opnemen in de geconsolideerde jaarrekening van de gemeente Texel en via de raadsbrede commissie ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.

Toelichting

T.a.v. de bestemming van het resultaat: voorgesteld wordt het (negatieve) resultaat te onttrekken aan de Reserve Egalisatie rekeningresultaten.

Samenvatting

De jaarrekening van Leer-werkbedrijf De Bolder sluit met een negatief resultaat van € 51.775, dit met name door extra onvoorziene onderhoudskosten, hogere personeelskosten en partieel misgelopen productie wegens de maatregelen rondom de Corona-pandemie.
Het jaarverslag en de jaarrekening van Leer-werkbedrijf De Bolder maken deel uit van het geconsolideerde jaarverslag en de jaarrekening van de gehele gemeente die ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Argumenten tot advies

Als gemeentelijke afdeling stelt Leer-werkbedrijf De Bolder jaarlijks een jaarverslag en jaarrekening op. De jaarrekening wordt opgenomen in de geconsolideerde gemeentelijke jaarrekening.

Alternatieven

Geen

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Incidenteel	Voor het jaar 2021	€ 249.000
Structureel	M.i.v. [Datum]	€ 4.242.000

Dekking					
Geen dekking *	☑	Begroting/begrotingsbrief	☑	Halfjaarrapportage	☑ Jaarrekening

- **Inkoop- en aanbestedingsbeleid**
  nvt

- **Majeure risico's**
  nvt

Resultaten overleg portefeuillehouder

Wethouder Van de Belt is door directeur Mokveld mondeling en schriftelijk geïnformeerd over het Jaarverslag en de Jaarrekening 2021.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- BBV

Communicatie

Vindt plaats op de gebruikelijke wijze

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

--

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

B&W	20/26-04-2022
Raadscommissie	07-06-2022
Gemeenteraad	22-06-2022

Portefeuillehouder	R. v.d. Belt

Jaarverslag/Jaarrekening De Bolder 2021

Jaarverslag/Jaarrekening 2021 van Leer-werkbedrijf De Bolder wordt ter vaststelling aangeboden.

Doelenboom

Programma	**2**	**Zorg voor elkaar, veiligheid op orde**
Maatschappelijk doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1	Arbeidsparticipatie bevorderen
perationeel doel	2.2.1.6	Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- BBV

Overwegende

- Het jaar 2021 is afgesloten met een resultaat van € 51.775 (negatief), na onttrekking van € 138.000 uit reserves van De Bolder. Voor alle onttrekkingen is voorafgaand akkoord gegeven.
- De primaire begroting voor 2021 van Leer-werkbedrijf De Bolder was sluitend met een saldo van € 0, na onttrekkingen aan reserves ad € 82.000. In de halfjaarrapportage bedroeg het verwachte eindresultaat eveneens € 0, na onttrekkingen ten bedrage van € 145.000 aan de reserves.

Besluit

1. Akkoord te gaan met het jaarverslag en de jaarrekening van 2021.
2. Akkoord te gaan met de onttrekking van het (negatieve) resultaat over 2021 aan de Reserve Egalisatie rekeningresultaten van De Bolder.
3. De jaarrekening te laten opnemen in de geconsolideerde jaarrekening van de gemeente Texel en via de raadsbrede commissie ter vaststelling aan te bieden aan de gemeenteraad.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22-06-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3169901

Bijlagen

1. 1.Jaarverslag/Jaarrekening 2021 van Leer-werkbedrijf De Bolder

2021

- JAARVERSLAG
- JAARREKENING

Definitief 2022-04-21, incl. verklaring accountant

DE BOLDER
LEER-WERKBEDRIJF

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Jaarverslag	
1. Voorwoord	4
2. Programmaverantwoording	5
3. Verantwoording 2021	8
Paragrafen	11
Jaarrekening	
Balans	16
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	17
Grondslagen van de financiële verslaglegging	18
Toelichting op de balans	20
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	25
Begrotingsrechtmatigheid	25
Wet normering topinkomens	25
Gebeurtenissen na balansdatum	26
Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	27
Overzicht incidentele baten en lasten	32
Overzicht structurele mutaties in het eigen vermogen	33
Overzicht taakvelden	34
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	35
Bijlagen	
Organisatieschema	41
Organisatie en commissies	42
Lijst van begrippen en afkortingen	43

JAARVERSLAG

JAARVERSLAG

1. Voorwoord

We kunnen bij De Bolder terugkijken op een mooi en vooral dynamisch 2021. Alhoewel we eind december 2020 na de sluiting wegens de coronabesmettingen een voorzichtige start hebben moeten maken, zijn we de rest van het jaar met volle vaart vooruit gegaan. We hebben een recordproductie gedraaid voor onze afnemers van ondervloersystemen en – vanaf de lente – was het topdrukte op de Wasserij. Onze verwachting dat, net als in 2020, de maakindustrie weinig geraakt zou worden door de maatregelen tegen de coronapandemie is volledig waar geworden. Uitzondering hierbij is de Wasserij, die is wel degelijk geraakt door de lockdownmaatregelen in de horeca.

We hebben bewust geïnvesteerd in betere samenwerking met onze opdrachtgevers: het Sociaal Team Texel (STT), maar ook het UWV, de Reclassering en de Texelse bedrijven en -maatschappelijke instanties. Dit is terug te zien in de toename in het tweede halfjaar v.w.b. de instroom van nieuwe trajecten, zowel voor langere tijd geplaatst op De Bolder als ook succesvol bemiddeld naar duurzaam werk extern.

De bewuste nadruk op de externe oriëntatie vanuit De Bolder werpt ook zijn vruchten af in de ketensamenwerking met onze zakelijke partners, goed te merken tijdens de duizelingwekkende prijsverhogingen van de grondstoffen in het derde en vierde kwartaal van 2021. Zonder uitzondering hebben alle afnemers ingestemd met de noodzakelijke tussentijdse verhogingen van de productiekosten, een duidelijk gevolg van het jarenlang wederzijds investeren in goede samenwerkingsrelaties.

Daarnaast wordt De Bolder steeds vaker gevonden door allerlei verschillende Texelse bedrijven en – maatschappelijke instanties, die bij ons een open gehoor vinden voor hun grote en kleine plannen en projecten. De Bolder, met zijn ondernemingsruimte en armslag, heeft de lenigheid om mee te bewegen met wat er in een actieve samenleving als de Texelse allemaal speelt en bruist. De Bolder wint daarmee aan reputatie en aanzien, hetgeen weer een versterkend effect heeft op de zichtbaarheid van De Bolder.

Ook hebben we energie gestoken in de ontwikkeling van nieuwe diensten en producten, denk aan de activiteiten rondom de opzet voor een Circulair Ambachtscentrum en – als onderdeel daarvan – de voorbereiding van de verwerking van plastic afval. Deze voorbereidingen zullen in 2022 zeker zijn vruchten gaan afwerpen.

Vanaf het voorjaar van 2021 zijn we een intensieve dialoog gestart met interne en externe stakeholders over de langetermijntoekomst van De Bolder. De opbrengsten van dit traject hebben we vervlochten met de herijking van de Visie op het Sociaal Domein en de daaraan gekoppelde uitvoeringsplannen. Tijdens de laatste raadvergadering van 2021 is de raad akkoord gegaan met de door De Bolder gewenste ontwikkelrichting. Enerzijds gaat het daarbij om de duurzame en verantwoorde instandhouding van het werkbedrijf, gekoppeld aan de visie om gemeentebreed re-integratie en inkomensondersteuning integraal te gaan vormgeven binnen het concept ‘Huis van Ontwikkeling’. In 2022 en 2023 zullen hier concrete plannen voor worden ontwikkeld met belangrijke keuzes voor de toekomst.

Want wat deze jaarrekening ook duidelijk maakt is dat de onderliggende bedrijfsstructuur van De Bolder, én de manier waarop De Bolder binnen de gemeente vorm geeft aan zijn taak, echt aan revisie toe is. De toegevoegde waarde van De Bolder is evident, gezien de bijdrage die De Bolder sociaal-maatschappelijk gezien levert. Financieel gezien wordt dit echter een steeds ingewikkelder opgave: de ‘winst-verlies’ werkwijze van De Bolder is lastig te combineren met de ‘taak-budget’ werkwijze van de overige gemeentelijke afdelingen. Zeker wanneer de uitvoerende taken steeds vaker integraal vanuit de beide afdelingen worden vormgegeven, zoals dat bijvoorbeeld rondom de inburgering- en begeleiding van re-integratie-trajecten het geval is. Gelukkig lijkt het discours binnen de ambtelijke en politieke geledingen van de gemeente het afgelopen jaar te verschuiven van een focus op ‘kosten’ naar een focus op ‘waarde en waarden’. In die sfeer zullen we de verdere ontwikkelingen in 2022 dan ook verder oppakken.

Ik wil alle medewerkers van De Bolder, bedanken voor hun onmisbare bijdrage aan het succes van het afgelopen jaar. Hun loyaliteit en hun inzet, ook juist in coronatijd, is essentieel gebleken om dit soms ook moeilijke jaar ook weer positief en hoopvol af te sluiten. Namens alle medewerkers wil ik het college en de raad bedanken voor hun vertrouwen in ons en hun steun voor de missie van De Bolder in de Texelse samenleving.

Jacco Mokveld,
Directeur De Bolder

2. Programmaverantwoording

Onze missie:

Leer-werkbedrijf De Bolder levert een passende, waardevolle en duurzame bijdrage aan trajecten van burgers van Texel, die een steuntje in de rug nodig hebben bij het bereiken én behouden van (een vorm van) arbeidsmatige deelname aan de samenleving.

Onze visie:

Centraal staat (het recht op) participatie en de daaruit voortvloeiende leer-en werktrajecten van medewerkers. Werken bij of via De Bolder is daarbij zowel doel als middel. Ieder mens is uniek, daarom leveren we altijd maatwerk. We werken nauw samen met ketenpartners in de samenleving. De Bolder biedt (voor kortere of langere tijd) werkervaringstrajecten, beschut werken, re-integratietrajecten, begeleid werken en detacheringen bij externe werkgevers. De hierbij gegenereerde inkomsten komen ten goede aan de duurzame en financieel-economisch verantwoorde instandhouding van het productiebedrijf.

Kritieke succesfactoren:

- ***Wij slagen erin het (directe en indirecte) belang van onze medewerkers altijd voorop te stellen en daarbij de balans te bewaken tussen onze sociale doelstellingen en onze productiedoelstellingen.***
- ***Wij slagen erin om met ons relatief kleine team vanuit nauwe verbondenheid samen te werken.***
- ***Wij slagen erin de waarden en de reputatie van De Bolder uit te dragen naar onze partners en klanten in de samenleving. Onze waarden zijn betrouwbaarheid, transparantie en hoge kwaliteit voor een eerlijke prijs.***
- ***Wij beseffen dat onze opdracht ook is De Bolder in stand te houden voor de Texelaar met afstand tot de arbeidsmarkt in de toekomst.***

Kerndilemma

Wij werken vanuit het besef dat de nieuwe 'mix' van categorieën van medewerkers binnen eenzelfde werkomgeving een steeds grotere uitdaging betekent. We zorgen voor een voldoende gevarieerd werkaanbod; voldoende gevarieerd in de zin van commercieel interessant (ter ondersteuning van de economisch gezonde bedrijfsvoering) en sociaal interessant (in de zin van laagdrempelig toegankelijk voor medewerkers met significante arbeidsbeperkingen, dan wel in de zin van geschikt voor medewerkers om zich verder te kunnen ontwikkelen). Tussen beide doelstellingen zit een zekere spanning waarbij steeds weer de juiste afwegingen moeten worden gemaakt. Deze intrinsieke spanning wordt meer en meer voelbaar in de dagelijkse praktijk. Steeds vaker is er sprake van met elkaar conflicterende belangen.

Kerncompetentie

Al met al betekent het continue verenigen van deze met elkaar tegenstrijdige belangen een bijzonder complexe opgave in de dagelijkse werkelijkheid van De Bolder. Wat uiteindelijk de doorslag geeft is het belang van de medewerker zelf, dat altijd centraal staat bij belangrijke besluiten. Zeker voor de ambtelijke staf is de impact van alle veranderingen groot, zij moeten leren omgaan met de dilemma's die gepaard gaan met de 'dubbele' opdracht van De Bolder. Dit doet een beroep op een nieuw type competentie, een combinatie van *verandervaardigheid* en *veranderbestendigheid*. Het gaat hierbij om het tegelijkertijd kunnen mee bewegen met vernieuwingen en veranderingen *zonder* dat deze veranderingen de onderliggende werkstructuur van het lopende productiebedrijf teveel aantasten/ontregelen.

Kortom, De Bolder profileert zich als dé re-integratiespecialist voor alle Texelaars die een steuntje in de rug nodig hebben bij het vinden én behouden van passend werk:

1. Vanuit de WSW
Zolang de WSW als voorziening blijft bestaan zijn er medewerkers met een WSW-dienstverband. Jaarlijks vermindert het aantal werknemers met een WSW-dienstverband gemiddeld met ongeveer 3 tot 5 personen, doordat medewerkers die uit dienst gaan (pensioen, ziekte, overlijden) niet meer worden vervangen door nieuwe instroom (behalve bij overname vanuit een ander SW-bedrijf). Na het maximum aantal van 156 werknemers in 2010 is dit aantal eind 2021 gedaald naar 102 medewerkers. Er is uit deze groep geen significante uitstroom naar extern werk meer te verwachten.

2. Vanuit de Participatiewet
De Bolder is de uitvoerder van de Participatiewet voor de gemeente Texel:

- *Arbeidsfit maken*
  Middels arbeidsgewenning, assessment, loonwaardebepaling en trajectafspraken zal in een periode van 3 tot 6 maanden duidelijk moeten worden welk instrument uit de Participatiewet het meest passend is om in te zetten voor een vervolgtraject.
- *Een gemeentelijke doorstroombaan*
  Binnen de gemeente Texel is het mogelijk om werkzoekenden een tijdelijke baan van maximaal 23 maanden aan te bieden bij De Bolder of een van de eigen gemeentelijke diensten, om zich dusdanig te ontwikkelen dat een baan kan worden aangeboden bij een reguliere werkgever.
- *Een doorstroom- en matchingstraject*
  Tenzij iemand van het UWV een indicatie voor beschut werken heeft gekregen, zal de betreffende medewerker na maximaal 23 maanden ruimte maken voor een collega die eenzelfde soort ontwikkelprogramma kan krijgen. Het nadrukkelijke streven is om deze tijdelijke baan te laten opvolgen door een baan in het reguliere bedrijfsleven, met of zonder loonkostensubsidie. Naast dat de betreffende werkzoekende zelf actief zoekt naar werk, is het de taak van De Bolder om een goede match te vinden tussen werkzoekenden en beschikbare geschikte banen. De trajectcoach extern speelt hierin een cruciale rol.
- *Jobcoaching ten behoeve van het optimaliseren van de arbeid*
  Door te blijven zoeken naar passende taken binnen werkplekken en door het verder ontwikkelen van de werknemer om zijn/haar taken optimaal uit te kunnen voeren, zal de duurzaamheid van de dienstverbanden worden vergroot.
- *Bieden van beschut werk*
  De Bolder biedt in het productiebedrijf beschut werk aan de WSW-doelgroep en aan de nieuwe doelgroep beschut werken uit de Participatiewet. Gecombineerd met de doelstellingen, zoals hierboven genoemd bij de punten over instroom, ontwikkeling en doorstroom, is het door plaatsing van deze groep bij De Bolder mogelijk een renderende sociale onderneming in stand te houden.

3. Vanuit de reclassering (werkgestraften)
De Bolder is bij de reclassering aangemeld als uitvoerder van een project voor werkgestraften. Texelaars die een werkstraf opgelegd hebben gekregen tussen de 40 en 240 uur komen werken bij De Bolder zonder dat daar een inkomen tegenover staat. Vaak zien we dat deze Texelaars uit een zwak sociaal systeem komen wat een sterke relatie heeft met het in het vizier komen bij politie en justitie. Deze Texelaars komen verplicht een periode in beeld van De Bolder en worden tegelijkertijd altijd door De Bolder aangemeld bij het STT. Dit team doet een onderzoek naar de behoefte aan zorg en structuur en kan daar eventueel voorzieningen voor beschikbaar stellen. Deze aanpak draagt sterk bij aan de recidivevermindering.

4. Vanuit het UWV (WIA / Wajong / Ziektewet)
Sinds 2018 verzorgt De Bolder voor het UWV de trajecten ‘Arbeidsfit maken’ en ‘Naar Werk’. Daarmee is De Bolder voor het UWV de enige re-integratiepartner op Texel die ingezet kan worden om Texelaars met een WIA- of Wajong-uitkering of Texelaars die tijdens hun uitkeringsperiode bij het UWV in de Ziektewet zijn gekomen te ondersteunen.

Sinds 2019 zijn er nog 4 aanvullende ‘trajecttypes’ vanuit het UWV mogelijk:

1. ‘Participatie interventie’. Deze dienst is voor Texelaars voor wie ‘Werkfit maken’ (nog) niet passend is.
2. ‘Bevorderen maatschappelijke deelname’. Ook deze dienst biedt ondersteuning aan Texelaars voor wie ‘Werkfit maken’ (nog) niet passend is.
3. ‘Praktijkassessment’. Bedoeld voor Texelaars voor wie het moeilijk in te schatten is wat de mogelijkheden zijn om te werken.
4. ‘Begeleiding bij scholing’. Voor Texelaars die ondersteuning nodig hebben bij het volgen van een opleiding. Scholing is voor hen noodzakelijk om weer aan het werk te kunnen.

Interessant is dat er vanuit het UWV ook een financiële vergoeding per traject tegenover staat die toegevoegd wordt aan de inkomsten van De Bolder.

5. Nieuwe Nederlanders

De gemeente Texel krijgt vanuit het Rijk jaarlijks een contingent 'nieuwe Nederlanders' toegewezen, voormalige asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen en starten met hun inburgering. Dit is een, qua nationale achtergrond, pluriforme groep personen die als overeenkomst met elkaar hebben dat ze de taal moeten leren en bezig zijn met een inburgeringscursus. Er ligt veel verantwoordelijkheid bij de persoon in kwestie zelf. Veel nieuwe Nederlanders ontvangen een bijstandsuitkering van de gemeente. De Bolder biedt door middel van zijn productiewerk de mogelijkheid om snel aan de slag te gaan in een Nederlandse arbeidscontext. Ook is toeleiding naar externe werkplekken via ons bestaande netwerk een optie en bieden we vormen van taalondersteuning.

6. Werkgeversdienstverlening

In 2019 is De Bolder ook gestart met het faciliteren van 'Spoor 2 re-integratie trajecten', i.h.k.v. de Wet verbetering poortwachter, voor werkgevers op Texel die dit zelf niet of moeilijk kunnen organiseren. Het gaat daarbij vaak om (kleinere) ondernemers in het midden- en kleinbedrijf.

Aantal personen per jaar ultimo

	2021	2020	2019
WSW	102	105	112
P-wet	23	19	21
Ambtelijk	18	15	15
P-wet werkervaring intern	8	4	1
Overig	6	8	5
Totaal aantal personen	**157**	**151**	**154**

3. Verantwoording 2021

Corona
De coronapandemie heeft ook een behoorlijke financiële impact gehad op De Bolder. Productieverlies en extra kosten hebben het bedrijfsresultaat behoorlijk gedrukt. Per saldo is door de steun vanuit het Rijk de schade adequaat gecompenseerd.

Financieel
De jaarrekening van De Bolder sluit met een negatief resultaat van € 52.000 na onttrekking van € 29.000 uit de reserve egalisatie rekeningresultaten. Het resultaat zonder onttrekkingen uit en toevoegingen aan reserves is € 190.000 negatief. Dit is inclusief € 58.000 ontvangen voor compensatie van de coronaschade. De WSW-bijdrage is gestegen tot iets minder dan € 29.000 per SE.
De netto bedrijfsopbrengst uit eigen productie in 2021 – na aftrek van aan de productie gerelateerde lasten van € 1.209.000 - is € 17.000 lager dan vorig jaar. Deze daling kan worden toegeschreven aan de gevolgen van de coronapandemie.

Investeringen
In 2021 is geïnvesteerd in een nieuwe industriële wasmachine en 2 hoogheffers, totaal voor € 48.000, het restant van de goedgekeurde investeringsruimte ad € 52.000 (van oorspronkelijk € 100.000) wordt meegenomen naar 2022.

Huisvesting
Een deel van de beschikbare kantoorruimte in het 'NUON' gebouw is verhuurd aan GGZ Noord-Holland Noord, aan VluchtelingenWerk Nederland en aan de podologische praktijk Voeten op Texel. Ook een bedrijf dat actief is op het gebied van sneltesten maakt tegen vergoeding gebruik van een deel van het pand.

Ambtelijke bezetting
De ambtelijke bezetting bestond eind 2021 uit 18 medewerkers, totaal 13,8 FTE. Het ziekteverzuimpercentage bedroeg in 2021 9,4 %. Van dit verzuimpercentage is 8,1 % langdurig ziekteverzuim (langer dan 6 weken).

De totale personele kosten van de staf zijn ten opzichte van 2020 gedaald met 7,3%, ondanks de uitbreiding van de staf. Dit is inclusief de nabetaling over 2021 in het kader van de nieuwe cao die in februari 2022 is uitgekeerd, nadat de cao in januari 2022 door alle partijen is goedgekeurd. De daling t.o.v. 2020 heeft te maken met het feit dat in 2020 aan enkele stafleden, wiens functie nog niet was beschreven conform de functiebeschrijvings- en waarderingssystematiek HR21 stammend uit 2014, de functie alsnog met terugwerkende kracht was aangepast. De nabetaling (totaal € 105.000) die hiervan het gevolg was, is weliswaar geëffectueerd in 2021, maar was al wel in de lasten van 2020 verwerkt.

WSW-bezetting
Het jaar startte met 105 medewerkers. Er vertrokken 3 medewerkers: 2 wegens pensionering en 1 op eigen verzoek.

Bezetting en afbouw van 2020 naar 2021:
- ✓ Daling werknemers (peildatum 31 december) van 105 naar 102 = -/- 2,86%
- ✓ Daling FTE (peildatum 31 december) van 80,3 naar 77,8 = -/- 3,1%
- ✓ Het jaar 2021 werd afgesloten met 102 medewerkers = 77,8 FTE
- ✓ Daling van het gemiddelde aantal FTE over het gehele jaar van 81,0 naar 79,3 = -/- 2.1%
- ✓ De gemiddelde bezetting in heel 2021 was 79,3 FTE, dat is 0,3 FTE hoger dan werd ingeschat in de begroting.
- ✓ De daling van het aantal medewerkers in FTE was kleiner (van 7,8% naar 2,1%) dan in 2020. Het is niet mogelijk om hieruit een trend te signaleren, want incidentele gevallen hebben in dit cijfer een grote invloed.

Participatiewet-bezetting
Bezetting eind 2021:
- ✓ 14 personen beschut (8,8 FTE)
- ✓ 3 personen met loonkostensubsidie intern (2,4 FTE)
- ✓ 5 personen met loonkostensubsidie extern (3,9 FTE)
- ✓ 1 persoon met een individuele voorziening (1,0 FTE)
- ✓ 8 personen op een werkervaringsplaats

In 2021 hebben 14 personen een traject gehad in het kader van een werkervaringsplaats binnen De Bolder.

UWV-trajecten
In 2021 liepen er voor 8 personen interne trajecten met een vergoeding vanuit het UWV.

Reclassering
In het kader van reclassering hebben in 2021 tien personen een werkstraf uitgevoerd in het productiebedrijf van De Bolder.

Overige trajecten
In het boekjaar liepen vijf personen een leer-werktraject of stage vanuit verschillende opleidingen en hebben twee personen een zogenaamd Spoor 2 re-integratietraject doorlopen.

Verkoop en productie
De opbrengst uit verkoop en productie is in 2021 € 23.000 gestegen t.o.v. 2020, dat is een stijging van 1.5%. De opbrengst was ook iets hoger dan begroot (plus € 3.000) en kwam uit op een totaal van € 1.525.000. Na aftrek van alle aan de productie gerelateerde kosten komt de netto opbrengst uit op € 1.209.000. Dit is 1.5% lager dan in 2020 is behaald.
De inzet van uren in 2021 was totaal 105.620, tegenover 99.356 in 2020, respectievelijk 120.150 in 2019. De daling in 2020 t.o.v. 2019 was grotendeels toe te wijzen aan de coronapandemie. Dit verlies aan productie-uren is in 2021 duidelijk minder groot geweest.

Personele ontwikkelingen (doelgroep)
Gedurende het gehele jaar heeft er - ondanks de coronapandemie en vanzelfsprekend met in achtneming van de benodigde beschermingsmaatregelen - scholing van het totale werknemersbestand plaatsgevonden. Deze scholing heeft zich gericht op algemene werknemersvaardigheden en veilig werken binnen De Bolder. Verder krijgen alle vorkheftruckchauffeurs en alle overige chauffeurs regelmatig bijscholing en is er aandacht voor de jaarlijkse herhalingstrainingen bedrijfshulpverlening (speciaal gericht op EHBO/BHV in coronatijd). De scholing 'Plezierig Werken', in samenwerking met Stichting Texels Welzijn hebben we helaas ook in2021 moeten opschorten wegens de beperkende maatregelen.

Samenwerking met de gemeentelijke organisatie
In navolging van de integratie van het ict-systeem van De Bolder met dat van de gemeente is in 2021 ook de telefonie geïntegreerd. Dit verhoogt de bedrijfszekerheid en is in beheer een stuk efficiënter. Ook is er nauw samengewerkt in de uitwerking van de HR21 functieherwaardering tussen de HRM functionarissen en is er samenwerking/uitwisseling op het gebied van inkoop en aanbesteden.

Arbeidsomstandigheden
De arbeidsomstandigheden van medewerkers vormen een van de belangrijkste aandachtspunten binnen de bedrijfsvoering van De Bolder. Juist bij medewerkers die kwetsbaar zijn in hun fysieke en/of psychische belastbaarheid luistert de manier waarop zij worden belast zeer nauw. Ook een consistente en deskundige instructie vanuit de werkleiding is enorm belangrijk. Bij (dreigende) uitval door overbelasting wordt werkplekondersteuning geboden door onze eigen arbeidsdeskundige. Sowieso heeft de nauwe samenwerking met de eigen bedrijfsarts en arbeidsdeskundige de focus op ziekteverzuimpreventie sterk vergroot. Er is zowel praktisch als beleidsmatig aandacht geweest voor gerichter ondersteunen van de operationeel leidinggevenden in de begeleiding van de medewerkers op dit vlak.
Het ziekteverzuim onder de productiemedewerkers was in 2021 11,0 %, hetgeen behoorlijk lager is dan het landelijk gemiddelde in dit soort organisaties. Dit cijfer is wel gecorrigeerd naar de afwezigheid wegens corona (quarantaine en/of besmetting).
De intensievere samenwerking tussen De Bolder en het STT heeft ook als positief effect dat, wanneer medewerkers door andere niet-werk-gerelateerde oorzaken uitvallen, eventuele ondersteuning in de privésfeer (bijvoorbeeld door inzet van begeleiding op het vlak van de WMO of anderszins) snel besproken kan worden.
In 2021 – het jaar waarin veel ondersteunende organisaties zich noodgedwongen op meer afstand moesten zetten in verband met corona – heeft dit ook weer in een aantal concrete gevallen uitval van medewerkers door ziekte, als gevolg van psychische overbelasting in de privésfeer, kunnen voorkomen.

Financiële kansen en bedreigingen (analyse van de verschillen t.o.v. de begroting)

- Bijdrageresultaat WSW
  Kans +/+ € 30.000
  Werkelijk resultaat +/+ € 121.000
  De WSW-lonen en -personeelskosten zijn in totaal € 23.000 lager uitgevallen dan wat halverwege het jaar werd verwacht (zie specificatie in de toelichting op het overzicht van baten en lasten). De begroting van de te ontvangen gemeentelijke bijdrage is in de halfjaarrapportage aangepast (+ € 88.000) en daarmee in overeenstemming gebracht met de toegekende formatie en het budget volgens de meicirculaire. In de halfjaarcijfers was ook reeds de eerste coronacompensatie t.b.v. ruim € 48.000 meegenomen. De uiteindelijk ontvangen bijdrage is nog € 10.000 hoger door de tweede compensatieregeling. Bij elkaar is het bijdrageresultaat daardoor € 121.000 positief t.o.v. de oorspronkelijke begroting.

- Uitvoering Participatiewet
  Kans -/- € 30.000 tot +/+ € 30.000
  Werkelijk resultaat +/+ € 9.000
  De begroting was in de halfjaarrapportage naar boven bijgesteld, enerzijds door de te verwachten bijdrage vanuit trajecten en de vergoeding voor begeleiding naar beneden bij te stellen met € 21.000, anderzijds door de te maken kosten te verhogen met € 38.000. Vanuit de gemeente is daarvoor toen een extra bijdrage van € 75.000 toegezegd, omdat ook de in de begroting opgenomen opbrengst uit TOZO-trajecten (zie 'Overige trajecten') niet gerealiseerd kon worden. In de jaarrekening zijn de kosten nog € 4.000 hoger uitgevallen en de gemeentelijke bijdrage € 2.000 lager. Bij elkaar is het bijdrageresultaat daardoor € 9.000 positief t.o.v. de oorspronkelijke begroting.

- Overige-Trajecten
  Kans -/- € 10.000 tot +/+ € 10.000
  Werkelijk -/- € 19.000
  In de halfjaarrapportage was rekening gehouden met een flinke daling van € 16.000 vanwege het uitblijven van opbrengsten uit TOZO-trajecten. Daarnaast is ook de opbrengst uit overige trajecten uiteindelijk € 3.000 lager dan begroot.

- Opbrengst verkoop en productie
  Kans -/- € 50.000
  Werkelijke opbrengst -/- € 38.000.
  De daling is enerzijds gerelateerd aan de coronapandemie. Met name de opbrengst van de wasserij had hieronder te lijden. De omzet van vloerplaten is weliswaar toegenomen met ruim € 300.000, maar deze werd voor 90% gecompenseerd door verhoging van de prijzen van grond- en hulpstoffen. Bij de halfjaarrapportage was reeds rekening gehouden met een daling van de opbrengst voor een bedrag van € 41.000. Uiteindelijk is het resultaat nog € 3.000 hoger uitgevallen.

- Kosten bedrijfsvoering
  Kans nihil (taakstellend begroot)
  Werkelijke kosten +/+ € 160.000
  De begroting was in de halfjaarrapportage al met € 87.000 aangepast, enerzijds vanwege hogere salariskosten van de ambtelijke staf i.v.m. vervanging wegens langdurige ziekte en verhoogde pensioenlasten en anderzijds vanwege onvermijdelijke andere hogere kosten. De salariskosten van het ambtelijk personeel zijn € 24.000 hoger dan verwacht in de gewijzigde begroting. Dit wordt deels veroorzaakt door het niet voorziene beëindigen van een dienstverband waardoor een bijdrage aan het UWV moest worden betaald wegens het eigen risico voor de WW. Daarnaast is de nabetaling over 2021 ad € 18.000 wegens de aanpassing van de cao die in februari 2022 is uitgekeerd ook in de lasten van 2021 meegenomen.
  De onder de overige bedrijfskosten vallende onderhoudskosten zijn overschreden met een bedrag van € 45.000 (zie hiervoor de uitgebreide specificatie in de toelichting op het overzicht van baten en lasten, pagina 30).
  Verder is aan dienstverlening/advieskosten derden € 18.000 extra uitgegeven in verband met het proces van Europese aanbesteding en het uitgestelde Medewerkersonderzoek. Daartegenover vielen de accountantskosten lager uit door een andere wijze van toerekening aan het boekjaar op voorschrift van de commissie BBV in februari 2022.

Uiteindelijk is het resultaat € 52.000 meer negatief dan voorzien bij de halfjaarrapportage, waarin reeds een onttrekking uit de Reserve egalisatie rekeningresultaten was voorzien van € 29.000. Voorgesteld wordt het negatieve resultaat eveneens te onttrekken uit deze risicoreserve.

PARAGRAFEN

PARAGRAFEN

Paragraaf A: Lokale heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing voor De Bolder. Hiervoor wordt verwezen naar de jaarrekening van de gemeente Texel.

Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen van De Bolder is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de bedrijfsvoering zonder directe externe hulp veilig te stellen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen waarover De Bolder beschikt/kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is een indicatie voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van De Bolder.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van De Bolder bestaat uit de algemene reserve en de stille reserves. Stille reserves worden gevormd door de meerwaarde van activa die laag of tegen nul zijn gewaardeerd en verkoopbaar zijn indien men dat zou willen.
De algemene reserve bedraagt eind 2021 € 360.000. De gebouwen zijn in 2014 getaxeerd op een mogelijke verkoopopbrengst van € 4.135.000. Hier tegenover staan een WOZ-waarde begin 2021 van € 3.642.000 en een boekwaarde eind 2021 van € 1.465.000.
Zonder stagnatie van de bedrijfsvoering te veroorzaken zijn er volgens bovenstaande definitie geen stille reserves. Uiteraard kan een stille reserve alleen worden geëffectueerd bij een gerealiseerde verkoop. Dit is afhankelijk van de markt.
Onderdeel van het eigen vermogen van De Bolder zijn de verschillende bestemmingsreserves. Deze reserves zijn onderverdeeld in investeringsreserves, kostenreserves en risicoreserves. Het totaal van de risicoreserves bedraagt eind 2021 € 335.000. Net als de algemene reserve zijn deze risicoreserves bestemd voor toekomstige risico's.

Inventarisatie van risico's

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Deze wet behelst de hervorming van de WSW, de WWB en de Wajong, gecombineerd met een bezuinigingsopdracht voor de komende jaren.
De instroom in de WSW is per 1 januari 2015 volledig gestopt. Voor iedereen die op 31 december 2014 in dienst was in de WSW blijven de rechten gewaarborgd. Door natuurlijk verloop met een volledige instroomstop is het aantal werknemers in de WSW van 2015 naar 2021 met 54 personen gedaald tot 102 personen.
De gemeente Texel heeft besloten de Participatiewet grotendeels zelf uit te voeren, waarbij voor alles wat met gesubsidieerd werk te maken heeft De Bolder wordt ingeschakeld. Na een voorzichtige start in 2016 met 3 werknemers zijn er in de afgelopen jaren per saldo nog 20 personen ingestroomd. De krimp in de WSW is daardoor slechts gedeeltelijk gecompenseerd door groei in de Participatiewet.

Net als voor andere (voormalige) SW-bedrijven is het voor De Bolder steeds een uitdaging om de WSW met de krimpende beschikbare middelen te blijven uitvoeren en om vorm te geven aan de uitvoering van de Participatiewet, binnen de daarvoor beschikbare budgetten. Dit vraagt doorlopend aanpassingen in de bedrijfsvoering en de kostenstructuur. De steeds zwakker wordende samenhang van de doelgroep heeft negatieve gevolgen voor de productiemogelijkheden van de werknemers en versterkt dit proces nog eens. Dit kan ook betekenen dat in de toekomst afdelingen gaan inkrimpen waardoor machines buiten gebruik zullen worden gesteld, met als gevolg dat die machines moeten worden afgeboekt. Met de krimpende budgetten bestaat ook het risico dat het niet direct lukt om de vaste lasten in gelijke mate te laten dalen.

Vanaf het voorjaar van 2021 is een intensieve dialoog gestart met interne en externe stakeholders over de langetermijntoekomst van De Bolder. De opbrengsten van dit traject zijn vervlochten met de herijking van de Visie op het Sociaal Domein en de daaraan gekoppelde uitvoeringsplannen. Tijdens de laatste raadsvergadering van 2021 is de raad akkoord gegaan met de door De Bolder gewenste ontwikkelrichting. Enerzijds gaat het daarbij om de duurzame en verantwoorde instandhouding van het werkbedrijf, gekoppeld aan de visie om gemeentebreed re-integratie en inkomensondersteuning integraal te gaan vormgeven binnen het concept 'Huis van Ontwikkeling'. In 2022 en 2023 zullen hier concrete plannen voor worden ontwikkeld met belangrijke keuzes voor de toekomst.

Uit deze jaarrekening en ook uit de eerder vastgestelde begroting voor 2022 blijkt dat het financieel gezien noodzakelijk is om de onderliggende bedrijfsstructuur van De Bolder én de manier waarop De Bolder binnen de gemeente vorm geeft aan zijn taak, te herzien. De 'winst-verlies' werkwijze van De Bolder is lastig te combineren met de 'taak-budget' werkwijze van de overige gemeentelijke afdelingen. Zeker wanneer de uitvoerende taken steeds vaker integraal vanuit de afdelingen worden vormgegeven zoals dat bijvoorbeeld rondom de inburgering- en begeleiding van re-integratie trajecten het geval is. Daarbij is het van belang dat de focus wordt verschoven van 'kosten' naar 'waarde en waarden'. In die sfeer zullen we de verdere ontwikkelingen in 2022 dan ook verder oppakken.

De vennootschapsbelasting is vanaf 2016 ook van toepassing op overheidsondernemingen. Die moeten zelf nagaan voor welke activiteiten ze belastingplichtig zijn.
Volgens de gemeente (advies van de belastingadviseur) komt De Bolder niet door de ondernemingspoort voor haar activiteiten. Uit een gesprek met de belastingdienst in juni 2021 is gebleken dat de dienst het eens is met het door de gemeente ingenomen standpunt over de vennootschapsbelasting t.a.v. activiteiten van De Bolder.

Omdat De Bolder een productie- en bemiddelingsbedrijf is dat op diverse markten opereert, worden er hierdoor ondernemersrisico's gelopen. Door de spreiding over diverse PMC's en spreiding van afnemers wordt getracht dit risico beheersbaar te houden. De productie van ondervloeren is in de loop der jaren echter een grotere rol gaan spelen en beslaat thans bijna 50% van de totale productie. Dit is mede het gevolg van de verminderde productie in de wasserij vanwege de coronabeperkingen. Er bestaat natuurlijk altijd het risico dat een bepaalde deelmarkt niet meer rendabel kan worden uitgevoerd of een bepaalde afnemer besluit naar een andere leverancier te gaan, maar dit kan worden opgevangen door een verschuiving naar een van de andere PMC's. De betrokken werknemers zullen niet worden ontslagen, maar er moeten aanvullende vervangende rendabele werkzaamheden worden gevonden.

Vanuit het productiebedrijf zijn er geen lopende claims met een substantieel financieel belang bekend. Risico's die volgen uit de normale bedrijfsvoering van De Bolder zijn afgedekt door verzekeringen of er zijn voorzieningen voor getroffen.

Beleid
De algemene reserve is een algemene buffer voor het opvangen van tegenvallers en bedraagt eind 2020 € 360.000, dat is 8% van de totale bedrijfslasten. Als wordt gekeken naar de bedrijfslasten zonder WSW-loonkosten en Participatiewet, want daarvoor wordt een gemeentelijke bijdrage ontvangen, dan bedraagt de algemene reserve 20% van deze bedrijfslasten. Het beleid van De Bolder is om een sluitende begroting te presenteren, zodat de algemene reserve niet hoeft te worden aangesproken. Als er dan onverwachte tegenvallers ontstaan, zodat er een negatief resultaat moet worden gepresenteerd, dan is een algemene reserve van 20% van deze bedrijfslasten een verantwoorde buffer.
Daarnaast is er uit de winstbestemmingen van 2014 tot 2017 in totaal € 354.000 gestort in de Reserve egalisatie rekeningresultaten. Ook deze reserve is gevormd voor de dekking van negatieve rekeningresultaten. Daaraan is in 2021 conform het door de raad genomen besluit bij de jaarrekening over 2020 aan deze bestemmingsreserve een bedrag groot € 59.000 toegevoegd door herbestemming van de reserve speciale trajecten Participatiewet.

Kengetallen volgens art. 11 BBV:

Jaarverslag 2021	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen	Verslag 2021	Verslag 2020	Verslag 2019
netto schuldquote	47	48	51
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14	11	14
solvabiliteitsratio	35	37	35
structurele exploitatieruimte	- 4	0	- 2

Betekenis kengetallen:
Netto schuldquote: weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: idem maar dan gecorrigeerd voor de uitgeleende gelden.
Solvabiliteitsratio: geeft inzicht in de mate waarin een gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
Structurele exploitatieruimte: in hoeverre is een gemeente in staat de structurele lasten te voldoen uit de structurele baten.

De opname van bovenstaande kengetallen is verplicht volgens art 11. BBV vanaf de jaarrekening 2015. De betreffende cijfers van De Bolder worden geconsolideerd in de jaarrekening van de gemeente Texel. Voor een toelichting wordt verwezen naar de kengetallen van de gemeente Texel met de betreffende toelichting.

Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen

De samenstelling van de gebouwen van De Bolder is zo divers dat de normale onderhoudskosten, inclusief groot onderhoud, een gelijkmatig verloop in de tijd geven. Onderhoud wordt naar behoefte uitgevoerd, afhankelijk van de noodzaak van het betreffende onderhoud en afhankelijk van de financiële middelen van dat moment. Uit de winstbestemming van 2013 was een bestemmingsreserve gevormd voor groot onderhoud aan gebouwen en installaties. In 2019 is deze reserve aangewend voor het vervroegd vervangen van dakplaten en bitumen dakbedekking in verband met de wens van de gemeente om extra zonnepanelen op de panden te plaatsen

Paragraaf D: Financiering

Conform het treasury-statuut van de gemeente Texel en de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) dient in de jaarrekening verantwoording over het gevoerde treasury-beleid te worden afgelegd. Deze verantwoording vindt niet plaats in de jaarrekening van De Bolder, maar in die van de gemeente Texel.

Paragraaf E: Bedrijfsvoering

Voor een verantwoording over de bedrijfsvoering van De Bolder verwijs ik u naar het algemene gedeelte van het jaarverslag.

Paragraaf F: Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin De Bolder een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Volgens deze definitie heeft De Bolder geen verbonden partijen.

JAARREKENING

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2021 (x € 1.000)

ACTIVA	2021	2020	2019
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Investeringen met een economisch nut	**1.771**	**1.853**	**2.000**
Financiële vaste activa			
Leningen aan Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	**1.403**	**1.593**	**1.613**
Vlottende activa			
Voorraden			
Grond- en hulpstoffen	217	193	161
Gereed product en Handelsgoederen	6	5	8
Totaal voorraden	**223**	**198**	**169**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	**253**	234	269
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0	0
Rekening-courantverhoudingen met niet- financiële instellingen	6	0	39
Overige vorderingen	233	172	193
Totaal uitzettingen	**492**	**406**	**501**
Liquide middelen			
Kassaldi	0	0	0
Banksaldi	2	2	1
Totaal liquide middelen	**2**	**2**	**1**
Overlopende activa			
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	**58**	**210**	**201**
Totaal	**3.949**	**4.262**	**4.485**

PASSIVA	2021	2020	2019
Vaste passiva			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	360	360	360
Bestemmingsreserves-	1.088	1.127	1.207
Gerealiseerde resultaat	-/- 52	99	0
Totaal eigen vermogen	**1.396**	**1.586**	**1.567**
Voorzieningen			
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**0**	**0**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer			
Onderhandse leningen van Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	**1771**	**1.853**	**2.000**
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Overige schulden	**92**	**70**	**97**
Overlopende passiva			
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	**690**	**753**	**821**
Totaal	**3.949**	**4.262**	**4.485**

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING (x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2021		Begroting 2021 na wijziging		Begroting 2021 voor wijziging		Realisatie 2020		Realisatie 2019	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bijdrageresultaat										
WSW										
Lonen en personeelskosten WSW	2.307		2.329		2.329		2.318		2.414	
Gemeentelijke bijdragen WSW		2.354		2.344		2.255		2.459		2.372
Resultaat WSW		47		15	-/- 74			141	-/- 42	
Participatiewet										
Lonen en personeelskosten P-wet	325		321		283		248		287	
Gemeentelijke bijdragen P-wet		366		368		315		318		360
Resultaat Participatiewet		41		47		32		70		73
Overige trajecten										
Personeelskosten overige trajecten	0		1		1		1		0	
Vergoeding overige trajecten		17		21		37		19		14
Resultaat Overige trajecten		17		20		36		18		14
★ **Totaal bijdrageresultaat**		**105**		**82**	**-/- 6**			**229**		**45**
Bedrijfsopbrengsten										
Opbrengst verkoop en productie		1.525		1.522		1.563		1.502		1.611
Afschrijving vaste activa t.b.v. productie	76		78		109		91		105	
Overige bedrijfskosten t.b.v. productie	240		234		180		185		178	
Bedrijfslasten t.b.v. productie	316		312		289		276		283	
★ **Totaal bedrijfsopbrengsten**		**1.209**		**1.210**		**1.274**		**1.226**		**1.328**
Overige opbrengsten										
Huuropbrengst gebouwen		25		21		21				
★ **Totaal overige opbrengsten**		**25**		**21**		**21**				
Kosten bedrijfsvoering										
Salariskosten ambtelijk personeel	1.009		985		929		1.089		1.028	
Afschrijving vaste activa algemeen	54		54		33		56		61	
Overige bedrijfskosten	480		431		421		292		473	
★ **Totaal kosten bedrijfsvoering**	**1.543**		**1.470**		**1.383**		**1.437**		**1.562**	
★ **Totaal bijdrage- en bedrijfsresultaat**	**-/- 204**		**-/- 157**		**-/- 94**			**18**	**-/- 189**	
Financiële baten en lasten		14		12		12		2		1
★ **Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten**	**-/- 190**		**-/- 145**		**-/- 82**			**20**	**-/- 188**	

Het negatieve resultaat van € 190.000 is het resultaat dat De Bolder heeft behaald uit de normale bedrijfsvoering, inclusief incidentele baten en lasten. Daarnaast zijn er onttrekkingen uit bestemmingsreserves, waarvoor al eerder besluitvorming is geweest. Per saldo leidt dit tot het negatieve resultaat van € 52.000.

Onttrekking/toevoeging aan reserves	**138**	**145**	**82**	**79**	**188**
★ **Gerealiseerde resultaat**	**-/- 52**	**0**	**0**	**99**	**0**

GRONDSLAGEN VAN DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

ALGEMENE GRONDSLAGEN.

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening van De Bolder is meer gedetailleerd dan het BBV voorschrijft. De Bolder heeft hier bewust voor gekozen ter vergroting van het sturingsmechanisme van de directie en de verantwoordingsbehoefte van de gemeente Texel.
De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De Bolder is onderdeel van de gemeente Texel
Juridisch is De Bolder een afdeling van de gemeente Texel. Praktisch kent De Bolder, binnen door de gemeenteraad van de gemeente Texel gestelde financiële en operationele kaders, echter een relatief grote mate van zelfstandigheid. Tevens kennen de activiteiten van De Bolder veel elementen die niet specifiek zijn voor een gemeente. Om deze redenen (maar ook vanwege historische redenen – De Bolder was vroeger een tak van dienst met de bijbehorende bijzondere verplichtingen) verantwoordt De Bolder zich jaarlijks via een eigen jaarrekening over de resultaten van het verslagjaar. Deze jaarrekening is primair bedoeld voor de gemeente Texel voor het afleggen van verantwoording en het overnemen van de financiële resultaten in de jaarrekening van de gemeente Texel. De jaarrekening van De Bolder is een openbaar document en kan dus ook door andere partijen gebruikt worden. De Bolder is geen zelfstandige juridische entiteit. Bij de interpretatie van de jaarrekening is het van belang van deze situatie kennis te nemen. De belangrijkste elementen hierbij zijn:

- Op diverse plaatsen in de jaarrekening worden, in de toelichting, vorderingen op en schulden aan de gemeente Texel genoemd. Omdat De Bolder onderdeel is van de gemeente, zijn deze niet opeisbaar.
- De jaarrekening bevat een WNT-verantwoording. In formele zin is De Bolder geen WNT-instelling en is dan ook niet opgenomen in het WNT-register ministerie van BZK.
- Het eigen vermogen staat ter beschikking van de gemeente Texel.
- De Bolder en de gemeente Texel dienen zich te houden aan de Europese aanbestedingsregels. Binnen De Bolder worden opdrachten beoordeeld op de opdrachtwaarde voor alleen De Bolder. Daarbij wordt niet beoordeeld of er binnen de overige onderdelen van de gemeente Texel mogelijk samenhangende opdrachten bestaan die samengevoegd zouden moeten worden met deze opdrachtwaarde.

Vennootschapsbelasting.
De vennootschapsbelasting is vanaf 2016 ook van toepassing voor overheidsondernemingen. De huidige analyse geeft aan dat De Bolder als onderdeel van de gemeente niet belastingplichtig is voor de activiteiten in het kader van de WSW en de Participatiewet. Dit wordt toegelicht bij de niet in de balans opgenomen verplichtingen.

BALANS.

Materiële vaste activa.
De waardering van de vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de over dit bedrag berekende lineaire afschrijvingen.
Het afschrijvingspercentage is, rekening houdend met het BBV, afhankelijk van de soort investering en de geschatte levensduur, waarbij een activeringsgrens van € 10.000 wordt aangehouden. Op grond wordt niet afgeschreven.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	40 jaar
Bedrijfsgebouwen technische installaties	10 jaar
Machines, apparaten, overige inventaris	5/10 jaar
Transportmiddelen, landbouwtractoren en aanhangwagens	10 jaar
Personenauto's en bedrijfsauto's	7 jaar
Hard- en software ICT	5 jaar

Financiële vaste activa.
Betreft een lening aan de gemeente Texel ter grootte van de reserves en voorzieningen van De Bolder. Deze wordt opgenomen tegen de nominale waarde.

Voorraden.
De grond- en hulpstoffen worden overwegend gewaardeerd tegen vaste verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde inkoopprijs. Verschillen tussen vaste verrekenprijs en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Alleen voor de vloerplaten kunnen de verrekenprijzen tussentijds worden aangepast als er sprake is van grote schommelingen in de prijzen. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde. De goederen in bewerking en het gereed product worden gewaardeerd tegen de grondstoffenprijs, wat tot gevolg heeft dat de gerealiseerde opbrengst pas als opbrengst wordt genomen bij verkoop en aflevering van het product.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.
De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, waarbij een voorziening kan worden getroffen voor debiteurenrisico's voor posten ouder dan 3 maanden.

Liquide middelen.
Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende activa.
Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen.
De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.
Aan de bestemmingsreserves is door het bestuur een specifieke bestemming gegeven.
Aan het gerealiseerde resultaat van het begrotingsjaar zal door het bestuur een bestemming worden gegeven.

Voorzieningen.
De voorzieningen worden tegen de nominale waarde van de verwachte verplichtingen opgenomen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.
De materiële vaste activa worden gefinancierd door een lening van de gemeente Texel. Het gehanteerde rentepercentage is gelijk aan het percentage van het laatst door de gemeente afgesloten krediet. De aflossing is gelijk aan de afschrijvingen van de activa, verhoogd met de boekwaarde van de desinvesteringen.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.
Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

Overlopende passiva.
Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING.

Lonen en personeelskosten WSW.
Hierop worden de loonkosten inclusief personeelskosten verantwoord van het WSW-personeel.

Gemeentelijke bijdragen WSW.
Dit betreft de van de gemeente ontvangen bijdrage voor de uitvoering van de WSW.

Lonen en personeelskosten Participatiewet.
Hierop worden de loonkosten inclusief personeelskosten verantwoord van werknemers vanuit de Participatiewet.

GRONDSLAGEN VAN DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING
(vervolg)

Gemeentelijke bijdragen Participatiewet.
Dit betreft de van de gemeente ontvangen bijdrage voor de uitvoering van de Participatiewet.

Opbrengst verkoop en productie.
De opbrengst is de omzet verminderd met de kosten voor grond- en hulpstoffen. De omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief over de omzet geheven belastingen.

Afschrijving vaste activa t.b.v. de productie.
Dit betreft de afschrijvingskosten van de materiële vaste activa, die worden gebruikt voor het realiseren van de productie.

Overige bedrijfskosten t.b.v. productie.
Onder deze post staan alle overige bedrijfskosten, die rechtstreeks ten laste van de productie worden gebracht.

Salariskosten ambtelijk personeel.
Hierop worden de salariskosten inclusief personeelskosten van het ambtelijk personeel verantwoord.

Afschrijving vaste activa algemeen.
Dit betreft de afschrijvingskosten van de materiële vaste activa die niet direct voor de productie worden gebruikt.

Overige bedrijfskosten.
Onder deze post staan alle overige bedrijfskosten opgenomen, berekend op basis van historische kosten.

Financiële baten en lasten.
De financiële baten en lasten bestaan uit ontvangen rentebaten en betaalde rentelasten.

Onttrekking/toevoeging aan reserves.
Hieronder zijn begrepen de onttrekkingen uit en toevoegingen aan de verschillende bestemmingsreserves.

Gerealiseerd resultaat.
Het voorstel voor de resultaatbestemming wordt separaat aangeboden. Het risico voor exploitatieverliezen ligt bij de gemeente Texel.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa **x € 1.000**	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	512	512					512
Bedrijfsgebouwen en installaties	1.092	1.022			69		953
Vervoermiddelen	16	9			4		5
Machines en overige inventaris	380	310	48		57		301
Totaal	**2.000**	**1.853**	**48**		**130**		**1.771**

De materiële vaste activa betreffen uitsluitend activa met een economisch nut. De gebouwen, installaties, machines, inventarissen en goederen zijn op basis van een onafhankelijke taxatie voor een herbouwwaarde van € 13.437.000 verzekerd tegen brand- en stormschade. Deze taxatiewaarde wordt jaarlijks geïndexeerd en is aanzienlijk hoger dan de boekwaarde.

In 2021 is geïnvesteerd in een nieuwe industriële wasmachine (vervanging afgeschreven machine) en 2 nieuwe hoogheffers. Een van de wasbussen, die zowel technisch als economisch volledig was afgeschreven, is verkocht omdat reparatie niet meer rendabel was.

Er is geen sprake van nog lopende kredieten.

Het restant ad € 52.000 van het door de raad goedgekeurde investeringsplan 2021 (ten bedrage van € 100.000) is overgeheveld naar 2022.

Financiële vaste activa **x € 1.000**	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 31-12-2021
Lening aan de gemeente Texel	**1.613**	**1.593**		**190**			**1.403**

De lening bestaat uit de bij de gemeente Texel belegde reserves en voorzieningen. Onder de desinvesteringen zijn opgenomen het negatieve resultaat van 2021 en de onttrekkingen aan reserves.

Vlottende activa		x € 1.000 **2021**	**2020**	**2019**
Voorraden	Grond- en hulpstoffen	217	193	161
	Gereed product en handelsgoederen	6	5	8
	Totaal voorraden	**223**	**198**	**169**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	Gemeente Texel	253	224	269
	Overgedragen WSW-bijdrage overige gemeenten	0	10	0
	Totaal vorderingen	**253**	**234**	**269**

De vordering op de gemeente betreft het debiteurensaldo ad € 54.000 aangevuld met een bedrag ad € 75.000 nog te ontvangen bijdrage PW conform de halfjaarrapportage en het per jaar-ultimo te verrekenen bedrag met de gemeente, dat is een post die jaarlijks onderling wordt verrekend voor de te verrekenen (voorgeschoten) investeringen en afschrijvingen, de te verrekenen rente over de activa en de belegde reserves, de rente over de rekening-courant en de te verrekenen btw (compensatiefonds).

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar				
	Uitzettingen	**0**	**0**	**0**

Het drempelbedrag voor schatkistbankieren is voor De Bolder € 250.000 tot en met 30 juni 2021. Met ingang van 1 juli 2021 bedraagt het drempelbedrag voor De Bolder € 1.000.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren **x € 1.000**	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	1	1	2	1
Ruimte onder het drempelbedrag	249	249	998	999

TOELICHTING OP DE BALANS

		x € 1.000		
		2021	**2020**	**2019**
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen				
	Banksaldo BNG via gemeente Texel	**6**	**0**	**39**
Overige vorderingen	Handelsdebiteuren	240	179	200
	Voorziening dubieuze debiteuren	7	7	7
	Totaal uitzettingen	**233**	**172**	**193**
	Handelsdebiteuren ouder dan 3 maanden (x € 1.000)	8	18	1

Voor de verwachte oninbaarheid van vorderingen op debiteuren is een voorziening van € 7.000 gevormd. In het boekjaar is een vordering van € 1.000 afgeboekt wegens oninbaarheid.

Liquide middelen				
Kassaldi	Kassaldi	0	**0**	**0**
Banksaldi	Banksaldi	**2**	**2**	**1**

Overlopende activa				
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	Vooruitbetaalde kosten	11	3	4
	Belastingdienst			9
	Nog te ontvangen bedragen	47	207	188
	Totaal overlopende activa	**58**	**210**	**201**

In deze post is een bedrag van € 35.000 begrepen aan nog te ontvangen subsidie lage-inkomensvoordeel (LIV) in het kader van de Wet tegemoetkoming loondomein (Wtl).

TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

Vaste passiva

Reserves x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Bestemming resultaat	Herbestemming	Ont-trekking	Onttrekking tbv afschrijv.	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve	360	360	-	-	-	-	360
Investeringsreserves:							
Reserve investeringen 2003	114	81	-	-	-	-20	61
Reserve investeringen 2018	413	395	-	100	-	-21	474
Reserve cofinanc. transitiekst. PW	90	77	-	-	-	-14	63
Kostenreserves:							0
Reserve groot onderhoud gebouwen	2	-	-	-	-	-	0
Reserve speciale trajecten P-wet	159	159	-	-159	-	-	0
Reserve transformatiekosten	123	110	99	-	-54	-	155
Risicoreserves:							0
Reserve egalisatie rekeningresultaten	305	305	-	59	-29	-	335
Gerealiseerde resultaten:							0
Gerealiseerde resultaat 2020		99	-99		-		0
Gerealiseerde resultaat 2021			-52				-52
Totaal	**1.566**	**1.586**	**-52**	**0**	**-83**	**-55**	**1.396**

Algemene reserve

De algemene reserve is bestemd als algemene buffer voor De Bolder om te voorkomen dat er bij incidentele financiële problemen in de bedrijfsvoering een beroep moet worden gedaan op de gemeentelijke begroting. De algemene reserve bedraagt eind 2021 8% van de totale jaarlijkse bedrijfslasten. Als bedrijf dat financieel voor 35% afhankelijk is van bedrijfsmatige ontwikkelingen die positief, maar ook negatief kunnen fluctueren, is een reserve van 8% betrekkelijk gering. Als wordt gekeken naar de bedrijfslasten zonder loonkosten WSW en Participatiewet, want daarvoor wordt een bijdrage vanuit het Rijk ontvangen, dan bedraagt de algemene reserve nagenoeg 20% van deze bedrijfslasten.

Bestemmingsreserves

Reserve investeringen 2003: Bij investeringen ten behoeve van de productie vindt steeds de afweging plaats of een investering wel rendabel is. Investeringen ten behoeve van de productie binnen een leer-werkbedrijf als De Bolder zijn in principe nooit voor 100% rendabel, maar veelal voor 30% tot 50%. Om passend werk te kunnen bieden wordt er soms toch besloten tot een investering waarvan van tevoren bekend is dat deze slechts in geringe mate bijdraagt aan de opbrengst uit productie. De afschrijvingslasten van de betreffende investeringen worden afgedekt uit deze reserve, waardoor de totale afschrijvingslasten van het hele bedrijf beperkt blijven tot commercieel verantwoorde hoogte.

Reserve investeringen 2018: In 2018 is een nieuwe investeringsreserve gevormd. De bestaande investeringsreserve was al jaren gesloten en een aantal van de daarmee gedekte investeringen was reeds afgeschreven. Om bij vervanging daarvan niet geconfronteerd te worden met extra lasten is ervoor gekozen de bestaande reserve financiering van formatieplaatsen om te labelen naar investeringsreserve. Hierdoor kunnen de totale afschrijvingslasten van het hele bedrijf beperkt blijven tot commercieel verantwoorde hoogte. Door herbestemming van de 'reserve speciale trajecten P-wet' is conform Raadsbesluit 3008139 van 16 juni 2021 een bedrag van € 100.000 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve cofinanciering transitiekosten Participatiewet: De rijksoverheid heeft een transitiebudget van landelijk € 30 miljoen beschikbaar gesteld voor het financieren van de kosten om de SW-bedrijven om te vormen van uitvoerders van de WSW naar uitvoerders van de Participatiewet. Een voorwaarde daarbij was dat de bedrijven zelf minimaal 50% aan cofinanciering bijdroegen. De voor Texel toegekende subsidie bedroeg € 39.000, wat voor € 30.000 is gebruikt voor de gedeeltelijke financiering van enkele investeringen. Uit de winstbestemmingen van 2014 en 2015 zijn bedragen toegevoegd aan deze reserve voor de financiering van de goedgekeurde plannen. De afschrijvingslasten van de betreffende investeringen worden gedekt uit deze reserve.

Kostenreserves

Reserve groot onderhoud gebouwen: Uit de winstbestemming van 2013 is een bestemmingsreserve gevormd voor groot onderhoud aan gebouwen en installaties. Het doel was om te voorzien in de behoefte aan financiering van dit onderhoud met het oog op de jaren dat er minder financiering voor gesubsidieerde arbeid beschikbaar zal zijn en de gebouwen en installaties meer onderhoud zullen gaan vragen. In 2019 stond De Bolder voor de keuze om gevolg te geven aan de wensen van de gemeenteraad om zoveel mogelijk daken te bedekken met zonnepanelen. Het besluit is toen genomen om gepland groot onderhoud aan de daken enkele jaren naar voren te halen en daarna de zonnepanelen te plaatsen. De reserve is met dit besluit volledig aangewend.

TOELICHTING OP DE BALANS

Reserve speciale trajecten Participatiewet: Uit de winstbestemming van 2015 is een bestemmingsreserve gevormd voor het ontwikkelen van speciale trajecten voor die doelgroepen van de Participatiewet waarvoor in de toekomst extra zorg nodig zal zijn zoals voor de Wajongers en oudere werkzoekenden. In 2017 en 2018 is deze reserve gebruikt voor de dekking van een deel van de salariskosten van een productiemedewerker uit de doelgroep, die niet viel binnen de regels van de Participatiewet. Het is niet te verwachten dat deze reserve nog zal worden aangesproken daar bij het aanbieden van nieuwe soorten trajecten altijd uit gegaan wordt van een sluitende businesscase. Vandaar dat er herbestemming van deze reserve heeft plaatsgevonden conform Raadsbesluit 3008139 van 16 juni 2021. Een bedrag van € 100.000 is toegevoegd aan de Reserve investeringen 2018 en het restant ad € 59.000 is gedoteerd aan de Reserve egalisatie rekeningresultaten.

Reserve transformatiekosten: Met het definitief afblazen van de samenvoeging van De Bolder en het STT ontstond een nieuw vraagstuk over de langertermijnbestaansscenario's van De Bolder. In de huidige jaren (met name wegens uitstroom van personeel) is een transformatie van het productiebedrijf noodzakelijk om de toekomst van De Bolder veilig te stellen. Er worden diverse scenario's onderzocht met betrekking tot samenwerking met andere (publieke- of private-) partners, er moeten aanpassingen worden doorgevoerd in de bedrijfsvoering door het aantrekken van nieuwe werkprojecten en/of het afstoten van bestaande projecten. De Bolder heeft als uitvoeringsorganisatie geen eigen beleidscapaciteit en is daarmee aangewezen op externe inhuur van de benodigde expertise/projectleiders om al deze extra activiteiten vorm te geven. Door hiervoor een bestemmingsreserve te vormen en de betreffende kosten hieruit te financieren, komen deze noodzakelijke ontwikkeltaken niet ten laste van het exploitatieresultaat en houdt De Bolder daarmee haar handen vrij om, naast de lopende productie, ook te kunnen investeren in de ontwikkeling van de eigen toekomst. De reserve, die gevormd is uit het resultaat van 2018, is bestemd voor de inhuur van ondersteuning bij het opstellen van plannen en toekomstscenario's, voor de inhuur van uitvoerend projectleiderschap en voor het uitvoeren van pilots in het kader van het transformatieproces, inclusief eventuele materiële kosten. Het positieve resultaat (€ 99.000) van 2020 is conform Raadsbesluit 3008139 van 16 juni 2021 toegevoegd aan deze reserve.

Risicoreserves

Reserve egalisatie rekeningresultaten: In de meerjarenraming wordt een dalend rekeningresultaat voorzien, dat ook negatief kan worden. Dekking van de negatieve resultaten kan uit deze bestemmingsreserve plaatsvinden. Er wordt dan voldoende tijd ingebouwd om maatregelen te nemen teneinde weer een sluitende begroting te krijgen. Uit de winstbestemmingen 2014 t/m 2017 is een gedeelte van het voordelig resultaat in deze reserve gestort. Conform Raadsbesluit 3008139 van 16 juni 2021 is een deel van de herbestemming van de Reserve speciale trajecten P-wet t.b.v. € 59.000 toegevoegd aan deze risicoreserve.

Voorzieningen

Voorziening transitievergoedingen: Met de invoering van de Wet werk en zekerheid hebben werknemers vanaf juli 2015 bij ontslag recht op een transitievergoeding. Deze transitievergoeding is ook van toepassing bij ontslag na 2 jaar ziekte, waarbij geen uitzondering is gemaakt voor de speciale doelgroep WSW-werknemers. Voor de in 2019 te verwachten uitkeringen bij ontslag na langdurige ziekte was in 2018 een voorziening gevormd. Door overlijden van de medewerker voor uitkeringsdatum viel deze voorziening vrij in 2019. Tegenover de in 2019, 2020 en 2021 betaalde transitievergoedingen is steeds een vordering opgenomen op het UWV zodra het wettelijk besluit genomen was dat het UWV aan de werkgevers de transitievergoeding zou terugbetalen. Deze compensatie is nagenoeg geheel daadwerkelijk uitbetaald in 2021. Alleen de in december 2021 betaalde vergoeding wegens urenvermindering na 2 jaar ziekte staat nog als vordering op de balans.

		x € 1.000		
		2021	**2020**	**2019**
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer				
Onderhandse leningen van Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden				
Gemeente Texel	Saldo per 1 januari	1.853	2.000	1.983
	Nieuwe leningen	48	-	183
	Aflossingen	-/- 130	-/- 147	-/- 166
	Saldo per 31 december	**1.771**	**1.853**	**2.000**

De leningen worden verstrekt door de gemeente Texel, waarvoor in 2021 een rente is betaald van 0,365%, dat is €7.000, tegenover € 31.000 in 2020 respectievelijk € 78.000 in 2019. Het rentepercentage was per 4 mei 2020 gewijzigd van 3,25% naar 0,365%. De aflossingsverplichting voor 2022 bedraagt conform de begroting € 140.000 (gelijk aan de begrote afschrijvingen) en de raming van te verwachten nieuwe leningen in 2021 is € 152.000 (gelijk aan de (deels uitgestelde) geplande investeringen van 2021 en 2022).

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar				
Overige schulden	Crediteuren	92	59	96
	Belastingdienst	-	10	-
	Overige schulden	-	1	1
	Saldo per 31 december	**92**	**70**	**97**

TOELICHTING OP DE BALANS

	x € 1.000		
	2021	**2020**	**2019**

Overlopende passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Nog te betalen bedragen	205	249	92
Vooruit ontvangen bedragen	-	2	-
Rekening-courant gemeente Texel	485	382	719
Nog te verrekenen gemeente Texel	-	120	10
Saldo per 31 december	**690**	**753**	**590**

De post nog te betalen bedragen bestaat uit in 2022 (nog te) ontvangen facturen voor leveringen en diensten die in 2021 hebben plaatsgevonden.
De rekening-courant met de gemeente vertoont een wisselend saldo en dit is een momentopname. Het bedrag dat per ultimo 2020 nog te verrekenen was met de gemeente is de post die jaarlijks onderling wordt verrekend voor de te verrekenen (voorgeschoten) investeringen en afschrijvingen, de te verrekenen rente over de activa en de belegde reserves, de rente over de rekening-courant en de te verrekenen btw (compensatiefonds). Aan het eind van 2021 (en ook in 2019) ging het hierbij om een vordering, zie vlottende activa. Het bedrag van € 10.000 dat in 2019 hier was opgenomen ging om nog te verrekenen salarissen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

Vakantiedagen etc.
In de balans zijn wegens een verbod in de BBV niet de verplichtingen opgenomen van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Dit betreft bijvoorbeeld vakantiedagen en vakantietoeslag. Sinds de cao-wijziging in 2017 waarin het Individueel Keuzebudget is ingevoerd wordt ieder jaar uiterlijk in de maand december het resterende budget uitbetaald. Voor wat betreft het totaal aan verlofdagen voor alle medewerkers (WSW, PW en ambtelijke staf) vertegenwoordigt dit verlofsaldo in geld uitgedrukt (het aantal uren vermenigvuldigd met het uurtarief per medewerker) aan het einde van 2021 een bedrag van iets meer dan € 113.000.

De vennootschapsbelasting is vanaf 2016 ook van toepassing voor overheidsondernemingen. Die moeten zelf nagaan voor welke activiteiten ze belastingplichtig zijn.
Volgens de gemeente (advies van de belastingadviseur) komt De Bolder niet door de ondernemingspoort voor haar activiteiten. Uit een gesprek met de belastingdienst in juni 2021 is gebleken dat de dienst het eens is met het door de gemeente ingenomen standpunt over de vennootschapsbelasting t.a.v. activiteiten van De Bolder.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

De Bolder heeft als productiebedrijf een begroting te realiseren, die vastgesteld is door de gemeenteraad, maar die beïnvloed wordt door marktomstandigheden. In een directiestatuut zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur vastgelegd.
Vast onderdeel van het beleid van De Bolder is om kosten niet naar de toekomst door te schuiven, maar direct als lasten te nemen, gezien de onzekerheid van het werken op een commerciële markt en de toenemende onzekerheid voor de gemeente over de financierbaarheid van re-integratieactiviteiten door de WSW en de Participatiewet. Dit beleid is door de raad opnieuw bevestigd bij het vaststellen van de begroting.
De begroting van 2021 is vastgesteld met een nihil resultaat. In de halfjaarrapportage zijn diverse begrotingsposten aangepast aan de verwachtingen van dat moment, waarbij per saldo een negatief resultaat van € 29.000 werd voorzien. Hiervoor werd dekking gevonden door een onttrekking uit de Reserve egalisatie rekeningresultaten. De diverse afzonderlijke begrotingsposten hebben zich daarna verder ontwikkeld, zowel positief als negatief, voornamelijk door de gevolgen van de coronapandemie, waardoor uiteindelijk per saldo het jaarresultaat € 52.000 (negatief) bedraagt. In de toelichting op het overzicht van baten & lasten zijn de verschillen t.o.v. de begroting per post toegelicht.

De apart toe te lichten overschrijdingen betreffen:
- Salariskosten ambtelijk personeel: deze post is t.o.v. de halfjaarrapportage overschreden met € 24.000. Omdat het hierbij gaat om niet voorziene maar wel verplichte uitgaven die ten laste komen van dit boekjaar zijn de uitgaven niet onrechtmatig.
- De onder de Overige bedrijfskosten vallende post Onderhoudskosten: hierin zijn o.a. opgenomen de aanpassings- en herstelkosten van de elektrische installatie (€ 20.000) en de kosten wegen extra brandwerende maatregelen (€ 4.000) die voortvloeiden uit de in de loop van het boekjaar uitgevoerde wettelijk verplichte SCIOS Scope 10 keuring en NEN 3140 inspectie. Daaruit bleek dat een flink aantal punten in de elektrische installatie niet (helemaal) voldeed aan de gestelde normen en daarnaast moesten op diverse plaatsen extra brandwerende maatregelen worden genomen. Deze posten moesten binnen 3 maanden worden hersteld. Daarnaast is vanwege de coronapandemie nog € 9.000 extra uitgegeven aan schoonmaakkosten.

WET NORMERING TOPINKOMENS

De Wet normering topinkomens verplicht organisaties in de publieke en semipublieke sector om in de jaarrekening melding te maken van de bezoldiging van iedere topfunctionaris en van overige functionarissen waarvan de bezoldiging de norm te boven gaat.
De Bolder is een onderdeel van en wordt volledig geconsolideerd in de jaarrekening van de gemeente Texel, waar alleen de gemeentesecretaris en de griffier worden aangemerkt als topfunctionaris. Voor De Bolder is aldus niemand gekwalificeerd als topfunctionaris.
Van de overige functionarissen zijn er bij De Bolder geen personen werkzaam die in 2021 een bezoldiging hebben genoten die uitstijgt boven de norm zoals gesteld in art. 2.3 van deze wet.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Coronacrisis

De gevolgen van het voortduren van de coronapandemie voor De Bolder

Het is onduidelijk welke financiële schade de voortdurende coronapandemie met zich mee zal brengen in 2022. Gelet op de versoepelingen die in februari 2022 zijn doorgevoerd zijn de vooruitzichten voor 2022 vooralsnog gunstig. In ieder geval blijven we alle maatregelen en hun effect zo zorgvuldig mogelijk registreren om ons in staat te stellen aanspraak te kunnen maken op eventueel compenserende maatregelen indien er in de loop van het jaar onverhoopt weer beperkingen zullen worden opgelegd.

Oorlog in Oekraïne

Op het moment van schrijven is de strijd in Oekraïne enkele weken gaande en heeft deze al geleid tot stijgingen van prijzen voor o.a. energie en grondstoffen. Dit kan de marge op de productie aanzienlijk onder druk zetten. Afhankelijk van het verloop van deze oorlog kunnen ook andere gevolgen het resultaat van De Bolder in 2022 beïnvloeden.

Opgelegde boete arbeidsinspectie

In februari 2022 is ten gevolge van een arbeidsongeval in januari 2021 een onverwacht forse boete van bijna € 20.000 opgelegd aan De Bolder door de Arbeidsinspectie. Deze door De Bolder vooralsnog betwiste boete is in de balans opgenomen onder de nog te betalen bedragen. Op het moment van schrijven van dit rapport is De Bolder een juridische bezwaarprocedure gestart. Eventuele aansprakelijkheid t.a.v. het ongeval wordt gedekt door de verzekering.

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

		x € 1.000				
		Realisatie 2021	**Begroting 2021 na wijziging**	**Begroting 2021 voor wijziging**	**Realisatie 2020**	**Realisatie 2019**
WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)						
Lonen en personeels-kosten WSW	Loonkosten WSW-werknemers	2.146	2.154	2.154	2.132	2.233
	Personeelskosten WSW	93	100	100	108	97
	Kosten begeleid werken WSW	68	76	76	78	84
	Totaal personele kosten WSW	**2.307**	**2.330**	**2.330**	**2.318**	**2.414**

De totale loonkosten WSW zijn, analoog aan een dalend aantal medewerkers van 105 naar 102 personen per 31 december, gedaald zowel t.o.v. de cijfers van 2020 als t.o.v. de begroting over 2021. Twee medewerkers zijn uitgestroomd wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en een is op eigen verzoek uitgetreden. Daarnaast hebben twee medewerkers per 1 december 2021 gebruik gemaakt van de RVU die in de in 2021 afgesloten nieuwe cao mogelijk is gemaakt. Deze medewerkers blijven wel in dienst van De Bolder en de uitkering blijft deel uitmaken van de loonkosten van De Bolder.
De daling van de personeelskosten WSW komt door minder uitgaven aan studiekosten doordat cursussen en trainingen vanwege de coronapandemie werden geannuleerd.
De daling van de kosten begeleid werken zijn het gevolg van gestegen loonwaarden van enkele medewerkers, waardoor aan de betreffende werkgevers minder loonkostensubsidie wordt betaald.

Gemeentelijke bijdragen WSW	Gemeente Texel budget WSW	2.296	2.296	2.255	2.273	2.372
	Compensatie coronacrisis (eerste deel)	48	48	-	113	-
	Compensatie coronacrisis (4e kw, resp. 2e hj)	10	-	-	63	-
	Buitengemeenten budget WSW	-	-	-	10	-
	Totaal personele kosten WSW	**2.354**	**2.344**	**2.255**	**2.459**	**2.372**

Vanaf 2015 wordt de bijdrage voor de WSW niet meer verstrekt vanuit een specifiek WSW-budget direct van het Rijk, maar als onderdeel van het gemeentelijke participatiebudget. Vanaf 2015 is de instroom in de WSW volledig beëindigd, waardoor het voor de WSW berekende deel in het participatiebudget jaarlijks daalt. Alleen door overname van een medewerker van of door een andere gemeente kan er toch een minimale schommeling zijn in het budget (zoals in 2020). De hoogte van het budget is gebaseerd op de gemiddelde bezetting in SE van het vorige jaar verminderd met een berekende natuurlijke uitstroom en een jaarlijkse aanpassing in het tarief per SE. Het verschil tussen de betaalde werknemers in FTE en de gesubsidieerde werknemers in SE ontstaat doordat werknemers met een ernstige beperking voor 1,25 meetellen.
In de meicirculaire 2021 is het definitieve budget op basis van het aantal SE en het bedrag per SE bekendgemaakt, waarna de benodigde begrotingswijziging in de halfjaarrapportage is meegenomen. In de halfjaarrapportage was ook reeds rekening gehouden met de compensatie voor de coronacrisis. Uiteindelijk is het budget in de decembercirculaire nog naar boven bijgesteld, door de toekenning van een tweede compensatie voor de coronacrisis. De steun is toegekend naar rato van de WSW formatie.

PARTICIPATIEWET (P-wet)						
Lonen en personeels-kosten P-wet	Loonkosten beschut P-wet	195	210	210	167	134
	Loonkosten intern P-wet	38	25	25	19	21
	Loonkosten individuele voorz..P-wet	11	-	-	15	75
	Personeelskosten P-wet	45	44	6	6	6
	Loonkostensubs.werkg. P-wet extern	36	42	42	41	51
	Totaal personele kosten P-wet	**325**	**321**	**283**	**248**	**287**

Loonkosten

De loonkosten voor beschutte arbeidsplaatsen in het kader van de Participatiewet zijn lager dan bij de halfjaarrapportage was voorzien. De medewerkers die bij het opstellen van de halfjaarrapportage in beeld waren kwamen niet voor een beschutte plaats in aanmerking en doorlopen inmiddels wel de zogenaamde praktijkroute. Hierdoor zijn de loonkosten intern P-wet wel hoger dan in de begroting was voorzien. In het 2e halfjaar is ook een voorlopige individuele voorziening getroffen voor een medewerker. In de loop van 2022 zal duidelijk worden welke mogelijkheden er voor hem zijn.
De personeelskosten worden o.a. gevormd door werkkleding en overige secundaire voorzieningen. Begin 2021 is besloten extra taalcoaches in te zetten voor personen die in het kader van de P-wet een werktraject doorlopen en de Nederlandse taal nog niet (goed) machtig zijn. Deze kosten zijn verwerkt in de halfjaarrapportage. Personen die een traject volgen bij De Bolder zijn niet in dienst. De opbrengst bestaat uit een vergoeding voor job-coaching en de kosten daarvan bestaan voor De Bolder uit ambtelijk salarissen.
De aan externe werkgevers verstrekte loonkostensubsidie is lager dan begroot door de hogere loonwaarde van enkele medewerkers. Daarnaast geldt voor twee medewerkers dat de betreffende werkgevers aan het einde van 2021 te kennen hebben gegeven in het vervolg de volledige loonkosten voor eigen rekening te zullen nemen en ook geen begeleiding meer nodig te hebben.

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

		x € 1.000				
		Realisatie 2021	**Begroting 2021 na wijziging**	**Begroting 2021 voor wijziging**	**Realisatie 2020**	**Realisatie 2019**
Gemeentelijke bijdragen P-wet	Vergoeding loonkosten beschut	94	103	103	79	74
	Vergoeding begeleiding beschut	62	62	62	105	88
	Vergoeding loonkosten intern met lks	16	10	10	10	13
	Vergoeding begeleiding intern met lks	7	4	4	4	4
	Vergoeding loonkosten indiv. voorz.	-	-	-	-	29
	Vergoeding begeleiding indiv. voorz.	2	-	-	-	11
	Vergoeding loonkostensubsidie extern	36	42	42	41	51
	Vergoeding begeleiding extern met lks	6	4	10	13	29
	Vergoeding begel. werkervaringsplaatsen	68	68	84	66	61
	Extra bijdrage P-wet gemeente	75	75	-	-	-
	Totaal gemeentelijke bijdragen P-wet	**366**	**368**	**315**	**318**	**360**

De daling van de vergoeding loonkosten beschut en de stijging van de vergoeding loonkosten intern t.o.v. de (bijgestelde) begroting hangen samen met wat hierboven onder de loonkosten is beschreven.
De vergoeding loonkostensubsidie extern is afgenomen als gevolg van de stijging van de loonwaarde, zoals eveneens bij de kosten reeds is beschreven.
De extra bijdrage die door de gemeente was toegezegd bij het opstellen van de halfjaarrapportage dekt de extra uitgaven aan personeelskosten voor € 39.000 (zie toelichting hierboven), de vermindering van de begeleidingsvergoeding voor externe medewerkers ad € 4.000, het verlies aan begeleidingsvergoeding voor werkervaringsplaatsen t.b.v. € 16.000 (wegens wegvallen van trajecten) en het gemis aan TOZO-trajecten die in de begroting waren voorzien voor € 16.000 (zie onder overige trajecten).

OVERIGE TRAJECTEN

Personeelskosten	Personeelskosten overige trajecten	0	1	1	1	0
Bijdrage overige trajecten	Vergoeding voor overige trajecten	17	21	37	19	14
	Totaal bijdrage uit overige trajecten	**17**	**20**	**36**	**18**	**14**

Naast de trajecten in het kader van de Participatiewet verzorgt De Bolder de laatste paar jaar ook UWV-trajecten en 2e Spoortrajecten. Voor 2021 waren initieel ook TOZO-trajecten begroot, maar die zijn uiteindelijk niet door De Bolder uitgevoerd. Het wegvallen van die vergoeding voor begeleiding ad € 16.000 is door de gemeente meegenomen in de toegezegde extra bijdrage bij het samenstellen van de halfjaarrapportage.
De personeelskosten (afgerond lager dan € 1.000) worden gevormd door werkkleding en overige secundaire voorzieningen. De personen die een traject volgen zijn niet in dienst. De opbrengst bestaat uit een vergoeding voor job-coaching en de kosten daarvan bestaan voor De Bolder uit ambtelijk salarissen.

OPBRENGST VERKOOP EN PRODUCTIE

Opbrengst productie-bedrijf	Omzet verkoop en productie	3.107	2.899	2.899	2.782	2.955
	Af: Grond- en hulpstoffen	1.582	1.377	1.336	1.280	1.344
	Opbrengst verkoop en productie	**1.525**	**1.522**	**1.563**	**1.502**	**1.611**

De opbrengst uit verkoop en productie is t.o.v. 2020 gestegen met 1,5%, gerealiseerd met 5,3% meer productieve uren. De stijging van de bruto omzet, totaal met 11,7% (met name op de vloerplatenafdeling) heeft niet geleid tot eenzelfde procentuele stijging van de opbrengst. Door de stijging van de prijzen van grond- en hulpstoffen als gevolg van de pandemie staat de marge enorm onder druk. Daarnaast heeft de wasserij te lijden gehad van de tijdelijke sluitingen van de horeca op Texel als gevolg van beperkende maatregelen door de coronapandemie.

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

x € 1.000

		Realisatie 2021	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2021 voor wijziging	Realisatie 2020	Realisatie 2019
TOTAAL BEDRIJFOPBRENGSTEN						
	Totaal opbrengst verkoop en productie	1.525	1.522	1.563	1.502	1.611
	Af: bedrijfslasten t.b.v. productie	316	312	289	276	283
	Netto bedrijfsopbrengsten	**1.209**	**1.210**	**1.274**	**1.226**	**1.328**

Behalve direct aan de productie verbonden kosten zoals grondstoffen en gereedschappen zijn er ook bedrijfslasten zoals afschrijving en onderhoud van machines en vervoermiddelen, brandstoffen e.d. die direct gerelateerd zijn aan de productie. Ook de kosten die gemaakt worden i.v.m. productontwikkeling vallen onder de bedrijfslasten t.b.v. productie. De netto bedrijfsopbrengsten zijn in 2021 1,5% lager dan in 2020.

BEDRIJFSLASTEN TBV PRODUCTIE

Afschrijving activa t.b.v. de productie	Afschrijving activa t.b.v. productie	**76**	**78**	**109**	**91**	**105**

De afschrijvingslasten ten behoeve van de productie zijn lager dan begroot, voornamelijk omdat de geplande investeringen voor 2020 niet hebben plaatsgevonden en een deel van die van 2021 zijn uitgesteld. Van deze afschrijvingslasten wordt € 36.000 weer onttrokken uit de bestemmingsreserves investeringen (respectievelijk € 15.000 uit investeringsreserve 2003 en € 21.000 uit die van 2018) en € 11.000 uit de bestemmingsreserve cofinanciering transitiekosten Participatiewet.

Overige bedrijfskosten t.b.v. productie	Onderhoudskosten machines	119	117	117	124	108
	Onderhoudskosten vervoermiddelen	48	37	27	30	32
	Brandstoffen	11	12	12	10	13
	Kosten productontwikkeling	54	59	15	13	17
	Overige productiekosten	8	9	9	8	8
	Totaal overige bedrijfskosten t.b.v. productie	**240**	**234**	**178**	**185**	**178**

Het is dit jaar niet gelukt om de onderhoudskosten productiemiddelen binnen de perken van de begroting te houden. In de onderhoudskosten machines is een post van € 2.000 begrepen wegens het vervangen van 2 beeldschermen bij de zaagmachines door stof- en waterdichte exemplaren. Dit was een van de noodzakelijke aanpassingen die voortkwamen uit de SCIOS Scope 10 keuring (zie meer hierover bij de post Overige bedrijfskosten, onderdeel onderhoudskosten). De overschrijding op de onderhoudskosten vervoermiddelen is veroorzaakt door onvoorziene en noodzakelijke reparaties aan vervoermiddelen, wegens schade herstel totaal € 7.000. In de onderhoudskosten vervoermiddelen is ook begrepen een bedrag van € 4.000 aan leasetermijnen voor een auto. Uiteindelijk is besloten om de auto die in 2020 was afgeschaft niet te vervangen door aankoop, maar door een nieuwe (elektrische) auto te leasen. Omdat eerder ook laadpalen waren geïnstalleerd op eigen terrein die zijn aangesloten op zonnepanelen wordt structureel op brandstofkosten bespaard.
Het bedrag van de kosten productontwikkeling wordt conform de begroting onttrokken uit de bestemmingsreserve transformatiekosten.

OVERIGE OPBRENGSTEN

Huuropbrengst gebouwen	Deze post is t/m 2020 in mindering gebracht op de overige bedrijfskosten bedrijfsvoering. Door tijdelijke verhuur in het boekjaar is deze opbrengst hoger uitgevallen dan was begroot.	**25**	**21**	**21**	**-**	**-**

KOSTEN BEDRIJFSVOERING

Salariskosten ambtelijk personeel	Salariskosten ambtelijk personeel	979	948	892	998	911
	Personeelskosten	30	37	37	40	46
	Inhuur payroll-werknemers	-	-	-	51	71
	Totaal salariskosten ambtelijk pers.	**1.009**	**985**	**929**	**1.089**	**1.028**

Bij het opstellen van de gewijzigde begroting was reeds voorzien dat de oorspronkelijk begrote daling niet kon worden gehaald, voornamelijk in verband met langdurige vervanging wegens ziekte. Het verschil tussen de bijgestelde begroting en de uiteindelijke kosten is deels veroorzaakt doordat aan UWV vergoeding wegens het eigen risico WW moest worden voldaan omdat afscheid is genomen van een lid van de ambtelijke staf met een vaststellingsovereenkomst. Daarnaast is de nabetaling over 2021 wegens de nieuwe cao die op 17 januari 2022 is goedgekeurd en in februari door de gemeente Texel is uitbetaald (€ 18.000) als last in 2021 opgenomen.

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

			x € 1.000		
	Realisatie 2021	**Begroting 2021 na wijziging**	**Begroting 2021 voor wijziging**	**Realisatie 2020**	**Realisatie 2019**

In 2021 is uitvoering gegeven aan de aanpassingen aan HR21 voor enkele leden van de staf. De kosten van de nabetaling (die waren geraamd op € 105.000) waren als lasten al meegenomen in de jaarrekening van 2020.
De personeelskosten zijn lager omdat vanwege de coronapandemie niet alle opleidingen en cursussen konden worden gevolgd.

Afschrijving vaste Activa algemeen

Deze post wordt gespecificeerd als volgt:

Afschrijving gebouwen en installaties	69	68	68	70	68
Afschrijving machines	52	64	65	63	72
Afschrijving inventaris	5	4	5	7	11
Afschrijving vervoermiddelen	4	4	4	7	15
Af: afschrijving t.l.v. de productie	-/- 76	-/- 86	-/- 109	-/- 91	-/- 105
	54	**54**	**33**	**56**	**61**

De totale afschrijvingskosten (zie ook het aandeel dat aan de productie wordt toegerekend op de vorige bladzijde) zijn € 10.000 lager dan begroot, door uitstel van een deel van de voor 2021 geplande investeringen. Van de afschrijvingslasten algemeen wordt € 5.000 weer onttrokken uit de bestemmingsreserve investeringen en € 2.000 uit de bestemmingsreserve cofinanciering transitiekosten Participatiewet.

Overige bedrijfskosten

Onderhoudskosten	202	157	152	145	198
Energieverbruik algemeen	41	38	38	37	43
Belastingen en verzekeringen	46	51	51	46	47
Overige algemene kosten	190	185	180	181	196
Diverse incidentele lasten	25				
Diverse incidentele baten	-/- 24	-	-	-/- 99	-
Huuropbrengst gebouwen				- 18	- 11
Totaal overige bedrijfskosten	**480**	**431**	**421**	**292**	**473**

Onderhoudskosten:
De overschrijding van de onderhoudskosten (gebouwen en installaties) heeft een aantal oorzaken. In de loop van het boekjaar zijn de wettelijk verplichte SCIOS Scope 10 keuring en NEN 3140 inspectie uitgevoerd, waaruit bleek dat een flink aantal punten in de elektrische installatie niet (helemaal) voldeed aan de gestelde normen: kosten van aanpassingen totaal € 20.000. Daarnaast moesten op diverse plaatsen extra brandwerende maatregelen worden genomen, t.w.v. € 4.000. Deze posten moesten binnen 3 maanden worden hersteld. Bij de geplande vervangingsinvesteringen voor 2021 was rekening gehouden met de vervanging van twee compressoren. In verband met beperkte beschikbaarheid van onderdelen kon hiertoe nog niet worden overgegaan in het boekjaar. Voor de veiligheid is daarom een koeldroger aangeschaft t.w.v. € 4.000. Voor het herstel van stormschade moest € 4.000 worden uitgegeven. In verband met veiligheid en ergonomische aanpassing van de werkplek was het noodzakelijk een elektrische dranger te plaatsen bij een verdiepingshek. In verband met het feit dat er steeds vaker vrachtauto's het terrein op komen met chauffeurs die de Nederlandse taal niet beheersen moest de bebording op het terrein worden aangepast naar aanwijzingen in twee talen en uitgebreid met symbolen, kosten € 5.000. Verder is aan schoonmaakkosten ruim € 9.000 extra uitgegeven vanwege de coronapandemie.

Energieverbruik algemeen:
De energiekosten zijn iets hoger dan begroot, voornamelijk door hoger gasverbruik, dat samenhangt met de vanwege de coronapandemie noodzakelijke extra ventilatie.

Belastingen en verzekeringen:
In de begroting was voorzien dat deze post zou stijgen t.o.v. vorig boekjaar. De stijging is binnen de perken gebleven en door daarnaast enkele wijzigingen in de verzekeringsportefeuille door te voeren zijn de kosten gelijk gebleven aan die van vorig jaar en € 5.000 lager uitgevallen dan begroot.

Overige algemene kosten:
De overschrijding van de post algemene kosten bestaat enerzijds uit meer uitgaven wegens Advies/Dienstverlening door derden. In verband met het proces Europese aanbesteding voor de transportkosten van De Bolder, waarvoor bij de gemeente geen expertise in huis is, bedroegen de extra kosten ruim € 7.000. Daarnaast is een medewerkersonderzoek uitgevoerd. Dit was begroot voor 2020, maar het onderzoek kon vanwege de coronacrisis niet doorgaan. Dit was nog niet bekend bij het opstellen van de begroting voor 2021. Bij de halfjaarrapportage werd nog niet gedacht dat het in 2021 alsnog door zou kunnen gaan, dus was de begroting nog niet bijgesteld. De accountants-kosten vielen lager uit dan begroot, dit wordt veroorzaakt doordat volgens voorschrift van de commissie BBV in februari 2022 de kosten moeten worden toegerekend aan het jaar waarin de prestatie daadwerkelijk wordt geleverd. Daarom zal een deel van de kosten die gemaakt worden in verband met de jaarrekening over 2021 ten laste komen

van het resultaat in 2022.

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

			x € 1.000		
	Realisatie 2021	**Begroting 2021 na wijziging**	**Begroting 2021 voor wijziging**	**Realisatie 2020**	**Realisatie 2019**

Diverse incidentele lasten:
Tot en met de jaarrekening over 2020 zijn de diverse incidentele lasten en de diverse incidentele baten gesaldeerd opgenomen. In het boekjaar 2021 is onder de post diverse incidentele lasten opgenomen: de opgelegde boete van de Arbeidsinspectie n.a.v. een bedrijfsongeval (€ 20.000). Daarnaast is bijna € 2.000 betaald aan schadevergoedingen i.v.m. reiskosten naar het ziekenhuis en de dekking van het eigen risico na een bedrijfsongeval.

Diverse incidentele baten:
Onder diverse incidentele baten is opgenomen de boekwinst bij de verkoop van de marktkramen en marktwagens t.w.v. € 17.000, de boekwinst bij de desinvestering van een elektro palletwagen en de kapotte wasbus (€ 2.500). Ook werd nog een nabetaling ontvangen (€ 2.500) van de verzekeringsmaatschappij i.v.m. de waterschade in 2020.

Huuropbrengst gebouwen:
Deze post is met ingang van de begroting over 2021 verantwoord onder de opbrengsten (zie blz. 29).

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Betaalde rente leningen	7	7	7	37	78
Ontvangen rente belegde reserves	-/- 7	-/- 7	-/- 7	- 26	- 71
Overige rente	-/- 14	-/- 12	-/- 12	- 13	- 9
Totaal financiële baten en lasten	**14**	**12**	**12**	**- 2**	**- 1**

De rente op de leningen betreft de rente over de vaste activa van De Bolder tegen het rentepercentage van de laatst afgesloten lening van de gemeente Texel bij een externe financiële instelling.
De reserves worden belegd bij de gemeente Texel tegen het rentepercentage van de laatst afgesloten lening van de gemeente Texel bij een externe financiële instelling. Sinds 4 mei 2020 is dit 0,365%.

ONTTREKKING/TOEVOEGING RESERVES

Onttr. reserve investeringen 2003	20	20	21	33	51
Onttr. reserve investeringen 2018	21	23	33	18	1
Onttr. reserve cofinanc.transitiekst. P-wet	14	13	13	13	13
Onttr. reserve groot onderhoud gebouwen	-	-	-	2	57
Onttr. reserve transformatiekosten	54	59	15	13	17
Onttr. reserve egalisatie rekeningresultaten	29	29	-	-	49
Totaal onttrekking bestemmingsreserves	**138**	**145**	**89**	**79**	**188**

In de bijgestelde begroting was reeds rekening gehouden met de uitgestelde investeringen. De kosten voor productontwikkeling zijn lager dan bij het samenstellen van de halfjaarrapportage kon worden voorzien.

RESULTAAT

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**-/- 190**	**-/- 145**	**-/- 82**	**20**	**-/- 188**
Onttrekking aan reserves	138	145	82	79	188
Gerealiseerd resultaat	**-/- 52**	**0**	**0**	**99**	**0**

Voorgesteld wordt om het negatieve resultaat te dekken uit de reserve egalisatie rekeningresultaten.

OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

		x € 1.000		
		Realisatie 2021 wijziging	**Begroting 2021 na wijziging**	**Begroting 2021 voor**
Incidentele baten	Onttrekking reserve transformatiekosten Wegens uitgaven productontwikkeling	54	59	15
	Onttrekking reserve egalisatie rekeningresultaten Wegens voorzien negatief resultaat bij halfjaarrapportage	29	29	0
	Gemeentelijke bijdragen WSW			
	Coronacompensatie 1e halfjaar 2021	48	48	0
	Coronacompensatie 4e kwartaal 2021	10	0	0
	Loon-en personeelskosten WSW			
	Betreft compensatie transitievergoeding UWV	2	0	0
	Betreft besparing studiekosten vanwege coronamaatregelen	12	0	0
	Gemeentelijke bijdragen PW			
	Extra bijdrage afgesproken bij halfjaarrapportage	75	75	0
	Loon-en personeelskosten PW			
	Eenmalige besparing opbouw vak.toeslag door nieuwe cao	10	0	0
	Verhuur gebouwen (ivm coronatesten)	6	0	0
	Diverse baten (verkoop marktkramen en -wagen)	17	0	0
	Diverse baten (schade-uitkering waterschade 2020)	3	0	0
	Diverse baten (boekwinst desinvesteringen)	3	0	0
	Totaal incidentele baten	269	211	15
Incidentele lasten	Loon-en personeelskosten WSW			
	Extra uitgaven financieel advies aan medewerkers ivm RVU	2	0	0
	Betreft transitievergoeding	2	0	0
	Arbovoorzieningen extra uitgaven ivm coronapandemie	5	0	0
	Loon-en personeelskosten PW			
	Extra uitgaven personeelskosten ivm taalcoaching	36	38	0
	Extra voorziening voor individuele medewerker	11	0	0
	Salariskosten ambtelijk personeel			
	Extra kosten ivm ziektevervanging	43	45	0
	Vergoeding aan UWV ivm ontslag, eigen risico WW	8	0	0
	Bedrijfslasten t.b.v. productie			
	Onderhoudskosten vervoermiddelen ivm schadeherstel	17	10	0
	Kosten productontwikkeling	54	59	15
	Overige bedrijfskosten			
	Extra uitgaven als gevolg van SCIOS Scope 10 keuring			
	En NEN 3140 inspectie en extra schoonmaakkosten ivm corona	33	0	0
	Aanschaf koeldroger ivm uitstel vervanging compressoren	4	0	0
	Herstel stormschade	4	0	0
	Aanpassing bebording terrein 2-talig en symbolen	5	0	0
	Overige algemene kosten Advies/Dienstverlening door derden	18	0	0
	Overige algemene kosten meer computerkosten	5	5	0
	Verhuur gebouwen (opschorten inburgering)	2		0
	Totaal incidentele lasten	**249**	**157**	**15**

OVERZICHT STRUCTURELE MUTATIES IN HET EIGEN VERMOGEN

		x € 1.000			
		Raming 2021 ná wijziging	**Waarvan structureel**	**Realisatie 2021**	**Waarvan structureel**
Toevoeging reserves	(Her)bestemming conform Raadsbesluit Nr. 3008139 d.d. 16 juni 2021:				
	Reserve investeringen 2018	100	-	100	-
	Reserve egalisatie rekeningresultaten	59	-	59	-
	Reserve speciale trajecten P-wet	-159	-	-159	-
	Reserve transformatiekosten	99	-	99	-
	Totaal toevoeging reserves	**99**	**0**	**99**	**0**
Onttrekking reserves	Reserve investeringen 2003	20	20	20	20
	Reserve investeringen 2018	23	23	21	21
	Reserve cofinanc.transitiekst. P-wet	14	13	14	13
	Reserve transformatiekosten	59	-	54	-
	Reserve egalisatie rekeningresultaten	29	-	29	-
	Totaal onttrekkingen reserves	**145**	**56**	**138**	**54**

Bij het voorstel tot bestemming van het voordelige saldo van voorgaande jaren is steeds het doel van de reserve aangegeven. Bestedingen voor dit doel worden uit deze reserves onttrokken.

OVERZICHT TAAKVELDEN

In dit overzicht wordt het volledige overzicht van baten en lasten onderverdeeld in voorgeschreven taakvelden ten behoeve van verplichte externe informatieverstrekking door de gemeente.

Taakvelden gemeente		**Realisatie**		
Bedragen x € 1.000		**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0.4 Overhead		1275		-1275
0.5 Treasury			14	14
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen	Gemeentefonds		2720	2720
0.8 Overige baten/lasten			25	25
0.10 Mutaties reserves			138	138
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten		-52		52
6.3 Inkomensregelingen		101	39	-62
6.4 Begeleide participatie		3039	1383	-1657
6.5 Arbeidsparticipatie		76	121	45

Toelichting:
Alle baten en lasten zijn onderverdeeld naar de voorgeschreven taakvelden.

De baten en lasten die direct gerelateerd zijn aan het productiebedrijf zijn verdeeld op basis van de productieve uren van de medewerkers.
De overige bedrijfskosten die zijn toe te rekenen aan de overhead zijn verdeeld op basis van de oppervlakte van de kantoren.

PUBLIEKE SECTOR ACCOUNTANTS

Publieke Sector Accountants B.V.
Jan Sluijtersstraat 21
3059 VC Rotterdam
www.publiekesectoraccountants.nl
info@psa-ra.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Texel / Leer- werkbedrijf De Bolder

A. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Leer- werkbedrijf De Bolder te Texel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van Leer- werkbedrijf De Bolder op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeentelijke afdeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het college van de gemeente Texel op 14 december 2021 vastgestelde normenkader 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2021;
- de balans per 31 december 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het meerjarig controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Texel op 16 oktober 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Texel en Leer- werkbedrijf De Bolder zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

PUBLIEKE SECTOR ACCOUNTANTS

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 60.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het meerjarig controleprotocol vastgesteld met raadsbesluit van 16 oktober 2019.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad van de gemeente Texel overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen; en
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directie en de gemeenteraad voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeente, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het college van de gemeente Texel op 14 december 2021 vastgestelde normenkader 2021.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeentelijke afdeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De

directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad van de gemeente Texel is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeentelijke afdeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het meerjarig controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Texel op 16 oktober 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeentelijke afdeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

PUBLIEKE SECTOR ACCOUNTANTS

- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde afweging dat de gemeentelijke afdeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeentelijke afdeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeentelijke afdeling de financiële risico's niet kan opvangen.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de gemeenteraad van de gemeente Texel onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 21 april 2022

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A.R. Sallehart RA

BIJLAGEN

ORGANISATIESCHEMA 2021

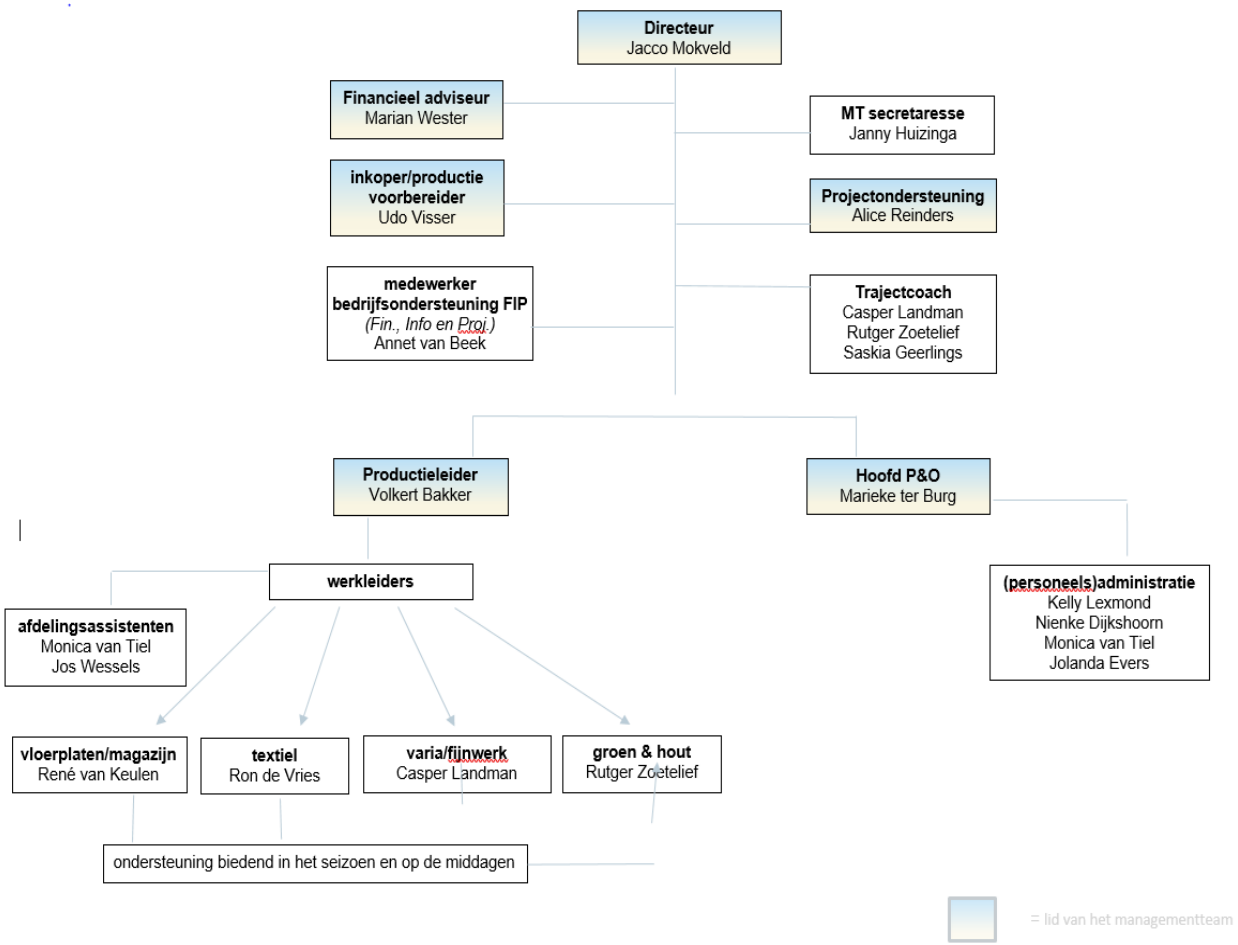

ORGANISATIE EN COMMISSIES

Organisatie

De Bolder is een onderdeel van de gemeente Texel.
De gemeenteraad voert het dagelijks bestuur van De Bolder middels het college van burgemeester en wethouders. Door regelmatig overleg met de portefeuillehouder uit het college wordt zorg gedragen voor een afstemming tussen dit bestuur en de directeur van De Bolder.
De Bolder heeft een bedrijfsmatig onafhankelijke financiële basis, die is ingepast in de financiële structuur van de gemeente Texel en in de jaarrekening van de gemeente wordt geconsolideerd.

Bestuur

Samenstelling college van Burgemeester en Wethouders op 31-12-2021

M.C. Uitdehaag	: burgemeester
R. van de Belt	: wethouder / portefeuillehouder Sociaal Domein en Zorg
H. Huisman-Peelen	: wethouder
Vacant (t/m 15 dec.:E.P. Kooiman)	: wethouder

Samenstelling gemeenteraad op 31-12-2021

Partij	Naam	Functie
Texels Belang	William Witte	Fractievoorzitter
	Cees Hoogerheide	Raadslid
	Cees Hooijschuur	Raadslid
VVD	Jur Schuiringa	Fractievoorzitter
	Peter van Sijp	Raadslid
	Nick Ran	Raadslid
PvdA	Dries Veltkamp	Fractievoorzitter
	Nils Lely	Raadslid
GroenLinks	Rikus Kieft	Fractievoorzitter
	Henry Soyer	Raadslid
CDA	Ben Zegeren	Fractievoorzitter
	Niels Rutten	Raadslid
	Veronne Koot	Raadslid
D66	Astrid van de Wetering	Fractievoorzitter
Texel 2010	Annie Hin-Hin	Fractievoorzitter

Managementteam

Samenstelling Managementteam op 31-12-2021

J.C. Mokveld	: Directeur
M. ter Burg-de Hooge	: Personeelszaken
M. Wester	: Financieel adviseur
E. Reinders	: Projectondersteuner
V.J.A. Bakker	: Productieleider
U.A. Visser	: Inkoper/werkvoorbereider

Overlegcommissies

Samenstelling Ondernemingsraad op 31-12-2021

G. Brouwer	: voorzitter
D.P. Daalder-Jansen	: secretaris
E.M.G. Jas	: lid
T. de Vries-de Jong	: lid
M. van den Berg	: lid
J.E.M. Huizinga-van der Wurff	: ambtelijk secretaris

Lijst van begrippen en afkortingen

B&W
College van **B**urgemeester en **W**ethouders

BBV
Besluit **b**egroting en **v**erantwoording provincies en gemeenten. In dit besluit worden voorschriften gesteld hoe de administratie van een gemeente moet zijn ingericht.

BW
Begeleid **w**erken
Onderdeel van de Wet sociale werkvoorziening is de mogelijkheid tot begeleid werken. Dit houdt in dat een bedrijf of een instelling zelf overeenkomstig de voor dat bedrijf of instelling geldende cao een arbeidsovereenkomst sluit met een persoon behorende tot de doelgroep van de sociale werkvoorziening. De werkgever ontvangt dan jaarlijks een loonkostensubsidie en krijgt ook de mogelijkheid om voor een bepaald aantal uren per jaar de medewerker te laten ondersteunen door een jobcoach.

Cao
Collectieve **a**rbeids**o**vereenkomst
Een cao wordt per bedrijfstak gesloten tussen de gezamenlijke werkgevers en de vakbonden. In de overeenkomst zijn de rechtspositieonderwerpen geregeld.

FTE
Full**t**ime **e**enheid (of –eenheden)
Het aantal dienstverbanden wordt teruggerekend naar full-time eenheden ofwel voltijdsdienstverbanden.

LIV
Lage-**i**nkomensvoordeel
Subsidie ter verlaging van de werkgeverslasten voor werknemers met een laag inkomen. Deze subsidie is onderdeel van de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl).

LKS
Loon**k**osten**s**ubsidie
De subsidie die aan een werkgever wordt verstrekt vanuit de WSW en de P-wet voor het in dienst hebben van een werknemer uit de doelgroep.

LKV
Loon**k**osten**v**oordeel
Het lkv is een regeling die is ingegaan op 1 januari 2018 en onderdeel van de Wtl. Het is een tegemoetkoming voor werkgevers die werknemers in dienst nemen uit doelgroepen die vaak lastig aan werk komen, zoals oudere werknemers met een uitkering, mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering en personen met een arbeidsbeperking.

Participatiebudget
Met de komst van de Wet participatiebudget in 2009 zijn de bestaande schotten tussen diverse op re-integratie en participatie gerichte budgetten zoveel mogelijk weggenomen. Vanaf 2015 is ook de financiering van de WSW hierin opgenomen.

Participatiewet (P-wet)
Vanaf 2015 is de WWB omgelabeld tot Participatiewet en omgevormd tot de opvolger van de WSW, de Wajong en de WWB met een geïntegreerde aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt.

RVU
Regeling vervroegd uittreden (in de nieuwe cao WSW tijdelijk t/m 2025 mogelijk gemaakt voor medewerkers maximaal 3 jaar voor hun pensioendatum)

SE
Standaard **e**enheid
Is een formatieplaats, gecorrigeerd met een factor voor de mate van handicap. Voor een ernstig gehandicapte geldt een factor van 1,25.

STT
Sociaal **T**eam **T**exel
Het STT is op Texel in plaats gekomen van de afdeling Sociale Zaken en Welzijn sinds gemeenten in Nederland in 2015 uitvoerder zijn geworden van de Participatiewet. Het STT is het aanspreekpunt betreffende zorg, jeugdzorg, WMO, werk en inkomen.

SW
Sociale **w**erkvoorziening
Ca. 90 sociale werkplaatsen voeren in Nederland de WSW uit.

UWV
Uitvoeringsinstituut **w**erknemers**v**erzekeringen
De organisatie verzorgt de indicatiestelling voor de WSW en de Participatiewet. Het UWV is verantwoordelijk voor de re-integratie van personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

Wajong
Wet **a**rbeidsongeschiktheidsvoorziening **jongg**ehandicapten
Tot 2015 bood deze wet werk, arbeidsondersteuning en een voorziening voor inkomensachteruitgang aan jonggehandicapten en studenten. Vanaf 2015 is de toegang tot deze wet beperkt tot personen zonder enige arbeidsmogelijkheden.

WIA
Wet **W**erk en **i**nkomen naar **a**rbeidsvermogen
Bevordert dat werknemers die gedeeltelijk arbeidsgeschikt zijn aan het arbeidsproces blijven deelnemen en regelt de inkomensverzekering van deze personen.

WNT
Wet **n**ormering **t**opinkomens
Deze wet begrenst de maximale bezoldiging van functionarissen in de publieke en semipublieke sector.

WSW
Wet **s**ociale **w**erkvoorziening
De wet biedt mogelijkheden om personen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap werk onder aangepaste omstandigheden te bieden. Dit kan bij het eigen bedrijf van de sociale werkvoorziening of bij bedrijven en instellingen die aan het plaatsen van een persoon met een handicap kunnen en willen meewerken. De wet is in 2015 voor nieuwe gevallen vervangen door de Participatiewet.

Wtl
Wet **t**egemoetkomingen **l**oondomein
De Wtl heeft als doel om werknemers met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of te houden.

WW
Werkloosheids**w**et
De wet biedt voor werknemers een verplichte verzekering tegen inkomensachteruitgang wegens werkloosheid.

WWB
Wet **w**erk en **b**ijstand
Deze wet werd door de gemeente uitgevoerd en regelt de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en verlening van bijstand. De wet is in 2015 omgelabeld tot Participatiewet en omgevormd tot de opvolger van de WSW, de Wajong en de WWB met een geïntegreerde aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt.

DE BOLDER
LEER-WERKBEDRIJF

Aan: Gemeenteraad
Van: de Auditcommissie

Datum: 27 mei 2022

Betreft: Adviezen over de Programmarekening 2021

Geachte raadsleden,

De Auditcommissie heeft in haar vergadering van 17 mei 2022 gesproken over de Programmarekening 2021.

Dit heeft geleid tot de volgende 6 adviezen:

1. Bij het raadsvoorstel: ingaan op adviezen van de Auditcommissie over de vorige Programmarekening (of Perspectiefnota); dit, omdat niet alle adviezen van vorig jaar zijn overgenomen. *Ter informatie: klik hier voor de adviezen van de Auditcommissie bij de Programmarekening van 2020.*
2. **Algemeen**: werk met linkjes, daar waar verwezen wordt naar bestaande documenten. Heel vaak wordt verwezen naar een document, maar … het linkje ontbreekt.
   Voorbeelden:
   - Bladzijde 17. Prestatie: Treasurystatuut actualiseren. Waarom geen linkje naar dat statuut?
   - Bladzijde 28: Prestatie: Visie en Beleid sociaal domein actualiseren. Waarom geen linkje naar dat beleid?
   - Bladzijde 28, twee moties. Linkjes naar de moties ontbreken.
3. In de volgende Programmarekening: bij Rekeningsaldo (bladzijde 146) graag de betreffende paginanummers opnemen; wellicht ook wat meer informatie nog bij de hoofd-analyse.
4. **Algemeen:** Er wordt te weinig echt inhoudelijk verteld wat bereikt is.
   Voorbeelden:
   - **Bladzijde 28. Over IJslandse aanpak**. Resultaat: Afgerond. De IJslandse /Eilandse aanpak is geëvalueerd.
   Dat is goed om te weten, maar waar het om gaat natuurlijk is: wat kwam er uit die evaluatie? Wat hebben we bereikt? En wat niet?
   - **Bladzijde 28. Motie Bevolkingsonderzoek borstkanker**. Resultaat: Afgerond. De staatsecretaris is op de hoogte gebracht van de betreffende motie.
   Ook weer: goed om te weten, maar het doel was niet: het opsturen van een motie. Het doel was daar ook iets mee te bereiken. Waarom niet hier ingaan op wat de effecten van de motie; is er iets te melden over de frequentie van de borstonderzoeken; is de minister van gedachten veranderd?
   - **Bladzijde 35, onderaan. '** … ***en is de betalingsbereidheid gemonitord***.' En … wat zijn daar dan de resultaten van?
   - **Bladzijde 55, '***… ook is voor het eerst overleg geweest met de mosselsector over de archeologie op de Texelse Rede*'. Goed, natuurlijk, maar: wat was het resultaat? Zijn er goede afspraken gemaakt?
5. **Algemeen, bij de Analyses.**
   Ook hier: te weinig ingegaan op **wat** is bereikt en **waarom** (of waarom niet).
   Voorbeelden:
   - Bladzijde 31, Subsidies. 'De incidentele rijksbijdrage vanuit het corona steunpakket is nog niet ingezet'. Maar: **waarom niet**? De uitleg mist.

- Bladzijde 33. ‘Het budget voor verslavingszorg is een aantal jaren te hoog gebleken’. Een Voordeel van € 39.000. Maar een uitleg ontbreekt. **Waarom is het te hoog**? Hebben we minder verslaafden? Of worden ze niet behandeld?
- idem ‘De incidentele Rijksbijdrage voor ondersteuning van de jeugd is in 2021 nog niet ingezet’. De waarom-vraag wordt ook hier niet beantwoord.

6. Voeg in P & C-documenten voetteksten in, waaruit blijkt ‘waar je zit’. Dit, omdat de boekwerken van de buitenkant op elkaar lijken (dus bijv. in de voetnoot: ‘Programmarekening 2021’).

De auditcommissie constateert dat er geen technische belemmeringen zijn om de ontwerp-Programmarekening 2021 vast te stellen.

Hoogachtend,

De leden van de Auditcommissie,

Mevrouw Visser-Veltkamp (voorzitter)
Mevrouw Van de Wetering (vicevoorzitter)
Mevrouw Van der Werf
Mevrouw Dros
De heer Schuiringa
De heer Hoogerheide
De heer Kooiman

Ondersteuning:
Mevrouw Lubach (ambtelijk controller)
Mevrouw de Porto (griffier)

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit programmarekening 2021

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel;
Gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
Gehoord de raadscommissie en de Auditcommissie;

Overwegende

- Gemeentewet artikel 186 en het besluit begroting en verantwoording

Besluit

1. akkoord te gaan met de bijdrage uit de Participatiemiddelen aan het leerwerkbedrijf de Bolder zijnde € 75.000;
2. kennis te nemen van het negatieve rekeningresultaat van het leerwerkbedrijf de Bolder ad. € 51.775 en dit tekort ten laste brengen van de reserve egalisatie rekeningresultaten van het leerwerkbedrijf de Bolder;
3. kennis te nemen van het voordelig rekeningresultaat € 5.009.138 van de gemeente Texel en het resultaat als volgt te bestemmen:
   a) overhevelen naar het jaar 2022:
   i) restantbudget reconstructie groen € 10.000
   ii) restant budget coronasteunpakket jongerenwerk, jeugd aan zet, ondersteuning jeugd en activiteiten en ontmoetingen en ondersteuning cultuur € 56.747
   iii) restant budget inburgering en uitvoeringskosten € 28.386
   iv) restant budget versterking en ondersteuning wijkteams € 25.558
   v) restant budget Leader en uitwerking retailvisie en toeristisch toekomstplan € 75.862
   vl) restant budget ontwikkelingsplan haven € 36.225
   vii) restant budget digitalisering archief € 15.000
   viii) restant budget woningbouw € 35.000
   ix) restant budget zoetwaterproject € 25.000
   x) restant budget uitvoering parkeer- en verkeerscirculatie plan € 47.200
   xi) budget via decembercirculaire beschikbaar gesteld voor Wet kwaliteitsborging en gemeenteraadsverkiezingen € 41.490.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22-06-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3169901

Bijlagen

1. Programmarekening 2021

b) een bedrag van € 4.612.669 toe te voegen aan de algemene reserve.

4. Kennis te nemen van de stand van de algemene reserve ad. € 11.089.699, vermeerderd met het rekeningresultaat van 2021, totaal € 15.702.368
5. De geconsolideerde programmarekening 2021 van de gemeente Texel vast te stellen.

Gemeente Texel

.txl

Advies

programmarekening 2021

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. akkoord te gaan met de bijdrage uit de Participatiemiddelen aan het leerwerkbedrijf de Bolder zijnde € 75.000;
2. kennis te nemen van het negatieve rekeningresultaat van het leerwerkbedrijf de Bolder ad. € 51.775 en dit tekort ten laste brengen van de reserve egalisatie rekeningresultaten van het leerwerkbedrijf de Bolder;
3. kennis te nemen van het voordelig rekeningresultaat € 5.009.138 van de gemeente Texel en het resultaat als volgt te bestemming:
   a) overhevelen naar het jaar 2022:
   i) restantbudget reconstructie groen € 10.000
   ii) restant budget coronasteunpakket jongerenwerk, jeugd aan zet, ondersteuning jeugd en activiteiten en ontmoetingen en ondersteuning cultuur € 56.747
   iii) restant budget inburgering en uitvoeringskosten € 28.386
   iv) restant budget versterking en ondersteuning wijkteams € 25.558
   v) restant budget Leader en uitwerking retailvisie en toeristisch toekomstplan € 75.862
   vl) restant budget ontwikkelingsplan haven € 36.225
   vii) restant budget digitalisering archief € 15.000
   viii) restant budget woningbouw € 35.000
   ix) restant budget zoetwaterproject € 25.000
   x) restant budget uitvoering parkeer- en verkeerscirculatie plan € 47.200
   xi) budget via decembercirculaire beschikbaar gesteld voor Wet kwaliteitsborging en gemeenteraadsverkiezingen € 41.490.

   b) een bedrag van € 4.612.669 toe te voegen aan de algemene reserve.

4. Kennis te nemen van de stand van de algemene reserve ad. € 11.089.699 vermeerderd met het rekeningresultaat van 2021, totaal € 15.702.368
5. De geconsolideerde programmarekening 2021 van de gemeente Texel vast te stellen.

Consequenties

Financieel	☑ Ja ☐ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3169901

Bijlagen

1. Programmarekening 2021
2. Letter of representation (accountant)

6. Akkoord te gaan met de Letter of representation voor de accountantscontrole met hierin opgenomen de afspraken over de controle/informatievoorziening aan de accountant.

Toelichting

Het college stelt de raad voor de programmarekening 2021 van de gemeente Texel, onder voorbehoud van de accountantsverklaring en goedkeuring rechtmatigheid, vast te stellen. De accountantscontrole is in de week van 11 april gestart en de verwachting is dat de goedkeurende verklaring wordt afgegeven. Voor behandeling in de Auditcommissie en raadscommissie is de accountantsverklaring voor rechtmatigheid en getrouwheid binnen.

De programmarekening van de gemeente Texel en leerwerkbedrijf de Bolder zijn samengevoegd.

De programmarekeningen van de Bolder en de gemeente Texel worden separaat aangeboden. De financiële resultaten voor bestemming zijn als volgt:

De Bolder	negatief	€ 52.000	
Gemeente Texel		€ 5.009.138	
Totaal resultaat			€ 4.957.363

Aandachtpunten voor behandeling:
Paragraaf weerstandsvermogen
Paragraaf bedrijfsvoering
Rekeningsaldo op hoofdlijnen
Overheveling via resultaatbestemming
Economische en maatschappelijke investeringen, beschikbaar gestelde kredieten

programmarekening 2021

Samenvatting

Het jaar 2021 was evenals 2020 een bijzonder jaar door de coronapandemie, desondanks zijn de gemeentelijke taken uitgevoerd.

De programmarekening geeft een positief rekeningsaldo van € 5,0 miljoen. Dit saldo bestaat voornamelijk uit incidentele middelen. Er is een eenmalige afkoop voor onderhoud wegen van Rijkswaterstaat ontvangen en er is meer aan incidentele subsidies binnengehaald dan begroot. De corona pandemie maakte dat sommige werkzaamheden en investeringen in de tijd iets moesten gaan schuiven, wat leidt tot een voordeel van € 1 miljoen. Ook werd Texel de tweede helft van 2022 meer bezocht dan verwacht, werd er meer gebouwd, waardoor we € 1,1 miljoen meer toeristenbelasting, parkeeropbrengsten en leges omgevingsvergunningen hebben gerealiseerd. Tot slot waren de rentes in 2021 (nog) historisch laag en dat dat geeft een financiële meevaller.

programmarekening 2021

Argumenten tot advies

De gemeenteraad moet voor 15 juli 2022 de vastgestelde programmarekening 2021, inclusief de accountantsverklaring aan de provincie aanbieden.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Baten incidenteel voor het jaar 2021 € 5.009.138, inclusief leer - werkbedrijf de Bolder € 4.957.363

Voor een gedetailleerde analyse en toelichting verwijzen wij u naar de diverse programma's. De analyse van de programmarekening op hoofdlijnen staat vermeld in het hoofdstuk "rekeningsaldo op hoofdlijnen" vanaf pagina …

De positieve en negatieve resultaten worden geanalyseerd en voor zover structureel meegenomen in de halfjaarrapportage 2022.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Gemeentewet artikel 186
- Besluit begroting en verantwoording

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

programmarekening 2021

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Gemeentewet artikel 186 en het besluit begroting en verantwoording

Besluit

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. akkoord te gaan met de bijdrage uit de Participatiemiddelen aan het leerwerkbedrijf de Bolder zijnde € 75.000;
2. kennis te nemen van het negatieve rekeningresultaat van het leerwerkbedrijf de Bolder ad. € 51.775 en dit tekort ten laste brengen van de reserve egalisatie rekeningresultaten van het leerwerkbedrijf de Bolder;
3. kennis te nemen van het voordelig rekeningresultaat € 5.009.138 van de gemeente Texel en het resultaat als volgt te bestemming:
   a) overhevelen naar het jaar 2022:
   i) restantbudget reconstructie groen € 10.000
   ii) restant budget coronasteunpakket jongerenwerk, jeugd aan zet, ondersteuning jeugd en activiteiten en ontmoetingen en ondersteuning cultuur € 56.747
   iii) restant budget inburgering en uitvoeringskosten € 28.386
   iv) restant budget versterking en ondersteuning wijkteams € 25.558
   v) restant budget Leader en uitwerking retailvisie en toeristisch toekomstplan € 75.862
   vI) restant budget ontwikkelingsplan haven € 36.225
   vii) restant budget digitalisering archief € 15.000

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22-06-2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3169901

Bijlagen

1. Programmarekening 2021

viii) restant budget woningbouw € 35.000
ix) restant budget zoetwaterproject € 25.000
x) restant budget uitvoering parkeer- en verkeerscirculatie plan € 47.200
xi) budget via decembercirculaire beschikbaar gesteld voor Wet kwaliteitsborging en gemeenteraadsverkiezingen € 41.490.

b) een bedrag van € 4.612.669 toe te voegen aan de algemene reserve.

4. Kennis te nemen van de stand van de algemene reserve ad. € 11.089.699 vermeerderd met het rekeningresultaat van 2021, totaal € 15.702.368
5. De geconsolideerde programmarekening 2021 van de gemeente Texel vast te stellen.

Gemeente Texel

.txl

Programmarekening 2021

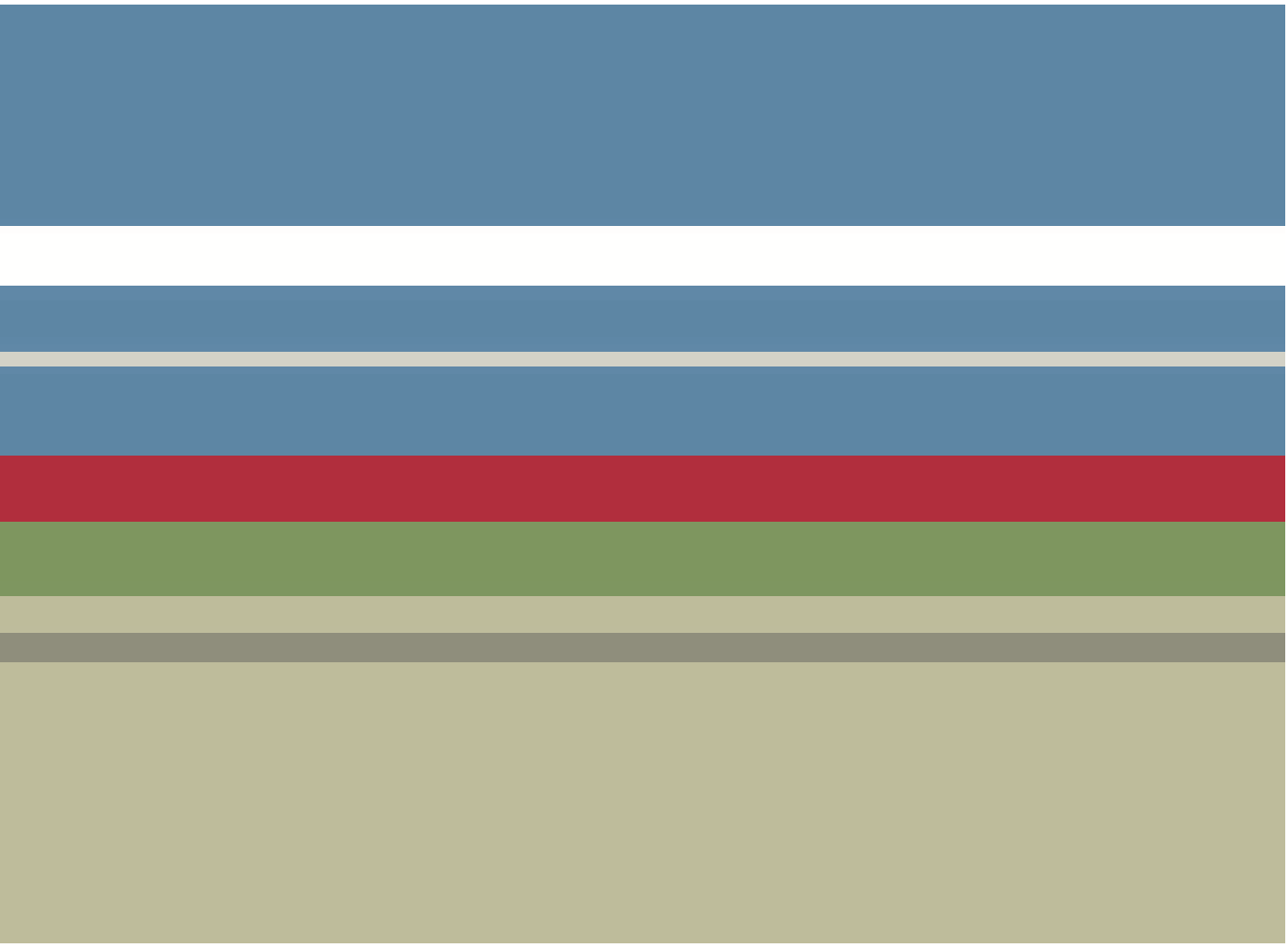

Raadscommissie 7/8 juni 2022

Inhoudsopgave

Bestuurlijke boodschap **4**

Leeswijzer **5**

Bestuurssamenstelling **6**

Samenstelling gemeenteraad **10**

Organogram gemeente Texel per 1 januari 2021 ..... **11**

Financiële structuur **12**

Programmaverantwoording: Beleidsmatig **13**

Programma 1 Voor en door bewoners 14
Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 23
Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 23
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel 34
Programma 4 Texel werkt! 42
Programma 5 Toekomst voor de jeugd 49
Programma 6 Samen beleven en bewegen 55
Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief 62
Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid 70
Programma 99 Overhead 79
Algemene dekkingsmiddelen 2021 84

Paragrafen **85**

Paragraaf A - Verbonden partijen 86
Paragraaf B – Weerstandsvermogen 103
Paragraaf C – Onderhoud openbare ruimte en gebouwen 111
Paragraaf D - Bedrijfsvoering 113
Paragraaf E – Grondbeleid 117
Paragraaf F – Financiering 123
Paragraaf G – Lokale lasten 129

Jaarrekening 2021 ..... **137**

Balans per 31 december 2021 (geconsolideerd) 137
Programmarekening over begrotingsjaar 2021 139
Resultaten per bedrijfsonderdeel 140
Rekeningsaldo op hoofdlijnen gemeente Texel 146
Overheveling via resultaatbestemming 2021 149
Overhevelingen projectgelden van 2021 naar 2022 (besluit programmabegroting 2022) 150
Activa 151
Passiva 163
Niet uit de balans blijkende verplichtingen 170
Bijlage SISA 2021 171
Bijlage Wet normering bezoldiging topfunctionarissen(WNT) 2021 181

Raadsbesluit **183**

Overzicht baten en lasten per taakveld **185**

Gemeente Texel **185**

Bestuurlijke boodschap

Het jaar 2021 was opnieuw een jaar met meer Corona gerelateerde vraagstukken dan gehoopt. Hoewel we bekender zijn geraakt met het virus en we er ook mee hebben leren omgaan, heeft het toch opnieuw veel impact gehad op onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Ook binnen de muren van het gemeentehuis en in de raadzaal hebben we dat ervaren. Toch is het nagenoeg gelukt alle nog openstaande onderdelen van het coalitie akkoord “Balans Brengen” uit te voeren, en aan alle moties en voorstellen invulling te geven. Naast het realiseren van de bestuurlijke planningen, projecten en het beheer van de openbare ruimte.

We hebben met de visie en uitvoeringplannen sociaal domein, het fundament gelegd voor een sociaal Texel. Met het raadsbesluit over het nieuwe Thijssehuis zijn de uitgangspunten en de financiering voor deze belangrijke voorziening op het eiland georganiseerd. Het toeristisch toekomstplan is vastgesteld en ook daar ligt een maatschappelijk breed gedragen uitvoeringsplan voor de komende jaren. In het fysieke domein is de reconstructie van de Postweg-Nieuwlanderweg natuurlijk van groot belang voor de mobiliteit op Texel. En onze dienstverlening en bedrijfsvoering hebben wij in 2021 weer een stuk toekomstbestendiger gemaakt.

Meer over ons beleid, uitvoering, dienstverlening en bedrijfsvoering vindt u per beleidsprogramma terug in deze programmarekening 2021. Financieel sluiten we het jaar ook positief af, met een voordelig rekening resultaat van € 5 miljoen. Op het eerste oog fors, maar als je iets meer inzoomt ook wel begrijpelijk. We hebben een eenmalige afkoop voor onderhoud wegen van Rijkswaterstaat ontvangen van € 1,5 miljoen. En door alert te zijn op alle regelingen, hebben we nog eens € 1 miljoen aan incidentele subsidies meer binnengehaald dan begroot. De corona pandemie maakte dat sommige werkzaamheden en investeringen in de tijd iets moesten gaan schuiven, wat leidt tot een voordeel van € 1 miljoen. Toch werd ons eiland de tweede helft van 2021 meer bezocht dan wij bij de halfjaarrapportage verwachtten en werd er meer gebouwd, waardoor we € 1,1 miljoen meer toeristenbelasting, parkeeropbrengsten en leges omgevingsvergunningen hebben gerealiseerd. Tot slot waren de rentes in 2021 (nog) historisch laag en dat dat geeft een financiële meevaller. Het voordelig rekening resultaat heeft een incidenteel karakter. Bij de halfjaarrapportage 2022 wordt dit nader gespecificeerd.

Wij stellen voor om het rekeningresultaat in de Algemene Reserve te storten. Daarmee staan de Algemene Reserve en onze weerstandscapaciteit er solide voor. En dat is belangrijk. Want we gaan onzekere tijden tegemoet in 2022 en verder. De oorlog in Oekraïne, de ontwikkelingen rondom het Corona virus, inflatie, prijsstijgingen en de ontwikkelingen rondom de Algemene Uitkering, allemaal grote onzekerheden voor de komende bestuursperiode. Onzekerheden die stevige maatschappelijke en financiële effecten met zich mee kunnen brengen op Texel de komende jaren. Daarom is het goed dat wij onze financiële weerbaarheid koesteren.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. E.C. van der Bruggen	M.C. Uitdehaag

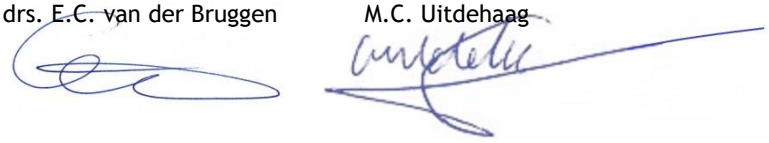

Leeswijzer

De programmarekening 2021 bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemeen
- Jaarverslag 2021
- Jaarrekening 2021
- Overige gegevens

Algemeen

In het algemene gedeelte staat de samenstelling van het college, de gemeenteraad en de organisatie.

Jaarverslag 2021

Het onderdeel jaarverslag 2021 bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.
In elk programma staan de beleidsdoelen, operationele doelen, de te leveren prestaties en het resultaat daarvan. Verder staat in elk programma wat dit kost.

De paragrafen gaan in op het weerstandsvermogen, het onderhoud van de kapitaalgoederen, de verbonden partijen, de bedrijfsvoering, het grondbeleid, de financiering en de lokale lasten.

Jaarrekening 2021

De jaarrekening bestaat uit de balans en de overzichten van de programmarekening, de door de raad vast te stellen budget- en kredietoverschrijdingen en de toelichting daarop.

Overige gegevens

In dit deel vindt u de SISA (Single Information, Single Audit) bijlage, het raadsvoorstel voor de resultaatbestemming en de controleverklaring van de accountant IPA-ACON.

Bestuurssamenstelling

Taakverdeling college 2021

Burgemeester Michiel Uitdehaag 1,0 fte

Gemeentelijke organisatie

- Coördinatie tijdige voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het gemeentelijk beleid
- Coördinatie afstemming gemeente overstijgende ambities
- Coördinatie samenwerking in provinciale zaken
- Integraal handhavingsbeleid/handhaving
- Informatie & automatisering
- Digitale Informatie Voorziening - Archiefwet
- Fondsenwerving
- Zorg over kwaliteit procedures
- Burgerparticipatie
- Zorg voor behandeling Bezwaarschriften en Klachten, inclusief regeling voor kosteloze correctie voor aantoonbare fouten in het bestemmingsplan
- Kabinetszaken
- Begraafplaatsen
- Gemeentewinkel en dienstverlening
- Waddensamenwerking en Waddenfonds
- Gemeentelijke organisatie/Personeel & Organisatie

Openbare orde en veiligheid

- Politie, Brandweer, Openbare orde en veiligheid
- Strandvonderij
- Kustverdediging/Dijkverzwaring
- Horeca
- Evenementen en evenementenbeleid

Gemeentewerken/Beleid (vanaf 16 december 2021)

- Beheer openbare ruimte
- Gebouwenbeheer
- Grondzaken
- Grond(prijs)beleid
- Gebiedsontwikkeling Algemeen (met wethouder Huisman)

Verkeer, vervoer en water (vanaf 16 december 2021)

- Waterbeleid
- Strandbeheer

Duurzaamheid en innovatie (vanaf 16 december 2021)

- Klimaatadaptatie

Overig

- Ambassadeursfunctie Kustverdediging en dijkverzwaring
- Internationale samenwerking in Europese zaken
- Zorg voor goede samenwerking van de gemeente met andere gemeenten en andere overheden
- Dorpsontwikkeling en dorpsbeleid (vanaf 16 december 2021)

Wethouder Edo Kooiman (1e loco burgemeester) t/m 15 december 2021
Texel belang 1,0 fte
Gemeentewerken

- Beheer openbare ruimte
- Grondstoffenbeleid
- Haven Oudeschild

Vergunningen

- Vergunningverlening
- Milieu

Verkeer, vervoer en Water

- Waterbeleid
- Strandbeheer
- Openbaar vervoer/Texelhopper

Natuur en Landschap

- Nationaal Park

Gebiedsontwikkeling

- Bestemmingsplannen
- Gebouwenbeheer
- Grond(prijs)beleid
- Rioolbeleid
- Bedrijventerreinen
- Dorpsontwikkeling en -beleid

Wethouder Hennie Huisman-Peelen (2e loco burgemeester, 1e loco burgemeester vanaf 16 december 2021)
VVD: 1,0 fte

Financiën
- Financieel beheer en beleid
- Lokale lasten
- Planning & control

Duurzaamheid en innovatie
- Werelderfgoed
- Kennispolder 't Hoorntje
- Duurzaamheidsambitie

Economie en toerisme
- Economie- en vestigingsbeleid
- Toerisme, Landbouw en Visserij
- Mobiliteit, parkeren en het parkeer-vignet

Wonen
- Woonvisie, prestatieafspraken
- Provinciale en regionale woonvisie
- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

Gemeentewerken (vanaf 16 december 2021)
- Haven Oudeschild

Vergunningen (vanaf 16 december 2021)
- Vergunningverlening

Verkeer, vervoer en Water (vanaf 16 december 2021)
- Openbaar vervoer/Texelhopper

Natuur en Landschap (vanaf 16 december 2021)
- Nationaal Park Duinen van Texel

Gebiedsontwikkeling (vanaf 16 december 2021)
- Algemeen (met burgemeester Uitdehaag)
- Bestemmingsplannen
- Bedrijventerreinen

Wethouder Remko van de Belt (3e loco burgemeester, 2de locoburgemeester vanaf 16 december 2021) PvdA, 1,0 fte

Communicatie

- Bestuurlijk strategische communicatie
- Imago gemeente
- Burgerparticipatie & interactieve beleidsvorming

Dorpen

- Dorpshuizen en dorpscommissies
- Verenigingen- en subsidiebeleid

Cultuur

- Cultuurbeleid
- Museumbeleid
- Monumentenbeleid
- (Onderwater-) Archeologie

Sociaal Domein/zorg

- Jeugdzorg
- Ouderenzorg
- Sociale zaken
- Volksgezondheid
- Participatiewet
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Sport
- Sociale recherche Noord-Holland Noord

Onderwijs

- Onderwijsbeleid en onderwijshuisvesting
- Passend onderwijs
- Voorschoolse- en naschoolse educatie

Gemeentewerken (vanaf 16 december 2021)

- Grondstoffenbeleid
- Rioolbeleid

Vergunningen (vanaf 16 december 2021)

- Milieu

Algemeen directeur/gemeentesecretaris Eva van der Bruggen

- Leiding ambtelijke organisatie
- Bestuurder Wet op de ondernemingsraden (WOR)

Samenstelling gemeenteraad

Samenstelling gemeenteraad 2021:

Texels Belang
- W. (William) Witte, fractievoorzitter
- V. (Veronne) Koot tot 15 januari 2021
- C. (Cees) Hoogerheide
- C.J. (Cees) Hooijschuur

VVD
- J.J. (Jur) Schuiringa, fractievoorzitter
- P.P. (Peter) van Sijp
- N.C.B. (Nick) Ran

PvdA
- A.J. (Dries) Veltkamp, fractievoorzitter
- N. (Nils) Lely

GroenLinks,
- R. (Rikus) Kieft fractievoorzitter
- H.J.F.M. (Henry) Soyer

CDA
- B. (Ben) Zegeren, fractievoorzitter
- L.J. (Leontine) Verseput tot juli 2021
- N. (Niels) Rutten vanaf 7 juli 2021
- V. (Veronne) Koot vanaf 7 september

D66
- A.A.M. (Astrid) van de Wetering, fractievoorzitter

Texel 2010
- J.M. (Annie) Hin-Hin, fractievoorzitter

Fractie Koot
- V. (Veronne) Koot, vanaf 15 januari tot 7 september

Raadsgriffier
- M. (Marit) de Porto
  Adviseur en secretaris gemeenteraad en raadscommissies

Commissie van de gemeenteraad
- Raadscommissie
- Auditcommissie
- Vertrouwenscommissie
- Planningscommissie
- Fractievoorzittersoverleg
- Werkgevercommissie Griffie(r)

Organogram gemeente Texel per 1 januari 2021

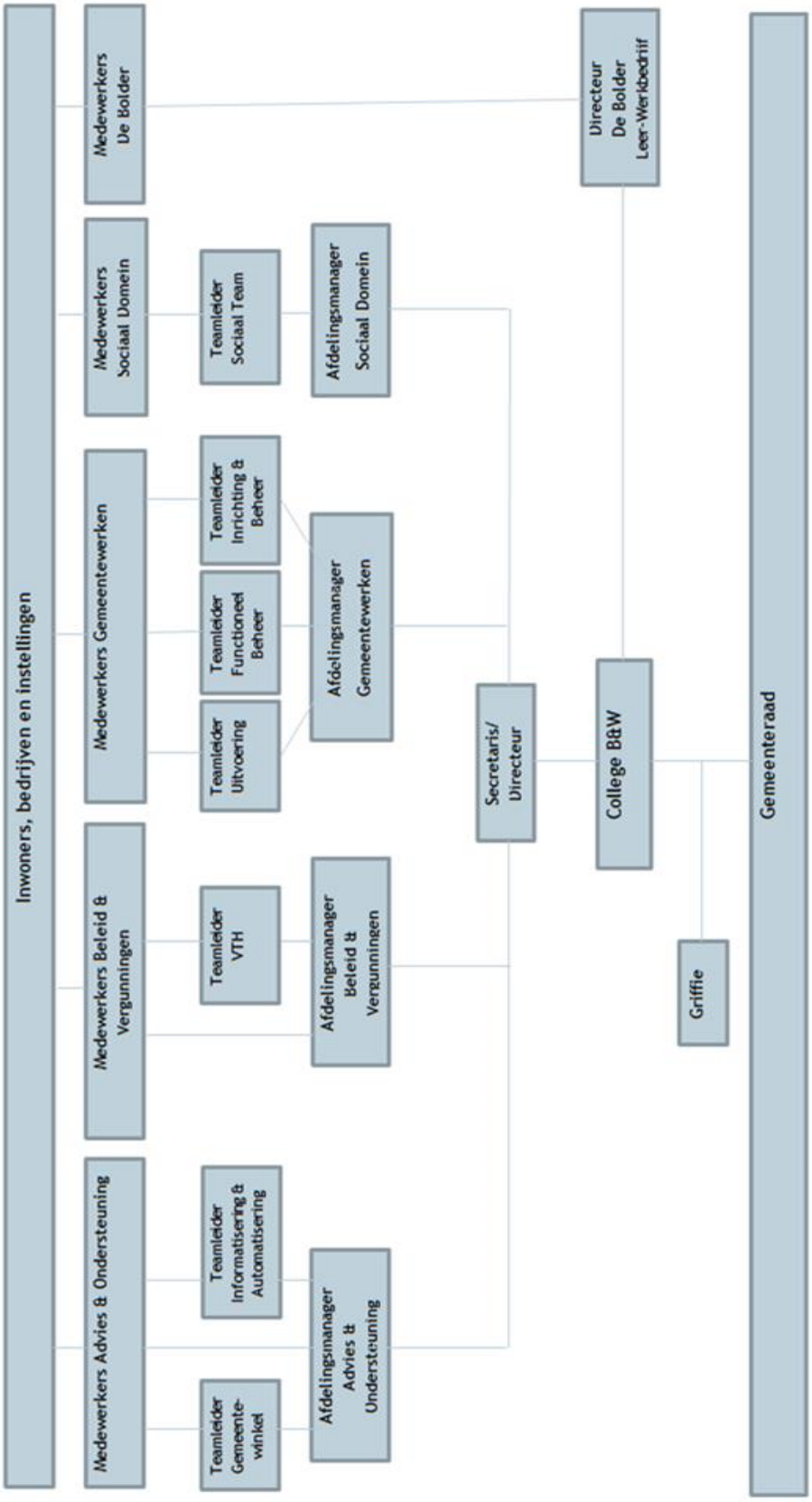

Financiële structuur

(bedragen x € 1.000)

	Rekening 2021	Rekening 2020	Rekening 2019
Totale baten	85.364	71.691	58.766
Totale lasten	80.407	67.809	56.462
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	4.957	3.882	2.304
Resultaat voor mutaties in reserves	14.468	3.863	1.285
Mutaties reserves	9.511	19	1.019
Geconsolideerde balans (x € 1.000)	**Rekening 2021**	**Rekening 2020**	**Rekening 2019**
Materiële vaste activa	84.810	66.419	58.164
Reserves (inclusief resultaat 2021)	39.126	24.760	20.899
Voorzieningen	11.967	10.978	10.792
Langlopende schulden	59.586	45.349	24.427

Programmaverantwoording: Beleidsmatig

Dit hoofdstuk beschrijft de verantwoording over de beschreven programma's 2021 en de financiële consequenties daarvan.

Het gaat om de volgende programma's:

Programma 1	Voor en door bewoners
Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Programma 3	Mooi en gastvrij Texel
Programma 4	Texel werkt!
Programma 5	Toekomst voor de jeugd
Programma 6	Samen beleven en bewegen
Programma 7	Duurzaam, schoon en innovatief
Programma 8	Goed wonen, goede bereikbaarheid
Programma 99	Overhead

In programma 2 (Zorg voor elkaar, veiligheid op orde) staan ook de financiën van De Bolder.

Dit programma gaat over de ontwikkeling van dienstverlening over alle kanalen (balie, telefonie, post, web en andere digitale kanalen) en professionele bedrijfsvoering.

A. Terugblik

Altijd aan en Texelse maat

De maatschappij digitaliseert, automatiseert en 'verappt' voortdurend. We zijn altijd 'aan', en regelen veel online. Door corona werden we ook in 2021 gedwongen nog meer digitaal te werken en digitale diensten verder uit te breiden. Persoonlijke aandacht, oftewel de 'Texelse maat', blijft daarbij belangrijk: digitaal waar het kan, via telefoon of balie waar het moet. Met werken op afspraak kunnen we de persoonlijke aandacht goed geven. We zorgen voor gebruiksvriendelijke en toegankelijke dienstverlening, met aandacht voor mensen met minder digitale-vaardigheden.

Digitale inclusie - iedereen moet mee kunnen doen

Voor de keerzijde van de digitalisering heeft de landelijke overheid steeds meer aandacht. Rond de 2,5 miljoen Nederlanders vinden het moeilijk om te werken met digitale apparaten, zoals een computer, smartphone of tablet. Digitale inclusie - iedereen kan meedoen in de (digitale) samenleving – en voorbereiding op de wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer bleef ook in 2021 een belangrijk aandachtspunt.

Flexibel inspelen op trends

Om in te kunnen spelen op trends moet onze bedrijfsvoering flexibel zijn en georganiseerd vanuit het klantperspectief. Nog meer dan voorheen is de gemeentewinkel daardoor een spil in dienstverlening én bedrijfsvoering. Er is veel kennis over wat wel of niet werkt en wat van waarde is voor de klant. De gemeentewinkel kan daardoor de organisatie goed adviseren en verbeteringen op gang brengen. We moeten onze dienstverlening gemakkelijk, helder en toegankelijk houden, openstaan voor initiatieven uit de samenleving en continu verbeteren. Meer over ontwikkelingen in bedrijfsvoering staat in paragraaf D.

Regionaal succes

Ook in 2021 hebben we zowel in de Noordkop regio als met de Waddeneilanden intensief samengewerkt. Met de programma aanpak Waddeneilanden is in 2021 het eerste succes geboekt: een Wadden brede woondeal van € 4,5 miljoen met het Rijk.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per taakveld* staat vermeld welke verbonden partijen een bijdrage leveren aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	0.4 Overhead	Beheer overgebrachte archieven, inspectie uitvoering informatiebeheer, advisering en ondersteuning kwaliteitsverbetering.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur 0.4 Overhead	Bestuurlijke samenwerking en belangenbehartiging wadden gerelateerde en eiland specifieke zaken, gericht op behoud van zelfstandigheid. Samenwerking op ondersteunende taken: ICT, financiën, P&O en communicatie.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Beleidsindicatoren

Hier lichten wij de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Begroting	Jaarrekening
0.Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2021	13,09 fte	13,11 fte
				2020	13,17 fte	13,02 fte
				2019	12,66 fte	13,19 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2021	12,40 fte	13,27 fte
				2020	12,24 fte	13,19 fte
				2019	12,62 fte	12,86 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	2021	€ 1.449	€ 1.420
				2020	€ 1.358	€ 1.331
				2019	€ 1.267	€ 1.215
0.Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	2021	€ 2.670.153 16,16%	€ 2.470.786 15,14 %
				2020	€ 1.900.158 12,40 %	€ 1.810.000 11,92 %
				2019	€ 1.789.777 12,15 %	€ 1.611.995 11,33 %
0.Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten(exclusief De Bolder)	Eigen gegevens	2021	15,0%	10,3%
				2020	15,1%	13,3%
				2019	15,0%	13,8%

- Toelichting kengetal overhead: het kengetal is in 2021 veel lager dan begroot. Dit komt doordat er een aantal taken van overhead naar functioneel gegaan zijn.
- Toelichting kengetal externe inhuur: De verhoogde uitgaven zijn gedaan voor inhuur ten behoeve van diverse projecten, openstaande vacatures, ziekteverzuim en Corona. Door de krapte op de arbeidsmarkt zijn de inhuur tarieven sterk gestegen.

Doelenboom

1.1 Dienstverlening optimaliseren

- 1.1.1 Gemeente Texel bestuurlijk zelfstandig houden
- 1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen
  - 1.1.2.23 Klanttevredenheid meten via burgeronderzoek Waarstaatjegemeente
  - 1.1.2.26 Bezwaarschriften afdoen
- 1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken
  - 1.1.3.1 Met Waddeneilanden samenwerken
  - 1.1.3.2 In regioverband samenwerken
  - 1.1.3.3 Structureel waarborgen regionale samenwerking Inkoop en Aanbesteding
- 1.1.4 Representatieve werkzaamheden
  - 1.1.4.1 Herdenkingen in het kader van 4 en 5 mei organiseren
  - 1.1.4.3 Onderscheidingen faciliteren
  - 1.1.4.4 De gemeente representeren
- 1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen
  - 1.1.5.16 ICT omgeving vervangen

1.2 Een gezonde financiële positie behouden

- 1.2.1 Een structureel sluitende begroting behouden
  - 1.2.1.4 Leges evenementenvergunning (weer) invoeren
- 1.2.2 Financieel risicomanagement inventariseren
- 1.2.4 Bedrijfsmiddelen op peil houden
  - 1.2.4.2 Vloeistofdichte vloer en wanden zoutloods realiseren

Beleidsnota's en verordeningen

APV
Nota Verbonden Partijen
Treasurystatuut
Kwaliteitshandvest
Missie en visie en meerjarenplan
Structuurvisie Texel op koers
Integriteitsbeleid
Gedragscode voor politieke ambtsdragers
Gedragscode voor ambtenaren
Leidraad integriteit bij werving en selectie
Regeling melding financiële belangen
Protocol integriteitsschendingen
Regeling melding vermoeden misstand
Verordening commissie bezwaarschriften
Communicatievisie 2017-2020
Financiële verordening - Art 213 Gemwet
Informatiebeleidsplan 2018 – 2022

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Treasurystatuut 2015 actualiseren (2021)
Resultaat	Het treasurystatuut is geactualiseerd en in de raad van februari 2022 vastgesteld.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Projecten Wet Kwaliteitsborging uitvoeren
Resultaat	In 2021 zijn er met name voorbereidende werkzaamheden verricht Daarnaast is er een proefproject gestart waarbij een bouwproject wordt uitgevoerd conform de richtlijnen uit de Wkb (en de vigerende regelgeving). Voor dit proefproject heeft de gemeente een subsidie aangevraagd en het is de verwachting dat deze in het tweede kwartaal wordt toegekend.

Prestatie	Programma Welkom op Texel! ontwikkelen
Resultaat	Dit is uitgesteld in verband met Corona. Het ligt in de planning dat dit in 2022 wordt opgepakt.

Wat heeft het gekost?

1 Voor en door bewoners 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Bestuursorganen	1.338	777	490	591	584
Bestuursondersteuning	11	219	13	134	298
Voorlichting, promotie en representatie	0	14	0	0	0
Burgerzaken	612	528	735	791	787
Verkiezingen	44	5	15	69	63
Gewestelijke samenwerking	196	342	358	355	315
Ondersteuning raad	472	473	502	509	486
Festiviteiten	71	7	56	5	5
Mediabeleid	19	0	0	0	0
Begraven	93	86	78	78	84
Woningcomplex	57	57	38	74	57
Leningen en beleggingen	1.093	994	1.463	1.202	969
Algemene baten en lasten	184	626	-242	-242	205
Belastingen en rechten	620	619	524	678	607
Saldo kostenplaatsen	3.033	7.730	1.280	3.592	3.708
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**7.843**	**12.475**	**5.309**	**7.836**	**8.167**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Bestuursorganen	0	0	0	0	147
Bestuursondersteuning	0	226	0	0	0
Burgerzaken	195	130	213	148	154
Gewestelijke samenwerking	25	25	0	0	25
Ondersteuning raad	0	0	0	0	0
Festiviteiten	2	0	46	3	0
Begraven	76	78	64	64	59
Woningcomplex	20	21	0	0	21
Leningen en beleggingen	1.330	1.376	1.388	1.367	1.211
Algemene uitkering	25.344	29.127	26.300	28.010	27.991
Algemene baten en lasten	335	523	10	10	216
Belastingen en rechten	8.652	10.006	11.350	11.315	11.444
Saldo kostenplaatsen	3.100	5.182	299	6.720	6.799
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**39.078**	**46.693**	**39.669**	**47.637**	**48.067**
Saldo programma 1	**31.235**	**34.218**	**34.360**	**39.801**	**39.900**

Rekeningresultaat programma 1 (verschil begroting - rekening)	**€**	**98**	**Voordeel**

Mutaties Reserves

Mutaties reserves lasten (toevoegingen aan reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Algemene reserve	1.294	4.207	485	2.505	2.505
Overheveling budgetten	1.739	3.523	0	1.125	1.203
Totaal toevoegingen aan reserves	**3.033**	**7.730**	**485**	**3.630**	**3.708**

Mutaties reserves baten (onttrekkingen uit reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Algemene reserve	1.559	2.725	299	2.884	2.884
Overheveling budgetten	1.541	2.457	0	3.836	3.915
Egalisatie WKO	0	226	0	0	0
Totaal onttrekkingen uit reserves	**3.100**	**5.408**	**299**	**6.720**	**6.799**

Voor de specificatie van deze mutaties wordt u verwezen naar de toelichting op de balans (Passiva).

Analyse

De kolom begroting 2021 na wijziging minus rekening 2021 waarbij rekening moet worden gehouden met de opgenomen lasten en opgenomen baten. Die zijn bij de analyse getotaliseerd. (bedragen x € 1.000)

Bestuursorganen		**155 V**
In 2021 is € 147.000 vrijgevallen uit de voorziening pensioenen (oud)wethouders. Voornaamste oorzaak hiervoor is de stijging van de rekenrente. Het saldo van deze voorziening sluit hiermee aan bij het benodigde reservevermogen per 31/12/2021.	147 V	
Overige oorzaken < 10	8 V	

Bestuursondersteuning		**162 N**
Betreft niet declarabele kosten ivm vaccinatie (10k) , meerkosten toiletunits (30k), eerder reinigen kanalen OSG (22k), BreakOut weken en Stichting meivakantie organiseren (35)k, communicatie (25k), doorberekende kosten Gemeentewerken (5k) en overige zoals lunches GGD, tulpen medewerkers, waterkranen, beschermmiddelen, sleepkosten toiletunits (29k).	-156 N	
Overige oorzaken < 10	-6 N	

Burgerzaken		**11 V**
Overige oorzaken < 10	11 V	

Verkiezingen		**6 V**
Het voordeel op verkiezingen geeft een vertekend beeld omdat in het budget ook de decembercirculaire 2021 verwerkt is. In deze circulaire is € 29.410 toegezegd voor het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Via resultaatbestemming wordt voorgesteld om dit budget hiervoor in te zetten. Per saldo dus eigenlijk een nadeel van €23.000 als gevolg van meerkosten Corona die niet volledig gecompenseerd zijn door het rijk. De extra kosten hebben o.a. betrekking op extra stemleden, kosten briefstemmen, extra hygienemaatregelen, kuchschermen, gezondheidsscans etc.	6 V	

Gewestelijke samenwerking		**74 V**
Het voordeel heeft betrekking op de afrekeningen BTW/BCF 2020/2021 van de GR de Waddeneilanden (49k) en de jaarlijkse bijdrage (27k).	76 V	
Overige oorzaken < 10	-2 N	

Ondersteuning raad		**14 V**
Het voordeel is het gevolg van niet ingezet onderzoeksgeld (16k) en geen Tweede Kamer bezoek vanwege Corona (6k). Daarnaast is er een overschrijding door een doorlopend rekenkameronderzoek die volledig in 2021 is gefactureerd en deels ook nog betrekking heeft op het 1e kwartaal 2022 (-8k).	14 V	

Festiviteiten		**3 N**
Overige oorzaken < 10	-3 N	

Begraven		**12 N**
Meerkosten onderhoud en overige	-12 N	

Woningcomplex		**37 V**
De kosten en opbrengsten van het woningcomplex worden niet begroot. Het voordeel is enerzijds het gevolg van huurinkomsten en anderzijds van uitgaven. In het voordelig saldi is inbegrepen € 35.000 die de raad beschikbaar heeft gesteld in juli 2021 voor de aanleg openbaar gebied rond de Stolpweg in Den Hoorn. Via resultaatbestemming wordt gevraagd om dit bedrag over te hevelen naar 2022.	37 V	

Leningen en beleggingen		**75 V**
Voordeel rente langlopende leningen en kasgeld als gevolg van lage rente en negatieve rente op kasgeld.	210 V	
Rekenrente voor kapitaalgoederen en grondbedrijf lager per saldo (neutraal in de begroting en jaarrekening).	-146 N	
Voordeling saldo erfpachten	10 V	
Overige oorzaken < 10	1 V	

Algemene uitkering		**19 N**
Afrekeningen voorgaande jaren 2018-2020 (25k). Daarnaast volgen er nog afrekeningen in de komende jaren m.b.t. 2021 die dan in dat jaar verantwoord worden.	-19 N	

Algemene baten en lasten		**240 N**
Een nadelig saldo van kosten en opbrengsten van het grondbedrijf. Kosten voor de sloop en overige kosten m.b.t. de Gasthuisstraat. Daarnaast zijn er opbrengsten die betrekking hebben op de verkoop van overige gronden en kosten voor advisering daarvoor. Per saldo een nadeel. In voorgaande jaren werden dergelijke kosten op de grondexploitaties geboekt maar dit mag niet meer.	-21 N	
Onvoorziene uitgaven, geen gebruik gemaakt van het volledige budget onvoorziene uitgaven.	8 V	
Het gaat hier om een stelpost afschrijvingen. In de praktijk is de uitvoering van kapitaalgoederen later dan gepland, waardoor er jaarlijks een structureel overschot op afschrijvingen is. Om enigzins hiermee rekening te houden wordt jaarlijks een stelpost begroot van € 250.000 om hier alvast een voorschot op te nemen. De voordelen van de afschrijvingskosten komen echter op diverse posten door de hele begroting terug. Het gaat in 2021 om een voordeel van in totaal € 501.000 waardoor er per saldo een voordeel van € 251.000 ontstaat (zie hoofdanalyse). Voor een analyse van dit voordeel wordt u verwezen naar de hoofdanalyse.	-250 N	
De voordelen hebben betrekking op dividend BNG 2019/2020 (13k), Nedvang (27k) , gemeentelijke heffingen 2020 (6k) en vrijval voorziening rationeel gebouwenbeheer Kompasschool (26k) plus overige (3k). Daarnaast is er een vordering BTW 2019 sporthal en BCF (-21k) en renteafrekening suppletie BTW/BCF (-5k) en minder subsidie ontvangen voor Texelhopperkaartjes (-26k).	23 V	

Belastingen en rechten		**199 V**
Onroerende Zaak Belasting (te hoog begroot door structurele doorwerking bezwaren WOZ)	-60 N	
Woonforensenbelasting (nagekomen opbrengsten uit 2020 en eerder)	83 V	
Toeristenbelasting (op basis van de voorlopige opgaves is de opbrengst hoger dan geraamd). In de 2e helft van het jaar meer toeristenbelasting ontvangen dan verwacht bij de halfjaarrapportage.	143 V	
Precariorechten (saldo structurele doorwerking bezwaren voorgaande jaren en deels door coronakorting 2021).	-32 N	
Heffing en invordering (lagere kosten uitvoering belastingstaak Leeuwaarden; o.a. omzetting WOZ).	51 V	
Minder salariskosten op belasting verantwoord (zie voor analyse salariskosten organisatiebreed, hoofdanalyse).	17 V	
Overige oorzaken	-3 N	

Saldo kostenplaats		**37 N**
Administratieve verrekeningen	-37 N	

Totaal programma 1	**98 V**

PROGRAMMA 2

ZORG VOOR ELKAAR, VEILIGHEID OP ORDE

1. Ontwikkeling en inrichting Uitvoeringsorganisatie Sociaal Domein
2. Opstellen nieuw beleidsplan Sociaal Domein
3. Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
4. Brandweer en rampenbestrijding

Dit programma gaat over het sociaal domein: de uitvoering van de gemeentelijke taken vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet, Participatiewet (inclusief De Bolder), minimabeleid (waaronder ook schuldhulpverlening) en de thema's welzijn en gezondheid. Binnen het sociaal domein werken we samen aan een Texel waar:

- er gelijke kansen zijn voor iedereen;
- Texelaars zelfredzaam zijn en klaarstaan voor elkaar;
- de gemeente waar nodig een vangnet biedt;
- jongeren gezond en gelukkig zijn;
- voldoende passende woningen zijn en een gezonde leefomgeving, die ruimte biedt aan beleven en bewegen;
- iedereen die mee wil doen, ook mee kan doen;
- het onderwijs passend is en aansluit bij de werkgelegenheid.

Ook gaat dit programma over openbare orde en veiligheid. We onderscheiden:

- sociale veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door anderen;
- fysieke veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en natuurgeweld.

Behandelde onderwerpen zijn onder meer crisisbeheersing, havenveiligheid, aanpak van alcohol en drugs (onder jongeren), criminaliteit en huiselijk geweld.

A. Terugblik

Coronapandemie

Ook 2021 werd beïnvloed door corona. Diverse reguliere zaken werden aangepast uitgevoerd, of konden niet doorgaan. De verwachting was dat het aantal hulpvragen bij het Sociaal Team zou stijgen door de grotere druk op gezinnen en de lockdown voor psychische klachten kan zorgen bij jongeren. Dit is gedeeltelijk uitgekomen. Vooral de zorgen over jongeren namen toe.

Financiën

De coronapandemie vertaalt zich ook in de uitgaven van het sociaal domein. In het hoofdstuk programma 2 'wat heeft het gekost' wordt dit toegelicht, daarnaast is ook in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op de corona-inkomsten en -uitgaven toegevoegd. Met name op het gebied van re-integratie is minder uitgegeven aan trajecten door een tijdelijke pauze op aanmeldingen. Daarnaast is de uitgekeerde TONK is ruimschoots binnen het beschikbare budget gebleven en de uitgaven TOZO zijn volledig gedekt vanuit de rijksbijdrage. Voor nog niet ingezet incidentele rijksbijdragen voor jeugd- en jongerenwerk wordt aan de raad voorgesteld deze over te hevelen naar 2022. Extra coronabijdragen voor het bestrijden van eenzaamheid bij ouderen en het ondersteunen van psychisch kwetsbaren en beperkten zijn voor zover niet ingezet conform de besluitvorming bij de halfjaarsrapportage al overgeheveld naar 2022.

Er is tekort op de begroting voor bijstandsuitkeringen, dit is mede veroorzaakt door meer verstrekte bijstand vanwege de pandemie. Belangrijk om te vermelden is dat de BUIG uitkering van het Rijk leidend is bij het berekenen van het voor- of nadeel van de gemeente voor wat betreft de begroting voor de uitkeringen. De hoogte van de BUIG uitkering is gebaseerd op de uitgaven voor de bijstandsuitkeringen in 2019.
Op het budget voor Jeugdhulp is sprake van een nadeel. In de halfjaarsrapportage 2021 en de Rib (30-11-2021) is al gerapporteerd over de mogelijke tekorten op het budget voor jeugdhulp. De kostenstijging is over de hele linie zichtbaar. Daarnaast is het aantal complexere (lees duurdere) jeugdzorgtrajecten gestegen. Doordat er een wachtlijst bij het Sociaal Team ontstond, zijn er meer jongeren direct door de huisarts verwezen naar gecontracteerde jeugdhulp. Hierdoor is minder grip ontstaan op de jeugdhulptrajecten en daarmee de kosten. Ook is er extra Sociaal Maatschappelijk Werk ingekocht.

Bij het sociaal domein is er sprake van openeindregelingen voor jeugdhulp, Wmo en participatie. De complexiteit en omvang van de decentralisaties zorgt ervoor dat er meerdere jaren nodig zijn om redelijke gemiddelden te kunnen bepalen (minimaal 5-7 jaar). Hierdoor is er altijd sprake van een zekere onzekerheid. De pandemie maakte het voorspellen des te lastiger.

Trends en visie

Begin 2021 is de nieuwe visie sociaal domein vastgesteld. Deze is eind 2021 opgevolgd door 4 uitvoeringsprogramma's, die met hulp van maatschappelijk partners tot stand zijn gekomen.

Preventie en positieve gezondheid
We hebben ingezet op verhoging van lichamelijke en geestelijke gezondheid van alle Texelaars. Er is een continu aanbod van preventieve programma's die kunnen helpen om de Texelse inwoners gezond te houden. Dit doen we vanuit het gedachtengoed *'positieve gezondheid'* en samen met o.a. de GGD, het welzijnswerk en het jongerenwerk. Daarnaast zijn de gemeente en partners op het gebied van sport en cultuur de samenwerking aangegaan om zich gezamenlijk in te zetten voor de gezondheid van de inwoners. Het lokaal sportakkoord is een voorbeeld van deze samenwerking. Sportstichting Texel werkt dit verder uit.

Van IJslandse naar eilandse aanpak
De pilot IJslandse aanpak is in 2021 afgerond en geëvalueerd. Vervolgens volgt een plan voor structurele inbedding en voortzetting van de eilandse variant. De eerste aanzet hiervoor is opgenomen in het uitvoeringsprogramma gezond en veilig opgroeien.

Kwetsbare inwoners
We willen dat inwoners langer en zelfstandig in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Door intensievere samenwerking wordt multi-problematiek efficiënter aangepakt. Hierbij worden kwetsbare inwoners eerder en beter geholpen en escaleren problemen minder vaak.

Er is in 2021 gestart met een nieuw aanbod voor dagbesteding, geïnspireerd op de werkwijze van de Odensehuizen in Nederland. Dit biedt een aanvulling op het bestaande aanbod van dagbesteding en is voor mensen met geheugenklachten, beginnende dementie en Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH). Er is ontmoeting, opvang, informatie en advies voor deze Texelse inwoners en hun naaste(n). Het draagt eraan bij inwoners langer thuis te laten wonen, aan het voorkomen van eenzaamheid en het verhogen van het algemene welzijn.

Inburgering
De decentralisatie van de inburgering is in 2021 voorbereid. Het doel is dat de gemeente, samen met o.a. Vluchtelingenwerk, Stichting Texels Welzijn en De Bolder in 2022 klaar is voor deze nieuwe taak. Waarbij de nadruk ligt op de verschillende leerroutes, maatschappelijke begeleiding en participatie.

Schuldhulpverlening
In 2021 is de nieuwe aanpak vroeg signalering van schulden opgenomen in de aanpak van het Sociaal Team. Hiervoor is met inwoners contact gelegd zodra ze betalingsachterstanden hadden op enkele vaste woonlasten. Dit heeft nog niet geleid tot een stijging van het aantal hulpvragen over schulden. In het uitvoeringsprogramma Werk en Zekerheid, inclusief inburgering is met de tweede actielijn 'Inwoners worden ondersteund bij financieel rondkomen en het voorkomen van schulden' een vervolg gegeven aan het beleids- en uitvoeringsplan schuldhulpverlening. Zo wordt extra aandacht gegeven aan de communicatie over hulp bij rondkomen en schulden, zal er gewerkt worden met ambassadeurs en worden de verordeningen en beleidsregels herzien.

Jeugdwet
Landelijk speelt de discussie over de stelselwijziging (waaronder de hervormingsagenda) van de Jeugdwet. Hoewel de discussie nog niet is uitgekristalliseerd, is de verwachting dat deze vanaf 2022 gevolgen heeft voor bijvoorbeeld inkoop van zorg en de (boven)regionale samenwerking.
Bovenregionaal wordt verder gewerkt aan een plan voor specialistische jeugdhulp om de instroom naar specialistische jeugdhulp te verminderen. In 2022 worden hier vervolgstappen in gezet. Het streven is om zorg steeds dichterbij te organiseren, lokaal wat kan en (boven)regionaal wat moet. Daarnaast werden in 2021 verschillende initiatieven uit het regionale transformatieplan Jeugd uitgevoerd. Transformatiegelden zijn ingezet voor subsidiering aan 'Texelgezinnen', zodat zij zich vanuit het preventieveld in kunnen zetten voor Texelse gezinnen met een ondersteuningsvraag. Verder is aan vijf effectieve en veelbelovende interventies op het gebied van Jeugdhulp een financiële stimulans gegeven. Daarnaast hebben de gemeente en het primair en voortgezet onderwijs een gezamenlijke focus bepaald voor de onderwijs-zorgagenda.

Vanuit het project 'Geweld hoort nergens thuis' is in 2021 een regiovisie en een daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma vastgesteld. Door een multidisciplinaire aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling in de Kop van Noord-Holland wordt huiselijk geweld en kindermishandeling teruggedrongen.

Veiligheid op orde
Net zoals in 2020 stond 2021 in het teken van de maatregelen voor de coronapandemie. Dit zal in 2022 voortgezet worden.
Daarnaast is in 2021 ingezet op ondermijning en integrale samenwerking en het werken aan een nog veiligere woon- en leefomgeving voor zowel inwoners als onze bezoekers.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht staat welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per taakveld* staat vermeld welke verbonden partijen een bijdrage leveren aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en Veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit kinderopvang en peutervoorzieningen 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (o.a. consultatiebureau) en preventie.
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.1 Crisisbeheersing en brandweer 7.1 Volksgezondheid	Brandweerzorg (preventief en repressief), meldkamer, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR), risico- & crisisbeheersing, Veiligheidshuis, ambulancezorg.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Belangenbehartiging kustveiligheid (o.a.) vaarroutes, en noodvervoer via de lucht.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Beleidsnota's en verordeningen

- Structuurvisie Texel op Koers 2020 (2009)
- Visie en beleid sociaal domein Texel (2021)
- Uitvoeringsprogramma gezond en veilig opgroeien (2021)
- Uitvoeringsprogramma maatschappelijke ondersteuning en meedoen (2021)
- Uitvoeringsprogramma werk & zekerheid, inclusief inburgering (2021)
- uitvoeringsprogramma gezondheid (2021)
- Verordening Adviesraad Sociaal Domein (2015)
- Algemene subsidieverordening Texel 2020 (2020)
- Uitvoeringsregeling subsidie mens en maatschappij 2020 (2020)
- Actieplan gezondheidsbeleid 2018: Vitaal Texel: gezond (samen)leven begint bij jezelf
- Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (2013)
- Verordening tegemoetkoming kosten voorschoolse voorzieningen (2014)
- Nota voorschoolse educatie (2019)
- Beleidsregels minimabeleid en bijzondere bijstand Texel 2020
- Verordening Jeugdhulp (2016)
- Verordening Maatschappelijke Ondersteuning (2019)
- Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning (2019)
- Nadere regels Jeugdhulp (2017)
- Regionaal plan van aanpak Beschermd Wonen en maatschappelijke opvang 2018-2020
- Verordening Individuele Studietoeslag en Individuele Inkomenstoeslag (2018)
- Afstemmingsverordening Participatiewet Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers(IOAW) en Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandige (IOAZ) (2018)
- Verordening Tegenprestatie Participatiewet (2015)
- Verordening Participatiewet re-integratie en gesubsidieerde arbeid(2018)
- Beleidsregels terugvordering, invordering en verhaal (2016)
- Beleidsregels Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2020 (Bbz 2004) gemeente Texel (2022)
- Beleidsregels naleving besluit Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) gemeente Texel (2022)
- Privacyregeling Sociaal Team Texel (2016)
- Besluit Damoclesbeleid gemeente Texel 2021
- Beleidsregel toepassing Wet Bibob 2018
- Algemene Plaatselijke Verordening Texel (2017)
- Integraal Veiligheidsplan 2019-2022

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Visie en Beleid sociaal domein actualiseren
Resultaat	Afgerond. De visie en het beleid sociaal domein zijn in 2021 vastgesteld door de raad.

Prestatie	Actualiseren van het dorpshuizenbeleid
Resultaat	In ontwikkeling. In het uitvoeringsprogramma maatschappelijke ondersteuning en meedoen is een inhoudelijke richting gegeven voor de invulling van het dorpshuizenbeleid. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt voor de andere pijlers: vastgoed en relatiebeheer. Relatiebeheer betreft het maken van afspraken over de communicatie tussen dorpscommissie en gemeente waarmee in 2021 is gestart. Dit krijgt z'n beslag in de actualisatie van de convenanten.

Prestatie	Texelse Agenda Onderwijs en Zorg opstellen
Resultaat	In ontwikkeling. Gemeente, schoolbesturen en zorgpartners zijn doorgegaan met de ontwikkeling van de Texelse Agenda Onderwijs Zorg. Het doel hiervan is om breed ondersteuningsaanbod te realiseren tussen onderwijs en (jeugd-)zorg, zodat elk kind in een passende omgeving onderwijs kan blijven volgen.

Prestatie	IJslandse aanpak op Texel onderzoeken en implementeren
Resultaat	Afgerond. De IJslands / Eilandse aanpak is geëvalueerd.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Integraal Veiligheidsplan uitvoeren
Resultaat	Wordt uitgevoerd.

Prestatie	Bluswatervoorzieningen natuurgebied aanleggen en onderhouden
Resultaat	Wordt uitgevoerd. Er zijn twee bluswaterputten geslagen, de overige drie putten worden in 2022 geslagen.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 14-04-2021	Een cadeautje ontvangen maakt blij
Resultaat	In het uitvoeringsprogamma Werk en zekerheid, inclusief inburgering die in december 2021 door de raad is vastgesteld is – mede vanuit deze motie - de volgende actie opgenomen: In dialoog met de nieuwe gemeenteraad wordt in 2022 besproken welke ondersteuning wordt gegeven aan mensen met een minimuminkomen, resulterend in nieuwe beleidsregels en verordening.

Motie 22-09-2021	Geen langer interval Bevolkingsonderzoek borstkanker
Resultaat	Afgerond. De staatssecretaris is op de hoogte gebracht van de betreffende motie.

Wat heeft het gekost?

2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Brandweer en rampenbestrijding	2.373	2.534	2.491	2.573	2.354
Openbare orde en veiligheid	549	710	339	362	312
Subsidies	292	291	299	311	290
Inkomensvoorzieningen	2.128	5.360	2.639	2.536	3.713
Participatiebudget	2.653	3.060	2.861	3.161	3.175
Algemene voorzieningen	1.658	1.514	1.692	1.654	1.549
Sociaal Domein	5.826	6.377	6.292	7.014	7.461
Volksgezondheid	544	576	592	591	549
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**16.023**	**20.423**	**17.205**	**18.202**	**19.404**
Totaal lasten DSW De Bolder	**4.546**	**4.279**	**4.285**	**4.433**	**4.491**
Totaal lasten programma 2 incl. De Bolder	**20.569**	**24.702**	**21.469**	**22.635**	**23.895**
Eliminatie participatiebudget WSW	**-2.732**	**-2.767**	**-2.570**	**-2.623**	**-2.645**
Totaal lasten programma 2	**17.837**	**21.935**	**18.899**	**20.012**	**21.250**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Brandweer en rampenbestrijding	36	36	45	45	40
Openbare orde en veiligheid	64	52	73	73	54
Inkomensvoorzieningen	1.958	5.032	1.975	1.648	2.809
Participatiebudget	-190	186	68	68	296
Algemene voorzieningen	17	7	10	10	8
Sociaal Domein	457	1.644	158	158	111
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**2.343**	**6.957**	**2.329**	**2.002**	**3.318**
Totaal baten DSW De Bolder	**4.546**	**4.378**	**4.285**	**4.433**	**4.439**
Totaal baten programma 2 incl. De Bolder	**6.889**	**11.335**	**6.593**	**6.435**	**7.757**
Eliminatie participatiebudget WSW	**-2.732**	**-2.767**	**-2.570**	**-2.623**	**-2.645**
Totaal baten programma 2	**4.157**	**8.568**	**4.023**	**3.812**	**5.112**
Saldo programma 2	**-13.680**	**-13.367**	**-14.876**	**-16.200**	**-16.138**

Rekeningresultaat programma 2 (verschil begroting - rekening)	**€ 62**	**Voordeel**

Programma 2

Mutaties reserves lasten (toevoegingen aan reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Geen mutaties	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen aan reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Mutaties reserves baten (onttrekkingen uit reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Sociaal domein	324	1.547	0	0	0
Reserves Leerwerkbedrijf de Bolder	188	79	82	145	138
Totaal onttrekkingen uit reserves	**512**	**1.626**	**82**	**145**	**138**

Voor de specificatie van deze mutaties wordt u verwezen naar de toelichting op de balans (Passiva).

Analyse (bedragen x € 1.000)

Brandweer en rampenbestrijding			**213 V**
De bijdrage aan de Veiligheidsregio is voordelig t.o.v. de begroting door een verrekening van het voordelige rekeningresultaat 2020 van de Veiligheidsregio. Daarnaast is de jaarlijkse bijdrage lager uitgevallen dan begroot.	169	V	
Er is minder onderhoud nodig geweest en minder kosten gemaakt voor de kazerne in Den Burg.	30	V	
Brandkranen, minder noodzakelijk onderhoud dan verwacht	6	V	
Overige oorzaken < 10	8	V	

Openbare orde en veiligheid			**31 V**
Specifieke Corona uitkering voor compensatie stadswachten/parkeerwachten	57	V	
Meer uren Gemeentewerken belast op openbare orde (o.a. ivm Corona)	-24	N	
Overige oorzaken < 10	-2	N	

Subsidies			**21 V**
De incidentele rijksbijdrage vanuit het corona steunpakket is nog niet ingezet.	12	V	
Overige oorzaken < 10	9	V	

Inkomensvoorzieningen			**0**
Als gevolg van corona zijn er meer bijstandsuitkeringen verstrekt. Dit is inclusief de BBZ, welke sinds 2020 gelijk wordt gefinancierd als de overige bijstandsuitkeringen. Als gevolg van de financieringsmethodiek (T-2) hebben we minder van het Rijk ontvangen dan nodig was.	-200	N	
In 2021 is er voor een bedrag van € 1.592.000 gebruik gemaakt van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo). Dit bedrag is volledig door het Rijk gecompenseerd.	0		
Lagere advieskosten en een voordeel op de inzet van de sociaal rechercheur door een gewijzigd contract.	32	V	
Meer inzet van budget voor armoedebestrijding kinderen	-16	N	
De (extra) rijksbijdrage Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) van € 140.000,- was ruimschoots voldoende om de extra uitgaven van circa € 75.000 te dekken. Het positieve verschil hoeft niet terugbetaald te worden. Daarnaast is er minder gebruik gemaakt van de bijzondere bijstand dan begroot.	133	V	
Minder aanvragen schuldhulpverlening dan verwacht. Het blijft lastig om in te schatten wat financiële gevolgen zijn van corona.	11	V	
Het inburgeringsbudget is ingezet voor inhuur om de implementatie van de Nieuwe wet inburgering voor te bereiden. Doordat de instroom van vergunninghouders is vertraagd is er mimimale inzet geweest van budget voor de ondertussengroep.	10	V	
Overige oorzaken < 10	7	V	
Voordeel op salarissen	23	V	

Participatiebudget WSW			**181 V**
Vanwege corona is er een extra rijksbijdrage ontvangen, daarnaast is er budget overgeheveld uit 2020. Als gevolg van de pandemie is er een tijdelijke pauze geweest bij het inzetten van reïntegratietrajecten bij de Bolder, waardoor er minder trajecten zijn afgenomen.	238	V	
Incidenteel is er € 75.000 aan de Bolder vergoed als tegemoetkoming in de gemiste inkomsten veroorzaakt door het lagere aantal afgenomen trajecten. Qua capaciteit is de Bolder ingericht op een hoger aantal reïntegratietrajecten dan er daadwerkelijk werden afgenomen. Als gevolg van corona was dit aantal (aanmerkelijk) lager dan begroot.	-75	N	
Overig resultaat de Bolder / WSW	-41	N	
Overige oorzaken < 10	11	V	
Voordeel op salarissen	48	V	

Algemene voorzieningen			**50**
De kosten voor peuteropvang en vroeg- en voorschoolse educatie zijn hoger dan begroot. De stijging van het aantal kinderen wat hier gebruik van maakt is stuctureel gebleken. Doordat de kosten van vroeg- en voorschoolse educatie gedekt konden worden uit de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid voor een bedrag van € 74.000 ontstaat er per saldo een voordeel.	20	V	
Overige oorzaken < 10	-1	N	
Voordeel op salarissen	31	V	

Sociaal Domein			**475 N**
Stijging in de vraag naar woonvoorzieningen, blijken lastig te voorspellen. De aanvragen beperken zich niet alleen tot de ouderen. Bestaande aanpassingen moeten ook gekeurd, onderhouden en vervangen worden.	-62	N	
Meer kosten gemaakt voor huishoudelijke hulp, de vergrijzing is hier een belangrijke oorzaak van.	-41	N	
Meer kosten gemaakt voor vervoersvoorzieningen. Er waren meer aanvragen voor rolstoelen en scootmobielen. Daarnaast gaat het hier ook om onderhouds- en vervangingskosten.	-18	N	
Er is sprake van een klein voordeel ten opzichte van het budget bij begeleiding vanuit de WMO	20	V	
De ontvangen eigen bijdragen voor de WMO zijn structureel lager dan begroot. Eigen bijdragen mogen niet gestapeld worden, waardoor bij toenemende vraag bij 1 client de eigen bijdragen gelijk blijven.	-53	N	
De budgetoverheveling voor algemene voorzieningen WMO-jeugd uit 2020 is in 2021 niet ingezet als gevolg van de pandemie.	21	V	
Het budget voor verslavingszorg is een aantal jaren te hoog gebleken.	39	V	
De incidentele rijksbijdrage voor ondersteuning van de jeugd is in 2021 nog niet ingezet	17	V	
In de halfjaarsrapportage 2021 en de Rib (30-11-2021) is al gerapporteerd over de mogelijke tekorten op het budget van jeugdhulp. De kostenstijging is over de hele linie zichtbaar. Daarnaast is het aantal complexere (lees duurdere) jeugdzorgtrajecten gestegen. Doordat er een wachtlijst bij het Sociaal Team ontstond, zijn er meer jongeren direct door de huisarts verwezen naar gecontracteerde jeugdhulp. Hierdoor is minder grip ontstaan op de jeugdhulptrajecten en daarmee de kosten. Ook is er extra Sociaal Maatschappelijk Werk ingekocht.	-686	N	
Het voordeel op uitvoeringskosten sociaal domein ontstaat door een lagere bijdrage voor de back-office Den Helder en lagere inhuurkosten dan begroot onder andere omdat er gewerkt is met tijdelijke arbeidsovereenkomsten. Daarnaast was er sprake van minder scholings- en advieskosten. Het budget voor pilotkosten is niet ingezet.	276	V	
Overige oorzaken < 10	25	V	
Nadeel op salarissen.	-13	N	

Volksgezondheid			**41 V**
Lagere bijdrage aan de GGD dan begroot	16	V	
Vanwege de pandemie waren er minder mogelijkheden voor preventieve interventies.	10	V	
Lagere bijdrage aan het burgernetwerk AED dan begroot	13	V	
Overige oorzaken < 10	2	V	

Totaal programma 2	**62 V**

De bijzondere combinatie van landschappen heeft een grote aantrekkingskracht op toeristen uit binnen- en buitenland. Het mooie Texelse landschap en de waardevolle natuur bieden een grote meerwaarde voor zowel inwoners als bezoekers. Planet Texel en de daaruit voortvloeiende Texel Principes geven inspiratie voor ontwikkeling met behoud of versterking van de Texelse kernwaarden.

A. Terugblik

Recreatie en toerisme

In september 2021 is het 'Toeristisch Toekomstplan Texel, Texel in balans (naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland)' vastgesteld in samenwerking met diverse partijen op het eiland. Een gedragen visie, met een duidelijke richting naar de toekomst, waarbij de ambitie is dat toerisme en recreatie waarde toevoegen en onderscheidend zijn voor de Texelse samenleving. Met een evenwichtige balans tussen inwoners en bezoekers van Texel.

In 2020 is het contract met de VVV (TESO-TOP-Gemeente) voor vier jaren verlengd evenals het contract met STIFT (St. Toeristisch Investeringsfonds). 2021 was het laatste jaar waarin verzoeken om een financiële bijdrage vanuit het project 'revitalisering vakantieparken' van De Kop Werkt! ingediend konden worden. Dit project werd in oktober 2019 opengesteld voor een financiële bijdrage in kwaliteitsverbetering op vakantie-parken. In het kader van dit project is door Texelse bedrijven voor circa € 7 miljoen geïnvesteerd in kwaliteitsverbetering waarvoor ze gezamenlijk € 350.000,- aan financiële bijdragen ontvingen. De plannen betroffen onder meer verbeteringen aan infrastructuur, buitenruimten, verblijfsaccommodaties, duurzaamheid en toegankelijkheid. Ook is gefinancierd ten behoeve van coaching en de inzet van expertteams voor bijvoorbeeld de bedrijfsvoering.

Haven en visserij

De visserij is van economisch belang en niet alleen voor de sector zelf, maar ook als belevingswaarde voor de toeristische sector. De haven van Oudeschild moet behouden blijven als een karakteristieke vissers- en werkhaven met bijbehorende sfeer en bedrijvigheid. De visserij heeft het moeilijk, door onder andere Brexit en de groei van de windmolenparken op zee verkleind het werkgebied snel waardoor het aantal grote kotters afneemt.

In 2021 is de havenvisie uitgewerkt met een exploitatieplan waarin het Texels dna voor de haven wordt geborgd, de overgebleven visserij zo lang mogelijk in stand wordt gehouden en gericht wordt gezocht naar nieuwe passende doelgroepen. Integraal onderdeel hiervan is het meerjaren-onderhoudsplan om door gepland onderhoud de haven zo efficiënt mogelijk in stand te houden. Dit voorstel is aangehouden.

Vooruitlopend op de toekomstige havenexploitatie is in 2021 een toekomstbestendig netwerk van walstroom, drinkwater en vrij toegankelijk wifi netwerk gerealiseerd. De walstroom wordt volledig duurzaam opgewekt door zonne-energie. In 2022 zal het gemeentelijk toiletgebouw op de haven worden gerenoveerd en daarmee is aan de belangrijkste voorwaarden voldaan om nieuwe gebruikers van de haven aan te trekken en zo de krimpende visserij activiteiten te compenseren.

Het Texelse landschap

Op de Hoge Berg zijn we samen met andere partijen bezig met een gebiedsproces. Het behoud van het karakteristieke landschap, met gezonde agrarische bedrijven op de Hoge Berg, is complex. De betrokken partijen in het gebied hebben overeenstemming bereikt. Nu wordt goed samengewerkt aan een toekomstbestendige Hoge Berg. De gemeente ondersteunt hierbij. De Hoge Berg heeft de status icoonlandschap gekregen.

Aan realisatie van de hoofddoelen van natuur & landschap werd actief gewerkt: behoud van de kwaliteiten van natuur en landschap, het realiseren van een zo groot mogelijke toegankelijkheid van natuurgebieden, ecologisch beheer op agrarische gronden en behoud van kleinschalig historisch medegebruik van duinen, stranden, kwelders, water en zee.

Openbaar groen

Al het groenonderhoud is volgens de plannen uitgevoerd.

Dijkversterking

Het project dijkversterking is afgerond.

Strand

Ook hier zijn de werkzaamheden flink beïnvloed door corona. De strandbewaking is wel gewoon doorgegaan. Er is veel werk verzet om het strand zo normaal mogelijk te exploiteren. De inkomsten uit de verhuur zijn lager, omdat strandhuisjes later op het strand mochten en de paviljoens deels gesloten zijn geweest. Veel aandacht ging uit naar de situatie rondom de smalle stranden op Texel.

Nationaal Park

Ook op Texel speelt de discussie rond Nationale Parken ‘Nieuwe Stijl’. Naast mogelijke uitbreiding wordt met name verbinding gezocht tussen natuur, landschap, cultuur en de agrarische sector. Het Nationaal Park Duinen van Texel probeert ‘dit nog meer te gaan doen op Texel’.

Ruimtelijke Ordening

In 2021 zijn diverse kleinere (postzegel)bestemmingsplannen en reparatieplannen vastgesteld, zoals het 2e Reparatieplan Den Hoorn, het 2e Herstelbesluit bestemmingsplan Oudeschild, het Reparatieplan Oosterend en Herstructurering Golfbaan De Texelse.

De invoering van de Omgevingswet is weer uitgesteld, nu naar 1 oktober 2022 of 1 januari 2023. De voorbereiding op de inwerkingtreding ging gewoon door. Door het uitstel is de Omgevingsvisie vertraagd; die wordt in 2022 weer opgepakt.

Toezicht en Handhaving

De Boa’s zijn druk geweest met het toezicht op de coronamaatregelen. Het toezicht op de Alcoholwet is minder geweest doordat de horeca het overgrote deel van het jaar gesloten was. Wel is er grote inzet geweest op de uitbreiding van het vergunning parkeren en het betaald parkeren. In totaal zijn er circa 40.000 voertuigen gecontroleerd en is de betalingsbereidheid gemonitord. Ook wordt gewerkt aan een intensievere samenwerking met de politie.

Het bouw- en woningtoezicht is door corona deels digitaal uitgevoerd. In 2021 is een inhaalslag gemaakt. Oude zaken (vanaf 2008) waar geen prioriteit aan was gegeven of geen nacontroles waren uitgevoerd, zijn nagegaan en opgelost. Alle kampeerboeren zijn in 2021 bezocht en goed in kaart gebracht. De geconstateerde overtredingen werden opgelost. Ook zijn de werkzaamheden voor grondzaken opgepakt en zijn zaken van verkeerd gebruik van gemeentegrond opgelost.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht staat welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per taakveld* staat vermeld welke verbonden partijen een bijdrage leveren aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Regionale Uitvoeringsdienst Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Voert milieutaken voor de gemeente uit.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland.
Texel Airport NV	2.1 Verkeer en vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland, extra verbindingsmogelijkheid in noodsituaties
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimtelijke ordening	Samenwerking toepassing Convenant vaarrecreatie en kwaliteitsverbetering jachthavens Bevordering toerisme naar Waddeneilanden in relatie tot Werelderfgoedstatus Waddengebied Samenwerken op het vlak van de Omgevingswet

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Doelenboom

3.1 Natuur op Texel in stand houden

- 3.1.1 Natuurbeheer op andere maatschappelijke functies afstemmen
  - 3.1.1.3 Aan het Overleg Nationaal Park deelnemen
  - 3.1.1.4 Weidevogels op Texel in stand houden

3.2 Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen

- 3.2.1 Landschapsbeleidsplan uitvoeren
  - 3.2.1.1 Landschapselementen aanleggen en onderhouden
  - 3.2.1.2 Tuinwallen en kolken aanleggen en onderhouden
  - 3.2.1.5 Toegankelijkheid natuurgebieden waarborgen
  - 3.2.1.9 Werkbare beheerplannen Natura 2000 en Nationaal Park bewerkstelligen
  - 3.2.1.13 Vasthouden aan grenzen Natura 2000
  - 3.2.1.14 Kleinschalig Historisch medegebruik mogelijk houden
- 3.2.4 Het unieke Texelse landschap behouden

3.3 Openbaar groen als spil voor een beter leefklimaat

- 3.3.1 Revitaliseren bestaand groen
- 3.3.2 Vergroten groenareaal (van grijs naar groen)
- 3.3.3 Buiten spelen en bewegen faciliteren

3.4 Recreatie en toerisme faciliteren

- 3.4.1 Strand schoon en bereikbaar houden
  - 3.4.1.1 Strandnota uitvoeren
- 3.4.2 Toerisme kwalitatief stimuleren
  - 3.4.2.1 Stel het landschap met haar authentieke elementen centraal
  - 3.4.2.2 Hou elk Texels dorp uniek, leefbaar en vitaal
  - 3.4.2.3 Creëer bewust en waardevol bezoek
  - 3.4.2.4 Stimuleer gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap
  - 3.4.2.5 Stuur vanuit inzicht en heldere regelgeving
  - 3.4.2.6 Wees duurzaam in woorden en daden
  - 3.4.2.7 Activiteiten in en rondom de Waddenzee stimuleren
  - 3.4.2.8 Regionale toeristische samenwerking stimuleren

3.5 Zorgdragen voor een gezonde en veilige leefomgeving vanuit Texelse kernwaarden

- 3.5.1 Voor een gezonde en veilige leefomgeving zorgdragen
  - 3.5.1.1 Naar een sociale, circulaire en klimaatadaptieve leefomgeving
  - 3.5.1.2 Grond bij ontwikkeling van gebieden strategisch inzetten
  - 3.5.1.3 Dichtslibben van het landschap voorkomen
  - 3.5.1.4 Naar een Texelse Omgevingsvisie
  - 3.5.1.5 Naar sterke aansprekende Programma's
  - 3.5.1.6 Op weg naar het nieuwe Omgevingsplan
  - 3.5.1.7 Aan het kwaliteitscriteriaprotocol VTH-taken voldoen
  - 3.5.1.10 Anticiperen op nieuwe Omgevingswet
  - 3.5.1.12 Kwaliteit uitvoering VTH-taken borgen
- 3.5.2 De Texelse kernwaarden als basis gebruiken
  - 3.5.2.1 Commissie ruimtelijke kwaliteit een vergoeding verstrekken
  - 3.5.2.2 Naar een Texelse waardenstandaard
  - 3.5.2.3 Naar beeldkwaliteit vanuit de kernwaarden

Beleidsnota's en verordeningen

- Raadsbesluit structurele financiering landschapsbeleidsplan Texel (2007)
- Welstandsnota Texel (2008)
- Structuurvisie Texel op koers 2020 (2009)
- Aanwijzingsbesluit Natura 2000 Duinen en Lage Land van Texel (2011)
- Beeldkwaliteitsplan Texel in Ontwikkeling (Bestemmingsplan Buitengebied) (2013)
- Planet Texel (2014)
- Natuurbeheerplan provincie NH (jaarlijks)
- Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel 2018
- Nota Verblijfsrecreatie (2016)
- Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (2017)
- Regionale verkenning en visie over verblijfsrecreatie (2017)
- Leidraad Landschap en Cultuurhistorie Noord-Holland (2018)
- Groenbeheerplan.pdf – vastgesteld 2018
- Beheerplan Straatmeubilair 2019 -2023.pdf – vastgesteld 2018
- Beleidsnotitie natuur en landschap Texel 2018.pdf
- Retailvisie Kop van NH – vastgesteld 2018
- Retailvisie Kop van NH – analyserapport 2018 – vastgesteld 2018
- Groenbeheerplan (2018)
- Actieplan gezondheidsbeleid 2018-2022, incl. toelichting – vastgesteld 2018
- Plan van aanpak Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang 2018-2020 – Thuis in de buurt.pdf 2018
- Strandnota Texel 2019
- Strandnota Texel 2019 – kaartbijlage zondering
- Algemene voorwaarden voor uitgifte grond in erfpacht 2019 – vastgesteld 2019
- Actieplan Toeristisch Toekomstplan (2019)
- Actieplan wonen – vastgesteld 2019
- Voortgangsrapportage Actieplan Wonen 2020
- Uitvoeringsrichtlijnen Monumentenzorg (2020)
- Beleidsregels Logies en Ontbijt (2020)
- Geactualiseerde bodemkwaliteitskaart – vastgesteld 2020
- Geactualiseerde nota bodembeheer – vastgesteld 2020
- Welstandsnota – Supplement Centrum De Koog – vastgesteld 2020
- Beleidsregels uitgifte grond in erfpacht – vastgesteld 2020
- Bestuurlijke uitgangspunten en risico-inventarisatie voor VTH 2018-2022.pdf
- Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2019.pdf
- Preventie en Handhavingsplan Alcohol en Drugs 2018-2022 – vastgesteld 2
- Visie en Meerjarenprogramma strand en duingebied Noordzeekust Texel.pdf (2021)
- Gedragscode soortbescherming gemeenten 2020 van Stadswerk
- Aandachtsoorten Gemeente Texel 2020
- Toeristisch toekomstplan Texel 2021
- Visie Sociaal Domein – Wij zijn Texel: Sociaal en Gezond – vastgesteld 2021

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	**Toeristisch Toekomstplan ontwikkelen**
Resultaat	Op 22 September 2021 vastgesteld. Uitvoeringsagenda in 1e kwartaal 2022 en Parapluplan TTP in 2e kwartaal 2022.

Prestatie	**De nieuwe Omgevingswet zorgvuldig en evenwichtig invoeren**
Resultaat	Voorbereiding in volle gang. Inwerkingtreding uitgesteld tot 1 oktober 2022 of 1 januari 2023.

Prestatie	**Zendmastenbeleid actualiseren**
Resultaat	Dit is doorgeschoven naar 2e kwartaal 2022 vanwege onduidelijkheid rondom de wetgeving.

Prestatie	**Diverse kleinere en reparatie bestemmingsplannen**
Resultaat	2e reparatieplan Den Hoorn (vastgesteld 15 december 2021), reparatieplan Oosterend (vastgesteld 13 oktober 2021), 2e reparatieplan buitengebied (status: ontwerp).

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	**Groenvoorziening vervangen**
Resultaat	Verouderde plantvakken zijn gerevitaliseerd door snoei en door het vervangen van de beplanting door meer kruidachtigen beplanting ter bevordering van de biodiversiteit.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 14-04-2021	**Authentiek en betekenisvol watertappunt De Waal behouden**
Resultaat	De dorpscommissie heeft uiteindelijk besloten de verantwoordelijkheid voor het watertappunt niet aan te gaan. Het watertappunt is niet meer aangesloten.

Motie 14-04-2021	**Beschermen dorpsgezicht Den Hoorn**
Resultaat	Het bestemmingsplan ter uitvoering van deze motie is op 15 december 2021 vastgesteld.

Motie 16-06-2021	**Fraaiere parkeerterreinen bij het strand**
Resultaat	Een projectplan is gemaakt voor de aanpak van 8 parkeerplaatsen bij strandslagen. Er is opdracht gegeven voor een fysieke inventarisatie van deze parkeerplaatsen ter voorbereiding op het opstellen van een toekomstbestendig beheerplan.

Motie 22-09-2021	**In beeld brengen wat kan bijdragen aan tegengaan van verdere verstening**
Resultaat	Dit is als actie opgenomen bij het opstellen van het paraplu bestemmingsplan Toeristisch Toekomstplan in de uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024. In Q2 22 volgt hierover een advies naar de raad.

Motie 22-09-2021	**Openbare, toegankelijke en feitelijke registratie van bedden**
Resultaat	De wettelijke registratieplicht bij toeristische verhuur in woningen heeft prioriteit omdat de meeste overlast situaties zich voordoen in de directe leefomgeving van inwoners en deze slaapplaatsen nog niet waren meegeteld in de planologische slaapplaatsenregistratie. Per 1 april 2022 is de registratieplicht voor toeristische verhuur in woningen een feit.

Motie 13-10-2021	**Bescherm Wereld Erfgoed de Waddenzee, stop gaswinning**
Resultaat	Alle gemeenteraden in het Waddengebied, zeker die van de eilanden, lijken deze oproep te steunen.

Motie 30-06-2020	**Méér openbare toiletten**
Resultaat	Het beantwoorden van de motie is uitgesteld. De inventarisatie van het huidige aantal beschikbare toiletten op Texel is vertraagd door corona. Dit geldt ook voor het promoten van het openstellen van toiletten door ondernemers en instanties.

Wat heeft het gekost?

3 Mooi en gastvrij Texel 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Handhaving	408	461	537	682	720
Natuur en landschap	248	304	232	282	259
Groen en recreatie	1.457	1.693	1.612	1.682	1.663
Noordzeestrand	472	484	475	524	502
Toerisme	688	718	716	727	746
Ruimtelijke ordening	398	474	561	706	641
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**3.671**	**4.133**	**4.133**	**4.603**	**4.531**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Handhaving	3	16	0	0	7
Groen en recreatie	25	25	12	12	25
Noordzeestrand	208	152	198	138	218
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**236**	**193**	**210**	**150**	**250**
Saldo programma 3	**-3.435**	**-3.940**	**-3.923**	**-4.453**	**-4.280**

Rekeningresultaat programma 3 (verschil begroting - rekening)	**€ 173**	**Voordeel**

Mutaties Reserves

Er zijn geen mutaties reserves in dit programma

Analyse (bedragen x € 1.000)

Handhaving		**31 N**
Meer intern doorberekende salarissen en tractie	-42 N	
Overige verschillen < 10, waaronder meer inkomsten dwangsommen	11 V	

Natuur en landschap		**23 V**
Laatste tranche zoetwaterproject (2022). Zie ook overhevelingen via resultaat	25 V	
Overige verschillen < 10	-2 N	

Groen en recreatie		**32 V**
Lagere geboekte waterschapslasten dan begroot	14 V	
Overige verschillen < 10	4 V	
meer opbrengsten tuinonderhoud derden dan begroot	14 V	

Noordzeestrand		**102 V**
Meer inkomsten dan begroot inclusief begrote kosten Corona derving	38 V	
Minder intern doorberekende salarissen en tractiekosten	11 V	
Minder uitgaven dan begroot voor diverse onderhoudstaken	48 V	
Overige verschillen < 10	5 V	

Toerisme		**19 N**
Àfrekening Stift 2020	-19 N	

Ruimtelijke ordening		**66 V**
Lagere doorberekende afschrijving	28 V	
Meer intern doorberekende salarissen en tractie	-14 N	
Minder inhuur externe expertise	54 V	
Overige verschillen < 10	-2 N	

Totaal programma 3	**173 V**

PROGRAMMA 4 **TEXEL WERKT!**

1. Daadwerkelijke ontwikkeling haven Oudeschild
2. Regionale samenwerking De Kop Werkt
3. Versterken werkgelegenheid.

A. Terugblik

De veranderde Nederlandse economie

De economische situatie is door de coronacrisis in 2020 en 2021 veranderd. De rijksoverheid heeft veel bedrijven financieel ondersteund, maar normaal gesproken zouden de meeste ondernemers meer omzetten. De crisis is nog niet voorbij, zodat de balans nog niet kan worden opgemaakt. Algemeen kan worden aangenomen dat vrijwel alle Texelse bedrijven minder omzet hebben gemaakt. Het toeristenseizoen in 2020 en 2021 gaven profijt, maar de opbrengsten waren niet voor iedereen voldoende om alle maanden van de lockdown, waarin alles 'op slot' stond, te compenseren.

Verantwoording Noodfonds Provincie

Corona ondersteuning culturele sector Texel

In mei 2020 heeft de provincie Noord-Holland een subsidie beschikbaar gesteld voor culturele instellingen van bovenregionaal belang ter ondersteuning van de ontstane tekorten door toedoen van de regelgeving omtrent corona. Uitgangspunt was dat de gemeentes een cofinanciering van 35% op zich namen. In 2021 heeft de provincie Noord-Holland van het budgetoverschot een tweede ronde subsidie ter beschikking gesteld, onder dezelfde voorwaarden. Voor Texel kwam in 2021 alleen Museum Kaap Skil als onderdeel van Stichting Texels Museum in aanmerking voor provinciale ondersteuning. De provincie Noord-Holland heeft voor de eerste helft van 2021 een subsidie van € 51.182,95 hiervoor beschikbaar gesteld. De gemeente Texel heeft als cofinanciering € 27.560,05 toegekend aan deze instelling. Dit subsidiebedrag is toegekend op basis van te verwachten tekorten. De definitieve vaststelling van het subsidiebedrag wordt gebaseerd op de definitieve jaarstukken van de instelling en kan alleen lager uitvallen.

Met de subsidieontvanger zijn de volgende afspraken gemaakt met betrekking tot het doel waarvoor ze provinciale en gemeentelijke steun heeft ontvangen:

- Stichting Texels Museum ten behoeve van Museum Kaap Skil
  Voor bovengenoemde stichting is het doel van de subsidie het opvangen van het ontstane netto tekort als gevolg van de coronacrisis.

Beleving in de dorpscentra

Ook in 2021 was er weinig leegstand van bedrijfspanden op Texel. De retailsector vervult nog steeds een belangrijke economische en maatschappelijke functie. Het aantrekkelijk houden van de centra is belangrijk: de centra moeten 'op orde' blijven.

Bedrijventerreinen

Er is nog steeds ruimte voor nieuwe bedrijven op onze bedrijventerreinen. Dit is van belang voor de werkgelegenheid.
In 2021 is gestart met de Regionale Strategische visie Werklocaties. Hierin worden vraag en aanbod voor bedrijventerreinen(kavels) op elkaar afgestemd. Er komen afspraken in wanneer welke uitbreidingen mogelijk zijn. Texel is een eigen marktregio, zodat voor uitbreidingsplannen geen regionale afstemming nodig is, mits we wel participeren in de regionale visie waar Texel als Status Aparte is benoemd. Deze verplichting vloeit voort uit provinciale verordeningen. De uitbreiding is voor de lokale bedrijvigheid bedoeld. Texel participeert.

Toekomstbestendige en duurzame Haven Oudeschild

De visserij is van economisch belang en niet alleen voor de sector zelf, maar ook als belevingswaarde voor de toeristische sector. De haven van Oudeschild moet behouden blijven als een karakteristieke vissers- en werkhaven met bijbehorende sfeer en bedrijvigheid. De visserij heeft het moeilijk: door onder andere Brexit en de groei van de windmolenparken op zee, verkleind het werkgebied snel waardoor het aantal grote kotters wederom is gedaald. Voor de visserij is de gemeente Texel lid van het Bestuurlijke Platvorm Visserij, waar vooral ingezet wordt op de visserijlobby.
Vooruitlopend op de toekomstige havenexploitatie zijn in het afgelopen jaar onder andere de volgende voorzieningen gerealiseerd; een sanitaire voorziening met toilet en douche faciliteiten voor de bruine vloot, en een toekomstbestendig walstroom-, drinkwater- en vrij toegankelijk wifi netwerk waarbij de walstroom volledig duurzaam wordt opgewekt door zonne-energie. Ook is het vergunningstelsel voor rondvaartondernemers geactualiseerd en is de havenverordening aangescherpt.
Het concept Beheer- en Exploitatieplan is een uitwerking van de havenvisie en bevat een Meerjarenonderhoudsplan en suggesties voor het exploiteren van de haven. Bij de herziening van het exploitatieplan van de haven wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de huidige gebruikers van de haven zoals de visserij en de ‘Bruine Vloot’ en de rondvaartsector.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per taakveld* staat vermeld welke verbonden partijen bijdragen aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord	3.1 Economische ontwikkeling	Versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord, in de subregio De Kop Werkt en expliciet voor Texel.
NV TESO	2.5 Openbaar Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor werknemers.
Texel airport N.V.	2.1 Verkeer en Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor economische activiteiten.
Coöperatie Texel Energie	3.4 Economische promotie	Inkopen, verkopen en produceren van duurzame energie.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen	Gemeenschappelijke Waddeneilandbelangen behartigen door onder andere richting andere overheden standpunten uit te dragen, samen te werken op beleids- en beheersaspecten.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Beleidsindicatoren

Hier lichten wij de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (februari 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3.Economie	Functiemenging*	%	LISA	2017	55,3	52,5
				2018	56,1	52,9
				2019	56,3	53,3
				2020	56,0	53,2
3.Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar* Eenheid is gewijzigd (was 15 t/m 64 jaar)	LISA	2017	180,3	120,3
				2018	180,3	120,0
				2019	183,9	129,4
				2020	189,2	135,2
6.Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 74 jaar* Eenheid is gewijzigd (was 15 t/m 64 jaar)	LISA	2017	948,1	763,0
				2018	989,7	777,4
				2019	1014,6	793,9
				2020	1017,2	793,9

*Functievermenging(index) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen. Bij een waarde van 5 zijn er evenveel woningen als banen. Bij een hoger percentage zijn er meer banen dan woningen.

Doelenboom

4.1 Een gezonde en brede economie stimuleren

- 4.1.1 Werkgelegenheid behouden en waar mogelijk bevorderen
  - 4.1.1.1 De werkgelegenheid vergroten in de diverse economische sectoren
  - 4.1.1.2 De werkgelegenheid in de sector kenniseconomie stimuleren
- 4.1.2 Economische activiteiten die voor Texel van belang zijn stimuleren
  - 4.1.2.2 Regionale uitvoeringsagenda “De Kop werkt!” uitvoeren
  - 4.1.2.4 Leegstand en strijdig gebruik van bedrijventerreinen tegengaan
  - 4.1.2.7 Uitvoering geven aan de afspraken uit De Kop Werkt!
  - 4.1.2.8 Deelname Leaderprogramma 2021-2022
- 4.1.3 Ondernemerschap in eigen omgeving stimuleren
  - 4.1.3.2 Inwoners en ondernemers hun omgeving in laten richten
  - 4.1.3.5 Inzetten op het aantrekken van nieuwe bedrijven naar Texel,die als bedrijfsdoel hebben: verduurzaming van de samenleving
  - 4.1.3.7 Stimulering economische projecten
- 4.1.4 Visserij behouden en havenactiviteiten stimuleren
  - 4.1.4.2 Haven Oudeschild exploiteren
- 4.1.5 Voldoende ruimte voor bedrijfsvestigingen verzorgen
  - 4.1.5.1 Ruimte voor bedrijven behouden en creëren
  - 4.1.5.2 Bedrijventerrein Oudeschild fase 3 uitbreiden
- 4.1.6 Texel digitaal
  - 4.1.6.1 Constante digitale verbindingen

Beleidsnota’s en verordeningen

- Structuurvisie Texel op Koers 2020 (2009)
- Regionale visie Bedrijfsterreinen (2006)
- Richting voor Economie, geef ruimte (2011)
- Verkenning haven Oudeschild (2014)
- Havenafvalbeleidsplan (2018)
- Havenverordening (2021)
- Nota Verblijfsrecreatie (2016)
- Retailvisie (2016)
- Regionale retailvisie (2018)
- Regionaal Ambitiedocument Kop van Noord-Holland (2016)
- Afwegingskader voor havens Oudeschild en NIOZ : welke maritieme ontwikkelingen zijn mogelijk (ipv Maritiem Beleidsplan) (2017)
- Strategische visie bedrijventerreinen (2017)
- Verlenging Leader+

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	**Opstellen meerjarenonderhoudsplan Haven Oudeschild**
Resultaat	Is in december 2021 aangeboden aan de gemeenteraad, die het toen niet heeft behandeld.

Prestatie	**Verlenging convenant Winkelhart Den Burg**
Resultaat	De raad heeft op 20 januari 2021 ingestemd met de verlenging door de Reclamebelasting opnieuw vast te stellen. Het geactualiseerde convenant ligt ter bestudering bij Winkelhart Den Burg.

Prestatie	**Walstroomvoorziening Haven Oudeschild**
Resultaat	Deze zijn in 2021 gerealiseerd en rond juli 2021 in gebruik genomen.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	**Havenbeveiligingswet uitvoeren**
Resultaat	Continue proces. Alle randvoorwaarden zijn op orde.

Initiatief voorstellen en moties

Dit programma heeft geen initiatief voorstellen of moties.

Wat heeft het gekost?

4 Texel werkt! 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Havens	1.001	1.868	1.906	1.961	14.144
Economie	653	413	335	896	700
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**1.653**	**2.281**	**2.240**	**2.857**	**14.844**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Havens	996	993	969	992	13.149
Economie	120	27	30	29	29
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**1.116**	**1.020**	**999**	**1.021**	**13.178**
Saldo programma 4	**-538**	**-1.261**	**-1.241**	**-1.836**	**-1.667**

Rekeningresultaat programma 4 (verschil begroting - rekening)	**€**	**170**	**Voordeel**

Mutaties Reserves

Mutaties reserves lasten (toevoegingen aan reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Reserve haven	395	1.319	1.124	1.125	13.453
Totaal toevoegingen aan reserves	**395**	**1.319**	**1.124**	**1.125**	**13.453**

Mutaties reserves baten (onttrekkingen uit reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Reserve haven	60	60	60	90	331
Totaal onttrekkingen uit reserves	**60**	**60**	**60**	**90**	**331**

Voor de specificatie van deze mutaties wordt u verwezen naar de toelichting op de balans (Passiva).

Analyse (bedragen x € 1.000)

Havens			**26 N**
er is een bedrag ontvangen van de afkoopsom van het Rijk en verantwoord via deze beleidstaak	12.553	V	
er is meer uitgegeven aan elektriciteit dan begroot	-29	N	
er zijn minder uitgaven gedaan voor baggerwerk en onderzoek dan begroot	61	V	
lagere afschrijvingslasten dan begroot	55	V	
Meer opbrengsten waaronder liggelden en minder opbrengsten door verrekening Corona geeft per saldo een voordeel	16	V	
de in de begroting opgenomen bijdrage van het Rijk is niet daadwerkelijk ontvangen	-659	N	
er heeft minder inhuur personeel plaatsgevonden	27	V	
minder personeelskosten dan begroot	26	V	
Per saldo een hogere storting in de reserve haven Oudeschild dan begroot	-12.087	N	
Overige oorzaken	11	V	

Economie			**196 V**
er zijn minder bijdragen aan derden gedaan (waarbij voor overheveling via resultaatbestemming nog verzoek wordt gedaan om € 20.000 over te hevelen) en minder uitgaven door Corona dan begroot	88	V	
Minder inhuur dan begroot	7	V	
Minder uitgaven voor ontwikkelplan haven Oudeschild, hierbij zal ook verzoek worden gedaan om de middelen over te hevelen naar 2022	34	V	
Er zijn minder uitgaven gedaan in economische projecten	7	V	
De retailvisie is in 2021 nog niet uitgewerkt, via overheveling zal het verzoek gedaan worden om de middelen over te hevelen	50	V	
Overige < 10	10	V	

Totaal programma 4	**170 V**

PROGRAMMA 5

TOEKOMST VOOR DE JEUGD

1. Uitvoeren Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg
2. Ontwikkeling Onderwijs Centrum Texel
3. Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!

Dit programma gaat over het onderwijs op Texel. Een zo breed mogelijk aanbod van kwalitatief goed onderwijs is belangrijk voor kinderen en jongeren. Goed onderwijs verruimt de sociale contacten en vergroot de kansen op de arbeidsmarkt. Het draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Texel als woon- en werkeiland. Schoolbesturen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs zorgen hier samen voor. De gemeente faciliteert, waar mogelijk, initiatieven om dit doel te ondersteunen.
Op het gebied van onderwijshuisvesting hebben gemeenten wettelijke taken. De gemeente Texel ziet haar taak ruimer en stelt bijvoorbeeld middelen beschikbaar voor vakleerkrachten en logopedie voor het primair onderwijs. Via het lokaal onderwijsbeleid geven we hier sturing aan. De aandacht voor de jeugd blijft niet beperkt tot onderwijs. Jeugdhulpverlening en jeugdgezondheidszorg zijn opgenomen in programma 2. Werkgelegenheid, sport & cultuur en wonen komen terug in de programma's 4, 6 en 8.

A. Terugblik

Onderwijscentrum Texel

De bouw van het Onderwijscentrum Texel (De Skool) is in februari 2021 gestart. De bouwwerkzaamheden zijn in 2021 volgens de planning en naar tevredenheid van de partners verlopen (start ingebruikname gebouw schooljaar 2022-2023).

OSG De Hogeberg

OSG De Hogeberg werkt blijvend aan de verbreding van het aanbod. De samenwerking met Stichting Samenwerkingsschool Den Helder (Praktijkonderwijs), de Texel Academy en Omring is bestendigd. Mooi resultaat is dat het ROC Kop van Noord-Holland aan de samenwerking is toegevoegd (volwasseneneducatie).

Onderwijsachterstandenbeleid

Samen met de schoolbesturen werken we aan het beleid tegen onderwijsachterstanden in de voor- en vroegschoolse periode. De schoolbesturen, voorschoolse voorzieningen en de gemeente zijn gestart met een aanpak tegen onderwijsachterstanden. Dat sluit aan op het eigen VE-beleid dat de gemeente al voert.
De aanpak van onderwijsachterstanden is onderdeel van de agenda 'Texelse Agenda Onderwijs & Zorg'. Deze agenda is in 2021 doorontwikkeld.

Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!

Onder de bestuursopdracht Arbeidsmarkt & Onderwijs van de Kop Werkt! zetten de gezamenlijke Kopgemeenten met Match 2020 in op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op de terreinen agri, leisure, zorg en techniek. Onder andere de Texel Academy is ondersteund. De verantwoording heeft regionaal plaatsgevonden, zie ook bij Programma 4.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per taakveld* staat welke verbonden partijen bijdragen aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	Onderwijs	In-stand-houding onderwijs.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip sub-functie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten in kaart te brengen. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Beleidsindicatoren

Hier lichten wij de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (februari 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4.Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	17/18	Geen data	1,9
				18/19	Geen data	2,4
				19/20	Geen data	2,7
4.Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	17/18	13	23
				18/19	18	26
				19/20	Geen data	Geen data
4.Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	www.waarstaatjegemeente.nl	17/18	2,2	1,9
				18/19	2,0	2,0
				19/20	1,7	1,7

Doelenboom

5.1 Goed onderwijs faciliteren

- 5.1.1 Primair en voortgezet onderwijs huisvesten
  - 5.1.1.2 Integraal huisvestingsplan scholen uitvoeren
  - 5.1.1.3 Ontwikkelen Onderwijscentrum Texel
- 5.1.2 Onderwijsaanbod behouden en verbreden
  - 5.1.2.7 Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg uitvoeren
  - 5.1.2.9 Visie Thuis nabij onderwijs uitvoeren
  - 5.1.2.14 Gebouw OSG adequaat onderhouden
- 5.1.3 Medebewindstaken onderwijs uitvoeren
  - 5.1.3.1 De gemeentelijke leerplichttaken uitvoeren
  - 5.1.3.2 Voortijdig schoolverlaten voorkomen
  - 5.1.3.3 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Texel 2009 uitvoeren
  - 5.1.3.4 Verordening Toelage Uitwonende Studenten gemeente Texel 2010
- 5.1.4 Goed onderwijs faciliteren
  - 5.1.4.1 Een breed en gezond onderwijsaanbod faciliteren
- 5.1.6 Speciale school voor basisonderwijs op Texel behouden
  - 5.1.6.1 Speciale school voor basisonderwijs co financieren
- 5.1.7 Volwasseneneducatie aanbieden
  - 5.1.7.1 In samenwerking met gemeenten in de Kop van Noord-Holland een zo breed mogelijk aanbod sociale redzaamheid bewerkstelligen

Beleidsnota's en verordeningen

- Structuurvisie Texel op koers 2020 (2009)
- Nota toekomstvisie OSG De Hogeberg (2014)
- Visie op onderwijs 'Passend Thuisnabij Onderwijs' op Texel (2013)
- Procesplan Ontwikkeling Onderwijs Texel (2015)
- Contourendocument Ontwikkeling Onderwijs Texel (2016)
- Beleidsnota motorische remedial teaching (2011)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel (2016)
- Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid (2001)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs (2009)
- Verordening leerlingenvervoer gemeente (2014)
- Verordening Toelage Uitwonende Studerenden (2016)
- Verordening Aanvullende vergoeding OV-chipkaart studenten Texel (2016)
- Ambtsinstructie leerplichtambtenaar (2006)
- Verordening samenwerkingsverband (2013)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Taalhuis Texel
Resultaat	Voor inwoners met taal- of rekenachterstand of een achterstand in digitale vaardigheden is het Taalhuis Texel opgericht. Hiermee volgt Texel de landelijke ontwikkelingen voor mensen die laaggeletterd zijn. Vanwege de eilandpositie heeft Taalhuisvoorziening extra meerwaarde voor de gemeente.

Prestatie	Texelse Agenda Onderwijs en Zorg
Resultaat	Gemeente, schoolbesturen en zorgpartners zijn doorgegaan met de ontwikkeling van de Texelse Agenda Onderwijs Zorg. Het doel hiervan is om een breed ondersteuningsaanbod te realiseren tussen onderwijs en (jeugd-)zorg, zodat elk kind in een passende omgeving onderwijs kan blijven volgen.

Prestatie	Onderwijsachterstandenbeleid
Resultaat	Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor de aanpak van onderwijsachterstanden. Samen met de schoolbesturen en de voorschoolse voorzieningen zijn plannen gemaakt voor de aanpak van onderwijsachterstanden in de voor- en vroegschoolse periode. Hiervoor is een Taalklas gerealiseerd. De plannen worden in de komende periode verder uitgevoerd.

Prestatie	Pilot Praktijkplaats Texel
Resultaat	De pilot Praktijkplaats Texel is gestart. De Hogeschool Inholland, Terra Technica, OSG De Hogeberg, het lokale bedrijfsleven en de gemeente Texel gaan onderzoeken of hoger onderwijs op Texel een plaats kan krijgen. Studenten en leerlingen van OSG De Hogeberg gaan aan de slag met echte vraagstukken op het gebied van duurzaamheid en innovatie.

Prestatie	Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Texel
Resultaat	Nog niet gerealiseerd. Dit komt op de nieuwe agenda ‘Texelse Agenda Onderwijs & Zorg’ die wordt ontwikkeld. Agendapunten waar Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) voor nodig is, zijn hier onderdeel van.

Prestatie	Wijziging Verordening materiële financiële gelijkstelling
Resultaat	Nog niet gerealiseerd. Dit komt op de nieuwe agenda ‘Texelse Agenda Onderwijs & Zorg’ die wordt ontwikkeld. Agendapunten waar Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) voor nodig is, zijn hier onderdeel van.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Wijziging verordening Materiële Financiële Gelijkstelling (Lokaal Onderwijsbeleid)
Resultaat	De planning is uitvoering in 2022.

Prestatie	Aanpassing Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting
Resultaat	De planning is uitvoering in 2022.

Initiatief voorstellen en moties

Dit programma had geen initiatief voorstellen of moties.

Wat heeft het gekost?

5 Toekomst voor de jeugd 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Openbaar basis onderwijs	207	206	472	300	141
Bijzonder basisonderwijs	73	74	74	77	74
Openbaar speciaal onderwijs	151	113	121	121	112
Openbaar voortgezet onderwijs	593	495	493	497	789
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	515	662	669	681	835
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**1.540**	**1.551**	**1.829**	**1.677**	**1.951**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Openbaar basis onderwijs	485	0	12	12	0
Openbaar voortgezet onderwijs	100	0	0	0	294
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	27	67	20	20	234
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**612**	**67**	**32**	**32**	**528**
Saldo programma 5	**-928**	**-1.484**	**-1.797**	**-1.645**	**-1.424**

Rekeningresultaat programma 5 (verschil begroting - rekening)	**€ 222**	**Voordeel**

Mutaties Reserves

Mutaties reserves lasten (toevoegingen aan reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Geen mutaties	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen uit reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Mutaties reserves baten (onttrekkingen uit reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Toekomstvisie O.S.G.	100	0	0	0	294
Totaal onttrekkingen uit reserves	**100**	**0**	**0**	**0**	**294**

Analyse (bedragen x € 1.000)

Openbaar basis Onderwijs			**148 V**
Het OCT is nog niet afgerond waardoor de investeringen nog niet zijn geactiveerd	143	V	
Overige oorzaken < € 10	5	V	

Bijzonder basis Onderwijs			**3 V**
Overige oorzaken < € 10	3	V	

Openbaar speciaal Onderwijs			**9 V**
Lagere doorberekende interne salarissen dan begroot	9	V	

Openbaar voortgezet Onderwijs			**2 V**
Overige oorzaken < € 10	2	V	

Lokaal bestuurlijke onderwijstaken			**62 V**
Betreft administratieve afwikkeling RMC gelden uit 2020	17	V	
Lagere bezetting bewegingsonderwijs PO vanwege Corona	30	V	
Lagere doorberekende interne salarissen dan begroot	17	V	
Overige oorzaken < € 10	-2	N	

Totaal programma 5	**222 V**

PROGRAMMA 6

SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN

1. Texel buitensporteiland!
2. Uitvoering sport, cultuur en erfgoednota's
3. Onderwaterarcheologiebeleid in werking

A. Terugblik

Erfgoed

Vanwege de coronamaatregelen is de evaluatie van het schapenboetenbeleid met de eigenaren in enquêtevorm gehouden. De analyse van de enquête en de evaluatie van de monumentensubsidies hebben geleid tot conclusies en aanbevelingen die in de Raadsinformatieavond van 7 december 2021 zijn gedeeld met de raad. Een nieuwe subsidieregeling en schapenboetenbeleid worden voorbereid.
In 2020 heeft de gemeente subsidie gekregen voor het maken van een kerkenvisie. Vanwege de coronamaatregelen zijn de meeste eerste gesprekken met de kerkbesturen uitgesteld tot nader orde.

In 2021 is de stolp Westergeest 7 aangewezen als gemeentelijk monument en huis Brakestein als rijksmonument. Museum Kaap Skil was in 2021 het enige museum dat in aanmerking kwam voor een provinciaal-gemeentelijke financiële bijdrage om de gevolgen van de coronamaatregelen aan te kunnen. In 2021 is door een groot aantal aanvragen een recordbedrag toegekend aan onderhoud- en restauratiesubsidie voor woonhuismonumenten.

Archeologie

Archeologie West-Friesland adviseerde ook in 2021 bij vergunningaanvragen. Maritieme archeologische activiteiten waren er vanwege de coronamaatregelen zeer beperkt. De nadruk lag daardoor op het onderzoeken van particuliere verzamelingen van Texelse archeologische vondsten en oude opgravingen.
In 2021 lag de focus ook op de archeologische waarden in de Waddenzee: de archeologische verwachtingskaart Waddenzee en Noordzee is vastgesteld en de inpassing daarvan in de Beheersverordening Waddenzee en Noordzee is voorbereid. Ook is voor het eerst met de mosselsector overleg gevoerd over de archeologie op de Texelse Rede, naar aanleiding van de eerste omgevingsvergunning voor mosselzaadinvanginstallaties.

Immaterieel cultureel erfgoed

Helaas gingen zowel de Meierblis als Ouwe Sunderklaas in 2021 door de coronamaatregelen niet door.

Eigentijdse invulling, kruisbestuiving en diversiteit van cultureel aanbod

De cultuursector werd ook in 2021 zwaar getroffen door de coronamaatregelen. Lokale culturele instellingen hadden weer te maken met gedwongen sluiting en/of beperkte opening. Coronaprotocollen uit 2020 lagen klaar, maar moesten aangepast worden aan nieuwe regelgeving. Onder andere werden extra kosten gemaakt voor de verplichte controle van het coronatoegangsbewijs (CTB) en bleven inkomsten achter vanwege beperkte mogelijkheden tot activiteiten. De bibliotheek kreeg een speciale rol bij hulp aan inwoners voor het aanvragen van een papieren CTB. Met hulp van het Rijk en de provincie hebben we de lokale culturele infrastructuur wederom financieel kunnen ondersteunen.

Cultuurbeleid
In 2021 hebben we met een aanvullende subsidie aan de Stichting Lokale Omroep Texel ingezet op een verbreding en kwaliteitsslag van de lokale publieke omroep. Hierdoor werd het mogelijk aan te sluiten op 'nieuwe' mediavoorzieningen. De Adviescommissie Cultuurbeleid heeft zichzelf gepresenteerd in een raadsinformatieavond in de Lepelaar. Helaas trad het jeugdlid van de adviescommissie af vanwege drukke bezigheden met de studie aan de overkant. Maar gelukkig konden we ook in 2021 een nieuw enthousiast jeugdlid verwelkomen. In 2021 gingen ook dingen niet door. Zo zijn de Cultuurnacht en de Cultuurprijs vanwege coronamaatregelen uitgesteld naar 2022. Het regionaal cultuurprofiel is vastgesteld. En is eind 2021 de 'Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021' vastgesteld. Een eerste budget voor een kunstwerk bij het Thijssehuis is onder deze regeling beschikbaar gesteld.

Huisvesting culturele instellingen
In de raadsvergadering van december 2021 heeft de raad besloten het Thijssehuis te realiseren en Artex, Young 4 Ever en de bibliotheek als hoofdgebruikers hier in te laten huisvesten.

Texel (buiten)sporteiland
Het thema 'Texel (buiten)sporteiland' is opgenomen in het Texelse Lokaal Sportakkoord. Vrijwel alle activiteiten die een positieve uitstraling hebben op Texel als (buiten)sporteiland gingen vanwege de coronamaatregelen niet door.
De uitvoering van het Lokaal Sportakkoord Texel is (ondanks coronabeperkingen) goed op gang gekomen. Er is door een enthousiaste werkgroep een plan ontwikkeld voor buitensportvoorzieningen waar de inwoners en toeristen gebruik van kunnen maken.

Evenementen
Vanwege de coronamaatregelen waren er in 2021 weinig evenementen. Er zijn 90 evenementen aangemeld. Daarvan zijn er 61 ingetrokken. Toch zijn 29 evenementen doorgegaan.

Verbonden partijen in dit programma
In onderstaand overzicht staat welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per taakveld* staat vermeld welke verbonden bijdragen aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
N.v.t.		

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Beleidsindicatoren
Hier lichten wij de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (februari 2021) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5.Sport, cultuur en recreatie	Niet- sporters*	%	RIVM (gegevens komen per 4 jaar in de loop van jaar T+1 beschikbaar).	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3

Doelenboom

6.1 Sport, kunst en cultuur op Texel stimuleren

- 6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren
  - 6.1.1.1 Sportverenigingen, -organisaties en -initiatieven ondersteunen
  - 6.1.1.2 Voldoende goede sportaccommodaties faciliteren
  - 6.1.1.7 Texel als “eiland voor sportevenementen” positioneren
  - 6.1.1.13 Sportnota uitvoeren
- 6.1.2 Monumenten in stand houden en archeologie conserveren
  - 6.1.2.1 Erfgoed behouden
  - 6.1.2.2 Restauratie en onderhoud monumenten stimuleren
  - 6.1.2.6 Pilot onderwaterarcheologie vervolgen
  - 6.1.2.8 Erfgoednota uitvoeren
- 6.1.3 Kunst en cultuur stimuleren
  - 6.1.3.1 Cultuurverenigingen, -instellingen en -initiatieven faciliteren
  - 6.1.3.11 Cultuurvisie uitvoeren

Beleidsnota’s en verordeningen

- Structuurvisie Texel op koers 2020 (2009)
- Cultuurvisie Texel 2017, Cultuur ontwikkeld/t
- Erfgoednota Texel 2017, Texel is de Reede
- Beleidsnota sport Texel 2017, Texel in beweging als sporteiland
- Uitvoeringsregeling subsidie kunst en cultuur 2020 (2020)
- Uitvoeringsregeling subsidie sport 2020 (2020)
- Uitvoeringsregeling subsidie schapenboeten en monumenten 2020 (2020)
- Algemene subsidieverordening Texel 2020 (2020)
- Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021
- Verordening Adviescommissie Cultuurbeleid (2018)
- Erfgoedverordening Texel 2018
- Programma toezicht instandhouding monumenten Texel 2021-2023
- Uitvoeringsrichtlijnen monumentenzorg Texel 2020
- Beleidsregels nieuwe evenementen Texel 2016 – Echt Texels en Texels eigen (2016)
- Spelen op Texel, onderzoek huidige situatie en een nieuwe visie op spelen (2016)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Uitvoering huisvestingsplan Artex en/of Young4Ever en/of bibliotheek
Resultaat	In december heeft de raad besloten het Thijssehuis te realiseren en Artex, Young 4 Ever en de bibliotheek als hoofdgebruikers hierin te huisvesten.

Prestatie	Aanwijzing lokale publieke media-instelling 2021-2025
Resultaat	Het Commissariaat voor de Media heeft besloten de Stichting Lokale Omroep Texel aan te wijzen als lokale publieke media-instelling voor de verzorging van lokale publieke mediadiensten in de gemeente Texel voor de periode van 9 januari 2021 tot 9 januari 2026.

Prestatie	Cultuurbeleid
Resultaat	In 2021 hebben we een nieuw jeugdlid verwelkomd in de Adviescommissie Cultuurbeleid. We hebben op het regionaal cultuurprofiel vastgesteld. De 'Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021' is vastgesteld.

Prestatie	Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren
Resultaat	Op 29 juni 2021 is in een RIB het voorstel gedaan om de tentoonstellingsruimte mee te nemen in de planontwikkeling van Groeneplaats fase 2.

Prestatie	Schapenboetenbeleid
Resultaat	Er is een enquête gehouden onder de eigenaren van schapenboeten, en er zijn gesprekken gevoerd met betrokken partijen. De analyse heeft geleid tot conclusies en aanbevelingen die de raad zijn voorgelegd in een Raadsinformatieavond. Voorstel schapenboetenbeleid wordt verwacht 2022-4.

Prestatie	Uitvoeringsregeling subsidie schapenboeten en monumenten
Resultaat	Naar aanleiding van de evaluatie monumentensubsidie en schapenboetenenquête is een nieuwe Uitvoeringsregeling subsidie schapenboeten en monumenten in voorbereiding. Voorstel verwacht 2022-2.

Prestatie	Ontwikkelen kerkenvisie
Resultaat	Er zijn enkele inventariserende contactmomenten geweest, maar door corona konden geen bijeenkomsten worden georganiseerd.

Prestatie	Beheersverordening Waddenzee en Noordzee
Resultaat	De archeologische verwachtingskaart Waddenzee is vastgesteld in de raad van 10 november 2021. Deze wordt ingepast in de herziening van de Beheersverordening Waddenzee en Noordzee Texel. Voorstel verwacht 2022-2.

Prestatie	Renovatie atletiekbaan
Resultaat	De atletiekbaan in Sportpark Den Burg Zuid is gerenoveerd. De nieuwe LED-verlichting moet nog worden aangebracht. Het aanbrengen van de lijnen werd door matige weerscondities in het najaar 2021 een te groot risico. Dit gebeurt in voorjaar 2022.

Prestatie	Lokaal Sportakkoord
Resultaat	Het Lokaal Sportakkoord wordt uitgevoerd. Corona heeft de uitvoering enigszins vertraagd. De uitvoering van het Sportakkoord gebeurt door de Sportstichting Texel.

Prestatie	Corona en ondersteuning sportverenigingen
Resultaat	Door de corona-maatregelen konden sportverenigingen niet of maar zeer beperkt gebruik maken van de binnen- of buitensportaccommodatie. De verenigingen zijn daarom vrijgesteld van betaling van de huur. De gemeente en de Sportstichting Texel hebben gebruik gemaakt van de financiële compensatieregeling die het Rijk voor gederfde huurinkomsten op sportaccommodaties beschikbaar heeft gesteld (TVS-regeling). De sportverenigingen zijn daarnaast regelmatig geïnformeerd over de corona-regels en daar waar nodig geholpen in de uitleg er van.

Prestatie	Herijken subsidiebeleid met oog voor verenigingsondersteuner
Resultaat	In uitvoering (onderdeel van Lokaal Sportakkoord Texel).

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Structurele bijdrage Texelse Museumpas
Resultaat	De structurele bijdrage is volgens de verhouding van bezoekersaantallen uit 2019 (voor corona) verdeeld onder vier van de deelnemende musea, te weten, Museum Waelstee, Luchtvaart- en Oorlogsmuseum, Flora, Walvisvaarders Huisje. Stichting Texels Museum heeft afgezien van een deel.

Prestatie	Texels erfgoed behouden
Resultaat	Er zijn vaste afspraken met de gemeente Hoorn over de werkzaamheden van een monumententoezichthouder voor één dag per week voor de gemeente Texel.

Initiatiefvoorstellen en moties

Motie 12-05-2021	Bij voorstel Atletiekbaan - Goed gebruik, goed onderhoud, goed afspreken
Resultaat	Nog niet gerealiseerd. De belijning en de nieuwe verlichting moeten nog worden aangebracht. De eindafrekening is er daarom nog niet.

Wat heeft het gekost?

6 Samen beleven en bewegen 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Vormings- en ontwikkelingswerk	636	645	656	656	657
Monumenten en torens	170	180	202	203	196
Sport	2.017	1.902	1.853	1.909	1.898
Kunst en cultuur	871	1.260	982	1.133	1.007
Subsidies en leningen	19	18	19	19	19
Speelplaatsen	132	148	146	148	150
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**3.845**	**4.153**	**3.859**	**4.068**	**3.927**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Monumenten en torens	0	0	0	0	15
Sport	1.121	405	347	332	461
Kunst en cultuur	203	203	197	197	258
Speelplaatsen	1	3	0	0	0
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**1.325**	**611**	**544**	**528**	**734**
Saldo programma 6	**-2.521**	**-3.542**	**-3.315**	**-3.539**	**-3.194**

Rekeningresultaat programma 6 (verschil begroting - rekening)	**€**	**346**	**Voordeel**

Mutaties Reserves

Mutaties reserves lasten (toevoegingen aan reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Combinatiefunctieregeling	27	15	0	0	15
Gemeentelijke monumenten	19	13	0	0	0
Gemeentelijke schapenboeten	21	21	0	0	21
Totaal toevoegingen aan reserves	**67**	**49**	**0**	**0**	**36**

Mutaties reserves baten (onttrekkingen uit reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Sportstimuleringsfonds	0	97	0	0	0
Gemeentelijke monumenten	0	0	0	0	14
Totaal onttrekkingen uit reserves	**0**	**97**	**0**	**0**	**14**

Voor de specificatie van deze mutaties wordt u verwezen naar de toelichting op de balans (Passiva).

Analyse (bedragen x € 1.000)

Vormings- en ontwikkelingswerk		**1 N**
Overige oorzaken < € 10	-1 N	

Monumenten en torens		**22 V**
Lagere uitgaven monumenten (geen infodag) en cie Ruimtelijke kwaliteit externe inhuur	22 V	

Sport		**140 V**
Minder onderhoud, met name vanwege renovatie atletiekbaan	28 V	
Lagere doorberekende interne salarissen en traktie	16 V	
Minder noodzakelijke vervanging gyminventaris (voornamelijk nieuwe sporthal)	24 V	
Sportveld Den Burg, extra onderhoud (o.a. afwatering)	-33 N	
Extra SPUK uitkering en SDE+ subsidie buiten sport accommodatie en Molenkoog	131 V	
Kortere openstelling vanwege Corona	16 V	
Minder bezoekers vanwege Corona	-38 N	
Overige oorzaken < € 10	-4 N	

Kunst en Cultuur		**187 V**
Lagere doorberekende interne salarissen en traktie	5 V	
Door Corona en prioritering lagere kosten, o.a. onderwaterarcheologie	41 V	
Budget Corona compensatie van het rijk niet volledig uitgeput	100 V	
Lagere uitgaven D'Ouwe Ulo (energie en onderhoud)	23 V	
Cultuurnota ivm Corona monder activiteiten uitgevoerd	11 V	
Overige oorzaken < € 10	7 V	

Speelplaatsen		**2 N**
Overige oorzaken < € 10	-2 N	

Totaal programma 6	**346 V**

PROGRAMMA 7

DUURZAAM, SCHOON EN INNOVATIEF

1. Energie besparen en duurzaam opwekken
2. Kennis bundelen op Texel voor innovaties
3. Afval verder scheiden

Dit programma gaat over schoonheid. Schoon in de zin van duurzaam en hoe Texel dat zo snel mogelijk kan worden. Maar ook schoon in de zin van een schoon milieu, hygiëne, een nette openbare ruimte zonder zwerfvuil en verontreiniging. Daar hoort een goed inzamelsysteem van afvalstoffen of beter gezegd grondstoffen bij. Afval wordt meer en meer hergebruikt. Dat is inmiddels een verplichting geworden. De overgang naar een duurzame, circulaire economie in 2050 is rijksbeleid.

A. Terugblik

Duurzaamheid algemeen

In februari 2020 heeft de gemeenteraad een beleidsnotitie voor de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie vastgesteld. Deze notitie heet *Texel zelfvoorzienend en duurzaam* en geeft inzicht en overzicht in de opgave waar we voor staan. In 2021 zijn verschillende activiteiten uitgevoerd die bijdragen aan de ambitie. Hieronder staan de belangrijkste ontwikkelingen.

Energietransitie

Voor de energietransitie is het nodig om elektriciteit en warmte uit duurzame bronnen te halen. Vanuit het landelijk Klimaatakkoord hebben regio's en gemeenten hierin een belangrijke regierol. Er is in 2021 vooral aandacht besteed aan duurzame opwekking van elektriciteit en aan energiebesparing. De duurzaamste energie is immers energie die je niet gebruikt. Voor de overstap van aardgas naar duurzame warmte is de Transitievisie Warmte Gemeente Texel 2021 vastgesteld. Inzet op isolatie van gebouwen en het invullen van de gemeentelijke regierol in deze warmtetransitie spelen hierin een hoofdrol. Er zijn middelen beschikbaar gesteld waardoor de inzet van een warmteregisseur en een regisseur duurzame energie mogelijk is gemaakt. Regionaal speelde het maken van de RES 1.0 (Regionale Energie Strategie), en de besluitvorming daarover. In de RES wordt vooral ingegaan op regionale mogelijkheden voor zonne- en windenergie. Politiek is besloten op Texel geen bevolkingsraadpleging over windenergie te houden. Vooralsnog zetten we op Texel in op zon op daken en parkeerterreinen. Vanuit de Kop-gemeenten is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden hiervoor.

Voor wat betreft het opwekken van duurzame elektriciteit is vooral ingezet op zonne-energie. Er is een zonne-carport geplaatst op het parkeerterrein bij het gemeentehuis en er loopt een proef met zonnepanelen in het wegdek van een fietspad. In 2022 wordt bekeken of deze proef opvolging krijgt.
Voor wat betreft energiebesparing was er veel aandacht voor het verduurzamen van woningen. Inwoners kunnen gebruik maken van een lage-rente lening voor het verduurzamen van de eigen woning door bijvoorbeeld isolatie. Voor zonnepanelen is deze lening renteloos. Ook is er gratis en onafhankelijk advies voor woningeigenaren. Via het gemeentelijk Duurzaam Bouwloket kan digitaal of telefonisch advies worden gevraagd. Ook was er de mogelijkheid om keukentafelgesprekken aan te vragen en werd een mobiele showroom geplaatst bij het gemeentehuis. Bovendien zijn er webinars gehouden voor de verduurzaming van woningen van bepaalde bouwjaren. Onder de noemer 'Texel geeft energie!' worden projecten, informatie en ideeën gedeeld. Om inwoners die (nog) geen grote maatregelen aan de woning willen uitvoeren te activeren is bovendien de subsidieregeling RREW vastgesteld.

Hiermee kunnen woningeigenaren en huurdwers voor € 90,- energiebesparende maatregelen treffen zoals tochtstrips, radiatorfolie en led-lampen of kunnen ze een energieadvies krijgen voor hun woning.

Meer zonne-energie levert op het elektriciteitsnet van Liander soms problemen op. Mede daarom worden innovatieve ontwikkelingen met andere energie-opweksystemen als opties voor Texel in de gaten gehouden. Denk bijvoorbeeld aan golf- en getijde-energie. Bovendien is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van toepassing van waterstof als energiedrager op Texel en in de regio. Met netbeheerder Liander is regelmatig contact. Ondernemers en de gemeenteraad zijn door Liander geïnformeerd over het gebrek aan transportcapaciteit op een groot deel van Texel en de gemeente heeft meegewerkt aan het realiseren van een nieuw verdeelstation in het noordelijk deel van Texel.

Klimaatadaptatie

Het is belangrijk om ons aan te passen aan de klimaatverandering die nu niet meer te voorkomen is. Deze aanpassing wordt klimaatadaptatie genoemd. In dit kader worden alle (her)inrichtingsplannen beoordeeld op hun bijdrage aan waterberging, hittestress, fijnstofreductie en geluidabsorptie. Groen opofferen voor parkeerplaatsen doen we liever niet. In 2021 zijn in alle dorpen watertappunten geplaatst. Ook zijn meerdere ‘Groen voor Grijs’-projecten uitgevoerd, hebben we projecten uitgevoerd met kruidachtigen voor het verhogen van de biodiversiteit en is onze gemeente vertegenwoordigd in de werkgroep Klimaatadaptatie Noordkop. In 2021 is de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026 vastgesteld. In 2022 volgt hiervoor een uitvoeringsprogramma. Doel is de schadelijke gevolgen van hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en zeespiegelstijging zoveel mogelijk te beperken.

Circulaire economie

In 2050 moeten alle grondstoffen uit hergebruik komen (Nationaal Grondstoffenakkoord 2017). In 2030 moet de helft van onze grondstoffen al uit hergebruikte grondstoffen bestaan. We gaan naar een circulaire economie op het eiland, hergebruik neemt snel toe en afval wordt grondstof.
De officiële missie van het afvalbeleid is: *‘het scheppen van condities en het stellen van randvoorwaarden voor de instandhouding en verbetering van de milieukwaliteit en daarmee een bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling’*. Dit leidt tot de volgende doelstellingen voor het afvalstoffenbeleid: Het beperken van het ontstaan van afvalstoffen, het beperken van de milieudruk van productieketens en het optimaliseren van de inzet van afvalstoffen in een circulaire economie.

In 2020 is het Grondstoffenplan 2013 geëvalueerd met de HVC. Op basis hiervan wordt in 2022 een nieuw beleidsplan opgesteld. Dit zal leiden tot aanpassingen van de werkprocessen op het eiland. Niet alleen bij de gemeente maar ook bij ondernemers en bewoners.

Voor de gemeentelijke organisatie is in 2021 gewerkt aan een nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid waarin duurzaamheid een belangrijke plek krijgt. Onderwerpen als klimaatbewust, biobased en circulair inkopen worden hierin meegenomen.

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per 'taakveld*' staat vermeld welke verbonden partijen een bijdrage leveren en aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
HVC	7.3 Afval	Transport en verwerking huishoudelijk afval Grondstoffenscheiding Beheer afvalbrengstation
RUD Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Toezicht en handhavingstaken milieu
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur	Samenwerking aan realisatie duurzaamheidsambitie
Coöperatie TexelEnergie	0.5 Treasury	Uitvoering (delen van) energieambitie

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Beleidsindicatoren

Hier lichten wij de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (februari 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7.Volksgezond-heid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	211	171
				2019	221	161
				2020	236	-
7.Volksgezond-heid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	2016	4	15
				2017	5	16
				2018	8	18
				2019	10	20

Doelenboom

7.1 Een gezond milieu bevorderen

7.1.1 Rioolstelsel in stand houden en eventueel verbeteren
- 7.1.1.1 Basis Rioleringsplan (BRP) uitvoeren

7.1.2 Texel schoon houden
- 7.1.2.1 Texel voor burgers, bedrijven en toeristen schoon houden
- 7.1.2.3 Onkruidbestrijding op verharding
- 7.1.2.5 Voldoende openbare toiletten op het eiland verzorgen
- 7.1.2.9 Voorkomen dat kadavers en andere dode dieren op het strand gevaar kan opleveren vanwege mogelijke besmetting
- 7.1.2.13 Openbare toiletten onderhouden
- 7.1.2.14 Ondergrondse afvalbakken voor restafval plaatsen
- 7.1.2.15 Perscontainer vervangen
- 7.1.2.16 Afvalbakken voor zwerfvuil vervangen
- 7.1.2.17 Via communicatie op vermindering restafval inzetten

7.2 Een duurzame samenleving bevorderen

7.2.1 Texelse energie uiterlijk 2020 duurzaam en zelfvoorzienend maken
- 7.2.1.1 Ambitie 2020 bereiken
- 7.2.1.2 Energietransitie subsidiëren, energiebesparing en schone energie stimuleren
- 7.2.1.3 Energiebesparing woningbouw stimuleren
- 7.2.1.4 Texel tot voorbeeld van energiebesparing en duurzame energietechnieken maken
- 7.2.1.5 Projecten van derden voor duurzame energieproductie faciliteren
- 7.2.1.9 Schone energie stimuleren

7.2.2 Texels drinkwater uiterlijk 2020 duurzaam en zelfvoorzienend krijgen

7.2.3 Texels watersysteem toekomstbestendig maken en houden
- 7.2.3.1 Ontwikkelen water netwerkknooppunt zoet-zout
- 7.2.3.2 Aan verbetering kwaliteit van het oppervlaktewater bijdragen
- 7.2.3.3 Duurzaamheidsambitie zoetwaterbeheer waarmaken

Beleidsnota's en verordeningen

- Duurzaamheid/energietransitie
  - Texel zelfvoorzienend en duurzaam (2020)
  - Transitievisie Warmte (2021)
  - Visiedocument-Duurzame-Waddeneilanden-2020
  - RES 1.0 Noord-Holland Noord (energieregionhn.nl)

- Schoon
  - Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022 (2017))
  - Grondstoffenplan (2013)
  - Parkeer-en-Verkeerscirculatieplan-Den-Burg.pdf (texel.nl)

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Plan voor alternatieve verwarming bestaande woningvoorraad ('van het gas af')
Resultaat	In december 2021 is de Transitievisie Warmte door de gemeenteraad vastgesteld.

Prestatie	De energieambitie: inzicht en overzicht. Beleidsnotitie 2018-2022 met uitvoeringsprogramma
Resultaat	De tijd bleek te krap om het genoemde raadsbesluit voor het opstellen van de perspectiefnota 2023 uit te voeren. Na de verkiezingen in 2022 zal in samenwerking met Texel Energie een informatieavond worden georganiseerd voor de gemeenteraad over de haalbaarheid van de duurzaamheidsdoelen zoals opgenomen in de beleidsnotitie Texel zelfvoorzienend en duurzaam. Hierop volgend zal een gesprek tussen college en raad plaatsvinden over de doelen en criteria van het duurzaamheidsbeleid. Het resultaat daarvan zal worden opgenomen in de producten van de begrotingscyclus.

Prestatie	Schrijven van regionale energiestrategie en deze voor 2030 uitvoeren
Resultaat	In juni 2021 is de RES 1.0 vastgesteld door de gemeenteraad. In december 2021 heeft het college het Uitvoeringsprogramma RES 1.0 vastgesteld.

C. Voorstellen: Resultaat

Raadsbesluit 16-06-2021	Regionale Energie Strategie NHN
Resultaat	De regionaal opgestelde visie is vastgesteld door alle raden in de RES-regio. Naar aanleiding van besluitvorming op Texel over de concept-RES 1.0 in 2020 zijn de zoekgebieden voor windenergie binnen onze gemeente niet in de RES 1.0 opgenomen.

Raadsbesluit 16-06-2021	Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026
Resultaat	Deze regionale strategie is door alle gemeenteraden in de Noordkop vastgesteld en vormt een basis voor nadere lokale uitwerking in een op te stellen uitvoeringsplan.

Raadsbesluit 10-11-2021	Rapport Rekenkamercommissie: Kansen voor Duurzaamheid op Texel
Resultaat	De tijd bleek te krap om het genoemde raadsbesluit voor het opstellen van de perspectiefnota 2023 uit te voeren. Na de verkiezingen in 2022 zal in samenwerking met Texel Energie een informatieavond worden georganiseerd voor de gemeenteraad over de haalbaarheid van de duurzaamheidsdoelen zoals opgenomen in de beleidsnotitie Texel zelfvoorzienend en duurzaam. Hierop volgend zal een gesprek tussen college en raad plaatsvinden over de doelen en criteria van het duurzaamheidsbeleid. Het resultaat daarvan zal worden opgenomen in de producten van de begrotingscyclus.

Raadsbesluit 15-12-2021	Transitievisie Warmte Gemeente Texel 2021
Resultaat	Met het vaststellen van de visie is voldaan aan één van de afspraken uit het landelijk Klimaatakkoord. Bovendien is een basis gelegd voor nadere uitwerking, waarbij inwoners, bedrijven, woningcorporatie en andere stakeholders worden betrokken.

Raadsbesluit 15-12-2021	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)
Resultaat	Met het vaststellen van de regeling kunnen woningeigenaren en huurders zolang er subsidie beschikbaar is € 90,- aan energiebesparende maatregelen vergoed krijgen.

Initiatief voorstellen en moties

Motie 30-06-2020	Méér openbare toiletten
Resultaat	Vanwege Corona en een wisseling in portefeuillehouder heeft de beantwoording van de motie enige vertraging opgelopen. De beantwoording van de Motie is momenteel (begin februari 2022) in voorbereiding en volgt in 2022.

Motie 13-10-2021	Beschermd Wereld Erfgoed de Waddenzee, stop gaswinning
Resultaat	Op verzoek van de gemeenteraad is een brief naar de Minister gezonden. Er zijn meerdere instanties die ageren tegen de gasboringen op de Waddenzee. Vooralsnog is er geen antwoord van het Ministerie ontvangen.

Wat heeft het gekost?

7 Duurzaam, schoon en innovatief 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Afval	1.675	1.962	2.086	2.116	2.178
Rioolbeheer	2.786	2.909	2.936	2.943	2.911
Milieubeleid	1.073	1.036	1.029	1.093	946
Openbare toiletten	24	26	32	32	34
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**5.558**	**5.933**	**6.084**	**6.184**	**6.069**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Afval	2.133	2.207	2.425	2.432	2.580
Rioolbeheer	3.394	3.482	3.483	3.483	3.574
Milieubeleid	14	17	4	39	-48
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**5.541**	**5.705**	**5.911**	**5.953**	**6.106**
Saldo programma 7	**-17**	**-227**	**-172**	**-231**	**37**

Rekeningresultaat programma 7 (verschil begroting - rekening)	**€**	**268**	**Voordeel**

Mutaties Reserves

Mutaties reserves lasten (toevoegingen aan reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Energieneutrale woningen	35	35	35	35	0
Totaal onttrekkingen uit reserves	**35**	**35**	**35**	**35**	**0**

Mutaties reserves baten (onttrekkingen uit reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2019	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Energieneutrale woningen	0	0	0	35	0
Totaal onttrekkingen uit reserves	**0**	**0**	**0**	**35**	**0**

Voor de specificatie van deze mutaties wordt u verwezen naar de toelichting op de balans (Passiva).

Analyse (bedragen x € 1.000)

Afval			**86 V**
Hogere kosten en hogere opbrengsten oud papier en grof huishoudelijk afval, per saldo	61	V	
Lagere kosten en hogere opbrengsten glas, per saldo	15	V	
Overige oorzaken	10	V	

Rioolbeheer			**123 V**
Hogere opbrengst rioolrecht, hogere kosten aandeel straatreiniging, hogere kosten landmeten stelsel, per saldo	42	V	
Lagere kosten maatregelen grondwater	34	V	
Hogere kosten aansluitingen en lagere kosten uitstroombakken, per saldo	38	V	
Overige oorzaken	9	V	

Milieubeleid			**60 V**
Door corona zijn niet alle geplande activiteiten van duurzaam Texel doorgegaan (o.a. mobiele showroom, minder/geen keukentafelgesprekken). Door onduidelijkheid netcongestie geen nieuwe inkoopactie zonnepanelen georganiseerd.	38	V	
Minder uitgaven aan ongedierte- en insectenbestrijding. Minder kosten geluidshinder.	20	V	
Overige oorzaken	2	V	

Openbare toiletten			**2 N**
Overige oorzaken	-2	N	

Totaal programma 7	**268 V**

PROGRAMMA 8

GOED WONEN, GOEDE BEREIKBAARHEID

1. Sport- en Onderwijscentrum Den Burg-Zuid
2. Uitvoering IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte)
3. Langer zelfstandig thuis wonen

A. Terugblik

Mobiliteit

In 2021 is er voor De Koog, net als voor Den Burg in 2020, een parkeer- en verkeerscirculatieplan uitgewerkt en vastgesteld. Er zijn diverse wegwerkzaamheden uitgevoerd. Waaronder de oplevering van het eerste jaarcluster van de reconstructie van de van SBB overgenomen fietspaden, en de start van het tweede jaarcluster. De Nieuwlanderweg is in de eerste helft van 2021 opgeleverd, en in de tweede helft is een start gemaakt met het eerste seizoen van het werk aan de Postweg.

Texel e-vignet

In 2021 is het Texel-e-vignet binnen de gehele bebouwde kom en op de strandslagen per ingevoerd. Ook is het vergunningparkeren in de gehele binnenring van Den Burg ingevoerd. Het toezicht is uitgevoerd door het controleren van ca 40.000 voertuigen. Samen met TOP, TESO en de VVV hebben we de communicatie zo ingezet om bezoekers van ons eiland te verleiden om vooraf een Texelvignet aan te schaffen.

Wonen & Gebiedsontwikkelingen

Aan de hand van het Actieplan Wonen wordt gewerkt aan de versnelling van de woningbouw op Texel voor de periode 2020 – 2025. November 2020 is het Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord-Holland met daarbij het Woningbouwprogramma Texel 2020 -2030 vastgesteld. In het plan is ruimte voor ca. 440 nieuwbouwwoningen op Texel.

Met het besluit ‘Versnelling Woningbouw’ heeft de raad ingezet op de versnelde realisatie van 171 woningen (waaronder 87 sociale huurwoningen). Voor de locaties De Cocksdorp, Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild zijn de bestemmingsplannen voorbereid en zijn de voorbereidingen voor de bouwrijpwerkzaamheden gestart. De bestemmingsplannen gaan in het eerste kwartaal van 2022 ter inzage. De planologie voor de Kompaslocatie (11 CPO-woningen) is in december 2021 afgerond, de kavels gaan het eerste kwartaal 2022 in de verkoop. De Tender voor het Marserf in De Tuunen loopt en naar verwachting is medio april 2022 de ontwikkelende partij bekend. Voor de CPO-locatie Stolpweg Den Hoorn is het bestemmingsplan voorbereid (en in procedure), de contractvorming met de CPO-vereniging wordt het eerste kwartaal 2022 afgerond.

Verder is er gewerkt aan de locaties Vrije School (Omring Zorgcomplex), Fontein en Jozef in Den Burg, De Akker in Oosterend. Op het gebied van Flexwoningen worden initiatieven van Omring (6) en De Krim (16) om vml chalets van De Krim te gebruiken voor personeelshuisvesting gefaciliteerd. Woontij plaats in samenwerking met de gemeente 10 van deze chalets bij de Zandkoog met als eerste doelgroep vergunninghouders (inlopen wettelijke taakstelling).

Ter uitvoering van de Woonagenda 2020 -2025 is samen met de regiogemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen en de Provincie Noord-Holland gewerkt aan een Woonakkoord. Dit akkoord wordt 1e kwartaal 2022 door de Colleges en Gedeputeerde Staten vastgesteld.

In Den Burg Zuid is druk gebouwd aan de Skool, die in het voorjaar van 2022 in gebruik genomen wordt. Het Skoolplein wordt dan ook gerealiseerd. Over de Emmalaan is in 2021 veel gezegd en geschreven. Momenteel wordt invulling gegeven aan het raadsbesluit om fietspaden langs de Emmalaan aan te leggen. Als laatste onderdeel in Den Burg Zuid is de voorbereiding voor de komst van het gezondheidsplein volledig voorbereid.

In Den Burg Centrum is de Wezentuin heringericht en de herinrichting van de Stenenplaats voorbereid en in het 1e kwartaal van 2022 heringericht.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht staat welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren. Per taakveld* is vermeld welke verbonden partijen bijdragen aan welke gemeentelijke doelstelling.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen 2.5 Openbaar vervoer 8.3 Wonen en bouwen	Er wordt samengewerkt aan behoud van goede bereikbaarheid, aan de leefbaarheid op de eilanden, met name als dat aan de orde is bij de ontwikkeling en toepassing van beleid van andere overheden.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Waarborgen goede bereikbaarheid van Texel.
Texel-Airport	2.1 Verkeer en vervoer	Toeristische infrastructuur en goede bereikbaarheid waarborgen.

* Een taakveld is een verplichte onderverdeling in hoofdlijnen van gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Dit begrip vervangt het oude begrip subfunctie. Taakvelden worden gebruikt om inkomsten en uitgaven voor alle gemeenten te rubriceren. Dit bevordert de onderlinge vergelijkbaarheid.

In paragraaf A staat de basisinformatie per verbonden partij.

Beleidsindicatoren

Hier lichten wij de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (februari 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
8.Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde Per 1 januari	Duizend euro	Texel in Cijfers	2019	272	250
				2020	287	271
				2021	306	290
8.Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Texel in Cijfers	2019	11,5	8,5
				2020	9.0	9.1
				2021	18.2	8.7
8.Vhrosv	Demografische druk	%	Texel in Cijfers	2019	77,9	69,8
				2020	79	70
				2021	79,7	70,1
8.Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	Texel in Cijfers	2019	573	665
				2020	590	700
				2021	616	733
8.Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	Texel in Cijfers	2019	680	735
				2020	706	773
				2021	742	811

Doelenboom

8.1 Gemeentelijke infrastructuur beheren en mobiliteit reguleren

- 8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen
  - 8.1.1.6 Diverse straten herinrichten
  - 8.1.1.7 Rotonde Pontweg-Keesomlaan-Westerweg aanleggen
  - 8.1.1.17 Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) plan uitvoeren
  - 8.1.1.18 Civiele kunstwerken onderhouden
  - 8.1.1.21 Infra-structurele maatregelen omgeving onderwijscentrum aanleggen
- 8.1.2 Openbare verlichting onderhouden
  - 8.1.2.1 Voor energiezuinige verlichting zorgen
- 8.1.3 Mobiliteit reguleren
  - 8.1.3.1 Verkeer en bevorderen veiligheid reguleren
  - 8.1.3.3 Openbaar vervoer laten functioneren
  - 8.1.3.6 Parkeerautomaten onderhouden

8.2 Gebiedsontwikkelingen faciliteren

- 8.2.1 Een nieuwe bestemming ontwikkelen voor vrijkomende locaties
  - 8.2.1.5 Herontwikkeling locaties vrijkomende bebouwing faciliteren

8.3 Voor voldoende goede woningen zorgen

- 8.3.1 Voldoende betaalbare woningen beschikbaar houden
  - 8.3.1.4 In het regionale woonbeleid participeren
- 8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren
  - 8.3.2.1 Mogelijkheden voor starters op de woningmarkt creëren
- 8.3.3 Gemeentelijke gebouwen beheren en verbeteren
  - 8.3.3.1 In verband met veroudering gebouwenbestand onderhoudskosten verhogen
- 8.3.4 Faciliteren dat meer mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen
  - 8.3.4.1 Stimuleren particuliere woningaanpassing

Beleidsnota's en verordeningen

- IBOR-plan 2016
- Spelen op Texel (2017)
- Gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022 (2017)
- Beheerplan Watersystemen 2017
- Beheerplan Wegen 2019-2023 (2018)
- Beheerplan Straatmeubilair 2019-2023 (2018)
- Structuurvisie Texel op koers 2020 (2009) (2009)
- Veilig en verlicht Texel (2012)
- Mobiliteitsvisie Texel 2015 - 2025 (2015)
- Actieplan Mobiliteit Texel 2016-2025 (2016)
- Beleidsplan civiele kunstwerken 2016
- Woonvisie Texel 2016
- Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord Holland (KWK 2020)
- Actieplan Wonen (2019)
- Notitie Kansen en kaders huisvesting (tijdelijke) werknemers (2020)
- Huisvestingsverordening 2020 (2021)
- Wegencategoriseringsplan 2019 (2020)
- Vergunning-parkeren Texel 2021

B. Wat hebben we gedaan?

Prestatie	Omgevingsvergunning Texel Zoo afronden
Resultaat	Proces loopt. De aanvrager stelt een gewijzigde ruimtelijke onderbouwing op.

Prestatie	Openbare verlichting kruispunt Californiëweg Pontweg evalueren
Resultaat	Evaluatie is met de raad gedeeld.

Prestatie	Raadsbesluit krediet en VO 2e en 3e fase Postweg/Nieuwlanderweg voorbereiden
Resultaat	Het eerste seizoen van de reconstructie van de Postweg is in volle gang, en nadert in april 2022 de afronding. Vanaf september 2022 wordt gestart met het werk aan het laatste deel, van de Slufterweg tot aan de Molenlaan.

Prestatie	Bestemmingsplan Pontweg – Stappeland – procedure voeren
Resultaat	Niet vastgesteld.

Prestatie	Meer voorzieningen opladen E-bikes realiseren
Resultaat	In overleg met TOP zijn er uniforme laadpalen ter beschikking gesteld aan de deelnemende ondernemers.

Prestatie	Bestemmingsplan Akenbuurt 12 maken
Resultaat	In voorbereiding.

Prestatie	Realiseren permanente noodvoorziening TESO in Den Helder
Resultaat	Is in augustus 2020 gerealiseerd.

Prestatie	Invoeren vergunningparkeren Texel
Resultaat	De uitbreiding van het betaald parkeren is per 1-1-2021 ingevoerd. Bebording daarvoor is geplaatst. Evaluatie van de handhaving op de uitbreiding wordt in 2022 aan de raad voorgelegd.

Prestatie	Investeringskrediet aankoop Gasthuisstraat 40
Resultaat	Aangekocht, gesloopt en ingericht als tijdelijke fietsenstalling.

Prestatie	Afspraken maken met SBB over beheer fietspaden
Resultaat	Afspraken zijn per 1 januari 2021 vastgelegd. Uitvoering van de reconstructies is in volle gang.

C. Voorstellen: Resultaat

Prestatie	Van grijs naar groen omzetten
Resultaat	Op de Groeneplaats is de klimaatboom aangeplant en zijn er werkzaamheden uitgevoerd om deze duurzaam goed te laten groeien.

Prestatie	Straatmeubilair vervangen
Resultaat	Texels model geselecteerd, gestart met vervangingen per dorp.

Prestatie	Verharding rehabiliteren
Resultaat	Het rehabiliteren van de Oosterenderweg en de Vuurtorenweg zijn gereed. De Duinreep en de Dageraad moeten nog uitgevoerd worden.

Prestatie	Entree Hogereind De Waal herinrichten
Resultaat	Participatie traject VO gestart

Prestatie	Plevierstraat herinrichten
Resultaat	Dit werk is opgestart.

Prestatie	Oost herinrichten
Resultaat	Participatietraject gestart, VO opgesteld, grondonderzoeken in uitvoering

Prestatie	Wegenverf door koudplast vervangen (3e tranche)
Resultaat	Gaat volgens planning.

Prestatie	Postweg - Nieuwlanderweg reconstrueren (2e fase)
Resultaat	Voortgang volgens planning

Prestatie	Trompstraat - Buurtje herinrichting voorbereiden en uitvoeren
Resultaat	Participatie (opnieuw) opgestart

Prestatie	De Vang-IJsdijk reconstrueren
Resultaat	Voorbereiding in combinatie met afsluiting IJsdijk voor gemotoriseerd verkeer

Prestatie	Aktiewagen aanschaffen
Resultaat	Aangeschaft

Initiatief voorstellen en moties

Motie 14-03-2018	Openbare verlichting terug op risicovolle punten
Resultaat	Aangeschaft

Motie 12-05-2021	De Emmalaan veiliger voor fietsers
Resultaat	Langs de Emmalaan is extra bebording en belijning aangebracht om de veiligheidsbeleving te vergroten. De raad heeft in december 2021 eveneens besloten om vrij liggende fietspaden te realiseren. Tot die fietspaden zijn gerealiseerd is de Emmalaan voorzien van bebording voor een fietsstraat

Motie 22-09-2021	Principeverzoeken sneller afhandelen
Resultaat	College heeft een reactie gegeven op de uitvoering van deze motie (22 september 2021 zaaknummer 3064906).

Motie 13-10-2021	Slimme voetgangerslichten voor slimme doorstroming
Resultaat	Met het Verkeerscirculatieplan De Koog is een inventarisatie gemaakt van de mogelijkheden en problemen m.b.t. tot mobiliteit en doorstroming De Koog. Dit wordt in 2022 verder uitgewerkt en in de 2e helft van 2022 aan de raad voorgelegd. Deze motie wordt daarbij meegenomen.

Motie 13-10-2021	Voors en tegens verruiming woningsplitsing in kaart brengen
Resultaat	Er is een adviesrapport opgesteld door een extern bureau. Resultaat is gepresenteerd aan de raad op de RIA van 9 februari 2022. Rapport wordt met een RIB beschikbaar gesteld.

Wat heeft het gekost?

8 Goed wonen, goede bereikbaarheid 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Wegen, straten en pleinen	3.634	4.207	4.323	6.926	6.258
Verkeer	366	606	309	367	288
Parkeren	630	542	604	734	728
Luchtvaartterreinen	0	0	0	0	0
Volkshuisvesting	829	644	830	907	886
Bouw- en woningtoezicht	2	104	58	70	55
Bouwgrondexploitatie	1.452	914	185	1.485	3.095
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**6.913**	**7.016**	**6.309**	**10.490**	**11.308**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Wegen, straten en pleinen	671	306	173	1.405	3.624
Verkeer	344	2.096	42	42	51
Parkeren	4.211	3.633	4.318	4.135	4.534
Volkshuisvesting	954	1.282	1.073	1.073	1.507
Bouwgrondexploitatie	427	1.259	0	61	1.366
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**6.608**	**8.576**	**5.606**	**6.717**	**11.082**
Saldo programma 8	**-306**	**1.560**	**-703**	**-3.773**	**-226**

Rekeningresultaat programma 8 (verschil begroting - rekening)	**€ 3.547**	**Voordeel**

Mutaties Reserves

Mutaties reserves lasten (toevoegingen aan reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Mobiliteit	0	165	0	0	0
Totaal toevoegingen aan reserves	**0**	**165**	**0**	**0**	**0**

Mutaties reserves baten (onttrekkingen uit reserves)

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Mobiliteit	320	2.075	30	30	30
Woonrijp- en bouwrijpmaken grond	0	51	0	0	80
Totaal onttrekkingen uit reserves	**320**	**2.126**	**30**	**30**	**110**

Voor de specificatie van deze mutaties wordt u verwezen naar de toelichting op de balans (Passiva).

Analyse (bedragen x € 1.000)

Wegen, straten en pleinen		**2.887 V**
Veel baggeronderhoud (o.a. De Mars), meer onderhoud duikers (Oosterenderweg), minder onderhoud beschoeiing en hogere doorbelasting aan riool, per saldo	-10 N	
Door hevige sneeuwval relatief veel gestrooid en meer onderhoud door intensief gebruik	-35 N	
Door schaarste bij de materialen en problemen in de uitvoering is er weinig onderhoud uitgevoerd aan de openbare verlichting	176 V	
Hogere opbrengsten kabels en leidingen door veel werk nutsbedrijven	29 V	
Lagere doorbelaste kosten verkeer en vervoer	69 V	
Ontvangen ISPV subsidie, hogere provinciale subsidie, lagere aanneemsom fietspad Zanddijk, per saldo	873 V	
Door drukte meer inzet van verkeersregelaars, hogere kosten bermverharding, per saldo	-13 N	
Minder onderhoud aan de fietspaden nodig dan verwacht, door grootschalige vervangingswerkzaamheden fietspaden SBB minder regulier onderhoud nodig	163 V	
Meer kosten groot onderhoud wegen (o.a. Koningsweg), wegschades en ontvangen bedrag RWS (i.v.m. afkoop wegen), per saldo	1.328 V	
Lagere kapitaallasten (o.a. Postweg-Nieuwlanderweg)	326 V	
Door de natte zomer is er minder aan onkruidbestrijding gedaan, door in- en extern capaciteitsgebrek is er onderhoud aan banken/heiningen blijven liggen, per saldo	10 V	
Uitvoering parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog vindt plaats in 2022, zie Overhevelingen via resultaatbestemming	47 V	
Vanwege intern capaciteitstekort is er meer gebruik gemaakt van externe adviesbureau voor toezicht en inventarisatie wegen	-68 N	
Overige oorzaken	-8 N	

Verkeer		**88 V**
Bijdrage noodaanlanding is (incl. btw) totaal verrekend. Bedrag kan vrijvallen. Gemeente heeft hoger beroep tegen de uitspraak rechtbank aangetekend, uitspraak wordt in 2022 verwacht.	59 V	
Wel voorbereiding vervangen verkeersborden, daadwerkelijke plaatsing in 2022	20 V	
Overige oorzaken	9 V	

Parkeren		**405 V**
Hogere parkeeropbrengsten, hogere opbrengst parkeerboetes en lagere opbrengst parkeerontheffingen, per saldo	405 V	
Uitvoeren onderzoek op het gebied van mobiliteit was niet noodzakelijk	50 V	
Meer onderhoud aan parkeerautomaten, minder budget benodigd voor communicatie texelvignet, minder doorbelaste uren, per saldo	-50 N	

Luchtvaartterreinen		**0**

Volkshuisvesting			**455 V**
Hogere opbrengst leges omgevingsvergunning	436	V	
Minder leningen zonnepanelen verstrekt	23	V	
Overige oorzaken	-4	N	

Bouw- en Woningtoezicht			**16 V**
Bouw- en woningtoezicht middelen beschikbaar gesteld voor de Wet kwaliteitsborging worden in 2022 ingezet, zie Overheveling via rekeningresultaat	12	V	
Overige oorzaken	4	V	

Bouwgrondexploitatie			**305 N**
Minder salarissen en doorbelastingen	15	V	
De herberekeningen geven een storting in de voorziening die niet zijn begroot, maar wel conform de BBV moeten worden gedaan. De herberekende grondexploitaties worden in de maand mei behandeld in de gemeenteraad. In de programmarekening moet deze storting in de voorziening worden verwerkt (conform regelgeving).	-333	N	
Voor de uitgaven van het archeologisch onderzoek op de Groeneplaats is nu de rekening ontvangen en betaald. Voor deze rekening was een bedrag opgenomen in de reserve Groeneplaats. Het restant kan vrijvallen.	13	V	

Totaal programma 8	**3.547 V**

Programma 99 Overhead

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de baten en lasten van de overhead niet meer via de verdeelsleutel toegerekend mogen worden aan de afzonderlijke beleidsprogramma's. De overhead moet in een apart programma staan. Dit bevordert de (landelijke) transparantie.

Alleen de kosten van het primaire proces staan in de programma's. Door het apart presenteren van de overhead vervalt de noodzaak van een kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Ook de aan overhead toe te rekenen rente in het programma overhead. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en wordt er beter gestuurd op de bedrijfsvoering, aldus de commissie BBV. Bovendien kan een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten door het hanteren van een landelijk voorgeschreven systematiek.

Het centraal moeten begroten en verantwoorden van alle overhead pakt nadelig uit als normaliter een deel van de overheadkosten ten laste van grote projecten of investeringen gebracht worden. Daarom is het toegestaan deze betreffende overheadkosten op indirecte wijze ("extra comptabel") toch aan die investeringen en projecten toe te rekenen.
Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent ook dat het niet langer mogelijk is om uit de programma's of taakvelden de tarieven voor heffingen en leges te bepalen. Tot nu toe werden met verdeelsleutels via de kostenverdeelstaat overheadkosten aan de programma's toegerekend. Daardoor zaten alle aan heffingen en leges toe te rekenen kosten in het programma.

Nu wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten aan heffingen en leges toegerekend kan worden. Om inzicht te verschaffen in de resultaten van deze berekeningen, moeten deze voortaan met toelichting worden opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten.

Het BBV definieert overhead als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. De 'Notitie overhead' van de commissie BBV gaat dieper in op de onderscheiden componenten van overhead. Voor wat betreft het personeel behoren tot de overhead de kosten voor:

- de leidinggevenden in het primaire proces;
- de medewerkers van financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- de medewerkers van hrm;
- de medewerkers van inkoop;
- interne en externe communicatiemedewerkers, met uitzondering van klantcommunicatie;
- de medewerkers van juridische zaken;
- de medewerkers van bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- de medewerkers van informatievoorziening en automatisering;
- de medewerkers van facilitaire zaken en huisvesting;
- de medewerkers bezig met postbehandeling en archivering;
- de managementondersteuning in het primaire proces.

Naast de personele kosten van bovenstaande medewerkers behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie;
- de personele kosten van medewerkers die niet eerder genoemd zijn, maar die werkzaamheden verrichten die niet zijn toe te rekenen aan een of meerdere taakvelden;
- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld overhead.

De berekening van de tarieven voor de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing houdt rekening met de toerekening van overheadkosten. De overhead wordt toegerekend op basis van de personele omvang, die zich bezighoudt met het verstrekken van het desbetreffende product.

Overzicht lasten overhead

(bedragen x duizend euro)

Verdeling lasten overhead 2021	Begroot primair	Begroot na wijziging	Werkelijk
Personeel	5.495	5.031	5.204
Automatisering	1.011	1.003	836
Organisatie	696	953	924
Huisvestingskosten	1.131	1.136	1.087
Totaal	**8.333**	**8.123**	**8.051**

Verdeling werkelijke lasten overhead 2021	Bedrag	% overhead totaal	% t.o.v. totale lasten 2020
Personeel	5.204	64,6	6,6
Automatisering	836	10,4	1,1
Organisatie	924	11,5	1,2
Huisvestingskosten	1.087	13,5	1,4
Totaal	**8.051**	**100**	**10,3**

Het percentage overhead ten opzichte van de totale werkelijke lasten 2021 (exclusief De Bolder), bedraagt 10,3. Het percentage overhead volgens de primaire begroting was berekend op 15,0. Gedurende het jaar zijn er taakverschuivingen geweest van overhead naar functioneel.

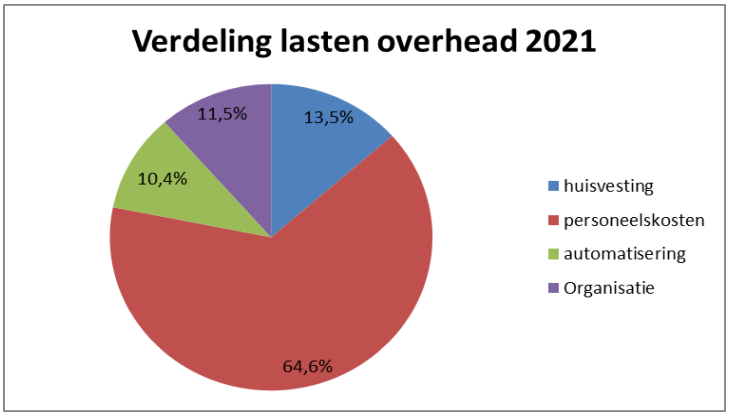

Wat heeft het gekost?

99 Overhead 2021 (x 1.000 euro)

Lasten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Overhead	7.600	8.332	8.434	8.392	8.358
Totaal lasten (inclusief mutaties reserves)	**7.600**	**8.332**	**8.434**	**8.392**	**8.358**

Baten

	Rekening 2019	Rekening 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021
Overhead	93	257	101	269	307
Totaal baten (inclusief mutaties reserves)	**93**	**257**	**101**	**269**	**307**
Saldo programma 99	**-7.507**	**-8.075**	**-8.333**	**-8.123**	**-8.051**

Rekeningresultaat programma 99 (verschil begroting - rekening)	**€**	**72**	**Voordeel**

Mutaties reserves

Geen mutaties reserves

Analyse (bedragen x € 1.000)

Huisvesting		**49**
Implementatie installatieverantwoordelijkheid is nog niet geimplementeerd in verband met Corona.	30 V	
Minder kleinere aankoop en onderhoud inventaris gemeentehuis	10 V	
Overige oorzaken < 10	9 V	

Personeel en organisatie		**172 N**
Personeel en organisatie algemeen Op de HRM budgetten is er een overschrijding van € 111.000. Het ziekteverzuim is de afgelopen jaren gedaald. Helaas is het wel zo dat een aantal medewerkers langdurig ziek is. Deze collega's krijgen extra begeleiding binnen de wet verbetering poortwachter en daarmee zijn extra kosten gemoeid. Daarnaast zijn er meer opleidingskosten gemaakt dan begroot. Om de vacatures goed te kunnen invullen, worden geregeld mensen aangenomen zonder ervaring, maar met potentie. Deze collega's hebben op de werkvloer wel meer begeleiding en opleiding nodig.	-111 N	
Ondernemingsraad Het voordeel is Corona gerelateerd. Er zijn geen cursussen en bijeenkomsten georganiseerd.	10 V	
Salarissen De salariskosten die onder personeel en organisatie verantwoord worden (overhead), zijn € 71.000 hoger dan begroot. Voornaamste oorzaak is uitbetaling van verlof- en overwerkuren organisatiebreed die op deze plek verantwoord worden. Dit hangt samen met Corona: enerzijds is er minder vrij genomen om de dienstverlening ten tijde van de pandemie intact te houden, anderzijds was op vakantie gaan minder aantrekkelijk ivm geldende beperkingen. Tot slot willen wij voorkomen dat er verlof stuwmeren ontstaan na de Corona pandemie. Organisatiebreed is er op salariskosten een voordeel van € 150.000 t.o.v. de begroting (zie hiervoor de hoofdanalyse). Voornaamste reden van dit overschot betreft de gereserveerde CAO verhoging voor 2021 die pas in 2022 uitbetaald is.	-71 N	

Automatisering		**167 V**
Door Corona en problemen met aanbestedingen zijn enkele projecten met structurele kosten nog niet gestart. Daarnaast is er geen gebruik gemaakt van externe ondersteuning bij informatiebeveiliging. Het overschot is incidenteel.	70 V	
Voordeel op kapitaallasten door uitgestelde en nog niet volledig gerealiseerde ICT investeringen zoals vervanging ICT werkplekken, deel 2 vervanging ICT omgeving, digitale aansluiting op omgevingswet, alarmsysteem balie en spreekkamers, vervangen digitale handtekening.	93 V	
Overige oorzaken < 10	4 V	

Organisatie		**28 V**
Aanmaning dwangbevelen, oninbare vorderingen Door Corona is het invorderingsproces op een laag pitje gezet.	-10 N	
Accountantskosten De overschrijding is het gevolg van o.a. extra ondersteuning Venootschapsbelasting en btw noodaanlanding.	-10 N	
Telefonie In 2021 is veel thuis gewerkt door Corona. Hierdoor zijn de telefoonkosten verschoven van vast naar mobiel en dus van kantoor naar thuis. Verder zijn gesprekskosten van mobiele telefonie gestegen. Het voordeel betreft een saldobedrag.	16 V	
Drukkerij en huishoudelijke dienst Door Corona en meer thuiswerken zijn minder afdrukken gemaakt en minder kosten voor huishoudelijke dienst.	23 V	
Archief De bijdrage van het 1e kwartaal 2021 aan het historisch archief is nog in 2020 geboekt waardoor nu een voordeel van 16k. Daarnaast is voor het verder digitaliseren van het archief geen kandidaat gevonden (36k).	52 V	
Externe inhuur voor Inkoop- en aanbesteding is hoger door o.a. meer expertise nodig voor het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid. Daarnaast was expertise nodig in het kader van rechtmatigheid en afwijkingsbesluiten.	-28 N	
Communicatie/website/advertentie	-18 N	
Representatie Door Corona minder ontvangsten en bijeenkomsten georganiseerd.	11 V	
Overige oorzaken < 10	-8 N	

Totaal programma 99	**72 V**

Algemene dekkingsmiddelen 2021

In de programmaverantwoording wordt het overzicht algemene dekkingsmiddelen gegeven. Dit overzicht bevat tenminste de realisatie betreffende:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- algemene uitkering
- dividend
- onvoorzien

Lokale heffingen

De gemeente Texel heeft de volgende niet besteding gebonden gemeentelijke heffingen:

(bedragen x € 1.000)

2021	Begroting	Realisatie	Saldo
Onroerende zaak belasting	1.925	1.865	-60
Toeristenbelasting	7.783	7.919	136
Forensenbelasting	1.365	1.448	83
Precariobelasting	143	111	-32
Totaal	**11.216**	**11.343**	**127**

Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de werkelijke ontvangsten in 2021.

(bedragen x € 1.000)

2021	Begroting	Realisatie	Saldo
Uitkering gemeentefonds	**28.010**	**27.991**	-19

Dividend

Verantwoord zijn de navolgende dividenden

(bedragen x € 1.000)

2021	Begroting	Realisatie	Saldo
BNG Bank	13	16	3
H.V.C. Garantstellingsprovisie	48	48	0
Liander	1	1	0
Totaal	**62**	**65**	**3**

Onvoorzien

Het beschikbare budget op jaarbasis is € 8.000. Er is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien.

2021	Begroting	Realisatie	Saldo
Post onvoorzien	-8	**0**	**8**

Totaal dekkingsmiddelen

2021	Begroting	Realisatie	Saldo
Totaal dekkingsmiddelen	**39.280**	**39.399**	**119**

Paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht.

De paragrafen geven extra informatie voor de beoordeling van de financiële positie op de korte en langere termijn.

Als er voor een onderwerp een actuele nota bestaat, blijft de paragraaf beperkt tot een korte beschrijving van de stand van zaken. Als deze ontbreekt, is de paragraaf uitgebreider.

Er zijn 7 paragrafen, te weten:

Paragraaf A	Verbonden partijen
Paragraaf B	Weerstandsvermogen
Paragraaf C	Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf D	Bedrijfsvoering
Paragraaf E	Grondbeleid
Paragraaf F	Financiering
Paragraaf G	Lokale lasten

PARAGRAAF A VERBONDEN PARTIJEN

Waar gaat het over?

In deze paragraaf wordt beleidsinhoudelijke en financiële informatie verstrekt over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen.
Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld. Deze middelen kunnen verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Bestaand beleid

- Nota Verbonden Partijen (2015)
- Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten (2012)
- Overzicht bestuurlijke vertegenwoordigingen bij verbonden partijen (2017)
- Financiële uitvoeringsregeling gemeenschappelijke regeling (2019)

Trends en ontwikkelingen

- Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid (en ook voor Texel) de laatste jaren toegenomen en zal naar verwachting blijven groeien.
- Kleinere gemeenten zullen vanwege ontwikkelingen binnen de overheidssector in toenemende mate in samenwerkingsverbanden participeren om de bestuurskracht en uitvoeringskracht te kunnen garanderen.
- Van college en raad wordt in toenemende mate een balans gevraagd tussen ‘loslaten’ en ‘grip hebben op’. Dit vraagt een nauwer samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie (intern) en de samenwerking met andere gemeenten.

Op basis van de vernieuwing van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de uitkomsten van onderzoeken naar *Sturing op verbonden partijen* (concern control) en *Informatievoorziening verbonden partijen* (rekenkamercommissie) zijn verbeteringen qua informatievoorziening opgenomen in deze paragraaf. Tevens wordt ook in de programma’s expliciet aangegeven welke verbonden partijen betrokken zijn en voor/binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen in de programma’s wordt ook vermeld – indien van toepassing – welke verbonden partij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen

- Uitvoering geven aan beleid conform de in 2015 vastgestelde Nota Verbonden Partijen.
- Verbeteren van de informatievoorziening aan de gemeenteraad over de verbonden partijen – met name in relatie tot sturing en toezicht op de uitvoering - conform de uitgangspunten die zijn overeengekomen tussen college en raad.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel

Publiekrechtelijke verbonden partijen	• GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; • GR GGD Hollands Noorden; • GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord; • GR De Waddeneilanden; • GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.
Naamloze vennootschappen	• N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland; • N.V. Bank Nederlandse Gemeenten; • N.V. Alliander (voorheen N.V. Houdstermaatschappij Gaskop Noord-Holland); • N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord; • N.V. TESO; • Texel Airport N.V.
Besloten vennootschap	• BV Kantoorpand Emmalaan
Stichtingen	• V.V.V. / Stichting Texel Promotie
Coöperaties	• Coöperatie Texel Energie U.A.

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

Op 21 oktober 2015 heeft de raad de *Nota verbonden partijen gemeente Texel 2015* vastgesteld. Hierin staat dat informatievoorziening tussen college en raad plaatsvindt op basis van een risico-inschatting. Dit op basis van bestuurlijke en financiële risico's van de gemeente in relatie tot verbonden partijen (zie Nota verbonden partijen in 3.5. en 3.6. en bijlage 3). Bij de aanbieding van de programmabegroting doet het college, op basis hiervan, in de paragraaf verbonden partijen een voorstel voor wat betreft de informatievoorziening die recht doet aan de omvang en risico's van de verbonden partij op basis van de drie pakketten ('basis, plus, plus-plus').

Texel hanteert de volgende indeling:

Basis Pakket	Plus Pakket	Plusplus Pakket
GR GGD Hollands Noorden Texel Airport NV NV Bank Nederlandse Gemeenten NV Alliander NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV TESO VVV/Stichting Texel promotie BV Kantoorpand Emmalaan Coöperatie Texel Energie U.A.	GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar NV Huisvuilcentrale Noord-Holland GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord GR De Waddeneilanden

De Kop Werkt!

Het programma De Kop Werkt! waarin Texel samen met de gemeenten Hollands Kroon, Den Helder en Schagen en de Provincie-Noord-Holland in participeert, is op 31 december 2021 beëindigd. Begin 2022 wordt een nieuwe samenwerkingsagenda voorgelegd. Hieraan is ook de eindafrekening van De Kop Werkt! gekoppeld. De specifiek Texelse projecten vanuit De Kop Werkt! zijn afgerond en afgerekend. Voor De Kop Werkt! wordt geen verdere financiële bijdrage van Texel verwacht.

Informatie verbonden partijen

Hierna treft u de beleidsinhoudelijk en financiële informatie per verbonden partij. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht, overige onderdelen zijn opgenomen op basis van de door de raad vastgestelde Nota Verbonden partijen. De informatie is zo actueel mogelijk ingevoerd op basis van beschikbare informatie per verbonden partij.

Samenwerking op het gebied van sociaal domein

De informatie over de regionale samenwerking in het sociaal domein is te vinden in programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door het bieden van adequate hulp en door intensief samen te werken met andere betrokken partijen.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur ieder jaar in de eerste vergadering of de vergadering na een wijziging van de gemeenschappelijke regeling het aantal stemmen per deelnemer vaststelt. Voor Texel is het aantal stemmen vastgesteld op vier stemmen in 2020 (gemeentelijke bijdrage 4,17%).
Financieel belang	Totale begroting 2020: € 67,962miljoen Bijdrage gemeenten: € 43,292 miljoen Totale begroting 202: € 77,206 miljoen Bijdrage gemeenten: € 44,531 miljoen
Bijdrage gemeente	Bijdrage 2020: € 1.821.767 Bijdrage 2021: € 1.830.965
Eigen Vermogen	2019: € 5.327.000 2020: € 8.228.000 2021: nog niet bekend
Vreemd vermogen	2019: € 51.688.000 2020: € 48.257.000 2021: nog niet bekend
Solvabiliteitsindex	2019: 0,093 2020: 0,146 2021: nog niet bekend
Financieel resultaat	2019: € 586.000 2020: € 3.425.000 2021: nog niet bekend
Risico's	In verband met Europese wet- en regelgeving is het noodzakelijk om differentiatie aan te brengen tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers van de brandweer, dat tegelijkertijd geen afbreuk doet aan het niveau en kwaliteit van de brandweerzorg. Naar aanleiding daarvan zijn inmiddels diverse onderzoeken gedaan. Het laatste onderzoek vat samen dat het Nederlands stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels kan worden gehandhaafd zonder taakdifferentiatie. Voorwaarde hiervoor is dat de rechtspositie van brandweer vrijwilligers expliciet wordt gebaseerd op het concept van vrijwilligheid en het contrast met beroepsbrandweer wordt verscherpt. Daarom moet verplichte beschikbaarheid voor vrijwilligers verdwijnen. Dit betekent onder meer dat er niet meer gewerkt kan worden met consignatie of kazernering. Dit spoor wordt nu verder concreet uitgewerkt. Financieel bestaat het risico dat een Europese rechter de conclusies uit het onderzoek niet volgt, en alsnog een taakdifferentiatie moet worden geïmplementeerd. Dat kan leiden tot een mogelijke verplichting tot betaling minimumloon, pensioen en betaling bij ziekte. De coronacrisis heeft financieel geen negatieve impact gehad, de gemaakte kosten zijn grotendeels gecompenseerd door het rijk.
Ontwikkelingen	In 2021 is een aantal bewegingen verder ingezet op het gebied van nieuwe crisistypen, veilig leven, de omgevingswet, de toekomst van de brandweer en de verbinding tussen zorg en veiligheid. De coronacrisis heeft ook in 2021 impact gehad op de snelheid van het realiseren van de bestuurlijke en organisatorische speerpunten.

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. Gemeentelijk belang: Uitvoering inspectie kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoren gezondheid inwoners, uitvoering Wet verplichte GGZ.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder van dorpen, cultuur, het Sociaal Domein en zorg en onderwijs is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de GGD.
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen is 75. Hiervan zijn twee stemmen voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
Financieel belang	De totale lasten van GGD Hollands Noorden voor 2022 bedraagt € 44.737.000.
Bijdrage gemeente Texel	2019: € 531.427 (incl. € 49.908 Veilig Thuis) 2020: € 606.000 (incl. € 127.000 Veilig Thuis)
Eigen Vermogen	2020: € 1.066.000 2021: € 1.015.000
Vreemd Vermogen	2020: € 12.542.000 2021: € 16.875.000
Solvabiliteitsindex	2020: 0,031 2021: 0,045
Financieel resultaat	2020: € 221.000 2021: € 0 (begroot)
Risico's	Naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek, dat door een aantal deelnemende gemeenten is uitgevoerd, heeft de GGD het risicomanagement verder ontwikkeld. Periodiek wordt een risicomonitor opgesteld en hierover wordt via de P&C cyclus gerapporteerd. De in beeld gebrachte risico's zijn in totaal begroot op € 565.000. Voor GR-taken betreft het: doorontwikkeling jeugdgezondheidszorg; ziekteverzuim jeugdgezondheidszorg; GGiD; hogere instroom Veilig thuis, informatiebeveiliging en privacybescherming. Voor de aanvullende diensten betreft het: afname aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg; medische arrestantenzorg, gezondheidsbevordering PGA (publieke gezondheid asielzoekers) en gevolgen Covid19 voor reizigersadvisering. De financiën van de GGD zijn voldoende op orde. Het weerstandsvermogen van de GGD is toereikend om de door hen in beeld gebrachte risico's te dekken, indien ze optreden. De verwachte algemene reserve valt binnen de norm van maximaal 2,5% en wordt opgebouwd conform het financieel herstelplan 2018.
Ontwikkelingen	De coronacrisis heeft de afgelopen twee jaar een nadrukkelijk effect gehad op de GGD. De GGD heeft in korte tijd een crisisorganisatie opgericht om de coronacrisis aan te pakken. Tevens is duidelijk geworden dat niet alles even soepel verloopt en dat het belangrijk blijft om te investeren in de publieke gezondheid. GGD Hollands Noorden doet dat niet alleen, maar vormt samen met de 25 andere GGD organisaties een samenwerkingsverband om hier vorm en inhoud aan te geven. Voor GGD HN geldt dat de kosten van de coronacrisis en de werkzaamheden van de GGD vergoed worden vanuit de rijkskas. Als toch een deel niet door het Rijk vergoed wordt, heeft de GGD een bestemmingsreserve van € 284.000. Een eventueel positief saldo van deze reserve vloeit terug naar de gemeenten.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Naam	Omgevingsdienst Noord Holland Noord (RUD NHN)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) te verbeteren en een uniform karakter te geven. Openbaar belang: een schone en veilige leefomgeving.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde. 7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Drechterland, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Heerhugowaard, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Langedijk, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Algemeen bestuur: Wethouder vergunningen, gemeentewerken, verkeer en vervoer en financiën - Lid van het Algemeen Bestuur
Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is op basis van de inbreng van inwoneraantal en financiën. Texel heeft 2% van de stemmen.
Financieel belang	Lumpsum bijdrage deelnemende gemeente en provincie 2022: € 20.656.792 waarvan € 495.755 voor de gemeente Texel.
Bijdrage gemeente	2019: € 518.100 2020: € 515.700 2021: € 502.642
Eigen vermogen	2019: € 3.142.317 2020: € 314.253 2021: € 2.748.256
Vreemd vermogen	2019: € 4.965.698 2020: € 4.200.000 2021: € 4.950.000
Solvabiliteitsindex	2019: 0,387 2020: 0,070 2021: 0,555
Financieel resultaat	2019: € 31.841 2020: € 2.623.452 2021: nog niet bekend
Risico's	De geïnventariseerde risico's hebben betrekking op wettelijke ontwikkelingen, waaronder de nieuwe omgevingswet en privatisering bouwtaken.
Ontwikkelingen	Toekomstige financieringsvorm Met betrekking tot de toekomstige financieringsvorm is afgesproken dat er in een bestuurlijke keuze wordt gemaakt over de wijze waarop de jaarlijkse bijdrage van de deelnemers tot stand komt. Het dagelijks bestuur acht een proefperiode noodzakelijk om de eigenschappen van de nieuwe systematiek goed in beeld te krijgen. Hiermee ontstaat er vooraf duidelijkheid over de organisatorische en financiële consequenties van de nieuwe wijze van financieren voor alle betrokkenen. De ervaring bij andere omgevingsdiensten leert dat outputfinanciering niet perse het effect van prijsverlaging heeft. Op basis van de kennis uit de proefperiode kan hierover het juiste besluit worden genomen.

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van de gemeenschappelijke regeling: • de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de vijf Nederlandse Waddeneilanden; • het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden; • overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids- en beheeraspecten; • samenwerking en ondersteuning ten aanzien van uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten die te kennen hebben gegeven bij deze deelactiviteit betrokken te willen zijn; • het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders voor zover de bevoegdheid hiertoe door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het Openbaar Lichaam is overgedragen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	De gemeentes Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur wordt gevormd door de vijf colleges van burgemeester en wethouders.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2017: € 637.610 (realisatie) Omvang totale begroting 2018: € 881.432 (realisatie) Omvang totale begroting 2019: € 780.165 (realisatie)
Bijdrage gemeente Texel	Voor de '5-eilandtaken' draagt Texel 30% bij 2019: € 187.117 2020: € 188.025 2021: € 172.125
Eigen Vermogen	€ 50.000
Vreemd Vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	De gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden is een kleine organisatie met weinig personeel. De organisatie is kwetsbaar indien er sprake is van (langdurige) ziekte.
Ontwikkelingen	

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief Alkmaar is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen en Texel te leren kennen.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2019: € 2.633.462 Omvang totale begroting 2020: € 2.692.065 Omvang totale begroting 2021: € 2.790.308
Bijdrage gemeente Texel	2019: € 59.362 2020: € 60.844 2021: € 62.300
Eigen Vermogen	2019: € 421.933 2020: € 438.710 2021: € 368.415
Vreemd Vermogen	2019: € 976.422 2020: € 958.009 2021: € 958.009
Solvabiliteitsindex	2019: 0,302 2020: 0,458 2021: 0,337
Financieel resultaat	2019: € 135.206 2020: € 62.566 negatief 2021: € 70.295 negatief
Risico's	Minder opbrengsten aanvullende diensten. Meerkosten realisatie E-depot/E-loket. Bezuinigingen door Corona-crisis.

Ontwikkelingen	Naast bovenvermelde centrale (wettelijke) doelstelling worden in het beleidsplan 2019-2022 de missie, visie en doelstellingen voor de komende vier jaar beschreven. De strategische doelstelling is: het Regionaal Archief voorziet in en anticipeert op de actuele en toekomstige informatiebehoeften van de partners, de gebruikers en het publiek. De tactische doelstellingen zijn: • de collectie is duurzaam betrouwbaar, toegankelijk en representatief; • de gebruikers van de collectie zijn tevreden en zelfredzaam; • communicatie, programmering en educatie zorgen voor nieuw publiek en vaardige gebruikers; • de organisatie is robuust en in staat flexibel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Hierbij wil het RHCA de komende jaren drie speerpunten naar voren halen: 1. ontwikkeling en inrichting van het E-depot; digitale archieven die nu nog in beheer bij de gemeenten zijn, zullen uiteindelijk worden opgenomen in het e-depot. Zo kunnen deze voor lange tijd goed bewaard en leesbaar gehouden worden. 2. digitaliseren; het verder digitaliseren van analoge archiefbescheiden en deze ook op een goede en gebruiksvriendelijke digitale manier beschikbaar stellen. 3. website *Geschiedenislokaal*; het ontwikkelen van een online ‘bronnenbox’ waarmee scholen op een toegankelijke manier gebruik kunnen maken van de bij het archief aanwezige bronnen.

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

Naam	N.V. HVC
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	HVC is een nutsbedrijf opgericht door enkele Noord-Hollandse gemeenten en het provinciaal energiebedrijf. De opdracht is om de aandeelhouders te helpen bij het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. De aandeelhouders van HVC hebben de volgende visie, missie en doelstellingen vastgesteld: ”we zien een toekomst waarin we klimaatverandering tegengaan door energie schoon op te wekken en grondstoffen te hergebruiken. Dat is urgent en doen we samen, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken.” “wij willen als toonaangevend nutsbedrijf onze gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om het verduurzamen van de energiehuishouding en het hergebruiken van grondstoffen”. “in 2026 draagt HVC maximaal bij aan de reductie van broeigasemissies door impactvolle, afrekenbare en zichtbare groei van activiteiten in de energietransitie en circulaire economie, door meer CO2 af te vangen en te hergebruiken en door het eigen energieverbruik te verminderen.” De HVC scheidt afval zoveel mogelijk aan de bron en werkt dit afval op tot nieuwe grondstoffen. Van het afval dat niet tot grondstof kan worden opgewekt, produceert HVC door middel van verbranding duurzame energie. Deze energie levert HVC o.a. aan de aandeelhouders. Daarnaast zoekt HVC mogelijkheden voor andere duurzame warmtebronnen (geothermie, oppervlakte- en rioolwater) en realiseren waar mogelijk projecten.
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	48 Aandeelhoudende gemeenten en 8 aandeelhoudende waterschappen.
Bestuurlijk belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor milieu vertegenwoordigt de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 5.425 aandelen (0,4%). De stemverhouding is naar rato (één stem per aandeel).
Financieel belang	De NV had eind 2020 een omzet van € 400 miljoen. Het netto jaarresultaat ca.€ 26 miljoen.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage
Eigen vermogen	2019: € 141.702.000 2020: € 142.293.000 2021: nog niet bekend gemaakt
Vreemd vermogen	2019: € 633.099.000 2020: € 62.671.000 2021: nog niet bekend gemaakt
Solvabiliteitsindex	2019: 0,223 2020: 0,226
Financieel resultaat netto (na belastingen)	2019: € 10.139.000 2020: € 15.233.000 2021: nog niet bekend gemaakt

Risico's	Het in stand houden van de verbrandingsovens in combinatie met de CO2 uitstoot. Kostbare wettelijke maatregelen eisen en maatschappelijke druk om die te verminderen. Ontwikkelingen op de internationale markt voor secundaire grondstoffenprijzen, hebben impact op HVC. HVC investeert niet in onrendabele business cases. Elke voorgenomen investering moet passen binnen de missie en strategie en moet waarde toevoegen aan HVC als geheel. In dat kader wordt door de RvC getoetst op financiële parameters, waaronder de 'hurdle rate' voor het vereiste rendement, en op de wijze waarop risico's worden afgedekt. Dat leidt er tevens toe dat activiteiten zelfstandig renderen, een verantwoord rendement leveren en dat kruissubsidiering wordt vermeden. Risico's zijn in beeld en beheersbaar. Elke voorgenomen nieuwe investering van meer dan € 1 miljoen vereist goedkeuring van de raad van commissarissen en, bij grotere investeringen, tevens goedkeuring door de algemene vergadering. Risico-mitigerende factoren zijn tevens: *Solvabiliteit / eigen vermogen* De solvabiliteitsratio bedraagt tenminste 13% en dient jaarlijks toe te nemen. HVC beschikt over een eigen vermogen van € 142,3 miljoen (eind 2020), dat fungeert als buffer om eventuele tegenvallers op te vangen. *Afschrijving* Alle productie-installaties voor duurzame energie die afhankelijk zijn van SDE-subsidie, worden volledig afgeschreven gedurende de subsidie-periode. Ook de overige kapitaalintensieve installaties worden robuust afgeschreven. *Brandpreventie* Met de verzekeraar is de afgelopen jaren een intensief programma opgezet om zowel fysieke preventiemaatregelen als ook de inrichting van de processen en procedures zo in te richten dat de kans op een calamiteit tot een minimum wordt beperkt. Voorbeelden zijn: i) een detectiesysteem om broei en/of brand in een vroeg stadium te herkennen, ii) sprinklerinstallaties en (iii) een verbod op opslag van sorteerresidu in hallen. *Onderhoud* De onderhoudsstrategie is gericht is op maximale duurzame beschikbaarheid van kapitaalintensieve installaties en daarmee niet op het realiseren van de laagste onderhoudskosten. Er is een meerjarenonderhoudsplanning voor preventief onderhoud, op basis waarvan elke categorie componenten die aan slijtage onderhevig zijn periodiek wordt vervangen, teneinde vanuit technisch oogpunt de installaties onbeperkt in productie te kunnen houden. *Langjarige contracten voor bedrijfsafval voor het benutten van restcapaciteit* De capaciteit van installaties, met name de AEC's, die niet wordt benut voor de verwerking van aandeelhouders wordt op basis van langjarige contracten ingezet voor de verwerking van bedrijfsafval. In geval van een calamiteit of ongeplande stilstand wordt het huishoudelijk restafval omgeleid naar een andere verbrandingslijn en/of -locatie van HVC. Huishoudelijk restafval van aandeelhouders heeft altijd voorrang op brandbaar afval van derden (bijv. bedrijfsafval). Hiermee is de verwerking van huishoudelijk afval voor aandeelhouders te allen tijde gegarandeerd.
Ontwikkelingen	"Wij helpen gemeenten en waterschappen hun doelstellingen op het gebied van duurzame energie en hergebruik te behalen, waarbij we maximaal bijdragen aan de reductie van CO2 door: Met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas af te halen en waar mogelijk aan te sluiten op een warmtenet. De warmtenetten voorzien we van een zo duurzaam mogelijke bron, zoals geothermie en aquathermie. Met zon- en windprojecten duurzame stroom op te wekken. We nodigen omwonenden/inwoners uit om hierin te participeren en laten de parken zoveel mogelijk opgaan in de omgeving Bronscheiding te verbeteren door met behulp van o.a. een prijsmechanisme (recycle-tarief) inwoners te stimuleren hun afval te scheiden. Daarnaast halen we grondstoffen uit restafval van hoogbouw door het machinaal te scheiden. We nemen regie op verwerkings- en sorteeractiviteiten zodat alle gescheiden materialen zo hoogwaardig mogelijk worden hergebruikt. Uit afval dat niet meer gerecycled kan worden zoveel mogelijk elektriciteit en warmte terug te winnen. Broeikasgassen vangen we steeds meer af en de resten na verbranding worden zoveel mogelijk hergebruikt. Zelfs de bodemassen die overblijven, werken we op tot schoon en meteen toepasbaar bouwmateriaal. Zoveel mogelijk warmte en elektriciteit te maken bij het verwerken van rioolslib, grondstoffen terug" Alle actuele relevante bedrijfsinformatie kunt u vinden op: https://www.hvcgroep.nl/ons-verhaal/publicaties

BNG BANK N.V.

Naam	BNG BANK N.V.
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling en openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	Wethouder van Financiën, communicatie, duurzaamheid en innovatie, economie en toerisme en wonen.
Bestuurlijk aandeel	Ieder aandeel geeft recht tot 1 stem. De gemeente heeft 7.371 aandelen. In totaal zijn er 100 miljoen aandelen. De nominale waarde van deze aandelen is € 18.427,50 (€ 2,50 per aandeel).
Financieel belang	De gemeente heeft een financieel belang van € 18.427,50. Te ontvangen dividend 2021: € 2,28 per aandeel.
Bijdrage gemeente	7.371 aandelen van € 2,50 nominaal
Eigen vermogen	2019: € 4.887.000.000 2020: € 5.097.000.000 2021: € 5.062.000.000
Vreemd vermogen	2019: € 144.802.000.000 2020: € 155.262.000.000 2021: € 144.038.000.000
Solvabiliteitsindex	2019: 0,330 2020: 0,318 2021: 0,295
Financieel resultaat	2019: € 163.000.000 2020: € 221.000.000 2021: € 236.000.000
Risico's	Geen Triple A status meer verkrijgen.
Ontwikkelingen	Geen relevante ontwikkelingen.

N.V. Alliander (voorheen Houdstermaatschappij GasKop Noord-Holland)

Naam	NV Alliander
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Arnhem
Doelstelling en openbaar belang	Het beheren van de aandelen NUON
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners.
Deelnemende partijen	Voormalige aandeelhouders NUON
Bestuurlijk belang	Wethouder van vergunningen, gemeentewerken, verkeer en vervoer en financiën
Bestuurlijk aandeel	850 van de 136.794.964 aandelen (uitgegeven). De boekwaarde van deze aandelen is € 2.691.
Financieel belang	Alliander NV beheert de aandelen van NUON.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdrage aan Alliander.
Eigen vermogen	2019: € 4.224.000.000 2020: € 4.328.000.000 2021: € 4.470.000.000
Vreemd vermogen	2019: € 4.567.000.000 2020: € 5.094.000.000 2021: € 5.730.000.000
Solvabiliteitsindex	2019: 0,925 2020: 0,850 2021: 0,780
Financieel resultaat	2019: € 253.000.000 2020: € 192.000.000 2021: € 242.000.000
Risico's	Er is geen risico verbonden aan het beheer van het aandeel.
Ontwikkelingen	Op 21 juni 2017 is besloten tot liquidatie van de Houdstermaatschappij GKNH. Reden hiervoor is de nieuwe wet Vennootschapsbelasting. De gemeenten zijn per die datum direct aandeelhouder van N.V. Alliander geworden. De weergegeven financiële gegevens zijn de cijfers van Alliander NV. Weergegeven zijn de cijfers uit de geconsolideerde balans.

N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Naam	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De gemeente Texel ontwikkelt voorwaardenscheppend beleid om Texel als kenniseiland zoveel mogelijk te stimuleren. Participatie in het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord draagt hieraan bij. Het ontwikkelingsbedrijf verzorgt de centrale aanpak op regionaal economisch terrein. De ambitie is om de economische dynamiek en de werkgelegenheid in de regio te optimaliseren. Het gaat hierbij om de volgende drie kerntaken: • promotie en acquisitie; • ontwikkeling/revitalisering van regionale bedrijventerreinen; • kennistoepassing en innovatie structuur verbeterende projecten.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel Werkt!
Deelnemende partijen	De gemeenten uit Noord-Holland-Noord, Kamer van Koophandel en provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	Wethouder economie, toerisme vertegenwoordigt het college in de NV waar de gemeente aandeelhouder van is.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente heeft als aandeelhouder 1 stem. De boekwaarde van deze aandelen is per 01/01/2016 € 1.000.
Financieel belang	Het Ontwikkelingsbedrijf ontving, volgens hun begroting in 2019 van alle deelnemende gemeenten € 1.431.500 aan subsidiegelden; daarnaast nog een provinciale bijdrage van € 1.323.000.
Bijdrage gemeente	2019: € 29.324 2020: € 29.910 2021: € 30.688
Eigen Vermogen	n.v.t.
Vreemd Vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	Gemeente is aandeelhouder en draagt verder geen (financieel) risico.
Ontwikkelingen	Samen met het Ontwikkelingsbedrijf wordt ingezet op versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord.

N.V. TESO

Naam	NV TESO
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	Het exploiteren van de bootdienst tussen Texel en Den Helder en – in het algemeen – het verbeteren van de verbinding van Texel met de vaste wal.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Individuele aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester.
Bestuurlijk aandeel	Texel is één van de aandeelhouders. Texel heeft één aandeel . De boekwaarde van dit aandeel is € 8.670.
Financieel belang	De TESO exploiteert de bootdienst zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente draagt niet bij in de exploitatie.
Eigen vermogen	Het boekjaar van TESO loopt van 1 april tot 31 maart: 31 maart 2019: € 127.293.000 31 maart 2020: € 131.232.000 31 maart 2021: € 132.411.000
Vreemd vermogen	31 maart 2019: € 14.365.000 31 maart 2020: € 14.872.000 31 maart 2021: € 16.177.000
Solvabiliteitsindex	31 maart 2019: 0,899 31 maart 2020: 0,898 31 maart 2021: 0,892
Financieel resultaat	31 maart 2019: € 2.101.000 (na belastingen) 31 maart 2020: € 2.060.000 (na belastingen) 31 maart 2021: € 162.000 (na belastingen)
Risico's	*(bron : Jaarverslag 2020/2021 N.V. TESO)* - Besmettingsrisico's medewerkers en passagiers, ICT landschap, staat van onderhoud afmeerinrichtingen.
Ontwikkelingen	Het aantal personenauto-equivalenten (PAE's) daalde in de periode 2020/2021 met 209.616 en 823.062 passagiers ten opzichte van het boekjaar 2019/2020: wederom een COVID-19 gerelateerde daling dus. In augustus 2020 is de noodbrug definitief bevestigd op Harssens. De ontwikkelingen van een waterstof-elektrische veerboot worden nauwlettend gevolgd. Bijna 60 jaar na de aanleg loopt de technische levensduur van een groot deel van de veerhavens op Texel en Den Helder zo zachtjes aan ten einde. Doel is dat de levensader van Texel in 2026 weer klaar is om weer tientallen jaren optimaal te functioneren.

Texel Airport N.V

Naam	Texel Airport
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk, Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	De Cocksdorp
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van Texel Airport NV is de aanleg, het onderhoud, de ontwikkeling en de exploitatie van het vliegveld.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Gemeente Texel, Stichting Vrienden Luchtvaartterrein en Stichting Da Vinci Comité
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft twee vertegenwoordigers in de Raad van Commissarissen. Dit is mw. M.H. de Groot en de heer F.W.M. Spooren. Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente bij de algemene vergadering van aandeelhouders.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel heeft 250 aandelen (47,6%). Dit is ook de stemverhouding. De boekwaarde van deze aandelen is € 162.126.
Financieel belang	De NV exploiteert het vliegveld zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdragen in de exploitatie van de NV.
Eigen vermogen	2019: € 5.511.429 2020: € 5.524.137 2021: nog niet bekend
Vreemd vermogen	2019: € 746.927 2020: € 1.076.225 2021: nog niet bekend
Solvabiliteitsindex	2019: 7,379 2020: 5,133 2021: nog niet bekend
Financieel resultaat	2019: € 9.238 (na belastingen) 2020: € 12.707 (na belastingen) 2021: nog niet bekend
Risico's	De NV heeft een goede liquiditeitspositie en is in staat het eigen bedrijf te exploiteren. Het grootste risico voor de NV zijn overheidsmaatregelen die de exploitatiemogelijkheden van het vliegveld beperken. De exploitatie van het aangekochte hotel/restaurant De Vlijt, dat ondergebracht is in een aparte BV en 100% eigendom is van Texel Airport.
Ontwikkelingen	Geen relevante ontwikkelingen

Kantoorpand Emmalaan BV

Naam	Kantoorpand Emmalaan
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	De vennootschap heeft ten doel het realiseren, in stand houden en exploiteren van een kantoorgebouw. Het kantoorgebouw zal in principe beschikbaar worden gesteld en gehouden voor een organisatie welke zich dienstbaar stelt aan promotie van het eiland Texel als toeristisch gebied, alles in de ruimste zin.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel
Deelnemende partijen	Stichting Administratie Kantoor TVO, idem TVO, Stichting VVV Texel Promotie, TESO
Bestuurlijk belang	Wethouder van Economie, Toerisme m.i.v. 10 september 2015 zowel aandeelhouder als enig lid Raad van Commissarissen.
Bestuurlijk aandeel	€ 90.760
Financieel belang	Geen jaarlijkse bijdrage.
Bijdrage gemeente	€ 0
Eigen vermogen	2018: € 610.052 2019: € 616.498 2020: € 639.537
Vreemd vermogen	2018: € 285.852 2019: € 266.914 2020: € 248.600
Solvabiliteitsindex	2018: 2.136 2019: 2.310 2020: 2.573
Financieel resultaat	2019: € 949 2020: € 18.039
Risico's	Waarde pand versus hypotheek en geplaatst aandelen kapitaal.
Ontwikkelingen	De Raad van Toezicht VVV onderzoekt de consequenties van toekomstontwikkelingen met deze besloten vennootschap. De oorspronkelijke planning voor dit onderzoek (2019-2020) om keuzes te maken, is inmiddels achterhaald.

Coöperatie Texel Energie U.A.

Naam	Coöperatie Texel Energie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; coöperatie
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	• Inkopen en verkopen van duurzame energie • Produceren van duurzame energie • Bevorderen van energiebesparing • Samenwerken met gelijkgestemden
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	Ruim 2.000 aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De gemeente bezit één aandeel van € 50.
Bestuurlijk aandeel	Elke aandeelhouder heeft één stem.
Financieel belang	1 Aandeel De boekwaarde van dat aandeel is per 01/01/2016 € 50.
Bijdrage gemeente	Geen.
Eigen vermogen	2019: € 100.103 2020: € 175.027
Vreemd vermogen	2019: € 230.929 2020: € 115.899
Solvabiliteitsindex	2019: 0.433 2020: 1.510
Financieel resultaat	2019: € 81.183 2020: € 74.974
Risico's	Geen.
Ontwikkelingen	Texel Energie is weer volledig terug. De administratie en financiën zijn op orde en de coöperatie is weer deelnemer bij verschillende projecten ter opwekking van duurzame energie. Er is regelmatig en goed contact met het bestuur van TexelEnergie.

PARAGRAAF B WEERSTANDSVERMOGEN

Waar gaat het over?

Het weerstandsvermogen is het vermogen om incidentele risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen, gebaseerd op (een systeem van) risicomanagement, is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

Bestaand beleid

- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2015
- nota reserve en voorzieningen 2020

Beleidsdoelstelling

Een reëel benodigd weerstandsvermogen bepalen door de ingeschatte financiële gevolgen van de benoemde risico's af te zetten tegen de weerstandscapaciteit.

Coronavirus

Het jaar 2021 stond evenals 2020 grotendeels in het teken van de Corona – pandemie. De financiële consequenties van de Corona – pandemie zijn opgenomen in de programmarekening 2021. Gedeeltelijk heeft er al besluitvorming plaatsgevonden bij het vaststellen van de halfjaarrapportage. In het hierna opgenomen risicoprofiel zijn bovengenoemde risico's niet opgenomen, wel is er een risico opgenomen over de mogelijkheid van een pandemie.

Risicoprofiel

Het risicoprofiel brengt de risico's van gemeente Texel in kaart. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Belangrijkste risico's

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg
R7	verplichte grondsanering voormalige vuilnisstortplaats.	Financieel - verplichte kosten grondsanering van voormalige stortplaatsen (Den Hoorn, Veenselangweg en andere NNB locaties)., Doelstellingen - Effect op mogelijke grondexploitatie., Imago - beeld van Texel als schoon en duurzaam eiland in geding., Milieu - grond moet mogelijk gesaneerd worden vanwege effecten op omgeving/ grondwater.	Suggestie - Op 17 september 2020 is door de raad een motie aangenomen om actie te ondernemen op de vuilnisstortplaats Den Hoorn. Gebleken is dat de situatie complex is en het niet mogelijk is om op korte termijn maatregelen te nemen. Samen met provincie en hoogheemraadschap wordt onderzocht welke maatregelen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten genomen kunnen worden voor het oplossen van de ammoniumproblematiek.	25%	max.€ 500.000
R8	Budgetten sociaal domein ontoereikend door openeindfinanciering.	Financieel - Door openeindfinanciering en niet volledig kunnen sturen op de vraag naar ondersteuning sociaal domein loopt de gemeente een risico. De Corona pandemie en de onzekerheden daarvan, maakt dat dit risico aanwezig blijft in 2022. De compensatie van het Rijk is ook niet altijd tijdig bekend of volledig.	Actief - Actieve monitoring budgetten Sociaal domein. Voor het hele Sociaal Domein geldt dat steeds meer wordt ingezet op de zogenaamde 'voorkant'. Dit is echter een ontwikkeling waarin de 'kost voor de baat uitgaat'. De effecten van de inzet gaan pas op langere termijn hun vruchten afwerpen.	50%	max.€ 750.000
R11	De staat van sommige wegen op Texel dreigt op korte termijn onder het veiligheidsniveau te komen, waardoor de kans op ongelukken en aansprakelijkheidsstelling steeds groter worden.	Financieel - Dit risico wordt berekend op € 300.000, Doelstellingen - bereikbaarheidsdoelstellingen worden niet gerealiseerd, Imago - imago van toeristen-eiland loopt gevaar.	Actief - In 2018 is het wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. Daarin is de aanpak van onze wegen voor de nog komende jaren bepaald en ook de benodigde investering. Door jaarlijks de nog vast te stellen investeringen beschikbaar te stellen wordt het risico beperkt. Stand van zaken: Op basis van jaarlijkse inspecties wordt het risico zo goed mogelijk in kaart gebracht en met onderhoudsmaatregelen beperkt.	50%	max.€ 300.000
Risico	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van	Kans	Financieel gevolg

nr.			zaken		
R15	Onvoorziene kostenstijgingen Verbonden Partijen (m.n. Gemeenschappelijke Regelingen)	Financieel - Door het in toenemende mate werken met partners op afstand is het moeilijker om zicht en invloed te hebben op kosten (-ontwikkelingen). Door geringe invloed op basis van stemverhoudingen mogelijke confrontatie met extra kosten als gevolg van begrotingswijzigingen(en daardoor hogere kosten)., Doelstellingen - Minder directe grip en invloed hebben op ontwikkelingen kosten en doelrealisatie., Vertraging / stagnatie - Door moeizame samenwerking en afstemming wordt doelrealisatie bemoeilijkt en vertraagd., Imago - Gemeente kan last hebben van negatieve beeldvorming als de uitvoeringspartners onvoldoende presteren.	Op regionaal niveau zijn afspraken gemaakt waar de GR'en zich begrotingstechnisch aan moeten houden	25%	max.€ 150.000
R17	Een deel van de wegen en bermen op Texel heeft te maken met bodemverontreiniging.	Financieel - De kosten voor bodemsanering lopen op naarmate de wettelijk regels aangescherpt worden en we steeds oudere wegen of bermen gaan opknappen. Jaarlijkse extra kosten €150.000., Milieu - Het betreft verontreiniging met asbest van wegfunderingen, verontreiniging met PAX, teerhoudend asfalt van oude asfalt wegen.	In voorbereiding - Met de aanpak van wegen, zoals de reconstructie van de Postweg/Nieuwlanderweg, wordt het risico steeds beter in kaart gebracht en waar mogelijk sanering in de projecten worden meegenomen. Dit risico is onveranderd. De komende jaren zal dit ook niet afnemen. In 2021 zijn er wel saneringskosten geweest (bijvoorbeeld bij de aanleg van de walstroom in Oudeschild).	75%	max.€ 150.000
R26	Forse investeringen in verduurzaming	Financieel – Te verwachten investering van onbekende omvang, met een onbekend terugverdien en financieringsmogelijkheden. Doelstellingen - Ook overheidspanden moeten energieneutraal worden, en infravoorzieningen in de openbare ruimte moeten worden aangepast aan hogere temperaturen en forse regenbuien.	Het risico van het energieneutraal maken van woningen en gebouwen en de aanpassing van infravoorzieningen in de openbare ruimte t.b.v. klimaatadaptatie is beperkt. College en Raad moeten keuzen maken over investeringen en/of subsidieregelingen en daarmee over financieerbaardheid en consequenties.	5%	

R28	Kostentoename verspreiden baggerspecie Waddenzee	Financieel - Verhoging van de afvoerkosten omdat verspreiding van de baggerspecie niet meer in de Waddenzee kan plaatsvinden maar naar het vaste land moet worden afgevoerd., Milieu - Het betreft gemaakte stoffen(PFAS) die van nature niet in het milieu voorkomen en nu aanwezig zijn in de bodem, bagger en oppervlaktewater.	Suggestie - Voldoen aan de normen en toepassen volgens de regelgeving. Stand van zaken: Bij het laatste baggeren is er geen Pfas aangetroffen De mogelijkheid blijft dat over twee jaar bij het baggeren dit risico weer aanwezig is. Wel is de kans verlaagd. Op dit moment is de haven schoon echter de dokput niet. Het risicobedrag is daarom verlaagd.	25%	max.€ 250.000
R29	Uitbreiding gemeentelijk belastinggebied /Afschaffen gemeentelijke toeristenbelasting-forensenbelasting. In combinatie met Herijking gemeentefonds (verdeling Overig Eigen Middelen OEM).	Financieel - Begrotingstekort / Verschuiving belastingdruk en lagere inkomsten gemeenten. Toelichting: Als de Toeristenbelasting per gemeente wordt gecorrigeerd, dan leveren wij bijna 8 miljoen euro in. STEL dat we daar ruim 2 miljoen weer van terugkrijgen via de AU, dan netto ongeveer 6 miljoen. Verdeelsleutels nu (nog) niet bekend. Aanvullend: nog steeds onderzoek naar afschaffen kleinere belastingen ihkv uitbreiding gemeentelijk belastinggebied.	Suggestie - Gezamenlijk optrekken met toeristische nadeelgemeenten om mogelijke wetswijziging te voorkomen.	5%	max.€ 6.000.000
R70	Pandemie Covid-19	Financieel - minder inkomsten en meer uitgaven door lock-down, bijvoorbeeld in het taakveld sociaal domein, openbare orde en veiligheid en toeristische heffingen. Daardoor minder beschikbaar budget in de begroting.	Suggestie - Mogelijk wordt de gemeente niet volledig gecompenseerd door het Rijk. De verwachting of inschatting is 90%.	10%	max.€ 1.500.000
R71	Grondexploitatie	Planontwikkeling Conjunctuur- en rente ontwikkelingen Milieu en archeologie Zienswijzen en bezwaren planschadeclaims	De grondexploitaties worden twee keer per jaar berekend. Indien noodzakelijk wordt een voorziening ingesteld voor het tekort. Voor risico's die nog niet "hard" zijn, kan geen voorziening worden ingesteld. Hiervoor is in dit weerstandsvermogen een risico opgenomen zoals berekend is in de grondexploitaties.	10%	Max.€ 200.000
R72	Gedwongen uitvoering asbest verwijderen, instorten boerderij	Financieel - Niet kunnen verhalen van de kosten van een gedwongen uitvoering.	Invorderingsprocedure opgestart.	25%	Max. € 90.000
			Totaal		Max. € 9.890.000

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

De weerstandscapaciteit *exploitatie* (structureel) kan ingezet kunnen worden om de begroting structureel dekkend te maken.

Van de weerstandscapaciteit *vermogen* (incidenteel) is de algemene reserve inzetbaar. De raad heeft de ondergrens bepaald op € 2 miljoen. Stille reserves kunnen alleen worden ingezet als deze te gelde kunnen worden gemaakt.

Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)

1) OZB	€ 6.130.000	
2) Rechten en leges	€ 165.468	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	**€ 6.295.468**	
3) Onvoorzien	€ 8.000	
Weerstandscapaciteit exploitatie		**€ 6.303.468**

Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)

4) Algemene reserve gemeente Texel (balans 2021)	€ 11.089.698	
6) Stille reserves	€ 1.900.000	
Weerstandscapaciteit vermogen		€ 12.989.698
Totale Weerstandscapaciteit		**€ 19.293.166**

Toelichting

1. De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 3,7 miljard (1 OZB eigenaar woning + 2 OZB eigenaar niet-woning). De onbenutte belastingcapaciteit is berekend op iets meer dan € 6,1 miljoen.

Omschrijving	WOZ-waarde 2021 waardepeildatum 1/1/2020	Opbrengst OZB Texel 2021	% toelating art.12 gemeenten meicirculaire 2020 voor 2021	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten	Onbenutte belasting-capaciteit OZB
1) OZB eigenaar woning	3.005.420.000	1.109.000	0,1853%	5.569.000	4.460.000
2) OZB eigenaar niet woning	712.579.000	474.000	0,1853%	1.320.000	846.000
3) OZB gebruiker niet woning	628.828.000	341.000	0,1853%	1.165.000	824.000
Totaal		**1.924.000**		**8.054.000**	**6.130.000**

2. Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter zijn deze op dit moment niet kostendekkend. De belastingcapaciteit berekend over de leges en heffingen is € 165.468 Zie voor nadere toelichting paragraaf G: lokale lasten.
3. Voor onvoorziene uitgaven wordt jaarlijks een bedrag van € 8.000 gereserveerd.
4. Het (werkelijk) saldo van de algemene reserve is per 31/12/2021 € 11.089.698. De ondergrens is € 2.000.000 maar is wel vrij aanwendbaar.
5. De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2020 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de nota reserves en voorzieningen 2020.

Vermogensbeleid

Texel heeft op basis van de jaarrekening 2021 een weerstandsvermogen (inclusief algemene reserve) van € 19,3 miljoen. Dat is ruim drie keer het becijferde bedrag van de totale geschatte risico's. Daarnaast heeft de gemeente bestemmingsreserves van ca. € 22,7 miljoen.
Het reserveringsbeleid is vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen 2020. Deze nota wordt tweejaarlijks geactualiseerd nota reserves en voorzieningen 2020.

De schuldenpositie is per 2021 gezond. Dat wil zeggen dat de netto schuldquote ruim onder de 100% is. Een vuistregel zegt dat deze niet meer dan 100% zou moeten zijn. Bij 130% is er sprake van hoge schuld en vanaf 130% te hoge schuld.

In de nabije toekomst gaat deze quote stijgen als gevolg van lenen voor de uitvoering van grote projecten zoals verdere uitvoering Postweg-Nieuwlanderweg en Thijssehuis.

Er is op dit moment geen reden om het vermogensbeleid aan te passen.

Kengetallen

	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto schuldquote	58%	69%	50%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	55%	61%	47%
Solvabiliteitsratio	26%	24%	31%
Structurele exploitatieruimte	5%	4%	6%
Grondexploitatie	3%	0%	2%
Belastingcapaciteit (voor vergelijking andere gemeenten)	92%	96%	94%

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Onderstaand volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven.

Via deze link kengetallen kunt de u de kengetallen van de gemeente Texel vergelijken met andere gemeenten in Nederland.

Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen.
De netto-schuldquote is ten opzichte van 2020 gedaald. Bij een percentage van 130 adviseert de VNG om de schuldenlast af te bouwen. De netto-schuldquote is beneden het landelijk gemiddelde.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio is ten opzichte van vorig jaar gestegen. Het kengetal geeft in een percentage aan welk deel van het bezit op de linkerzijde van de balans niet met schuld is belast en in fictieve zin vrijkomt als al het gemeentebezit vandaag wordt verkocht. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% bevindt de gemeente zich op glad ijs.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken.
De structurele exploitatieruimte is voor 2021 6%.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting.
Bij de gemeente Texel is de omvang van de grondexploitatie relatief gering. De lopende exploitaties hebben een relatief lage boekwaarde.

Belastingcapaciteit (in relatie tot andere gemeenten)

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven moet als ijkpunt het gemiddelde landelijke tarief voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning genomen. Dit is een andere grondslag dan de eerder in deze paragraaf berekende maximale opbrengst OZB voor het weerstandsvermogen. Voor die berekening is het verplicht uit te gaan van het minimaal door te berekenen tarief om in aanmerking te komen voor de artikel 12 – status.
Ten opzichte van het landelijk gemiddelde is de belastingcapaciteit hoger. Voornaamste oorzaak hiervoor is dat het OZB-tarief op Texel erg laag is. Daar staat tegenover dat de (kostendekkende) tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing relatief hoog zijn. Per saldo liggen de woonlasten op Texel dus lager dan het landelijk gemiddelde.

Beoordeling

- De gemeente Texel is financieel gezond.
- De gemeente scoort een plus op de exploitatieruimte. De baten zijn voldoende om de lasten op te vangen. Daarnaast is er ruimte voor tegenvallers.
- De gemeente heeft op dit moment de volgende grondexploitaties; Den Burg oost, Den Burg west, Gezondheidsplein en de locatie van de voormalige Kompasschool. In 2021 zijn de volgende grondexploitaties ingesteld: Oosterend, Oudeschild, De Cocksdorp en Den Hoorn (locatie Drijverschool). Den Burg west wordt in 2021 afgesloten na verkoop van de laatste kavel. Voor de grondexploitatie Den Burg oost, de Kompasschool, Den Hoorn (Drijverschool) en Oosterend is een voorziening getroffen.
- De belastingdruk op Texel ligt beneden de landelijk gemiddelde belastingdruk. Door het lage OZB-tarief is er nog veel potentiële belastingruimte om financiële tegenslagen op te kunnen vangen.

Meerjarige balans

(bedragen x € 1.000)

Activa	2021	2022	2023	2024	2025
Vaste activa					
Materiële vaste activa	84,8	96,8	103,8	105,8	105,8
Financiële vaste activa	3,6	3,9	4,2	4,5	4,8
Vlottende activa					
Voorraden	2,2	3,0	3,0	3,0	3,0
Uitzettingen	11,3	10	8	10	10
Liquide Middelen	14,8	0	0	0	0
Overlopende activa	9,0	12,2	9,6	11,4	11,1
Totaal generaal	**125,7**	**125,9**	**128,6**	**134,7**	**134,7**

Passiva	1-1-2021	2022	2023	2024	2025
Vaste passiva					
Eigen vermogen	39,1	39,1	39,1	39,1	39,1
Voorzieningen	12,0	10	12	12	12
Schulden langer dan 1 jaar	59,6	66,8	66,5	73,6	73,6
Vlottende passiva	4,7				
Schulden korter dan 1 jaar	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Overlopende passiva	5,3	5	6	5	5
Totaal generaal	**125,7**	**125,9**	**128,6**	**134,7**	**134,7**

PARAGRAAF C ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

Integraal Beheer van de Openbare Ruimte

Het beheer van de openbare ruimte wordt sinds 2017 uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van het CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen op niveau A.

Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt daarvoor beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden. In 2018 zijn onder andere het Groenbeheerplan en het Wegenbeheerplan vastgesteld.

Beleidskader Groenbeheer

Voor het beheer van het groen is in 2018 een beheerplan vastgesteld. Het beheerplan heeft een doorlooptijd van vijf jaar (2019-2023). Het groenbeheer wordt binnen de looptijd uitgevoerd volgens dit plan. Voor behoud van de kwaliteit in het groen is op basis van dit beheerplan een totaalbedrag van € 600.000 gereserveerd voor vervangingen. De raad beslist jaarlijks of ze dat geld beschikbaar stellen.

In het plantseizoen zijn verschillende plantvakken gerehabiliteerd waarbij is ingezet op meer kleur en het toepassen van kruidachtigen voor diversiteit. Bijvoorbeeld op de nieuwe rotonde aan de Emmalaan. De bermen van de gereconstrueerde Nieuwlanderweg zijn ingezaaid met een speciaal door Texel ontwikkeld bermen mengsel dat bijdraagt aan het behoud en beheer van typisch Texelse biotopen.

Dit najaar is veel achterstallig snoeiwerk in boomsingels weggewerkt en zijn hierdoor nieuwe MTB routes mogelijk gemaakt in de singels.

Beleidskader Wegen

Voor het beheer van Wegen is in 2018 een beheerplan vastgesteld. Het beheerplan heeft een doorlooptijd van 5 jaar, te weten van 2019 – 2023. Het onderhoud is in 2021 uitgevoerd volgens deze plannen.
Voor het rehabiliteren is per jaar een bedrag opgenomen afhankelijk van de hoeveelheid te rehabiliteren wegen.

De reconstructie van de Postweg 2^{e} fase loopt volgens planning en wordt in het 2^{e} kwartaal van 2022 opgeleverd. De voorbereiding voor de 3^{e} fase is in volle gang en er wordt in het 4^{e} kwartaal van 2022 gestart met de fysieke werkzaamheden.

Parkeren

Per 1 januari 2021 is het gebied voor betaald parkeren uitgebreid. De verwachte opbrengsten zijn daarmee aangepast naar € 4.618.000. Vanwege de onzekerheden door de voortdurende Corona crisis zijn de verwachte opbrengsten incidenteel met € 550.000 verlaagd. Uiteindelijk komen de gerealiseerde opbrengsten op € 4.472.985, dus tussen de oorspronkelijke en aangepaste verwachting in.

Beleidskader Gebouwen

Voor het beheer van gebouwen is in 19-07-2017 door de raad een Gebouwenbeheerplan vastgesteld. Om grote financiële verschillen te voorkomen wordt er in de onderhoudsvoorziening gespaard met een 20 jarig gemiddelde zodat in deze cycli altijd gespaard wordt voor het groot onderhoud.

Het gebouwonderhoud is in 2021 uitgevoerd volgens deze plannen. De sloop van de Drijverschool is aanbesteed en gegund.

Beleidskader Riolering

Voor het beheer van het riool is in 2017 een beheerplan vastgesteld (het Gemeentelijk RioleringsPlan). Het beheerplan heeft een doorlooptijd van vijf jaar (2018-2022). Het rioolonderhoud is in 2021 uitgevoerd volgens dit plan.

Een extra project is het vervangen van het riool en het aanbrengen van gescheiden rioolstelsel in het Schilderend. Tijdens inspectie in 2021 bleek deze in veel slechtere staat dan verwacht. De werkzaamheden zijn gestart in december 2021 en worden afgerond in het 3^{e} kwartaal van 2022. Door deze ingrijpende werkzaamheden was het onoverkomelijk de groenvakken ook opnieuw aan te leggen.

PARAGRAAF D BEDRIJFSVOERING

Organisatieontwikkeling

2021 was het derde jaar van uitvoering van het meerjarenplan Organisatie op Koers. Een jaar waarin we opnieuw met frequent wisselende corona maatregelen van doen hadden. Onze organisatie is in staat gebleken om telkens weer passende oplossingen te treffen om onze dienstverlening op verantwoorde en veilige wijze te continueren. Een prestatie waar we organisatie breed best trots op terug kijken en wat compenseert voor het gemis aan onderlinge contacten en samenwerking op de werkvloer. Ondanks alle beperkingen is het ons gelukt om weer een aantal mooie stappen te zetten in de verdere ontwikkeling van onze organisatie.

We werken inmiddels geruime tijd hybride, en dat biedt onze dienstverlening kansen. Het heeft onze arbeidsmarktpositie verbeterd en draagt bij aan het werkplezier binnen de organisatie. Deze nieuwe werkelijkheid brengt echter ook nieuwe uitdagingen met zich mee. In 2021 zijn we daarom ook aangevangen met het project hybride werken. Binnen dat project hebben we gewerkt aan alle randvoordwaarden die nodig zijn om een toekomstbestendige hybride organisatie te worden, zoals de mensen, systemen, gebouwen, werkplekken en samenwerkingsvormen.

Communicatiebeleid

Ook in 2021 heeft de coronacrisis een groot deel van onze werkzaamheden bepaald. We hebben opnieuw veel op afstand gewerkt en overlegd; dat heeft het communicatiebewustzijn binnen onze organisatie nog meer vergroot. Uit verschillende peilingen en overleggen bleek steeds weer hoe graag collega's in verbinding willen blijven en hoe belangrijk dat is voor onze interne organisatie. Dat kreeg dus veel aandacht door allerlei verbindende activiteiten en uitingen als onze nieuwsbrief en intranet. Een groot deel corona- en crisiscommunicatie bestond daarnaast uit reguliere overleggen en afstemming met samenwerkingspartners zoals onze regionale collega-gemeenten en de Veiligheidsregio. Het grootste deel coronagerelateerde communicatie naar en met inwoners verliep via onze website, persberichten, advertenties en social media. Ook over andere onderwerpen is actief gecommuniceerd. Er zijn opnieuw verschillende columns van dagelijks bestuurders uitgebracht, talloze persvragen beantwoord en er is volop campagnemateriaal over diverse onderwerpen ingezet. Er is – en wordt - heel veel gebruik gemaakt van onze social mediakanalen. Zo was er bijvoorbeeld veel aandacht voor de werkzaamheden in de openbare ruimte, het riool en afvalverwerking. Steeds vaker wordt bewegend beeld ingezet: instructiefilmpjes, filmpjes van werkzaamheden maar ook interviews met collega's. Hierop volgen vaak veel positieve reacties. Mensen weten ons steeds beter te vinden en zoeken geregeld contact via met name Facebook. De inzet van social media draagt bij aan de relatieopbouw met inwoners en gasten. Zo is onze community nog steeds groeiende (enkel op Facebook van 1984 in 2019 tot 4219 in 2022).

In 2021 is extra aandacht geweest voor proactieve communicatie en strategische bestuursondersteuning. De dialoog met inwoners staat hoog op onze prioriteitenlijst en is o.a. verweven in de dagelijkse advisering en ondersteuning. De raad heeft de Texelse aanpak voor burgerparticipatie vastgesteld waarmee dit onderwerp verder is geprofessionaliseerd. Met deze aanpak verbeteren en verduidelijken wij de samenwerking met inwoners en partners.

Financieel Beleid

In het jaar 2021 is de financiële verordening aangeboden aan de Auditcommissie en door de Auditcommissie is geadviseerd om de nieuwe raad de verordening vast te laten stellen. Ook is de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) verder geïntensiveerd, voortbordurend op de investeringen van de voorgaande jaren. Er zijn voorbereidingen getroffen voor de uitgestelde wetswijziging in 2022, waarbij het college verantwoordelijk wordt voor de rechtmatigheidsverklaring. Dit zal in het jaar 2022 vervolg hebben in overleg met college en gemeenteraad.
In overleg met de Auditcommissie worden de financiële stukken ieder jaar beter leesbaar en inzichtelijker. Conform de afspraak met de gemeenteraad worden de herberekening van de grondexploitaties separaat voorgelegd aan de gemeenteraad ter besprekingen en besluitvorming.

Informatiseringsbeleid

Zoals beschreven in de organisatieontwikkeling stond 2021 nog volop in het teken van de corona maatregelen. Hierdoor werkten bijna alle medewerkers voor een aantal maanden volledig thuis en konden de medewerkers alleen digitaal werken en samenwerken. De ICT-voorzieningen zijn in 2021 op het gemeentehuis ingericht naar een bezettingsgraad van 50%, waardoor vrijgekomen kamers ingezet worden voor ontmoetings-, samenwerkings- en stilteruimten. Door de maatregelen zijn deze ruimten nog niet volledig beproefd en kunnen indien nodig nog aanpast worden.
De totale organisatie maakt gebruik van Office 365 inclusief Teams en er zijn een aantal eigen apps ontwikkeld voor de medewerkers. De behoefte om volledig over te stappen naar ‘de Cloud’ voor de totale organisatie bleek nog niet aanwezig en er zijn voor projecten die daar wel behoeften aan hadden speciale teams gemaakt.
De firewall is volledig vervangen om de digitale veiligheid van de gemeente te verhogen. Het aantal en de ernst van beveiligingsincidenten neemt wereldwijd toe, waardoor er ook meer capaciteit van de ICT-medewerkers benodigd is en dit ten koste gaat van andere projecten.
Verder is in 2021 de digitalisering van de bouwdossiers afgerond. In 2013 is gestart met de registratie van de bouwvergunningen. Vervolgens in 2018 is er begonnen met het scannen van de dossiers. Er zijn 96.899 bestanden en 21700 dossiers gescand van in totaal 155 GB.

Juridisch (kwaliteits)beleid

Met Hollands Kroon evalueerden we de gezamenlijke commissie bezwaarschriften. De evaluatie pakt positief uit en de samenwerking is voor 3 jaar voortgezet.

De informele aanpak is versterkt met een team medewerkers uit de verschillende afdelingen ‘Team in gesprek’. Zoveel mogelijk bellen we indieners van een bezwaar snel op om hun verhaal te horen en te kijken of een informele oplossing mogelijk is. Zo nodig organiseren we gesprekken tussen vergunninghouders en omwonenden die bezwaar maakten, om te kijken of men onderling tot een oplossing kan komen.

In 2021 zijn er 92 bezwaren binnengekomen. In 40 gevallen is er informeel overleg geweest. 26 bezwaren zijn ingetrokken. 50 bezwaren konden zonder zitting van de bezwarencommissie worden afgedaan.

In 2019 waren dat er 85, in 2020 ontving de gemeente maar liefst 149 bezwaarschriften (bovengemiddeld veel door o.a. veel bezwaren op 1 onderwerp, zoals het fietspad Zanddijk).

In 2021 hebben we het traject implementatie en beheer van de Algemene Verordening Gegevensbescherming verder doorgezet. De standaardverwerkingsovereenkomst is er gekomen. Er waren geen ernstige incidenten.

Kwaliteitsbeleid

In het jaar 2021 hebben we het zaaksysteem aangesloten op het digitaal stelsel van de Omgevingswet. De testen zijn succesvol afgerond, maar door het uitstellen van de Omgevingswet is werkwijze nog niet in productie genomen. Verder is er een grote update uitgevoerd, waardoor zowel de gebruikersvriendelijkheid een stuk is vergroot alsmede het installeren van nieuwe versies is vereenvoudigd. In het najaar zijn we aangesloten op de Wet Inburgering, waardoor verschillende partners van de gemeenten gezamenlijk aan dossiers kunnen werken en altijd op deze manier over de laatste informatie van cliënten beschikken.

Ook het proces bezwaren op parkeerboetes is in samenwerking met de Gemeentewinkel verder geoptimaliseerd. Het proces 'aanvragen subsidie' is nieuw leven ingeblazen en door aanpassingen makkelijker gemaakt voor de aanvrager. Verwacht wordt dat het in het 2e kwartaal 2022 in gebruik wordt genomen.

De corona steunpakketten Tozo (Tijdelijke overbruggingsmaatregel zelfstandig ondernemers) en TONK (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten) zijn in rap tempo in een werkproces gegoten zodat de Texelse ondernemers hier snel gebruik van konden maken. Dit jaar is de laatste hand gelegd aan het digitaliseren van de fysieke bouwvergunningen. Overdracht hiervan naar het RHCA vindt plaats in het 2e kwartaal 2022. Eind 2021 hebben we onze sjablonengenerator Xential in de cloud gezet. Op de achtergrond is veel werk verzet om alle sjablonen goed te laten werken. Op deze manier konden we ervoor zorgen dat de gebruikers geen last hadden van de overgang.

Het MT heeft in 2021 een meer strategisch overleg toegevoegd in de vorm van de Obeya (letterlijk: grote kamer). Het MT bespreekt hierin wekelijks, samen met bijvoorbeeld projectleiders, de voortgang, knelpunten en acties die nodig zijn om onze organisatie- en projectdoelen te halen. Een kijkje in de Obeya geeft dus inzicht in hoe de organisatie er voorstaat en welke acties nodig zijn om op koers te blijven. Team kwaliteit begeleidt dit proces en heeft in 2021, met enige vertraging als gevolg van corona, de Obeyaruimte hiervoor ingericht en in gebruik genomen. Verder zijn er diverse leansessies begeleid, onder andere voor de Vereniging van Gemeentesecretarissen (VGS) en team HRM (Strategisch Personeels Plan). Enkele weekstarts zijn succesvol opgezet, bijvoorbeeld voor VGS en team Juridische Zaken. Het project Begrijpelijk schrijven is gestart vanuit de Omgevingswet. Er is een start gemaakt om de brieven en sjablonen te verbeteren. Dit heeft tot gevolg gehad dat ook het Sociaal Team hierbij aansluit om hun brieven begrijpelijker te maken.

Personeelsbeleid

We kijken terug op wederom een roerig jaar waarin we blijk hebben gegeven van onze flexibiliteit. Van de oude vertrouwde manier van werken, waarbij iedereen in het Gemeentehuis of bij Gemeentewerken aanwezig is, is geen sprake meer geweest. Door de Coronaregels zaten we verschillende periodes bijna allemaal (behalve de vitale functies) thuis, sommige periodes mochten er 30 medewerkers per dag in het Gemeentehuis werken en als er werd versoepeld mochten er 50 tegelijk. In 2019 zou niemand hebben geloofd dat zelfs werving- en selectieprocedures op afstand, via beeldschermen kunnen worden gevoerd. In 2021 zijn er 42 vacatures vervuld, via digitale procedures wanneer dat moest en live wanneer dat mocht. 25 vacatures zijn vervuld door externe kandidaten en 17 door interne doorstroom.

Het Strategisch Personeels Plan is verder uitgewerkt, niet alleen kwantitatief maar dit jaar ook kwalitatief en is zowel ambtelijk als bestuurlijk in fasen opgeleverd. Het Personeelshandboek waarin al onze personele regelingen zijn opgenomen is bijgewerkt en up-to-date gemaakt, onze HR stagiair is begonnen met het doorlichten van de gesprekscyclus en beoordelingssystematiek en daarnaast zijn de gevolgen van verschillende CAO's in onze regelingen verwerkt.

Onderzoeken art. 213a

Het onderzoek naar de uitvoering van de Participatiewet is gereed en de raad is hierover geïnformeerd. Er is een onderzoeksplan opgesteld voor de Afvalstoffenheffing. Het onderzoek naar minimabeleid zal uitgevoerd worden in 2023.

Corona

Evenals in het jaar 2020 heeft Corona in 2021 voor de medewerkers van de gemeente de nodige impact gehad. Zowel persoonlijk als werkgerelateerd. Thuiswerken is ineens de norm, vergaderingen vinden digitaal plaats en de organisatie moet in hele korte tijd naar volledig digitaal. Geconcludeerd kan worden dat dit goed is verlopen, met natuurlijk de nodige opstartproblemen. Het overgrote deel van de bedrijfsvoering en gemeentelijke taken zijn gewoon uitgevoerd, digitaal en vanuit huis. Te constateren is dat in 2021 de wisselwerking “op het werk” en “digitaal thuis” goed heeft gefunctioneerd. Achteraf is gebleken dat een aantal zaken, die vooraf onbestaanbaar bleken, na twee jaar Corona toch “gemeengoed” zijn geworden.

Extra inkomsten van het Rijk

De extra bijdragen van het Rijk die in de meicirculaire zijn toegevoegd zijn via de halfjaarsrapportage bestemd door de raad. De bijdragen uit de septembercirculaire en decembercirculaire zijn door middel van raadsinformatiebrieven aan de raad gecommuniceerd. Deze middelen zijn vervolgens of door middel van een separaat college- en/of raadsvoorstel in 2021 bestemd en reeds uitgegeven, of worden in deze jaarrekening voorgesteld om mee te nemen naar 2022 of vallen vrij in de algemene middelen. De extra inkomsten zijn grofweg in te delen in de categorien compenseren/ondersteunen van culturele instellingen en het sociaal domein. Compensaties voor gemiste toeristenbelastingen, precario of parkeeropbrengsten etc. zijn in 2021 niet ontvangen.

Sociaal domein, inclusief openbare orde en veiligheid

Extra inkomsten

Er is een specifieke corona-uitkering ontvangen voor compensatie voor de kosten van stadswachten € 57.000.
Voor het sociaal domein zijn in 2021 op diverse momenten extra bijdragen gedaan door het Rijk. Van een aantal bijdragen wordt in de jaarrekening aan de raad voorgesteld om ze mee te nemen naar 2022. Dit gaat om middelen voor jeugd- en jongerenwerk. Reden hiervoor is dat de kosten in 2021 niet (volledig) gemaakt zijn en naar verwachting wel in 2022 gemaakt gaan worden. Extra bijdragen voor het bestrijden van eenzaamheid bij ouderen en het ondersteunen van psychisch kwetsbaren en beperkten zijn voor zover niet ingezet conform de besluitvorming bij de halfjaarsrapportage al overgeheveld naar 2022.
Voor de TONK (tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten) is een rijksbijdrage ontvangen van € 141.000.
In 2021 is er voor een bedrag van € 1.592.000 gebruik gemaakt van de TOZO (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers). Dit bedrag wordt volledig door het Rijk gecompenseerd. Stichting “Haltewerk” voert deze regeling voor onze gemeente uit.
Voor compensatie van meerkosten bij zorgaanbieders is een rijksbijdrage ontvangen van € 33.000.

Extra uitgaven

Er is € 200.000 meer aan bijstandsuitkeringen verstrekt dan begroot. Een deel hiervan heeft verband met corona. De uitgaven TONK bedragen € 75.000, het restant van de daartoe bestemde rijksbijdrage, valt vrij in het jaarrekeningresulataat.
Er zijn extra uitgaven gedaan aan meerkosten door de zorgaanbieders. Totaal ging het om € 28.000 dat nodig bleek om te voldoen aan de richtlijnen van het RIVM.

Minder uitgaven

Er zijn diverse reguliere werkzaamheden die geen of minder doorgang hebben gevonden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan preventieve activiteiten.Tevens zijn er minder re-integratietrajecten afgenomen bij de Bolder waardoor er een overschot is van € 238.000. Hiervan is € 75.000 vergoed aan de Bolder als tegemoetkoming voor de lagere inkomsten uit re-integratie trajecten.

PARAGRAAF E GRONDBELEID

Woord vooraf

De nota grondbeleid van de gemeente Texel is aan herziening toe. De nota stamt uit 2009. In de nieuwe nota worden actualiteiten op het gebied van regelgeving meegenomen. Hierbij kan men denken aan de nieuwe Omgevingswet of het recente Montferland-/Didamarrest. In lijn met de herziening van de nota wordt ook de paragraaf Grondbeleid aangepast. Voorliggende paragraaf is nog gebaseerd op de oude nota en paragraaf grondbeleid. De nieuwe nota grondbeleid wordt in de loop van 2022 verwacht.

Besluit begroting en verantwoording

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) staat in artikel 9.2 dat de paragraaf grondbeleid een verplicht onderdeel vormt van de begroting. De paragraaf grondbeleid moet ten minste ingaan op (artikel 16 van het BBV):

1. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
2. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
5. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Visie op en wijze van grondbeleid

De Wet op de ruimtelijke ordening verplicht de gemeente om haar ruimtelijk beleid vast te leggen in een of meerdere structuurvisies. Wanneer de Omgevingswet in werking treedt, wordt de functie van de structuurvisie vervangen door de Omgevingsvisie. De gemeente is momenteel bezig met het opstellen van de Omgevingsvisie.

De wijze waarop de gemeente haar grondbeleid uitvoert staat beschreven in de nota grondbeleid. De gemeente Texel heeft in het verleden een actief grondbeleid gevoerd. Dit heeft tot een grondpositie geleid die voor de komende vijf jaar de realisatie van nieuwbouwprojecten heeft veiliggesteld (uitvoering Actieplan Wonen). Uitgaande van de gemeentelijke visie op wonen, retail en bedrijventerreinen is de grondpositie van de gemeente voldoende groot om gewenste ontwikkelingen via actief grondbeleid mogelijk te maken. De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt voldoende ruimte voor een sterke gemeentelijke regierol in de ruimtelijke ontwikkeling. Ook als de gemeente de bouwgrond niet (eerst) zelf in eigendom heeft (facilitair grondbeleid).

De gemeente is momenteel bezig met het actualiseren van de nota grondbeleid en is voornemens deze in 2022 ter vaststelling aan de raad aan te bieden.

Samenvatting te verwachten resultaat

De actualisatie van de grondexploitaties is samen te vatten in onderstaande tabel, welke in het onderstaande per onderdeel verder wordt toegelicht.

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting grondexploitaties Kostprijsberekening d.d. 31.12.2021 in vergelijking met berekening d.d. 31.12.2020. Bedragen x €1.000					
Grondexploitatie	**Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2021**	**Jaar realisatie**	**Verwachte eindwaarde 31.12.2021**	**Verwachte eindwaarde 31.12.2020**	**Actuele Boekwaarde 31.12.2020**
Oosterend	24 N	31-12-2024	657 N	-	N
Oudeschild	26 N	31-12-2024	-17 V	-	V
De Cocksdorp	25 N	31-12-2024	-59 V	-	V
Jan Drijverschool	48 N	31-12-2024	813 N	-	N
Den Burg West	-132 V	31-12-2021	-132 V	-199 V	-40 V
Den Burg Oost	1.401 N	31-12-2023	996 N	890 N	2.483 N
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	59 N	31-12-2024	-39 V	-44 V	35 N
De Kompas	477 N	31-12-2023	-27 V	-46 V	453 N
Totalen	**1.928 N**		**2.192 N**	**600 N**	**2.932 N**

Te verwachten resultaat

De gemeente Texel had per 31 december 2021 nog acht lopende grondexploitaties. Het gaat hier om projecten waarvoor de financiële kaders door de raad zijn vastgesteld (middels het vaststellen van de grondexploitatiebegroting). Hierbij is sprake van actief grondbeleid en dat betekent dat de gemeente risicodragend optreedt. Daarbij moeten we denken aan het zelf aankopen van gronden, het bouw - en woonrijp maken en vervolgens uitgifte van bouwrijpe gronden. De gemeentelijke kosten dekken we door het uitgeven van bouwrijpe gronden.

In het volgende overzicht staan de acht lopende grondexploitaties inclusief aanvankelijk beoogde einddatum en bijgestelde einddatum (zoals verwerkt in de geactualiseerde grondexploitatie op 1 januari 2022):

Bouwgrond in Exploitatie	Peildatum 01.01.2021	Peildatum 01.01.2022
	prognose einddatum	prognose einddatum
Oosterend	31-12-2023	Verschoven naar 31-12-2024
Oudeschild	31-12-2023	Verschoven naar 31-12-2024
De Cocksdorp	31-12-2023	Verschoven naar 31-12-2024
Jan Drijverschool	31-12-2023	Verschoven naar 31-12-2024
Den Burg West	31-12-2021	Wordt afgesloten 31-12-2021
Den Burg Oost	31-12-2022	Verschoven naar 31-12-2023
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	31-12-2022	Verschoven naar 31-12-2024
De Kompas	31-12-2022	Verschoven naar 31-12-2023

Grondexploitaties rekenen in volledige jaren, het project wordt afgesloten als het project volledig gereed is. Uit het overzicht blijkt dat eind 2024 naar verwachting alle lopende grondexploitaties zijn afgesloten. De grondexploitatie voor Den Burg West wordt afgesloten per 31 december 2021.

In het onderstaande overzicht wordt het boekwaardeverloop in 2021 weergegeven:

Project	Boekwaarde Per 31-12-2020	Mutatie 2021 Regulier	Boekwaarde per 31-12-2021
Oosterend	€ -	€ 24	€ 24
Oudeschild	€ -	€ 26	€ 26
De Cocksdorp	€ -	€ 25	€ 25
Jan Drijverschool	€ -	€ 48	€ 48
Den Burg West	€ -40	€ -92	€ -132
Den Burg Oost	€ 2.483	€ -1.082	€ 1.401
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ 35	€ 24	€ 59
De Kompas	€ 453	€ 24	€ 477
Totaal	**€ 2.932**	**€ -1.004**	**€ 1.928**
			Bedragen x € 1.000

- Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 31 december van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen.

De grondexploitaties voor Oosterend, Oudeschild, De Cocksdorp en Jan Drijverschool zijn in 2021 vastgesteld en hadden nog geen boekwaarde per 31 december 2020. Uit het overzicht volgt dat voor de grondexploitaties de boekwaarde per saldo uitkomt op € 1.927.571 per 31 december 2021.

De grondexploitaties zijn allemaal geactualiseerd naar prijspeil 1 januari 2022 op basis van de meest recente inzichten. Een samenvatting van de resultaten is hieronder opgenomen:

Project	Boekwaarde	Nog te realiseren Kosten	Nog te realiseren Opbrengsten	Eindwaarde	
Oosterend	€ 24	€ 1.544	€ -911	€ 657	31-12-2024
Oudeschild	€ 26	€ 1.490	€ -1.533	€ -17	31-12-2024
De Cocksdorp	€ 25	€ 1.287	€ -1.371	€ -59	31-12-2024
Jan Drijverschool	€ 48	€ 1.314	€ -549	€ 813	31-12-2024
Den Burg West	€ -132	€ -	€ -	€ -132	31-12-2021
Den Burg Oost	€ 1.401	€ 429	€ -833	€ 996	31-12-2023
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ 59	€ 513	€ -611	€ -39	31-12-2024
De Kompas	€ 477	€ 130	€ -634	€ -27	31-12-2023
Totaal	**€ 1.928**	**€ 6.707**	**€ -6.442**		
					Bedragen x € 1.000

Uit het overzicht volgt dat drie grondexploitaties een negatieve eindwaarde hebben. Het gaat om Oosterend (€ 657.431), Jan Drijverschool (€ 812.622) en Den Burg Oost (€ 996.262). Volgens het BBV moet bij een verwacht verlies op eindwaarde een voorziening worden getroffen ter hoogte van het betreffende tekort. Voor de drie genoemde grondexploitaties is reeds een voorziening getroffen, welke ten gevolge van de actualisatie wordt opgehoogd. Het overzicht hieronder geeft het saldo voorraad gronden per 31 december 2021 weer:

Project	Boekwaarde	Voorziening	Saldo voorraad gronden
Oosterend	€ 24	€ 657	€ 681
Oudeschild	€ 26	€ -	€ 26
De Cocksdorp	€ 25	€ -	€ 25
Jan Drijverschool	€ 48	€ 813	€ 861
Den Burg West	€ -132	€ -	€ -132
Den Burg Oost	€ 1.401	€ 996	€ 2.397
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ 59	€ -	€ 59
De Kompas	€ 477	€ -	€ 477
Totaal	**€ 1.928**	**€ 2.466**	**€ 4.394**
			Bedragen x € 1.000

Uit het overzicht volgt dat er voorzieningen zijn getroffen voor de ontwikkelingen Oosterend, Jan Drijverschool en Den Burg Oost voor een totaal van € 2.466.316.

Algemene toelichting lopende grondexploitaties

Na actualisatie van de grondexploitaties zijn de huidige verwachte eindwaardes vergeleken met die van vorig jaar. Voor de vier nieuwe grondexploitaties voor de buitendorpen geldt dat de vergelijking is gemaakt met de later in 2021 vastgestelde grondexploitaties, voor de overige grondexploitaties is gekeken naar de grondexploitatie per 1 januari 2021. Dit is samengevat in onderstaande tabel:

Project	EW 2021	EW 2022	Verschil
Oosterend	€ 531	€ 657	€ 126
Oudeschild	€ -89	€ -17	€ 72
De Cocksdorp	€ -102	€ -59	€ 43
Jan Drijverschool	€ 701	€ 813	€ 111
Den Burg West	€ -199	€ -132	€ 67
Den Burg Oost	€ 886	€ 996	€ 110
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ -44	€ -39	€ 5
De Kompas	€ -46	€ -27	€ 19
Totaal	**€ 1.639**	**€ 2.192**	**€ 553**
			Bedragen x € 1.000

Bij deze vergelijking moet worden opgemerkt dat de kosten in de grondexploitaties hard gestegen zijn. Zo was de kostenstijging voor grond- weg- en waterbouw van 1 januari 2020 tot 1 januari 2021 circa 7%. Dit komt met name door de schaarste naar materiaal het afgelopen jaar. De stijging van de consumenten prijsindex (CPI) is met circa 5,7%. Gezien de kosten normaliter slechts met gemiddeld 2% per jaar stijgen, zijn de kosten in de grondexploitaties veel sterker toegenomen dan vorig jaar verwacht werd.

Daarentegen zijn de opbrengsten in de grondexploitaties minder gestegen, zeker voor de vier buitendorpen. De sociale grondprijs is immers € 100,- per vierkante meter kaveloppervlak gebleven en blijft daarmee achter bij de inflatie (de grond wordt per saldo goedkoper). Voor de gronden voor woningen in de vrije sector is de grondprijs geïndexeerd met het CPI (mei – januari). Wanneer de kosten in de grondexploitaties sterk stijgen terwijl de grondopbrengsten grotendeels gelijk blijven, heeft dit een negatief effect op de eindwaardes. In het onderstaande wordt elke grondexploitatie nader toegelicht.

Vier nieuwe grondexploitaties – Buitendorpen
De gemeenteraad heeft in 2021 vier nieuwe grondexploitaties vastgesteld, namelijk voor de ontwikkelingen in Oosterend, Oudeschild, De Cocksdorp en voor de Jan Drijver schoollocatie. De grondexploitaties zijn vastgesteld om op korte termijn het aanbod in de betaalbare sector op Texel te vergroten. Er is op deze locaties dus veel aandacht voor sociale huur en betaalbare koopwoningen en slechts beperkt voor woningen in het duurdere segment. De vier grondexploitaties zijn op dezelfde manier en op hetzelfde moment opgesteld.

- Achter Bijenkorfweg te Oosterend
  De verwachte eindwaarde is ca.€ 126.000 gedaald ten opzichte van de verwachte eindwaarde vorig jaar.
- Voormalig voetbalveld te Oudeschild
  De verwachte eindwaarde is ca.€ 72.000 gedaald ten opzichte van de verwachte eindwaarde vorig jaar.
- Verlengde Schipper Boonstraat in De Cocksdorp.
  De verwachte eindwaarde is ca.€ 43.000 gedaald ten opzichte van de verwachte eindwaarde vorig jaar.
- Voormalige Jan Drijverschool te Den Hoorn.
  De verwachte eindwaarde is ca.€ 111.000 gedaald ten opzichte van de verwachte eindwaarde vorig jaar.

De verklaring voor de lagere eindwaardes sluit aan bij de reeds gegeven algemene toelichting: de kosten voor het bouw- en woonrijpmaken zijn door stijgende materiaalprijzen aanzienlijk toegenomen terwijl de grondopbrengsten voor de sociale woningen gelijk zijn gebleven. De overige grondprijzen zijn meegestegen met de CPI. Verder zijn er slechts kleine verschillen zichtbaar ten opzichte van de grondexploitaties van vorig jaar. De belangrijkste zijn als volgt. Bij Oosterend moet waarschijnlijk een duiker vergroot worden, maar er wordt ook iets meer grond uitgegeven. Bij Oudeschild worden de onderzoekskosten iets hoger door een aanvullend flora- en faunaonderzoek en moet ook een duiker vergroot worden. Bij de Cocksdorp zijn de plankosten wat hoger dan verwacht. Bij de Jan Drijverschool vallen de sloopkosten tegen en zijn de plankosten ook hoger dan verwacht.

Den Burg West
De eindwaarde is € 131.968 positief. Dit is een daling van circa € 67.000 ten opzichte van vorig jaar. Er waren meer werkzaamheden nodig aan de bestaande wegen en de openbare verlichting dan verwacht. De grondexploitatie wordt per 31 december 2021 afgesloten.

Den Burg Oost
De eindwaarde van deze grondexploitatie is met circa € 107.000 negatiever geworden. Dit komt voornamelijk doordat het bouw- en woonrijpmaken duurder is geworden dan verwacht (prijsstijgingen). Er is een budget gereserveerd voor afrondende werkzaamheden aan de waterhuishouding en de paden. Ook de plankosten zijn iets gestegen.

Gezondheidsplein
De verwachte eindwaarde van het gezondheidsplein is iets gedaald, namelijk met circa € 5.000. De grootste veranderingen komen door indexatie aan zowel de kosten als opbrengstenkant. Daarnaast moet er nog een onderzoek naar niet gesprongen explosieven worden gedaan.

Locatie voormalige Kompasschool
De eindwaarde van de grondexploitatie bij de locatie voormalige Kompasschool komt circa € 18.000 negatiever uit dan vorig jaar werd verwacht. Dit komt, naast de genoemde prijsstijgingen, voornamelijk door extra onderzoeks- en plankosten.

Risico's lopende grondexploitaties

In grondexploitaties kunnen diverse risico's optreden. Voorbeelden zijn vertraging van uitgifte, hoger uitvallende kosten of juist kansen zoals hogere opbrengsten. Om meer inzicht te geven in de mogelijke uitkomsten van de grondexploitaties, rekening houdend met verschillende risico's, is bij de actualisatie voor elke grondexploitatie een risicoanalyse gedaan op basis van de Monte Carlo systematiek. De Monte Carlo analyse is een simulatietechniek waarbij een proces vele malen, in dit geval tienduizend keer, wordt gesimuleerd met telkens andere startcondities. Van tevoren worden de bandbreedtes voor deze startcondities bepaald. Bijvoorbeeld: de kostenstijging kan mee- of tegenvallen. Er wordt dan bijvoorbeeld gewerkt met een bandbreedte voor de kostenstijging van -2% tot en met +2%. Voor elk risico wordt deze bandbreedte bepaald. Onderstaand zijn de resultaten samengevat:

Project	Onderkant bandbreedte	Uitgangspunt	Bovenkant bandbreedte
Oosterend	€ 734	€ 657	€ 631
Oudeschild	€ 51	€ -17	€ -43
De Cocksdorp	€ 32	€ -59	€ -75
Jan Drijverschool	€ 885	€ 813	€ 800
Den Burg Oost	€ 1.015	€ 996	€ 988
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	€ 2	€ -39	€ -40
De Kompas	€ -14	€ -27	€ -29

Bedragen x € 1.000

In de grondexploitaties voor de vier buitendorpen is rekening gehouden met onvoorziene kosten, waardoor de risico's (grotendeels) gedekt zijn. Daarnaast kunnen altijd nog extra onverwachte risico's optreden. In het weerstandsvermogen is hiermee rekening gehouden, er is geen aparte reserve voor de grondexploitaties.

Fiscale aspecten

Vanaf 1 januari 2016 zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig (Vpb-plichtig) voor commerciële activiteiten, waaronder de grondexploitaties. In de paragraaf grondbeleid is vastgelegd dat de gemeente streeft naar een neutraal rendement op de grondexploitatie. De gemeente mengt zich op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik zo goed mogelijk te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik.
De aangiftes over 2016 en 2017 zijn definitief; die over 2018 en 2020 zijn in behandeling bij de belastingdienst.

Budget voorbereidingskosten grondexploitaties

Door de gemeenteraad is € 100.000 beschikbaar gesteld om, vooruitlopend op nieuwe grondexploitaties uitgaven te kunnen doen. De uitgaven die in 2020 zijn gedaan waren € 60.000 op 31 december 2020. In 2021 zijn de kosten, die toegerekend worden aan de nieuw geopende grondexploitaties, doorbelast. Op 31 december 2021 was de stand € 16.850.

PARAGRAAF F FINANCIERING

Waar gaat het over?

De treasuryfunctie omvat de activiteiten die voorzien in de vermogensbehoefte van de gemeente. De gemeente moet dagelijks over voldoende geld beschikken om aan de verplichtingen te kunnen voldoen: het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, facturen derden, salarissen enzovoort.

Het treasurybeheer is gericht op voldoende liquide middelen, minimalisering rentelasten en beheersing financieringsrisico's.

Verder wordt in deze paragraaf o.a. ingegaan op trends en ontwikkelingen, kasgeldlimiet, renterisiconorm en het verloop van de leningenportefeuille.

Bestaand beleid

- *Wettelijke grondslag*
  Wet financiering decentrale overheden (FIDO)
  Wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF)
  Wet Regeling Uitzettingen en Derivaten (RUDDO)

- *Interne regelgeving*
  Treasurystatuut 2015
  Financiële verordening Gemeente Texel 2017 Art. 212 Gemeentewet
  Controleverordening gemeente Texel 2017 Art. 213 Gemeentewet
  Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2017 Art. 213a Gemeentewet
  nota reserve en voorzieningen 2020
  *Noot: Het geactualiseerde treasurystatuut gaat pas in per februari 2022.

Terugkijkend naar trends en ontwikkelingen

1) De rente voor het aantrekken van langlopende leningen en kasgeld is historisch laag gebleven in 2021. Voor kasgeld gold voor het hele jaar een negatieve rente.
2) In 2021 zijn 16 startersleningen (€ 560.000), 36 leningen voor zonnepanelen (€ 168.000) en 1 lening duurzaam en langer in woning (€ 10.000) verstrekt.

Renterisico

Het renterisico is via de kasgeldlimiet en de renterisiconorm getoetst.

- Kasgeldlimiet (renterisico vlottende schuld)
  De maximale omvang waarvoor gemeenten kortlopende leningen (korter dan 1 jaar) mogen aangaan is 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Het begrotingstotaal 2021 is € 57,1 miljoen. De kasgeldlimiet komt daarmee op afgerond € 4,85 miljoen. Dit betekent dat de gemiddelde omvang van kortlopende leningen per kwartaal (peildatum eerste dag van iedere maand) niet meer dan twee kwartalen achter elkaar hoger mag zijn dan € 4,85 miljoen.

  De gemeente is binnen deze norm gebleven. Het volgende overzicht laat dit zien:

Gemiddelde schuld peildatum 1e vd mnd.	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
-/- = schuld + = overschot	-/- € 3,2 miljoen	-/- € 14,0 miljoen	-/- € 3,3 miljoen	+ € 2,6 miljoen

- Renterisico vaste schuld
  Om het renterisico voor gemeenten te beperken is er een norm. Deze norm heeft betrekking op leningen met een looptijd langer dan één jaar en houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar mag worden afgelost.
  Het doel van deze norm is om te voorkomen dat bij herfinanciering door aflossingen en renteherzieningen grote wisselingen optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen.
  In onderstaande tabel is de norm afgezet tegen de feitelijke situatie. De gemeente heeft in 2021 de renterisiconorm overschreden met 4% zijnde ruim € 2 miljoen. Oorzaak voor deze overschrijding is de aflossing van een lening met een looptijd van een jaar plus één dag. Er is gekozen voor deze constructie in afwachting van de afkoopsom haven (december 2021 ontvangen). De Provincie is hiervan op de hoogte. In 2022 en volgende jaren wordt deze norm niet meer overschreden.

bedragen x € 1.000)

	2021	Percentage
Begrotingstotaal incl. De Bolder	57.095	100%
Rente risiconorm (20% van € 57,095 miljoen)	11.419	20%
Aflossing lening looptijd 1 jaar	-/-12.000	21%
Reguliere aflossingen	**-/- 1.762**	**3%**
Ruimte (rente risiconorm - renterisico)	**-/- 2.343**	**4%**

Betalingsverkeer

Het betalingsverkeer is nagenoeg alleen via BNG Bank uitgevoerd. De BNG Bank voert ook de dagelijkse regulering van het banksaldo uit, namelijk het meerdere boven het wettelijk toegestane werkkapitaal gaat automatisch naar de schatkist van het Ministerie en weer terug als dat nodig is.

Volgens artikel 52c van de BBV en artikel 2 lid 4 van de Wet FIDO toont de gemeente in de jaarrekening aan dat niet meer dan het wettelijk toegestane drempelbedrag aan liquiditeiten buiten de schatkist aangehouden is. De gemeente voldoet hieraan over het gehele jaar.

bedragen x € 1.000)

Omschrijving	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag (0,75% van begrotingstotaal primair)	428	428	428	428
Som totaal van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil) maximaal	34.650	35.035	35.420	35.420
Dagen per kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dag basis gemiddeld buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (maximaal)	385	385	385	385
Ruimte onder het drempelbedrag minimaal	**43**	**43**	**43**	**43**
Overschrijding van het drempelbedrag	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**

De ingevulde bedragen zijn gebaseerd op maximale bedragen die buiten de schatkist aangehouden kunnen zijn. Met de BNG Bank is namelijk afgesproken dat dagelijks het meerdere boven € 375.000 automatisch overgeheveld wordt naar de schatkist van het Ministerie. De gemeente houdt naast diverse rekeningen bij de BNG Bank nog één andere rekening aan. Bij deze rekening is, zodra meer dan € € 10.000 erop stond, het saldo overgeboekt naar BNG Bank. Vandaar dat de nu geschetste ruimte onder het toegestane drempelbedrag minimaal is en in de praktijk hoger.

Leningenportefeuille

Stand leningen per 01-01-2021		**45.348.150**
01/07/2021 Lening lineaire aflossing, looptijd 20 jaar (0,25%%)		12.000.000
01/09/2021 Lening looptijd een jaar + een dag (-0,49%)		8.000.000
15/09/2021 Lening lineaire aflossing, looptijd 20 jaar (0,28%)		8.000.000
Aflossingen 2021		-/-13.762.452
Rente 2021 langlopende leningen (langer dan 1 jaar)	934.931	
Rente 2021 kortlopende leningen (korter dan 1 jaar)	-/- 17.000	
Stand leningen per 31-12-2021		**59.585.698**

Het verloop van de leningenportefeuille ziet over de afgelopen 10 jaar als volgt uit.

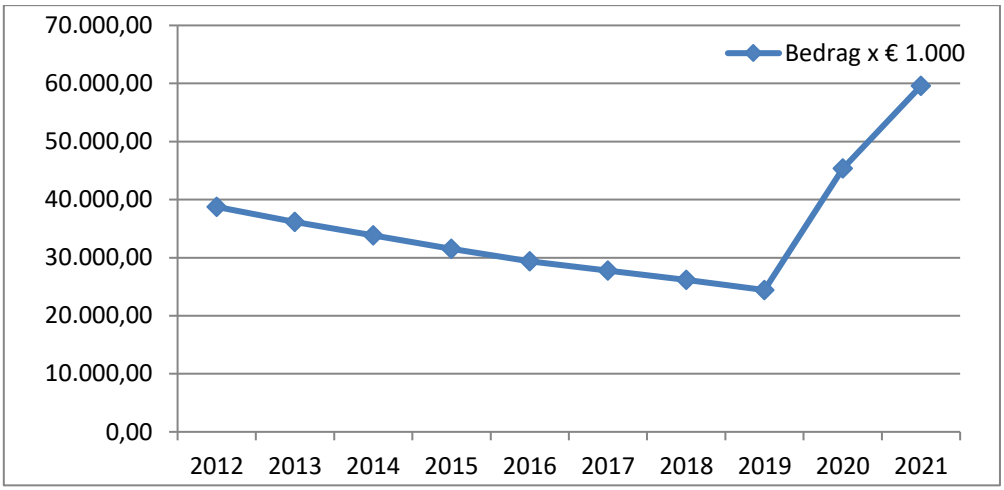

Vanaf 2019 is meer geleend dan afgelost in verband met investeringen in onder andere een nieuwe sporthal.

Financieringsbehoefte

Ook in 2021 is flink geïnvesteerd in onder meer wegen, onderwijscentrum voor basisscholen Den Burg, walstroomvoorzieningen haven en de atletiekbaan. Per saldo heeft de gemeente daarvoor ruim € 14 miljoen moeten lenen.

Daarnaast heeft de gemeente een tijdelijk liquiditeitstekort opgevangen door kasgeldleningen. Daarvoor is in 2021 ca. € 17.000 aan rente ontvangen.

Netto-schuld

(bedragen x € 1.000)

	2020	2021
Langlopende schulden	45.349	59.586
Kortlopende schulden	4.901	9.612
Overlopende passiva	8.736	5.368
Bijdrage in activa van derden	-862	-833
Liquide Middelen	-913	-14.841
Overlopende activa	-11.749	-9.010
Kortlopende vorderingen	-9.138	-11.231
Netto schuld 2020/2021	**36.324**	**38.651**
Totaal baten 2020/2021 exclusief inzet reserves	**62.374**	**77.677**
Aandeel % netto schuld / omvang baten	**58%**	**50%**

De vuistregel voor decentrale overheden is dat de netto schuld niet hoger moet zijn dan de jaarlijkse exploitatie (omvang baten exclusief inzet reserves). Per 31 december 2021 is de netto schuld van de gemeente Texel uitgedrukt in een percentage 50% en voldoet ruim aan deze vuistregel. Het is zelfs 8% lager dan vorig jaar en tegen de verwachting in met eerdere communicatie hierover met de raad.
De belangrijkste oorzaken van deze daling ten opzichte van vorig jaar is een toename langlopende leningen van per saldo ruim € 14 miljoen. Daarnaast had de gemeente per 31/12/2021 € 5 miljoen aan kasgeld (andere kortlopende schuld betreft o.a. crediteuren). De toename aan liquide middelen komt door de afkoopsom voor de haven/wegen die in december 2021 is ontvangen. In het verlengde hiervan is de omvang van de baten in 2021 ook hoger waardoor het percentage dit jaar lager uitvalt. De verwachting is dat de quote in 2022 richting de 100% gaat als gevolg van verdere uitvoering grote projecten waarvoor extra geld geleend moet worden en daling omvang “piek omzet’ in verband met de afkoop waarmee de netto-schuld gewogen wordt.

EMU saldo

Uit het EMU-saldo valt te lezen of er een financieringstekort is. Texel heeft in 2021 een financieringstekort van bijna € 2 miljoen (zie voor berekening hieronder). Macro wordt gekeken of alle decentrale overheden tezamen het collectieve aandeel in het EMU-tekort zoals bedoeld in artikel 3, lid 6 van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) niet overschreden hebben. Het tekort is beperkt door het ontvangen van afkoopsommen haven/wegen.

Omschrijving	2020	2021
1) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	3.863	14.473
2) Afschrijvingen	2.693	2.483*
3) Saldo dotaties/vrijval voorzieningen t.l.v. exploitatie	186	989
4) Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-11.135	-20.874
5) Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	**0**	0
6) Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	**0**	0
7) Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	-993	-176
8) Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet op exploitatie verantwoord	358	1.219
9) Lasten balanspost voorzieningen voor zover transacties derden	0	0
10) Lasten transacties derden	0	0
11) Verkoop effecten	0	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	**-5.028**	**-1.886**

*de afschrijvingslasten 2021 zijn lager t.o.v. het vorige jaar door de inhaalafschrijving inventaris gemeentehuis in 2020.

Renteschema

Hieronder wordt inzicht gegeven in de rentelasten van externe financiering, het voor gecalculeerde renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteresultaat taakveld treasury

	Begroot		Rekening		Resultaat
Externe rentelasten financiering		1.158.509		934.781	223.728
Externe rentebaten		- 49.408		- 35.755	-13.653
Saldo rentelasten en rentebaten		1.109.101		899.026	210.075
Rente grondexploitatie	- 30.000		- 52.639		
Rente projectfinanciering	- 830.758		- 830.758		
		-860.758		-883.397	22.639
Rente over eigen vermogen		0		0	0
Rente over voorzieningen		0		0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		248.343		15.629	232.714
De aan taakvelden toe gerekende rente annuiteiten		358.516		190.524	-167.992
De aan taakvelden toe gerekende rente via omslag		0		0	0
Renteresultaat op taakveld treasury		**110.173**		**174.897**	**-64.724**

Het renteresultaat op het taakveld treasury is ruim € 64.000 negatief. Dit komt enerzijds door minder toerekening rekenrente dan begroot. Rente wordt pas toegerekend als investeringen uitgevoerd zijn. De begroting is gebaseerd op de kredietomvang. Daarnaast is er een positief resultaat behaald op externe rentelasten financieringen.

De omslagrente wordt berekend door de verhouding tussen betaalde rente en activavolume, met uitzondering van projectfinancieringen, annuïteiten en verstrekte maatschappelijke leningen die tegen elkaar afgewogen worden. De omslagrente is op basis daarvan in 2021 0%.

PARAGRAAF G LOKALE LASTEN

Waar gaat het over?

In de paragraaf lokale lasten staat welke belastingen en leges de gemeente van de burger vraagt en wat de jaarlijkse opbrengsten zijn.
Elke gemeente kan zelfstandig belastingen en heffingen op leggen. Dat kan zijn voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in de belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, des te meer middelen beschikbaar moeten zijn voor realisatie.

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

Beleidsuitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd.

Kwijtscheldingen

Mensen met de laagste inkomens kunnen kwijtschelding van gemeentelijke belastingen vragen.
In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. De gemeente kan echter in uitzonderlijke gevallen overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet staan.
De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.
Het waterschap toetst alle verzoeken en verstrekt de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking voor de belastingbetaler is dat maar één keer een verzoek hoeft te worden ingediend.

Berekening kostendekkendheid leges

Titel 1 Algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 17.734	€ 20.079	€ 37.813	€ 41.280	109,17%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 36.180	€ 14.243	€ 50.423	€ 36.639	72,66%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 44.639	€ 29.396	€ 74.035	€ 64.289	86,84%
hoofdstuk	4	Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	€ 2.605	€ 2.951	€ 5.556	€ 2.147	38,64%
hoofdstuk	5	Diversen burgerlijke stand	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Verstrekkingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 2.844	€ 880	€ 3.724	€ 2.864	76,91%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Huisvestingsvergunning	€ 16.521	€ 18.709	€ 35.230	€ 23.697	67,26%
hoofdstuk	12	Leegstandswet	€ 340	€ 386	€ 726	€ 645	88,84%
hoofdstuk	13	Marktstandplaatsen	€ 298	€ 338	€ 636	€ 614	96,54%
hoofdstuk	14	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	15	Kansspelen	€ 262	€ 193	€ 455	€ 136	29,89%
hoofdstuk	16	Kabels en leidingen	€ 7.472	€ 8.464	€ 15.936	€ 19.259	120,85%
hoofdstuk	17	Verkeer en vervoer	€ 10.972	€ 10.584	€ 21.556	€ 21.873	101,47%
hoofdstuk	18	Diversen	€ 927	€ 740	€ 1.667	€ 1.142	68,51%
Kostendekking Titel 1			**€ 140.794**	**€ 106.963**	**€ 247.757**	**€ 214.585**	**86,61%**

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen, zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende de vergunning.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten voor Bijzonder ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes;
4. Afdrachten aan het rijk;
5. Kosten van druk- en bindwerk;
6. Aankoopkosten van gehandicapten parkeerkaarten en medische indicatie.

Toelichting: Titel 1:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 86,51% geprognotiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 86,61%.

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg (principeverzoek / welstand / conceptaanvraag)	€ 5.178	€ 4.726	€ 9.904	€ 8.063	81,41%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 800.480	€ 718.125	€ 1.518.605	€ 1.457.947	96,01%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	N.v.t	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 11.342	€ 9.452	€ 20.794	€ 17.520	84,26%
hoofdstuk	9	Sloopmelding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Reprokosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			**€ 817.000**	**€ 732.303**	**€ 1.549.303**	**€ 1.483.530**	**95,75%**

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten commissie Ruimtelijke (kwaliteit);
3. Publicatie in de Staatscourant.

Toelichting: Titel 2:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 98,54% geprognotiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 95,75.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 7.285	€ 5.705	€ 12.990	€ 12.343	95,02%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen of markten	€ 41.448	€ 30.556	€ 72.004	€ 6.128	8,51%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3			**€ 48.733**	**€ 36.261**	**€ 84.994**	**€ 18.471**	**21,73%**

Lasten

De lasten zoals in de jaarrekening zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel (zie ook toelichting titel 3).

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)

Toelichting: Titel 3:

Op begrotingsbasis was een kostendekkendheidspercentage van 18,89% geprognotiseerd. Dit is werkelijk uitgekomen op 21,73%.

Samenvatting titel 1,2 en 3

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Titel 1	€ 140.794	€ 106.963	€ 247.757	€ 214.585	86,61%
Kostendekking Titel 2	€ 817.000	€ 732.303	€ 1.549.303	€ 1.483.530	95,75%
Kostendekking Titel 3	€ 48.733	€ 36.261	€ 84.994	€ 18.471	21,73%
Kostendekking totale tarieventabel	**€ 1.006.527**	**€ 875.527**	**€ 1.882.054**	**€ 1.716.586**	**91,21%**

Conclusie

Voor de gehele legesverordening is bij de begroting uitgegaan van een kostendekkendheidspercentage van 82,63%. Op jaarrekeningbasis is dit uitgekomen op 91,21%.
Deze procentuele stijging van de kostendekkendheid komt doordat de opbrengsten in verhouding tot de kosten werkelijk meer gestegen zijn dan primair begroot.
De hogere opbrengsten komen voornamelijk door meer gerealiseerde leges omgevingsvergunningen.

Welke belastingen, heffingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving		Werkelijke Opbrengst 2020 €	Geraamde opbrengst 2021(na wijziging) €	Werkelijke opbrengst 2021 €
a.	Afvalstoffenheffing	1.946.224	2.151.650	2.148.934
b.	Forensenbelasting	1.379.920	1.364.510	1.447.698
c.	Havengelden	127.523	154.081	133.286
d.	Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.476.150	1.295.469	1.735.434
e.	Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	77.735	64.399	59.229
f.	Marktgelden	12.217	18.189	12.509
g.	OZB woningen	1.078.743	1.583.106	1.102.349
h.	OZB niet-woningen	795.297	341.512	762.529
i.	Parkeerbelastingen	3.632.890	4.040.500	4.364.671
j.	Precariobelasting	108.120	142.892	111.169
k.	Reclamebelasting	95.673	100.000	97.969
l.	Reinigingsrechten voor bedrijven	54.944	64.180	53.221
m.	Rioolheffing	3.376.581	3.414.263	3.493.116
n.	Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	6.548.433	7.783.363	7.919.619

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst.

ad a+l In 2021 heeft er alleen inzameling bedrijfsafval plaatsgevonden voor de gemeentelijke onderdelen haven, strand en gemeentehuis. Per saldo zijn de opbrengsten voor afvalstoffenheffing, baten beerputten/vetvangers en opbrengst bedrijfsafval € 13.675 lager dan geraamd. De kostendekking (inclusief werkelijk gecompenseerde BTW en inclusief toegerekende overhead) is 100%.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht bedrijven	Directe kosten (incl.compensabele BTW)	Loonkosten	Overhead	Baten incl. beerp./vet-vangers	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	1.662.999	379.671	159.484	2.202.154	100%

ad b Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft, als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zich of voor hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. De heffing van de forensenbelasting is gebaseerd op de WOZ-waarde. Jaarlijks zijn er verhuurobjecten die vanuit deze heffing naar de Toeristenbelasting gaan en andersom. De opbrengsten fluctueren daardoor. In 2021 zijn er opbrengsten over 2020 geboekt, waardoor er een positief resultaat is ontstaan.

ad c Onder de naam "havengeld" wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruik maken van de gemeentelijke haven.

ad d Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo'n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De werkelijke opbrengsten zijn € 439.965 hoger dan begroot door meer gerealiseerde leges omgevingsvergunningen.

leges	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Kostendekkendheid totale tarieventabel	€ 1.006.527	€ 875.527	€ 1.882.054	€ 1.716.586	91,21%

ad e De gemeente kent een verordening lijkbezorgingsrechten. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen.

ad f De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats met marktwaren.

ad g/h Eigenaren betalen een OZB eigenarenbelasting. Gebruikers van niet woningen betalen ook gebruikersbelasting. Vanaf deze jaarrekening is de specificatie gewijzigd. Er wordt nu geen onderscheid meer gemaakt tussen eigenaren en gebruikers, maar tussen opbrengsten OZB woningen en niet woningen. Dit is conform de voorschriften BBV.

- De eigenaar: Iedereen die op 1 januari in een bepaald jaar eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt de aanslag OZB eigenarenbelasting. Indien men het eigendom in de loop van het belastingjaar verkoopt heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekent de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar.

- De gebruiker: Iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt.

- Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende Zaakbelastingen berekend. Deze WOZ waarde wordt ook gebruikt door de belastingdienst (eigen woning forfait) en het waterschap (grondslag heffing).

- De totale opbrengst OZB (woningen/niet woningen) is € 16.000 lager dan geraamd. Voornaamste oorzaak:
  - Over voorgaande jaren zijn bezwaarschriften ingediend en deels toegekend, wat geleid heeft tot (structurele) lagere opbrengsten;
  - Ook in het jaar 2021 zijn een aantal bezwaarschriften gehonoreerd, met lagere opbrengsten tot gevolg.

ad i De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening.
De parkeeropbrengsten zijn per saldo € 324.171 hoger dan de (bijgestelde) begroting.

ad j De gemeente heft precariobelasting indien derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden.

ad k Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt – na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten ten behoeve van de inning – doorbetaald aan een vereniging van ondernemers in Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd ten behoeve van Texelse bedrijven.

ad m Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. Het tarief is een vast bedrag per aansluiting.

Rioolheffing	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	2.847.172	399.449	246.495	3.493.116	100%

ad n De gemeente heft toeristenbelasting. De raad heeft besloten de toeristenbelasting voor 2021 per overnachting vast te stellen op € 2,25 (was € 1,85).

Atlas van de lokale lasten (COELO 2021)

De Atlas van de lokale lasten is een jaarlijks overzicht van de heffingen van gemeenten, provincies en waterschappen. Deze Atlas wordt gemaakt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) Faculteit Economie en Bedrijfskunde van de Rijksuniversiteit Groningen.

De Atlas geeft een landelijk overzicht van de hoogte en de ontwikkeling van de lokale lasten. Het behandelt onder andere de tarieven van afzonderlijke decentrale heffingen, de woonlasten voor huishoudens.

De lasten op het niveau van afzonderlijke gemeenten worden ook in beeld gebracht. Hierbij ligt de nadruk op de lasten voor huishoudens. Voor alle gemeenten worden ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing uitgebreid in beeld gebracht: heffingssystematiek, tarieven en kwijtschelding.

Ook is onderzocht welke gemeenten de hoogste en laagste woonlasten hebben. Hiernaast bevat de Atlas onder meer kaarten over de toeristenbelasting, de hondenbelasting, de parkeerbelasting, de kosten van paspoorten, rijbewijzen en uittreksels uit de BRP en die van omgevingsvergunningen. In de benchmark van de gemeentelijke woonlasten worden gemeenten per provincie vergeleken.

Onderstaand een samenvatting van enkele relevante heffingen.

Soort	Texel	Ranglijst NL 2021	Laagste tarief	Gemiddeld tarief	Hoogste tarief	Opmerking
Riool gezin	€ 287,13	-	€ 95	€ 201	€ 500	Meer Persoons
Afval gezin	€ 332,45	-	€ 38	€ 305	€ 468	Meer Persoons
Toeristenbelasting	€ 2,25	-	€ 0,65	€ 2,80	€ 10,89	Per nacht
Woonlasten Eigenaar-Bewoner (gezin)	€ 742	61	€ 598	€ 811	€ 1.517	Ozb, riool en afvalstoffen, woning met gemiddelde waarde
Woonlasten Huurder, gezin	€ 332	109	€ 38	€ 411	€ 666	idem
OZB Woning tarief	0,0369	1	0,0369	0,1043	0,2506	Voor Amsterdam
OZB Niet-Woning tarief	0,1207	1	0,0665	0,2974	0,9431	Voor Ooststellingswerf

Jaarrekening 2021

Balans per 31 december 2021 (geconsolideerd)

Activa

Vaste activa

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
Materiële vaste activa		**84.810**		**66.419**
Investeringen met een economisch nut	61.350		53.528	
Investeringen in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	23.460		12.891	
Financiële vaste activa		**3.616**		**3.375**
Kapitaalverstrekkingen:				
- Deelnemingen gemeenschappelijke regelingen	285		285	
- Overige kapitaalverstrekkingen	387		427	
Leningen:				
- Overige verbonden partijen	1.896		1.467	
- Overige langlopende leningen u/g	215		334	
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	833		862	
Totaal vaste activa		**88.426**		**69.794**

Vlottende activa

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
Voorraden		**2.150**		**3.130**
Grond- en hulpstoffen:				
- Niet in exploitatie genomen bouwgronden			0	
- Overige grond- en hulpstoffen	217		193	
- Onderhanden werk, gronden in exploitatie	1.927		2.932	
Gereed product en handelsgoederen	6		5	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		**11.347**		**9.138**
Vorderingen op openbare lichamen	7.489		5.687	
Deposito	506		626	
Overige vorderingen	3.352		2.825	
Liquide middelen		**14.841**		**913**
Kassaldi	2		6	
Bank- en girosaldi	14.839		907	
Overlopende activa		**9.011**		**11.749**
Totaal vlottende activa		**37.349**		**24.930**

	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
Totaal-generaal		**125.775**		**94.724**

Passiva

Vaste passiva

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
Eigen vermogen		**39.126**		**24.760**
Algemene reserve	11.450		8.360	
Overige bestemmingsreserves	22.719		12.518	
Nog te bestemmen resultaat	4.957		3.882	
Voorzieningen		**11.967**		**10.978**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.902		7.289	
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	3.065		3.689	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		**59.586**		**45.349**
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	59.586		45.349	
Totaal vaste passiva		**110.679**		**81.087**

Vlottende passiva

(bedragen x € 1.000)

	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar		**9.723**		**4.901**
Overlopende passiva		**5.373**		**8.736**
Vooruit ontvangen bedragen	175		152	
Vooruit ontvangen subsidies	2.411		4.271	
Nog te betalen	2.787		4.313	
Totaal vlottende passiva		**15.096**		**13.637**

	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
Totaal-generaal		**125.775**		**94.724**

	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
Gewaarborgde geldleningen		**53.919**		**54.324**
Garantstellingen		**0**		**20**

(Bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Prog. 1 Voor en door bewoners	4.824	39.370	34.546	4.206	40.917	36.711	4.459	41.269	36.810
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	18.920	3.962	-14.958	20.012	3.667	-16.345	21.250	4.974	-16.276
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	4.133	210	-3.923	4.603	150	-4.453	4.531	250	-4.281
Prog. 4 Texel werkt!	1.116	939	-177	1.732	931	-802	1.392	12.847	11.455
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	1.829	32	-1.797	1.677	32	-1.645	1.952	234	-1.718
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	3.859	544	-3.315	4.068	528	-3.539	3.891	719	-3.172
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	6.048	5.911	-137	6.149	5.918	-231	6.069	6.106	37
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	6.309	5.576	-733	10.490	6.687	-3.803	11.308	10.972	-336
Prog. 99 Overhead	8.434	101	-8.333	8.392	269	-8.123	8.358	307	-8.051
Resultaat voor bestemming	**55.472**	**56.645**	**1.173**	**61.329**	**59.099**	**-2.230**	**63.210**	**77.678**	**14.468**

Toevoeging/onttrekking aan reserves

	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Prog. 1 Voor en door bewoners	485	299	-186	3.630	6.720	3.091	3.708	6.799	3.091
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	0	82	82	0	145	145	0	138	138
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prog. 4 Texel werkt!	1.124	60	-1.065	1.125	90	-1.035	13.453	331	-13.122
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	0	0	0	0	0	0	0	294	294
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	0	0	0	0	0	0	36	14	-22
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	35	0	-35	35	35	0	0	0	0
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	0	30	30	0	30	30	0	110	110
Prog. 99 Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	**1.644**	**471**	**-1.173**	**4.790**	**7.020**	**2.230**	**17.197**	**7.686**	**-9.511**
Resultaat na bestemming	**57.116**	**57.116**	**0**	**66.119**	**66.119**	**0**	**80.407**	**85.364**	**4.957**

Resultaten per bedrijfsonderdeel

(bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gemeente Texel	52.831	52.831	0	61.686	61.686	0	75.916	80.925	5.009
DSW De Bolder (prog. 2)	4.285	4.285	0	4.433	4.433	0	4.490	4.438	-52
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**57.116**	**57.116**	**0**	**66.119**	**66.119**	**0**	**80.406**	**85.363**	**4.957**

Begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid programmarekening 2021

(Bedragen x € 1.000)

	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Rechtmatige afwijking		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Prog. 1 Voor en door bewoners	4.206	40.917	36.711	4.459	41.269	36.810	**-253**	352	99
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	20.012	3.667	-16.345	21.250	4.974	-16.276	**-1.238**	1.307	69
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	4.603	150	-4.453	4.531	250	-4.281	72	100	172
Prog. 4 Texel werkt!	1.732	931	-802	1.392	12.847	11.455	340	11.916	12.256
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	1.677	32	-1.645	1.952	234	-1.718	**-275**	202	**-73**
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	4.068	528	-3.539	3.891	719	-3.172	177	191	368
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	6.149	5.918	-231	6.069	6.106	37	80	188	268
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	10.490	6.687	-3.803	11.308	10.972	-336	**-818**	4.285	3.467
Prog. 99 Overhead	8.392	269	-8.123	8.358	307	-8.051	34	38	72
Resultaat voor bestemming	61.329	59.099	-2.230	63.210	77.678	14.468	**-1.881**	**18.579**	**16.698**

Toevoeging/onttrekking aan reserves

	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Rechtmatige afwijking		
Omschrijving programma	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Prog. 1 Voor en door bewoners	3.630	6.720	3.091	3.708	6.799	3.091	-78	79	1
Prog. 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	0	145	145	0	138	138	0	-7	-7
Prog. 3 Mooi en gastvrij Texel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prog. 4 Texel werkt!	1.125	90	-1.035	13.453	331	-13.122	-12.328	241	-12.087
Prog. 5 Toekomst voor de jeugd	0	0	0	0	294	294	0	294	294
Prog. 6 Samen beleven en bewegen	0	0	0	36	14	-22	-36	14	-22
Prog. 7 Duurzaam, schoon en innovatief	35	35	0	0	0	0	35	-35	0
Prog. 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	0	30	30	0	110	110	0	80	80
Prog. 99 Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	4.790	7.020	2.230	17.197	7.686	-9.511	**-12.407**	**666**	**-11.741**
Resultaat na bestemming	66.119	66.119	0	80.407	85.364	4.957	**-14.288**	**19.245**	**4.957**

De toelichting op de programmarekening is opgenomen in de programmaverantwoording per programma op detailniveau en voorts hierna op hoofdlijnen.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Toch is het toetsen van begrotingsrechtmatigheid ingewikkelder dan het wellicht op het eerste gezicht lijkt. Er kunnen 7 verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar de mening van de kadernota rechtmatigheid de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) kunnen bij de toetsing van begrotingsafwijkingen tenminste de volgende soorten begrotingsafwijkingen worden onderkend:

	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
A) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
B) Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
C) Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
D) Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
E) Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
F) Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. • Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar • Geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
G) Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. • Jaar van investeren • Afschrijving- en financieringslasten in latere jaren	X	X

Mutaties reserves

Onder eventuele afwijkingen in mutaties reserves ligt er altijd een raadsbesluit. Dit zijn derhalve rechtmatige afwijkingen (zie hiervoor ook toelichting op de passiva).

Exploitatie

Ten opzichte van de begroting 2021 zijn de volgende programma's op lasten overschreden **(excl.mutatie reserves).** De overschrijdingen groter dan € 50.000 worden onderaan toegelicht. Voor een nadere toelichting wordt u verwezen naar de financiële analyses per programma.

Bedragen x € 1.000

Programma 1 Voor en door bewoners

Begroting lasten na wijziging	€ 4.206
Realisatie lasten	€ 4.459
Saldo lasten	€ 253 -/-

Analyse overschrijding (D)
Er zijn meer uitgaven gedaan in verband met Corona dan door de raad beschikbaar is gesteld via tussentijdse rapportage (€ 156.000) De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Analyse overschrijding (C)
Een overschrijding in verband met een begrote stelpost (negatieve uitgaven) niet gerealiseerde afschrijvingen van € 250.000 omdat de uitvoering van kapitaalgoederen in de praktijk later uitgevoerd wordt dan gepland. Het feitelijke voordeel op afschrijvingen wordt echter niet op deze post verantwoord maar loopt door de hele exploitatie heen. Het voordeel op afschrijvingen is dit jaar € 501.000 minus deze stelpost blijft een voordeel van € 251.000 over.
Er is derhalve geen sprake van een feitelijke overschrijding.

Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde

Begroting lasten na wijziging	€ 20.012
Realisatie lasten	€ 21.249
Saldo lasten	€ 1.237-/-

Analyse overschrijding (D)
Als gevolg van corona zijn er meer bijstandsuitkeringen verstrekt (€ 200.000). Dit is inclusief de BBZ, welke sinds 2020 gelijk wordt gefinancierd als de overige bijstandsuitkeringen. Als gevolg van de financieringsmethodiek (T-2) hebben we minder van het Rijk ontvangen dan nodig was. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Analyse overschrijding (C)
In 2021 is er voor een bedrag van € 1.592.000 gebruik gemaakt van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo). Dit bedrag is volledig door het Rijk gecompenseerd.
Deze overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Analyse overschrijding (C)
Incidenteel is er € 75.000 aan de Bolder vergoed als tegemoetkoming in de extra kosten veroorzaakt door het lagere aantal afgenomen trajecten. Qua capaciteit is de Bolder ingericht op een hoger aantal reïntegratietrajecten dan er daadwerkelijk werden afgenomen. Als gevolg van corona was dit aantal (aanmerkelijk) lager dan begroot. Deze overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel, aangezien de raad hierover een separaat besluit neemt.

Analyse overschrijding (D)
Stijging in de vraag naar woonvoorzieningen, blijken lastig te voorspellen. Met de halfjaarrapportage is het budget al naar boven toe bijgesteld, aan het einde van het jaar is er desondanks een overschrijding van 62.000. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Analyse overschrijding (D)
Hogere kosten (€ 686.000) voor jeugdhulp en jeugdbescherming door meer vraag, dure specialistische jeugdhulptrajecten en extra en zwaardere hulpvragen. In de halfjaarsrapportage is al gerapporteerd over een mogelijk tekort maar is het budget vanwege de onzekerheid daarover niet bijgesteld. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Programma 5 Toekomst voor de jeugd

Begroting lasten na wijziging	€ 1.677
Realisatie lasten	€ 1.952
Saldo lasten	€ 275 -/-

Analyse overschrijding (C)
In 2021 is er een uitbetaling geweest van € 294.000 aan de O.S.G. de Hoge Berg over de Toekomstvisie. Daarvoor heeft de raad een reserve ingesteld. De uitgave is niet begroot. Jaarlijks wordt achteraf bekeken hoeveel dat overmaakt dient te worden aan de O.S.G. Deze overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid

Begroting lasten na wijziging	€ 10.490
Realisatie lasten	€ 11.308
Saldo lasten	€ 818 -/-

Analyse overschrijding (C)
Deze overschrijding valt weg tegen de baten van de grondexploitaties.

Kredieten

Onderstaand worden de overschrijdingen die groter zijn dan € 10.000 genoemd. Voor deze overschrijdingen wordt verwezen naar de toelichting op de balans, materiële vaste activa.

Bedragen x € 1.000

Krediet 720124 Terrein gemeentewerken (herinrichting)

Totaal beschikbaar	€ 601	
Realisatie t/m2021	€ 628	
Saldo	€ 27	-/-

Analyse overschrijding (A)

Er zijn meer kosten gemaakt dan krediet beschikbaar. De overschrijding is onrechtmatig en telt mee in het oordeel.

Krediet 753061 Renovatie atletiekbaan

Totaal beschikbaar	€ 372	
Realisatie t/m2021	€ 449	
Saldo	€ 77	-/-

Analyse overschrijding (F)

Er zijn meer kosten gemaakt dan krediet beschikbaar is. Via halfjaarrapportage 2022 wordt formeel een extra krediet van € 130.000 aan de raad gevraagd. Gedurende de wensen- en bedenkingenprocedure heeft de raad ingestemd met aanvullende middelen, die echter nog niet vastgelegd zijn een raadsbesluit. De overschrijding is onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Krediet 739600-739602 Walstroom

Totaal beschikbaar	€ 1.032	
Realisatie t/m2021	€ 1.121	
Saldo	€ 89	-/-

Analyse overschrijding (C)

Er wordt nog subsidie verwacht van de grootte van deze overschrijding. De overschrijding is rechtmatig en telt niet mee in het oordeel.

Krediet 731002 Planet De Koog

Totaal beschikbaar	€ 1.614	
Realisatie t/m2021	€ 1.626	
Saldo	€ 12	-/-

Analyse overschrijding (A)

Er zijn meer kosten gemaakt dan krediet beschikbaar is. De overschrijding is onrechtmatig en telt mee in het oordeel.

Rekeningsaldo op hoofdlijnen gemeente Texel

Onderaan worden alleen de afwijkingen groter dan € 50.000 meegenomen. Voor een nadere analyse wordt u verwezen naar de detailanalyses.

(bedragen x € 1.000)

Onder- en overschrijdingen	In euro's	I/S	Prog.
Bestuursorganen Vrijval voorziening pensioenen (oud)wethouders door stijging rekenrente reservevermogen pensioenen.	155 V	I	1
Corona Meerkosten door niet declarabele kosten in verband met vaccinatie, toiletunits, eerder reinigen kanalen O.S.G., BreakOut weken en Stichting meivakantie , extra communicatie, lunches GGD, tulpen medewerkers, waterkranen en beschermmiddelen.	-156 N	I	1
Gewestelijk samenwerking Afrekeningen BTW/BCF 2020/2021 GR de Waddeneilanden en voordeel bijdrage jaarlijkse bijdrage.	76 V	I/S	1
Leningen en beleggingen Voordeel rente langlopende leningen en kasgeld als gevolg van lage rente en negatieve rente op kasgeld.	210 V	I	1
Belastingen en rechten Per saldo is er op belasting en rechten een voordeel. Het grootste voordeel heeft betrekking op meer overnachtingen voor de toeristenbelasting op basis van een voorlopige opgave.	199 V	I	1
Brandweer- en rampenbestrijding Het positieve rekeningsaldosaldo 2020 van de Veiligheidsregio is in 2021 aan de gemeenten betaald. Daarnaast zijn er minder onderhouds- en externe kosten bij de kazerne Den Burg en brandkranen nodig geweest.	213 V	I/S	2
Openbare orde en veiligheid Specifieke rijksuitkering ter compensatie stads- en parkeerwachten.	147 V	I	2
Inkomensvoorzieningen Als gevolg van corona zijn er meer bijstandsuitkeringen verstrekt. Dit is inclusief de BBZ, welke sinds 2020 gelijk wordt gefinancierd als de overige bijstandsuitkeringen.	-200 N	I	2
Inkomensvoorzieningen De (extra) rijksbijdrage Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) was ruimschoots voldoende om de extra uitgaven te dekken. Daarnaast is er minder gebruik gemaakt van de bijzondere bijstand dan begroot.	133 V	I	2
Participatiebudget WSW Als gevolg van de pandemie is er een tijdelijke pauze geweest bij het inzetten van reïntegratietrajecten bij de Bolder, waardoor er minder trajecten zijn afgenomen.	238 V	I	2
Participatiebudget WSW Bijdrage aan de Bolder vergoed als tegemoetkoming in de extra kosten veroorzaakt door het lagere aantal afgenomen trajecten	-75 N	I	2
Sociaal Domein Stijging in de vraag naar woonvoorzieningen, blijken lastig te voorspellen.	-62 N	I/S	2
Sociaal Domein De ontvangen eigen bijdragen voor de WMO zijn structureel lager dan begroot.	-53 N	S	2
Sociaal Domein Hogere kosten voor jeugdhulp en jeugdbescherming door meer vraag, dure specialistische jeugdhulptrajecten en extra en zwaardere hulpvragen.	-686 N	I/S	2
Sociaal Domein Lagere bijdrage voor de back-office Den Helder en lagere inhuurkosten, minder scholings- en advieskosten. Het budget voor pilotkosten is niet ingezet.	276 V	I	2

Natuur en landschap/groen en recreatie De laatste tranche van het zoetwaterproject moet nog worden uitgevoerd. Dit bedrag zal via overheveling resultaat gevraagd worden om opnieuw beschikbaar te stellen. Daarnaast zijn er meer opbrengsten dan begroot en lagere kosten waaronder waterschapslasten.	55 V	I	3
Noordzeestrand Meer inkomsten dan begroot, inclusief de begrote derving van de Corona-pandemie. Er zijn minder uitgaven dan begroot voor diverse onderhoudstaken.	102 V	I	3
Ruimtelijke ordening Er heeft onder andere minder inhuur plaatsgevonden dan begroot.	65 V	I	3
Havens Een bedrag van de afkoopsom is ontvangen van het rijk en verantwoord via exploitatie (ontvangst en storting in de reserve). De jaarlijkse bijdrage van het rijk is begroot en heeft niet plaatsgevonden (in afkoopsom). Per saldo een nadeel. Er zijn minder uitgaven gedaan voor o.a. baggerwerkzaamheden, en minder personeelskosten dan begroot.	-193 N 112 V	I I	4
Economie Er zijn minder bijdragen aan derden gedaan, de Retail visie wordt in 2022 uitgewerkt evenals het ontwikkelplan van de haven. Bij resultaatbestemming wordt voorgesteld om voor een deel deze bedragen opnieuw beschikbaar te stellen.	172 V		4
Sport SPUK uitkering en SDE+ subsidie buiten sport accommodatie en Molenkoog	131 V		6
Kunst en Cultuur Diverse gemeentelijke en rijksbudgetten niet (volledig) gebruikt in verband met COVID19.	152 V		6
Afval Hogere kosten en hogere opbrengsten voor oud papier en grof huishoudelijk afval. Voor glas zijn er lagere kosten en hogere opbrengsten. Per saldo	76 V	I	7
Rioolbeheer Er is een hogere opbrengst rioolrecht, daarnaast zijn er hogere kosten voor het aandeel straatreiniging, landmeten stelsel en aansluitingen. Voor de uitstroombakken zijn lagere kosten dan begroot. Per saldo	114 V	I	7
Milieubeleid Door corona zijn niet alle geplande activiteiten van duurzaam Texel doorgegaan. Minder kosten aan ongediertebestrijding en geluidshinder. Per saldo	85 V	I	7
Wegen, straten en pleinen Ontvangen ISPV subsidie, hogere provinciale subsidie en een lagere aanneemsom voor fietspad Zanddijk, per saldo	873 V	I	8
Wegen, straten en pleinen Door schaarste bij de materialen en problemen in de uitvoering is er weinig onderhoud uitgevoerd aan de openbare verlichting. Voor gladheidsbestrijding zijn door sneeuwval meer kosten gemaakt. Per saldo	141 V	I	8
Wegen, straten en pleinen Er zijn meer kosten gemaakt m.b.t. de schouw, hogere opbrengsten kabels en leidingen door veel werk nutsbedrijven en lagere doorbelaste kosten verkeer en vervoer, per saldo	88 V	I	8
Wegen, straten en pleinen Door capaciteitstekort is er voor toezicht en inventarisatie wegen meer gebruik gemaakt van extern adviesbureau. Het budget beschikbaar gesteld voor verkeerscirculatieplan De Koog wordt in 2022 besteed (zie Overhevelingen). Voor de fietspaden en de fietspaden SBB minder onderhoud nodig dan verwacht. Per saldo	142 V	I	8
Wegen, straten en pleinen Er zijn meer kosten gemaakt voor groot onderhoud wegen (o.a. Koningsweg), van RWS is een bedrag ontvangen i.v.m. afkoop wegen, hogere kosten voor de bermverharding en lagere kosten voor onkruidbestrijding. Per saldo	1.332 V	I	8

Verkeer Het begroot bedrag voor bijdrage noodaanlanding valt vrij. Voor het vervangen van verkeersborden zijn de voorbereiding getroffen, uitvoering vindt plaats in 2022, per saldo	79 V	**I**	8
Parkeren Hogere parkeeropbrengsten, hogere opbrengst parkeerboetes en lagere opbrengst parkeerontheffingen, per saldo	405 V	**I**	8
Volkshuisvesting Hogere opbrengst leges omgevingsvergunning. Er zijn door minder aanvragen lening zonnepanelen minder kosten gemaakt. Per saldo	459 V	**I**	8
Bouwgrondexploitatie Door herberekening van de grondexploitaties is er een storting in de voorziening gedaan die niet begroot was. Daarnaast minder doorbelastingen, salarissen en een vrijval uit de reserve Groeneplaats, per saldo	-305 N	**I**	8
Personeel en organisatie Het kort ziekteverzuim is de afgelopen jaren gedaald maar er zijn een aantal medewerkers langdurig ziek. Voor deze medewerkers is extra begeleiding nodig binnen de wet verbetering poortwachter. Verder zijn er meer vacatures ingevuld door medewerkers zonder ervaring maar wel met potentie. Het gevolg hiervan is meer opleidings-en begeleidingskosten.	-111 N		99
Archief De bijdrage van het 1e kwartaal aan het regionaal archief in Alkmaar is nog in 2020 terecht gekomen waardoor een voordeel dit jaar. Daarnaast is voor het verder digitaliseren geen geschikte kandidaat gevonden in 2021.	52 V	**I**	99
Salariskosten Het voordeel op salariskosten heeft voornamelijk betrekking op de gereserveerde CAO verhoging 2021 die pas in 2022 uitbetaald is.	151 V	I	1-99
Afschrijvingslasten Per saldo organisatiebreed een voordeel door vertraagde uitvoering investeringsplan.	251 V	I	1-99
Overige	166 V	**I/S**	**1-99**
Totaal gemeente Texel (excl. De Bolder)	**5.009**	**I/S**	**1-99**

De plussen en minnen worden nader geanalyseerd en voor zover structureel meegenomen in de halfjaarrapportage 2022.

Overheveling via resultaatbestemming 2021

Voorgesteld wordt om onderstaande budgetten over te hevelen naar 2022 via resultaatbestemming 2021

Onderwerp	Kostenplaats	Bedrag	Toelichting Onderwerp
Reconstructies groen	656021	10.000	Budget is door capaciteitsgebrek in 2021 niet uitgegeven, in 2022 vindt inhaalslag plaats.
Corona steunpakket, jongerenwerk	667020	7.772	Met de halfjaarrapportage 2021 is de incidentele rijksbijdrage gelabeld, maar nog niet ingezet in 2021. De wens is deze middelen in te zetten voor activiteiten in 2022.
Corona steunpakket, activiteiten en ontmoetingen	667020	4.371	Met de halfjaarrapportage 2021 is de incidentele rijksbijdrage gelabeld, maar nog niet ingezet in 2021. De wens is deze middelen in te zetten voor activiteiten in 2022.
Corona steunpakket, Jeugd aan zet	667113	10.000	Met de halfjaarrapportage 2021 is de incidentele rijksbijdrage gelabeld, maar nog niet ingezet in 2021. De wens is deze middelen in te zetten voor activiteiten in 2022.
Corona steunpakket, mentale ondersteuning jeugd	667113	6.559	Met de halfjaarrapportage 2021 is de incidentele rijksbijdrage gelabeld, maar nog niet ingezet in 2021. De wens is deze middelen in te zetten voor activiteiten in 2022.
Inburgering	662100	19.700	Met de halfjaarrapportage 2021 is de incidentele rijksbijdrage gelabeld, maar nog niet ingezet in 2021. Deze extra middelen zijn in 2022 nodig om te kunnen voldoen aan de taken die voortkomen uit de nieuwe wet inburgering.
Versterking ondersteuning wijkteams	666201	25.558	Met de decembercirculaire 2021 zijn extra rijksmiddelen toegekend, deze worden in 2022 ingezet voor extra ondersteuning van het sociaal team.
Inburgering uitvoeringskosten	666201	8.686	Met de decembercirculaire 2021 zijn extra rijksmiddelen toegekend voor de implementatie van de nieuwe wet inburgering. Deze worden in 2022 ingezet.
Corona ondersteuning Cultuur	654129	28.045	Met de decembercirculaire 2021 zijn extra rijksmiddelen toegekend. Deze worden in 2022 ingezet.
Economie	631002	20.886	Voor leader was in de begroting 2021 twee jaren opgenomen. Voor 2022 moeten we het budget derhalve overhevelen om aan onze verplichtingen te voldoen.
Recreatie toerisme	656301	4.722	Overboeken naar Uitvoeringsprogramma Toeristisch Toekomstplan. Er is een aantal opdrachten in 2021 uitgezet, die uit dit budget mede betaald kunnen worden.
Ontw.plan haven OS + maritiem beleidsplan	631005	36.225	Dit is going concern gelden voor oa contributies haven en advieskosten. Derhalve overhevelen naar 2022
Retailvisie	631009	50.254	Vanwege corona is de uitwerking van de Retailvisie stil komen te liggen. In 2022 starten we hier weer mee. Derhalve wenselijk het bedrag alsnog over te hevelen naar 2022.
Archief	515530	15.000	Restantbudget eenmalig beschikbaar gesteld budget digitalisering archiefbestanden. Nodig in 2022 voor het digitaliseren/bewerken archief.

Gemeenteraads-verkiezingen 2022	600340	29.410	Via de decembercirculaire 2021 is € 29.410 ontvangen voor de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Dit budget wordt daarvoor ingezet in 2022.
Woningbouw	430030	35.000	Betreft middelen in juli 2021 door de raad beschikbaar gesteld om vooruitlopend op de opbrengsten van de CPO - Stolpweg Den Hoorn, gemeentelijke kosten aanleg openbaar gebied uit te kunnen geven.
Natuur en Landschap	655001	25.000	Zoetwaterproject uitgevoerd door extern bureau. Middelen voor 3 jaar in 2020 beschikbaar gesteld.
Wegen straten pleinen	620000	47.200	Uitvoering parkeer- en verkeerscirculatie plan De Koog vindt plaats in 2022.
Bouw- en woningtoezicht	682250	12.080	Met de decembercirculaire 2021 zijn gelden beschikbaar gesteld voor de nieuwe Wet kwaliteitsborging (Wkb) die naar verwachting 1 juli 2022 ingaat. Deze middelen worden in 2022 ingezet.
Totaal		**396.469**	

Overhevelingen projectgelden van 2021 naar 2022 (besluit programmabegroting 2022)

Overhevelingen naar 2022

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa 2021 bestaan uit de volgende onderdelen. (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Investeringen met economisch nut	61.350	53.528
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	23.460	12.891
Totaal	**84.810**	**66.419**

Materiële vaste activa met economisch nut

De *materiële vaste activa met economisch nut* kunnen als volgt worden onderverdeeld. (bedragen x € 1.000)

Boekwaarde ultimo	**31-12-2021**	**31-12-2020**
Gronden en terreinen	1.212	818
Overige gronden	1.705	1.705
Terrein De Bolder	512	512
Gebouwen	44.825	37.748
Gebouwen De Bolder	953	1.022
Woningcomplex	21	22
Grond, weg- en waterbouwkundige werken (riool)	5.781	5.995
Duurzame bedrijfsmiddelen	4.579	4.822
Duurzame bedrijfsmiddelen De Bolder	5	9
Overige materiële activa	1.056	100
Machines, installaties en inventaris	400	465
Machines, intern transportmiddel, inventaris De Bolder	301	310
Totaal	**61.350**	**53.528**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van *de overige investeringen met economisch nut* weer: (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2021	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Overige mutaties	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	818	445	0	51	0	1.212
Overige gronden	1.705	0	0	0	0	1.705
Terrein De Bolder	512	0	0	0	0	512
Gebouwen	37.748	8138	0	1.061	0	44.825
Gebouwen De Bolder	1.022	0	0	69	0	953
Woningcomplex	22	0	0	1	0	21
Grond, weg- en waterbouwkundige werken (riool)	5.995	-60	0	154	0	5.781
Duurzame bedrijfsmiddelen	4.822	429	0	672	0	4.579
Duurzame bedrijfsmiddelen De Bolder	9	0	0	4	0	5
Overige materiële activa	100	956	0	0	0	1.056
Machines, installaties en inventaris	465	0	0	65	0	400
Machines, inventaris De Bolder	310	48	0	57	0	301
Totaal	**53.528**	**9.956**	**0**	**2.134**	**0**	**61.350**

Toelichting

De mutaties van De Bolder zijn terug te vinden in de jaarrekening van De Bolder.

Gronden en terreinen
De investeringen betreffen de renovatie van de atletiekbaan.

Overige gronden
Geen mutaties in 2021.

Gebouwen
Er is voor € 7,9 miljoen geïnvesteerd in het Onderwijs Centrum Texel (OCT). De overige investeringen betreffen het Cultuurhuis.

Grond, weg- en waterkundige werken
Er zijn investeringen gedaan voor Planet De Koog, hiervoor is in 2021 de definitieve STIFT-bijdrage van € 150.932 ontvangen.

Duurzame bedrijfsmiddelen
De investeringen betreffen aanleg brandputten (€ 94.330), ondergrondse glasbakken (€ 86.794), zonnepanelen zonnepark (€ 108.139), investeringen ICT zoals ICT werkplekken en nieuwe firewall (€ 110.249), actiewagen aanschaffen (€ 11.600) en vervangen vrachtwagen (€ 17.976).

Overige materiële activa
Betreft investeringen voor de aanleg van de walstroomvoorziening haven Oudeschild. Er is in 2021 voor € 1,125 miljoen geïnvesteerd en voor een bedrag van € 170.000 aan subsidie ontvangen.

Machines, installaties en inventaris
Geen investeringen Gemeente Texel, alleen bij De Bolder. In 2021 is geïnvesteerd in een nieuwe industriële wasmachine (vervanging afgeschreven machine) en 2 nieuwe hoogheffers.

Economische en maatschappelijke investeringen

De stand van zaken per investering wordt met kleurtjes weergeven

- Budget
  - groen = krediet van de raad is toereikend;
  - oranje = krediet wordt minimaal overschreden (minder dan 10% van het krediet en in ieder geval minder dan € 50.000,-);
  - rood = krediet wordt ruimschoots overschreden (meer dan 10% van het krediet of meer dan € 50.000,-).
- Resultaat
  - groen = resultaat / product is conform raadsvoorstel;
  - oranje = resultaat / product wijkt minimaal af van het raadsvoorstel;
  - rood = resultaat / product wijkt significant af van het raadsvoorstel.

- Planning
  - groen = de planning zoals die aan de raad is voorgelegd wordt gehaald,
  - oranje = de planning wordt minimaal overschreden,
  - rood = de planning wordt ruimschoots overschreden;

-/- = subsidie en/of eigen bijdrage

	Krediet (bruto)	Jaar beschikbaar	Nog Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2021	Totaal besteed tot en met 2021	Stand van zaken**			Toelichting
						B	R	P	
712033 bluswatervoorz. natuurgebied aanl.	50.000	2017	21.737	28.263	28.263				Krediet voor 5 geboorde putten. In 2021 is gestart met de aanleg van twee putten. Alle aan te leggen putten zijn in 2022 gerealiseerd. Krediet is ontoereikend ivm. extra kosten onderwaterpomp en schakelkast. Met de halfjaarrapportage 2022 wordt extra krediet hiervoor gevraagd.
721010 ondergrondse afvalbakken restafval	236.611	2018	15.697	0	220.914				Uitvoering bijna gereed
721011 afvalbakken zwerfvuil vervangen	33.057	2018	8.337	0	24.720				Beperkt aantal bakken moet nog worden geplaatst
772313 zonnepanelen zonnepark	1.067.455	2019	176.696	108.139	890.759				Restant krediet bestemd voor realisatie zonne-carports parkeerterreinen
790056 hout versnipperaar	40.500	2019	40.500	0	0				Uitgesteld tot 2024, machine is nog prima
790059 verv. auto technische dienst	50.000	2020	50.000	0	0				Wordt in 2022 geleverd.
790061 auto plantsoen	39.500	2021	39.500	0	0				Wordt in 2022 opgepakt, wegens capaciteitsgebrek doorgeschoven
790063 verv. vrachtwagen bz-vr-29	320.000	2022	302.024	17.976	17.976				Vrachtwagen is besteld, levering in 2023
793132 ICT werkplekken	83.469	2015	24.400	26.459	59.069				Krediet wordt ingezet voor hybride werken. Uit de pilots voor het hybride werken zijn de werkplek eisen bepaald die dit jaar worden geïnstalleerd.

	Krediet (bruto)	Jaar beschikbaar	Nog Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2021	Totaal besteed tot en met 2021	Stand van zaken**			Toelichting
						B	R	P	
793164 cad werkplekken	12.500	2019	12.500	0	0				Krediet wordt ingezet voor hybride werken. Uit de pilots voor het hybride werken zijn de werkplekeisen bepaald die dit jaar worden geïnstalleerd.
793165 alarmsysteem balie en spreekkamer	25.000	2020	25.000	0	0				Systeem wordt volgens aangevraagde offerte geïnstalleerd.
793166 digitale aansluiting Omgevingswet	35.000	2020	4.880	13.263	30.120				Door uit stellen van de wet kunnen er nog aanpassingen aan de systemen moeten plaats vinden waardoor dit krediet nog niet afgesloten kan worden.
793167 vervanging 30 werkplekken	10.000	2020	10.000	0	0				Krediet wordt ingezet voor hybride werken. Uit de pilots voor het hybride werken zijn de werkplekeisen bepaald die dit jaar worden geïnstalleerd.
793168 vervangen digitale handtekening	20.000	2020	10.838	9.162	9.162				Dit jaar wordt de digitale handtekening verder uitgerold in de organisatie en kan na dit jaar worden afgesloten.
793169 30 ict werkplekken vervanging	10.000	2021	10.000	0	0				Krediet wordt ingezet voor hybride werken. Uit de pilots voor het hybride werken zijn de werkplekeisen bepaald die dit jaar worden geïnstalleerd.
793170 ict omgeving vervangen	42.000	2020	42.000	0	0				Geplande uitbreiding schijfruimte Servers.
793175 ups computerruimte vervangen	16.000	2022	9.625	6.375	6.375				Reguliere vervanging bestaande UPS.
794020 kantoor-stoelen gemeentehuis	90.000	2021	90.000	0	0				De kantoorstoelen worden in 2022 vervangen.
Subtotaal	**2.181.092**		**893.734**	**209.637**	**1.287.358**				
742343 ontwikkeling Onderwijscentrum Texel	9.383.114	2017	737.201	7.714.463	8.645.913				
754122 Thijssehuis cultuurcentrum gebouw	5.570.279	2021	5.319.293	250.986	250.986				
754123 Thijssehuis installatie en vaste inrichting	3.130.481	2021	3.130.481	0	0				
720110 inrichting hogereind voorbereid	20.661	2018	9.903	0	10.758				In voorbereiding, uitvoering 2022

	Krediet (bruto)	Jaar beschikbaar	Nog Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2021	Totaal besteed tot en met 2021	Stand van zaken**			Toelichting
						B	R	P	
720111 Herinrichting Tjakkerstraat Lieuwstraat	20.661	2018	9.079	0	11.583				Werk is uitgevoerd, krediet mag afgesloten
720-113/114 en 720-138/139 en 754121 herinrichting centrum Den Burg	1.694.058	2018	90.642	593.071	1.603.416				Werk is uitgevoerd, kan bijna worden afgesloten
720-115/116/117 en 720-140/141 herinr Den Burg Zuid	4.276.113	2018	374.195	1.057.714	3.901.918				Door aanpassen Emmalaan mogelijk minder subsidie van provincie
720119 rotonde Keesomlaan	254.000	2018	254.000	0	0				De uitvoering ligt bij de provincie
720122 iconische trap aanleggen	24.793	2019	24.793	0	0				Het participatietraject vergt meer tijd
720124 terrein gemeentewerk herinrichting	600.897	2019	- 27.213	70.489	628.110				Werk is nagenoeg uitgevoerd, krediet mag daarna afgesloten worden.
720127 Tjakkerstraat en Lieuwstraat herinrichten	289.256	2019	170	260.983	289.086				Werk is uitgevoerd, krediet mag afgesloten
720143 Verharding rehabiliteren	1.527.750	2021	377.991	1.149.759	1.149.759				In uitvoering, afronding in 2022
720144 Entree hogereind herinr.	175.000	2021	175.000	0	0				In voorbereiding, uitvoering 2022
720145 Plevierstraat herinrichten	198.000	2021	198.000	0	0				In voorbereiding
720146 Oost herinrichten	660.000	2021	660.000	0	0				In voorbereiding
720147 Wegenverf door koudplast verv	45.000	2021	33.649	11.351	11.351				In uitvoering, afronding in 2022
720148 Postweg Nieuwlanderweg reconstructie	12.100.000	2021	9.914.097	2.185.903	2.185.903				In uitvoering, afronding in 2023
720149 Trompstraat buurtje herinrichten	435.000	2021	435.000	0	0				In voorbereiding
720150 De Vang IJsdijk reconstrueren	177.500	2021	177.500	0	0				In voorbereiding
720151 reconstructie Fietspaden 2021	1.363.713	2021	596.214	767.499	767.499				In uitvoering, afronding in 2022
70156 Stenenplaats herinrichten	580.000	2022	577.211	2.789	2.789				
720158 Inrichten-aanpassen Emmalaan		2021							Benodigd budget en doorlooptijd worden in de komende periode duidelijk
754124 Thijssehuis parkeer-voetpad-vlonder	72.000	2021	72.000	0	0				
721012 Verlichting kruispunt pontw-calweg+dorpen	110.000	2018	42.654	0	67.346				Vertraging vanwege levering en uitvoeringsproblemen
742344 grond Onderwijs Centrum Texel	252.358	2017	252.358	0	0				

	Krediet (bruto)	Jaar beschikbaar	Nog Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2021	Totaal besteed tot en met 2021	Stand van zaken**			Toelichting
						B	R	P	
753061 Renovatie atletiekbaan	372.005	2020	- 76.957	445.090	448.962				Krediet wordt n.a.v. de wensen- en bedenkingenprocedure via HJR 2022 aangepast met € 130.000. De belijning wordt in het voorjaar 2022 aangebracht.
Subtotaal	**43.332.639**		**23.357.262**	**14.510.097**	**19.975.377**				
739600 Walstroom-voorziening aanleggen	339.463	2017	- 57.376	394.266	396.839				Uitvoering gereed, na subsidieverlening afsluiten
739601 Walstroom haven kasten	170.689	2019	- 54.183	242.840	224.872				Uitvoering gereed, na subsidieverlening afsluiten
793602 Walstroom haven kabels	522.313	2019	23.152	553.483	499.161				Uitvoering gereed, na subsidieverlening afsluiten
Subtotaal	**1.032.465**		-88.407	**1.190.589**	**1.120.872**				
Totaal openstaand	**46.546.196**		**24.162.589**	**15.910.323**	**22.383.607**				
700211 Basisreg. Grootschalige topografie	87.639		1.173	1.923	86.466				Krediet is afgesloten.
712025 Geboorde brandputten dorpen	123.967		0	66.068	123.967				Krediet is afgesloten.
772122 Ondergrondse glasbakken	198.347		15.689	86.794	182.658				Krediet is afgesloten.
790060 Actiewagen aanschaffen	11.500		-100	11.600	11.600				Krediet is afgesloten.
793093 basisreg. grootschalige topografie	97.547		20.125	19.020	77.422				Krediet is afgesloten.
793139 inrichting kennisbank	9.599		22	2.424	9.577				Krediet is afgesloten.
793143 nieuwe firewall digitale netwerk	17.528		-718	18.246	18.246				Krediet is afgesloten.
793147 verpakkings-mat. bouwarchief	10.100		3.291	2.035	6.809				Krediet is afgesloten.
793149 baseline info beveiliging implementatie	13.355		-179	7.070	13.534				Krediet is afgesloten.
793162 vervangen i-pads 4e serie	20.867		-24	4.271	20.891				Krediet is afgesloten.
720100 3 houten bruggen aanleggen	45.454		8.614	0	36.840				Krediet is afgesloten.
720121 fietspad Zanddijk Zeedijk op Redoute aansluiten	103.306		-1.383	16.829	104.689				Krediet is afgesloten.
720123 dorpsplein De Naal herinrichten	264.463		19.281	-157.704	245.182				Krediet is afgesloten.
720128 Drijverstraat en Burdetstraat herinrichten	293.388		282.388	11.000	11.000				Krediet is teruggegeven i.v.m. herontwikkeling school en afgesloten.
720131 Verhardingen rehabiliteren	1.290.000		3.900	132.229	1.286.100				Krediet is afgesloten.
720132 wegenverf door koudplast vervangen	87.000		1.182	75.945	85.818				Krediet is afgesloten.

	Krediet (bruto)	Jaar beschikbaar	Nog Beschikbaar krediet	Werkelijk besteed in 2021	Totaal besteed tot en met 2021	Stand van zaken**			Toelichting
						B	R	P	
720133 postweg Nieuwlanderweg reconstructie	7.000.000		14.964	4.801.746	6.985.036				Krediet is afgesloten.
720142 Rehalibilteren Oosterenderweg	378.000		-2.707	4.028	380.707				Krediet is afgesloten.
731002 Planet de Koog	1.613.866		-12.094	-60.301	1.625.960				Krediet is afgesloten.
Totaal afgesloten	**11.665.926**		**353.424**	**5.043.223**	**11.312.502**				

Totaaloverzicht overige gronden. (bedragen x € 1.000)

Complex	Boekwaarde 1-1-2021	Mutaties 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Overige gronden beheercomplex	151	0	151
Openbaar groen	16	0	16
Bouwterreinen afgesloten complexen	139	0	139
Erfpachtgronden	278	0	278
Overige gronden	1.064	-3	1.061
Den Burg Centrum	14	0	14
Oosterend oud	8	0	8
De Koog toekomstig woongebied	23	0	23
Den Hoorn oud	12	0	12
Totaal	**1.705**	**-3**	**1.702**

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop: (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1-1-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Overige mutaties	Boekwaarde 31-12-2021
Grond, weg- en waterbouw-kundige werken	12.891	10.918	0	349	0	23.460
Totaal	**12.891**	**10.918**	**0**	**349**	**0**	**23.460**

Toelichting

Er is ruim € 10 miljoen geïnvesteerd in o.a. de Postweg Nieuwlanderweg, fietspaden en Den Burg Centrum. Op kapitaalgoederen met maatschappelijk nu is € 349.000 afgeschreven.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 01-01-2021	Investe-ring	Desin-vestering	Aflossing	Overige mutaties	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekkingen:						
• Deelnemingen	1.879	0	0	0	-190	1.689
• Eliminatie deelneming Bolder	-1.594	0	0	0	190	-1.404
• Overige kapitaalverstrekkingen	427	4	0	-43	0	388
• Kapitaalverstrekking Bolder	1.853	0	0	-82	0	1.771
• Eliminatie kapitaalverstrekking Bolder	-1.853	0	0	82	0	-1.771
Leningen:						
• Leningen aan Verenigingen en SVN (starters, blijvers en duurzaam)	1.467	756	0	-327	0	1.896
• Overige langlopende leningen	334	0	0	-119	0	215
• Bijdrage activa in eigendom van derden	862	0	0	-29	0	833
Totaal	**3.375**	**760**	**0**	**-518**	**0**	**3.617**

Toelichting

Deelnemingen
De mutatie van € 190.000 heeft betrekking op onttrekkingen uit reserves bij het Leer-werkbedrijf de Bolder die belegd zijn bij de gemeente Texel.

Eliminatie deelnemingen de Bolder
Dit betreft de eliminatie van de omvang van de belegde reserves van het Leer-Werkbedrijf de Bolder bij de gemeente Texel.

Overige kapitaalverstrekkingen
Jaarlijks wordt € 42.765 afgeboekt op de bij de overdracht van de haven Oudeschild van het rijk afgekochte erfpacht. Verder is volgens raadsbesluit een kapitaalverstrekking van € 3.728 aan Alliander verstrekt.

Kapitaalverstrekking De Bolder / Eliminatie
De boekwaarde van de kapitaalgoederen van de Bolder is per saldo € 81.857 lager t.o.v. vorig jaar waardoor op deze kapitaalvertrekking met dit bedrag verlaagd is.

Leningen aan Verenigingen, Starters, Blijvers en Duurzaamheid(energieneutraal)
Op de verstrekte leningen aan verenigingen, starters, blijvers en duurzaamheidsregelingen (energie neutraal) is totaal € 326.843 afgelost.
In 2021 is aan 16 starters op de woningmarkt een lening verstrekt, dit voor een bedrag van totaal € 560.413. Daarnaast is de inleg van de startersleningen verhoogd met totaal € 17.793.
Er zijn 36 leningen voor een bedrag van totaal € 168.148 verstrekt ten behoeve van de regeling “energie op het dak (zonnepanelen)”. Daarnaast is er 1 lening van € 10.000 verstrekt voor Duurzaam en langer thuis.

Overige langlopende leningen
Er is € 119.000 afgelost op verstrekte hypothecaire leningen ambtenaren. Conform landelijke regelgeving worden vanaf 2009 geen hypotheken meer verstrekt aan personeel.

Bijdrage activa in eigendom van derden
In totaal is € 28.925 afgeschreven op bijdragen in activa van derden voor het agrarisch museum, dijkversterking NIOZ en sportschutters.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën: (bedragen x € 1.000)

Voorraden	2021	2020
Overige grond en hulpstoffen De Bolder	217	193
In exploitatie genomen grond	1.927	2.932
Gereed product en handelsgoederen De Bolder	6	5
Totaal	**2.150**	**3.130**

Overzicht actuele boekwaarde + vermoedelijk resultaat bij afsluiting grondexploitaties
Kostprijsberekening d.d. 31.12.2021 in vergelijking met berekening d.d. 31.12.2020.
Bedragen x €1.000

Grondexploitatie	Actuele Boekwaarde saldo 31.12.2021	Jaar realisatie	Verwachte eindwaarde 31.12.2021	Verwachte eindwaarde 31.12.2020	Actuele Boekwaarde 31.12.2020
Oosterend	24 N	31-12-2024	657 N	-	N
Oudeschild	26 N	31-12-2024	-17 V	-	V
De Cocksdorp	25 N	31-12-2024	-59 V	-	V
Jan Drijverschool	48 N	31-12-2024	813 N	-	N
Den Burg West	-132 V	31-12-2021	-132 V	-199 V	-40 V
Den Burg Oost	1.401 N	31-12-2023	996 N	890 N	2.483 N
Gezondheidsplein Den Burg Zuid	59 N	31-12-2024	-39 V	-44 V	35 N
De Kompas	477 N	31-12-2023	-27 V	-46 V	453 N
Totalen	**1.928 N**		**2.192 N**	**600 N**	**2.932 N**

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder worden als volgt gespecificeerd.

(bedragen x € 1.000)

Soort vordering	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021	Oninbaar afgeboekt	Gecorrigeerd saldo 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen				
BTW compensatiefonds	5.365	6.625	0	6.625
Belastingdienst	4	0	0	0
Ministeries	0	379	0	379
Provincies	0	0	0	0
Gemeenten	63	160	0	160
Samenwerkingsverbanden	20	72	0	72
Gemeenten (de Bolder)	234	253	0	253
Handelsdebiteuren				
Gemeente	1.594	1.957	33	1.924
De Bolder	179	239	0	239
Belastingdebiteuren gemeente	784	902	0	902
RC starters- en blijversleningen	322	340	0	340
RC energie neutrale woningen	304	166	0	166
Waarborgsommen	3	3	0	3
Diverse vorderingen WIZ	286	284	0	284
Totaal	**9.158**	**11.380**	**33**	**11.347**

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten.

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen	2021	2020
Kassaldi	2	6
Banksaldi	14.839	907
Totaal	**14.841**	**913**

Specificatie saldi kas/bank/giro

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen	2021	2020
Kas/banksaldi Gemeente	14.839	911
Kas/banksaldi De Bolder	2	2
Totaal	**14.841**	**913**

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt als volgt onderscheiden.

(bedragen x € 1.000)

	2021	2020
Vooruitbetaalde bedragen:		
Gemeente	571	608
De Bolder	11	3
Nog te ontvangen bedragen:		
Gemeente	8.382	10.927
De Bolder	47	207
Totaal overlopende activa	**9.011**	**11.745**

Recht verliescompensatie Vennootschapsbelasting
Vanaf het jaar 2016 moet er door de gemeenten aangifte Vennootschapsbelasting (Vpb) worden gedaan. Op dit moment heeft de gemeente voor de jaren 2016 tot en met 2020 aangifte gedaan. De aangiften 2016 en 2017 zijn door de belastingdienst vastgesteld.

Dit recht bestaat uit:

Aangifte 2016	verlies	-/-	€ 203.849
Aangifte 2017	verlies	-/-	€ 387.128
Aangifte 2018	verlies	-/-	€ 1.165.710
Aangifte 2019	winst		€ 82.266
Aangifte 2020	winst		€ 158.439
Recht op verliescompensatie		-/-	€ 1.515.982

De verliescompensatie is gewijzigd in termijnen vanaf het jaar 2019:
Verlies jaar 2016 is verrekenbaar tot en met 2025 (9 jaar)
Verlies jaar 2017 is verrekenbaar tot en met 2026 (9 jaar)
Verlies jaar 2018 is verrekenbaar tot en met 2027 (9 jaar)
Verlies jaar 2019 is verrekenbaar tot en met 2025 (6 jaar)
Verlies jaar 2020 is verrekenbaar tot en met 2026 (6 jaar)
Verlies jaar 2021 is verrekenbaar tot en met 2027 (6 jaar)
Vanaf het jaar 2022 zijn verliezen onbeperkt verrekenbaar.

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten (bedragen x € 1.000)

Eigen vermogen	2021	2020
Algemene reserve	11.450	8.360
Bestemmingsreserves	22.719	12.518
Nog te bestemmen resultaat	4.957	3.882
Totaal	**39.126**	**24.760**

Reserves

Het verloop in 2021 per reserve (bedragen x € 1.000)

	Saldo ultimo 2020	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2020	Saldo ultimo 2021
991100 Algemene reserve	8.000	2.504	-2.884	3.470	11.090
Algemene reserve Leer-Werkbedrijf De Bolder	360	0	0	0	360
Algemene reserve	**8.360**	**2.504**	**-2.884**	**3.470**	**11.450**
904015 Woonrijp maken Den Burg Centrum	105	0	-105	0	0
905043 Herontwikkeling vrijkomende schoolgebouwen Den Burg	797	0	0	0	797
922002 Haven Oudeschild frictie	2.547	900	0	0	3.447
922003 Haven personeelskosten	310	0	-207	0	103
922004 Haven egalisatie	650	0	-88	0	562
922005 Haven onderhoud < 5 jaar	212	0	-35	0	177
922006 Haven onderhoud > 5 jaar	1.790	12.553	0	0	14.343
944105 Toekomstvisie O.S.G.	667	0	-294	0	373
953000 Combinatiefunctie regeling	124	15	0	0	139
954103 Gemeentelijke monumenten	112	0	-14	0	98
954104 Gemeentelijke schapenboeten	155	21	0	0	176
972300 Energievisie Texel Uitvoeringsprogramma 2008-2011	100	0	0	0	100
972301 Mobiliteit	45	0	-30	0	15
972302 Energieneutraal maken woningen	175	0	0	0	175
996000 Budgetten vorig jaar	3.601	1.125	-3.914	314	1.125
Bestemmingsreserves Leer-Werkbedrijf Bolder	1.127	0	-138	99	1.088
Totaal bestemmingsreserves	**12.518**	**14.614**	**-4.825**	**413**	**22.719**
Subtotaal algemene- en bestemmingsreserves	**20.878**	**17.118**	**-7.709**	**3.883**	**34.169**
Nog te bestemmen resultaat 2020	3.783			-3.783	0
Nog te bestemmen resultaat 2021		5.009			5.009
Nog te bestemmen resultaat De Bolder 2020	99			-99	0
Nog te bestemmen resultaat De Bolder 2021			-52		-52
Totaal reserves	**24.760**	**22.127**	**-7.761**	**0**	**39.126**

Voor de doelstellingen en het beleid met betrekking tot de gewenste omvang en de functie van de reserves wordt verwezen naar de nota reserves en voorzieningen 2020

91100 Algemene reserve

De volgende mutaties hebben zich voorgedaan: RB staat voor raadsbesluit.

Toevoegingen

RB 21/10/20 Invoeren vergunningen parkeren (inc.2021, va.2022 structureel)	292.500
RB 21/10/20 GREX en proces grondverkoop gezondheidsplein	11.259
RB 11/11/20 Programmabegroting 2021, begrotingsoverschot 2021	485.000
RB 20/01/21 Tariefstelling walstroom- drinkwatervoorziening haven	47.788
RB 16/06/21 Resultaatbestemming jaarrekening 2020	3.469.724
RB 16/06/21 Perspectiefnota 2022 (vrijval index 2021)	191.404
RB 07/07/21 Versnelling woningbouw (voorm. Kompasschool)	50.000
RB 07/07/21 Overdracht wegen HHNK	390.000
RB 22/09/21 Halfjaarrapportage 2021 incidenteel (algemene uitkering)	550.326
RB 22/09/21 Halfjaarrapportage 2021 structureel (incidenteel in 2021)	105.605
RB 15/12/21 Uitkomsten septembercirculaire 2021	313.681
Decembercirculaire 2021	66.773
Totaal inclusief resultaatbestemming 2020	**5.974.060**

Onttrekkingen

RB 11/11/20 Programmabegroting 2021 (per saldo overzicht incidentele baten en lasten)	298.696
RB 17/02/21 Uitvoering motie “grip op grondexploitaties en grote projecten	76.893
RB 17/02/21 Actualisatie functiewaardering Leer-werkbedrijf De Bolder	105.000
RB 17/02/21 Budget walstroom- en drinkwater haven Oudeschild (inc.21,va 22 structureel)))	1.900
RB 18/03/21 Inhuur expertise t.b.v. plangebied IJsbaan	85.000
RB 18/03/21 Extra budget starterlening (inc.2021, va 2022 structureel)	2.000
RB 18/03/21 Verlenging leaderprogramma 2021/2022	35.970
RB 12/05/21 Verhogen budget corona regeling (stimulering economische projecten)	50.000
RB 12/05/21 Renovatie atletiekbaan (kap.lasten inc.’21 va.’22 structureel.)	9.507
RB 12/05/21 Renovatie atletiekbaan (70% aanleg Led-verlichting)	14.700
RB 07/07/21 Extra budget bermverharding 2021-2021)	370.700
RB 07/07/21 Aangaan samenwerking Inholland “Praktijkplaats Texel”	35.000
RB 07/07/21 Vervolg Grip op grondexploitaties en grote projecten	30.000
RB 07/07/21 Versnelling woningbouwbouw versus woningbouw cpo Stolpweg	1.265.000
RB 22/09/21 Halfjaarrapportage 2021 incidenteel	453.951
RB 13/10/21 Parkeer- en verkeerscirculatieplan De Koog	50.000
Totaal	**2.884.317**

Per saldo is aan de algemene reserve toegevoegd	**3.089.743**

Algemene reserve Leer-Werkbedrijf De Bolder
Voor een toelichting wordt verwezen naar de jaarrekening van het Leer-Werkbedrijf De Bolder.

904015 Woonrijpmaken Den Burg Centrum
In 2021 is € 105.198 onttrokken voor Den Burg Centrum waaronder € 80.198 voor archeologisch onderzoek Den Burg Centrum. Deze reserve is hiermee leeg en kan opgeheven worden.

922002-922006 Haven Oudeschild
Het uitgangspunt is dat de haven budgettair neutraal geëxploiteerd wordt. Jaarlijks worden de gemaakte kosten gedekt uit de structurele onderhoudsbijdrage van RWS. Daarnaast moet er van deze rijksbijdrage gereserveerd worden voor toekomstig onderhoud/vervanging. Hiervoor zijn de bestemmingsreserves frictie, personeelskosten, egalisatie, onderhoud gelijk of < 5 jaar en onderhoud > 5 jaar ingesteld.
December 2021 is er van RWS voor het afkopen van de jaarlijkse exploitatie vergoeding een bedrag van € 13.949.357 ontvangen. Hiermee zijn de nog te ontvangen jaarlijkse bijdragen over 2019 ad € 688.083 en 2020 ad € 708.678 verrekend. Het resterende bedrag van € 12.552.596 is toegevoegd aan de reserve onderhoud > 5 jaar. Omdat in voornoemde toevoeging de jaarlijkse bijdrage voor 2021 (€ 725.472) is opgenomen, zijn voor egalisatie van de exploitatie de volgende bedragen onttrokken: aan de reserve personeelskosten € 207.348, reserve egalisatie € 88.136 en aan de reserve onderhoud gelijk of < 5jaar € 35.153.
In de reserve frictie is € 900.000 toegevoegd. Dit bedrag is vanaf 2020 als structurele last in de begroting opgenomen om er zorg voor te dragen dat de afkoopsom meegroeit met de verwachte prijs- en salarisstijgingen, om de exploitatie van de haven ook in de toekomst te kunnen exploiteren.

954005 Toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg
De O.S.G. De Hogeberg heeft in 2021 € 293.992 uitgegeven in het kader van de toekomstvisie. Deze gelden zijn besteed aan onderwijskundige en personele ontwikkelingen, (digitale) leer-en hulpmiddelen, mobiliteitsbeleid en maatwerk om leerlingen op Texel te behouden.

953000 Combinatiefunctieregeling
Conform het beleid (nota reserves en voorzieningen 2020) zijn de uitgaven ten behoeve van deze regeling geëgaliseerd en is € 15.189 aan deze reserve toegevoegd.

954103 Gemeentelijke monumenten
Conform het beleid (nota reserves en voorzieningen 2020) is € 14.113 onttrokken. Dit bedrag is het verschil tussen het jaarlijkse budget van € 20.895 en gedane uitgaven in 2021.

954104 Gemeentelijke schapenboeten
Conform het beleid is het volledige jaarlijkse budget van € 20.895 toegevoegd aan deze reserve. Er zijn in 2021 geen uitgaven geweest.

972301 Mobiliteitsplan
Conform raadsbesluit van 16 september 2020 is voor de overname beheer en onderhoud van de fietspaden van Staatsbosheheer voor de jaren 2021-2022 budget beschikbaar gesteld. Voor 2021 is dat € 30.000.

996000 Budgetten vorig jaar

Ten gunste van deze reserve is via de programmabegroting 2022 € 1.125.288 voor projectgelden overgeheveld naar 2022. Zie hiervoor Overhevelingen naar 2022. Verder is via deze reserve door middel van resultaatbestemming rekeningresultaat 2020 € 313.774 toegevoegd, onttrokken en functioneel beschikbaar gesteld in 2021. Ten laste van deze reserve zijn de overgehevelde budgetten van 2020 via programmabegroting 2021 van € 3.522.103 onttrokken en functioneel beschikbaar gesteld in 2021. Zie hiervoor programmabegroting 2021. Daarnaast is € 78.357 vrij gevallen ten gunste van onderhoud wegen.

Bestemmingsreserves Leer-Werkbedrijf De Bolder

De specificatie van de mutaties is te vinden in de jaarrekening 2021 van Leer-Werkbedrijf De Bolder.

Nog te bestemmen resultaat gemeente Texel

Het rekeningsaldo van de gemeente is € 5.009.138 en van Leerwerkbedrijf-De Bolder € 52.000 negatief. In totaal dus een voordelig rekeningresultaat van € 4.957.138.

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten. (bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	2021	2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's	8.902	7.289
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	3.065	3.689
Totaal	**11.967**	**10.978**

Het verloop van de voorzieningen in 2021 wordt in onderstaand overzicht weergegeven: (bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	Saldo 31-12-2020	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2021
Voorziening verplichtingen & verliezen					
Voorziening onderhoud:					
VA03 rationeel gebouwenbeheer	3.671	732	0	-411	3.992
VA07 onderhoud gebouwen grondzaken	35	5	0	-17	23
VA01 Pensioenen/wachtgeld (voormalige wethouders)	2.650	100	-147	-181	2.422
Door derden beklemde middelen					
VA04 rioolegalisatiefonds	3.689	0	0	-624	3.065
VB01 voorzieningen De Bolder	1.594	0	0	-190	1.404
Eliminatie voorziening De Bolder	1.594	0	0	190	1.404
Voorzieningen grondzaken					
Den Burg Oost	885	110	0	0	995
Kompasschool	48	0	0	-48	0
Voormalige Drijverschool	0	813	0	0	813
Locatie achter Bijenkorf	0	657	0	0	657
Totaal voorzieningen	**10.978**	**2.417**	**-147**	**-1.281**	**11.967**

Toelichting mutaties

VA03: 070200 Rationeel gebouwenbeheer en VA07: 070600 Onderhoudsfonds gebouwen

Op basis van het 20-jaarlijkse gemiddelde is € 731.650 in de voorziening gestort.
Voor regulier onderhoud is € 410.865 aan de voorziening onttrokken.
Per saldo stijgt de onderhoudsvoorziening van € 3.670.800 naar € 3.991.585.
Het Onderhoudsfonds gebouwen daalt van € 34.807 naar € 23.011.

VA01: 070000 Voorzieningen algemeen

900101 Pensioenen/wachtgweld (voormalige) wethouders

In 2021 is € 180.723 voor wachtgelden en pensioenen voormalige wethouders onttrokken. Verder is conform de halfjaarrapportage 2021 € 100.000 eenmalig in deze voorziening gestort. Daarnaast kon volgens het overzicht Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers per 31 december 2021 € 147.264 vrijvallen ten gunste van de algemene middelen als gevolg van verhoging rekenrente. De hoogte van het saldo van deze voorziening sluit hiermee aan bij de noodzakelijke reservewaarde per 31 december 2021, die berekend wordt door een gespecialiseerd bureau (Proambt).

Door derden beklemde middelen

972200 Egalisatie rioolbeheer

Per saldo is in 2021 € 623.625 onttrokken aan de Egalisatie rioolbeheer. Begrotingstechnisch was gerekend met een onttrekking uit de voorziening van € 1.993.736.
Door diverse oorzaken starten een aantal (grote) projecten later (o.a. riolering Oost), sommige projecten zijn in 2021 gestart en worden in 2022 opgeleverd en afgerekend.

961103 Voorziening De Bolder

Het saldo van deze voorziening is gedeeltelijk geëlimineerd met het bedrag dat onder de reserves en voorzieningen is opgenomen in de jaarrekening van De Bolder. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de jaarrekening van De Bolder.

070500 Voorziening grondexploitaties

De voorziening grondexploitatie is toegenomen met € 1.531.939. Bij het vaststellen van de nieuwe grondexploitaties Oosterend en Den Hoorn (Drijverschool) door de raad is een voorziening gevormd voor het negatieve resultaat. Bij de herberekening van de grondexploitaties zijn eveneens de voorzieningen verhoogd.

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt. (bedragen x € 1.000)

Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	2021	2020
Onderhandse leningen:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	59.586	45.349
Totaal	**59.586**	**45.349**

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over 2021 (bedragen x € 1.000)

	Saldo 01-01-2021	Vermeerde-ringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2021
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	45.349	28.000	-13.763	59.586
Totaal	**45.349**	**28.000**	**-13.763**	**59.586**

Voor een overzicht van de aangetrokken leningen en aflossingen 2021 wordt u verwezen naar de paragraaf Financiering.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen: (bedragen x € 1.000)

Vlottende passiva	2021	2020
Schulden < 1 jaar	9.723	4.901
Overlopende passiva	5.368	8.736
Totaal	**15.091**	**13.637**

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden. (bedragen x € 1.000)

Kortlopende schulden	2021	2020
Crediteuren:		
Gemeente	2.761	3.470
De Bolder	92	59
Rekening courant verhouding DSW De Bolder	-485	-318
Eliminatie rekening courant verhouding	485	318
Overige kortlopende schulden:		
Gemeente	1.475	1.241
De Bolder	0	131
Liquide middelen gemeente	395	0
kasgeldleningen	5.000	0
Totaal	**9.723**	**4.901**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt. (bedragen x € 1.000)

Overlopende passiva	2021	2020
Vooruit ontvangen bedragen:		
Gemeente	175	150
Gemeente diverse vooruit ontvangen subsidies	2.411	4.271
De Bolder diverse vooruit ontvangen bedragen	0	2
Nog te betalen bedragen:		
Gemeente	2.582	4.064
De Bolder	205	249
Totaal	**5.373**	**8.736**

Mutaties vooruit ontvangen subsidies (bedragen x € 1.000)

Vooruit ontvangen subsidies	2021	Toevoegingen	Vrijgevallen	2020
170053 Diverse ontvangen subsidies	1.810	236	2.082	3.655
170055 Rationeel gebouwenbeheer OSG	601	46	60	615
Totaal	**2.411**			**4.271**

170053 Diverse ontvangen subsidies

Dit betreft het voorschot van de subsidie Onderwijsachterstandenbeleid ad € 386.046 over 2019, 2020 en 2021, die nog niet besteed zijn en het saldo wordt overgeheveld naar 2022. De subsidie Regeling reductie energieverbruik woningen ad € 240.800, welk saldo is overgeheveld naar 2022, het saldo van de subsidie stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 ad € 1.536.067 en enkele kleine regelingen welke niet zijn uitgegeven en moeten worden terugbetaald en een subsidie bedrag ad 438.000 betreffende fietspad Zanddijk, welke we nog moeten ontvangen van de provincie Noord-Holland.

170055 Rationeel gebouwenbeheer OSG binnenkant

De bij de gemeente in beheer zijnde voorziening ‘OSG binnenkant hoofdgebouw school’ wordt niet zoals alle andere voorzieningen rationeel gebouwenbeheer gevoed door het 20 jaarlijks gemiddelde van de nog te verwachten uitgaven. De dotatie van deze ‘voorziening’ is de rijksbijdrage in stand houden gebouwen, component onderhoud. Deze rijksbijdrage moet verplicht besteed worden aan onderwijs. Vandaar dat deze rijksmiddelen onder de overlopende passiva gerubriceerd worden.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Gewaarborgde geldlening

De gemeente heeft per 31 december 2021 aan gewaarborgde geldleningen in totaal € 53.919 miljoen uitstaan:

(bedragen x € 1.000)

	2020	2021
Stichting Woontij	54.324	53.919
Totaal	**54.324**	**53.919**

De leningen van Stichting Woontij vallen onder de gewaarborgde geldleningen, waarbij de gemeente de achtervang positie inneemt. Door het aangaan van deze achtervang werkt de gemeente mee aan de financierbaarheid van de sociale volkshuisvesting. Het gemeentelijke risico is theoretisch en bestaat uit het verstrekken van een relatief kleine renteloze lening, die het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) te zijner tijd terugbetaalt.

In eerste instantie moet Woontij voldoen aan haar verplichtingen. Voor financiers is het echter van belang dat er naast een secundaire zekerheid (het eigen vermogen van het Waarborgfonds) nog een derde zekerheid is. Deze wordt voor 50% door het rijk en voor 50% door de gemeenten gevormd. Als een schade niet kan worden betaald uit de eerste 2 zekerheden, wordt van de gemeenten een renteloze lening gevraagd over het tekort aan garantievermogen van het WSW dat minimaal 0,25% van het totaal geborgde vermogen moet bedragen.

In 2021 heeft de Stichting Woontij geen nieuwe lening afgesloten en € 405.000 afgelost.

Gegarandeerde geldlening

De gegarandeerde geldleningen zijn per 31 december 2021 afgelost.

(bedragen x € 1.000)

	2020	2021
Medisch Centrum Alkmaar	20	0
Totaal	**20**	**0**

De lening die tijdens de duur van de voormalige Gemeenschappelijke Regeling Medisch Centrum Alkmaar is afgesloten is per 2021 afgelost. Hiermee vervalt deze garantstelling voor de gemeenten.

Garantstelling NV Huiscentrale

De gemeente is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale. Aandeelhouders staan op grond van artikel 9 van de ballotageovereenkomst garant voor rente en aflossing van de door deze NV aangegane leningen (zie ook hoofdstuk paragraaf A Verbonden partijen).

Gemeenschappelijke regelingen

De gemeente staat garant voor exploitatietekorten in de gemeenschappelijke regelingen waaraan wordt deelgenomen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf A Verbonden partijen.

Gemeentegaranties hypotheken

In 1994 is de regeling Gemeentegaranties vervangen door de nationale regeling nationale hypotheekgarantie. De gemeente heeft nog een aantal garanties lopen onder de oude regeling. De garanties onder de huidige nationale hypotheekgarantie heeft de gemeente afgekocht.
De gemeente staat voor maximaal 50% van de woningwaarde van toen garant. In 2025, 30 jaar na dato eindigt deze regeling en vervallen de garanties. Het risico voor de gemeente is nihil omdat de waarden van deze woningen de garantiebedragen overstijgen.

Bijlage SISA 2021

Voor het verantwoordingsjaar 2021 wordt het principe van Single information Single audit (SiSa) ten aanzien van negentien specifieke uitkeringen toegepast. Dit principe heeft belangrijke gevolgen voor de wijze waarop gemeenten informatie verstrekken aan het rijk over de volgende specifieke uitkeringen:

1. Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen
2. Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen
3. Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken 2021
4. Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2020-2021
5. Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2022
6. Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS 2021)
7. Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022
8. Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen
9. Specifieke uitkering Sport
10. Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies 2021
11. Specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden
12. Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2021
13. Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2021
14. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2021
15. Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021
16. Specifieke uitkering reductie energiegebruik
17. Regeling reductie energiegebruik woningen
18. Extern Advies Warmtetransitie
19. Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	**Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving** Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) *Aard controle R* *Indicator: A7/01*	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) *Aard controle R* *Indicator: A7/02*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/03*	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/04*	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/05*	
			€ 0	€ 60.177	Ja	Ja		
JenV	A12B	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*	
			Noord-Holland Noord	€ 1.141	Ja	€ 1.141	Ja	
FIN	B2	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/02*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/03*	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B2/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			€ 0	0	0	€ 0	€ 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*			
			Nee		Ja			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle D2* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/12*		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen** *Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
BZK	C1	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/01*	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*			
			Ja	0	0			
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/04*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/05*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/06*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Alleen invullen bij akkoord ministerie *Aard controle R* *Indicator: C1/07*		
			1					
			100					
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle n.v.t. *Indicator: C1/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/11*		
		1						
		100						
BZK	C32	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-01099392	€ 4.239	€ 4.239	Ja		Ja
		2	SUVIS21-01099406	€ 10.241	€ 10.241	Ja		Ja
		3						
		50						
BZK	C43	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			RREW2020-00450146	€ 0	€ 0	0		Nee
BZK	C62	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2) *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Berekening bedrag uitvoeringskosten *Aard controle R* *Indicator: C62/02*	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*		
			0	€ 0	€ 0	Ja		
OCW	D8	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OA B)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 106.811	€ 1.200	€ 74.523	€ 350.704		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
		1							
		100							
OCW	D14	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R Indicator: D14/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R Indicator: D14/04*			
			€ 5.654	€ 0	€ 5.654	€ 34.595			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R Indicator: D14/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R Indicator: D14/08*			
		1							
		10							
IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinancering (t/m jaar T) *Aard controle R Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04*			
			€ 758.300	€ 758.300	€0	Ja			
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08*			
		1	101 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden | aantal in meters	Ja	14.600	strekkende meter			
		2	102 Het aanbrengen van attentieverhogende markeringen | aantal in meters	Ja	600	m2			
		3	105 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Ja	24.270	m2			
		4							
		50							
EZK	F9	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle R *Indicator: F9/01*	*Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
		16	EAW-20-00904504	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/06*					
SZW	G2	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 1.580.245	€ 21.694	€ 15.793	€ 0	€ 38.979	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 83.175	€ 8.884	€ 0	€ 145.529	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022												
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G3	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
				€ 0	€ 0	€ 48.834	€ 0	€ 0	€ 0
				BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
				€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 8.426	€ 0	€ 49.450	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 7.580	€ 0	€ 12.594	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 747.169	€ 35.314	€ 18.305	€ 1.451	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 258.438	€ 10.157	€ 1.964	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 33.355	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022										
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*			
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee			
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee			
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	116	4	Nee			
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	75	2	Nee			
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	11	1	Nee			
				Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/11*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo *Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*			
				€ 0	€ 0	€ 0				
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/14*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/18*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
SZW	G12	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel**		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle R Indicator: G12/01*	*Aard controle R Indicator: G12/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	0			
VWS	H4	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02*				
			€ 117.705	€ 158.803				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08*
		1	SPUKSPRT 21170	€ 158.803	€ 95.073	€ 56.165	€ 7.565	
		2						
		3						
		4						
		100						
VWS	H8	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01*	Totaal bedrag volgens beschikking *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02*	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R Indicator: H8/03*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R Indicator: H8/04*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06*
		1	1033687	€ 42.571	€0	€ 42.571	€0	€ 42.571
		2						
		3						
		4						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08*				
		1	1033687	Ja				
		2						
		3						
		4						
VWS	H12	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Aard controle R *Indicator: H12/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 0	Ja	Nee			
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/01*	Beschikkingsnummer / naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	Totale besteding *Aard controle R* *Indicator: H16/03*			
		1	2020	SPUKIJZ21093	€ 75.761			
		2	2021	SPUKIJZ21R2196	€ 19.517			

	Naam locatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/04*	Totale toezegging per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/05*	Besteding per locatie *Aard controle R* *Indicator: H16/06*	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend) *Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	Betreft jaar? *Aard controle R* *Indicator: H16/08*
1	Zwembad Molenkoog	€ 75.761	€ 75.761	€ 0	2020
2	Zwembad Molenkoog	€ 19.517	€ 19.517	€ 0	2021
3					
4					
50					

Bijlage Wet normering bezoldiging topfunctionarissen(WNT) 2021

De WNT is van toepassing op gemeente Texel. Het voor gemeente Texel toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000,- (algemeen bezoldigingsmaximum).

Bezoldiging topfunctionarissen
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021 **bedragen x € 1**		
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur Mevrouw E.C. van der Bruggen	Griffier Mevrouw M. de Porto
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.238,-	€ 92.575,-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.109,-	€ 18.646,-
Subtotaal	€ 118.347,-	€ 111.221,-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000,-	€ 209.000,-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 118.347,-	€ 111.221,-
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020		
bedragen x € 1		
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur Mevr. E.C. van der Bruggen	Griffier Mevrouw M. de Porto
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 97.112,-	€ 88.320,-
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.876,-	€ 17.859,-
Subtotaal	€ 115.988,-	€ 106.179,-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000,-	€ 201.000,-
Bezoldiging	€ 115.988,-	€ 106.179,-

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Raadsbesluit

B&W	29-04-2022
Raadscommissie	07-04-2022
Gemeenteraad	22-6-2022

Programmarekening 2021 gemeente Texel

Portefeuillehouder	H. Huisman

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:
gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. akkoord te gaan met de bijdrage uit de Participatiemiddelen aan het leerwerkbedrijf de Bolder zijnde € 75.000;
2. kennis te nemen van het negatieve rekeningresultaat van het leerwerkbedrijf de Bolder ad. € 51.775 en dit tekort ten laste brengen van de reserve egalisatie rekeningresultaten van het leerwerkbedrijf de Bolder;
3. kennis te nemen van het voordelig rekeningresultaat € 5.009.138 van de gemeente Texel en het resultaat als volgt te bestemming:
   a) overhevelen naar het jaar 2022:
   i) restantbudget reconstructie groen € 10.000
   ii) restant budget coronasteunpakket jongerenwerk, jeugd aan zet, ondersteuning jeugd en activiteiten en ontmoetingen en ondersteuning cultuur € 56.747
   iii) restant budget inburgering en uitvoeringskosten € 28.386
   iv) restant budget versterking en ondersteuning wijkteams € 25.558
   v) restant budget Leader en uitwerking retailvisie en toeristisch toekomstplan € 75.862
   vl) restant budget ontwikkelingsplan haven € 36.225
   vii) restant budget digitalisering archief € 15.000
   viii) restant budget woningbouw € 35.000
   ix) restant budget zoetwaterproject € 25.000
   x) restant budget uitvoering parkeer- en verkeerscirculatie plan € 47.200
   xi) budget via decembercirculaire beschikbaar gesteld voor Wet kwaliteitsborging en gemeenteraadsverkiezingen € 41.490.

   b) een bedrag van € 4.612.669 toe te voegen aan de algemene reserve.

4. Kennis te nemen van de stand van de algemene reserve ad. € 11.089.699 vermeerderd met het rekeningresultaat van 2021, totaal € 15.702.368
5. De geconsolideerde programmarekening 2021 van de gemeente Texel vast te stellen.

1.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 22-06-2022, De griffier, De voorzitter, Zaaknummer 3169901	1. Programmarekening 2021

Overzicht baten en lasten per taakveld

Gemeente Texel

Omschrijving activiteit	Bedrag 2021
Taakveld 0.1 Bestuur	
Subtotaal lasten Bestuur	1.394.017
Subtotaal baten Bestuur	172.064
Saldo Bestuur	1.221.952
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	
Subtotaal lasten Mutaties reserves	17.196.66
Subtotaal baten Mutaties reserves	7.547.49
Saldo Mutaties reserves	9.649.170
Taakveld 0.2 Burgerzaken	
Subtotaal lasten Burgerzaken	858.725
Subtotaal baten Burgerzaken	154.237
Saldo Burgerzaken	704.488
Taakveld 0.4 Overhead	
Subtotaal lasten Overhead	8.646.011
Subtotaal baten Overhead	307.052
Saldo Overhead	8.338.959
Taakveld 0.5 Treasury	
Subtotaal lasten Treasury	969.241
Subtotaal baten Treasury	1.210.847
Saldo Treasury	-241.606
Taakveld 0.61 OZB woningen	
Subtotaal lasten OZB woningen	3.217
Subtotaal baten OZB woningen	1.102.349
Saldo OZB woningen	-1.099.132

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen

Subtotaal lasten OZB niet-woningen	5.300
Subtotaal baten OZB niet-woningen	762.529
Saldo OZB niet-woningen	-757.229

Taakveld 0.63 Parkeerbelasting

Subtotaal lasten Parkeerbelasting	51
Subtotaal baten Parkeerbelasting	4.473.081
Saldo Parkeerbelasting	-4.473.031

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Subtotaal lasten Belastingen overig	566.315
Subtotaal baten Belastingen overig	211.447
Saldo Belastingen overig	354.868

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds

Subtotaal lasten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0
Subtotaal baten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	27.991.346
Saldo Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-27.991.346

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Subtotaal lasten Overige baten en lasten	204.873
Subtotaal baten Overige baten en lasten	216.398
Saldo Overige baten en lasten	-11.524

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Subtotaal lasten Crisisbeheersing en brandweer	2.070.315
Subtotaal baten Crisisbeheersing en brandweer	38.632
Saldo Crisisbeheersing en brandweer	2.031.683

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Subtotaal lasten Openbare orde en veiligheid	663.149
Subtotaal baten Openbare orde en veiligheid	55.353
Saldo Openbare orde en veiligheid	607.796

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer

Subtotaal lasten Verkeer en Vervoer	4.612.007
Subtotaal baten Verkeer en Vervoer	2.449.173
Saldo Verkeer en Vervoer	2.162.835

Taakveld 2.2 Parkeren

Subtotaal lasten Parkeren	713.371
Subtotaal baten Parkeren	61.238
Saldo Parkeren	652.133

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Subtotaal lasten Recreatieve havens	3.918
Subtotaal baten Recreatieve havens	0
Saldo Recreatieve havens	3.918

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Subtotaal lasten Openbaar vervoer	2.729.387
Subtotaal baten Openbaar vervoer	14.014.841
Saldo Openbaar vervoer	-11.285.454

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Subtotaal lasten Openbaar vervoer	1.292
ubtotaal baten Openbaar vervoer	0
Saldo Openbaar vervoer	1.292

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Subtotaal lasten Economische ontwikkeling	592.085
ubtotaal baten Economische ontwikkeling	0
Saldo Economische ontwikkeling	592.085

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Subtotaal lasten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	50.886
Subtotaal baten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	28.930
Saldo Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	21.957

Taakveld 3.4 Economische promotie	
Subtotaal lasten Economische promotie	830.589
Subtotaal baten Economische promotie	9.367.317
Saldo Economische promotie	-8.536.728

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs	
Subtotaal lasten Openbaar basisonderwijs	88.820
Subtotaal baten Openbaar basisonderwijs	0
Saldo Openbaar basisonderwijs	88.820

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	
Subtotaal lasten Onderwijshuisvesting	981.015
Subtotaal baten Onderwijshuisvesting	0
Saldo Onderwijshuisvesting	981.015

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	
Subtotaal lasten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	959.587
Subtotaal baten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	233.712
Saldo Onderwijsbeleid en leerlingzaken	725.876

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	
Subtotaal lasten Sportbeleid en activering	409.943
Subtotaal baten Sportbeleid en activering	65.160
Saldo Sportbeleid en activering	344.783

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties	
Subtotaal lasten Sportaccommodaties	1.496.071
Subtotaal baten Sportaccommodaties	395.928
Saldo Sportaccommodaties	1.100.143

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
Subtotaal lasten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	637.850
Subtotaal baten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	81.416
Saldo Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	556.434

Taakveld 5.4 Musea	
Subtotaal lasten Musea	496.539
Subtotaal baten Musea	173.966
Saldo Musea	322.573

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed	
Subtotaal lasten Cultureel erfgoed	406.764
Subtotaal baten Cultureel erfgoed	2.938
Saldo Cultureel erfgoed	403.826

Taakveld 5.6 Media	
Subtotaal lasten Media	289.674
Subtotaal baten Media	0
Saldo Media	289.674

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	
Subtotaal lasten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.597.723
Subtotaal baten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	243.041
Saldo Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.354.683

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	
Subtotaal lasten Samenkracht en burgerparticipatie	1.440.614
Subtotaal baten Samenkracht en burgerparticipatie	7.838
Saldo Samenkracht en burgerparticipatie	1.432.776

Taakveld 6.2 Wijkteams	
Subtotaal lasten Wijkteams	677.778
Subtotaal baten Wijkteams	5.655
Saldo Wijkteams	672.123

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	
Subtotaal lasten Inkomensregelingen	3.901.092
Subtotaal baten Inkomensregelingen	2.808.651
Saldo Inkomensregelingen	1.092.441

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Subtotaal lasten Begeleide participatie	2.794.018
Subtotaal baten Begeleide participatie	296.276
Saldo Begeleide participatie	2.497.742

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Subtotaal lasten Arbeidsparticipatie	273.914
Subtotaal baten Arbeidsparticipatie	0
Saldo Arbeidsparticipatie	273.914

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Subtotaal lasten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	192.878
Subtotaal baten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	105.415
Saldo Maatwerkvoorzieningen (WMO)	87.464

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18+	4.002.156
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18+	153
Saldo Maatwerkdienstverlening 18+	4.002.004

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Subtotaal lasten Maatwerkdienstverlening 18-	3.019.374
Subtotaal baten Maatwerkdienstverlening 18-	0
Saldo Maatwerkdienstverlening 18-	3.019.374

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18+	27.320
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18+	0
Saldo Geëscaleerde zorg 18+	27.320

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18-	298.479
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18-	0
Saldo Geëscaleerde zorg 18-	298.479

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Subtotaal lasten Volksgezondheid	17.013
Subtotaal baten Volksgezondheid	0
Saldo Volksgezondheid	17.013

Taakveld 7.2 Riolering

Subtotaal lasten Riolering	2.796.725
Subtotaal baten Riolering	3.573.623
Saldo Riolering	-776.898

Taakveld 7.3 Afval

Subtotaal lasten Afval	2.178.361
Subtotaal baten Afval	2.579.509
Saldo Afval	-401.148

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Subtotaal lasten Milieubeheer	980.124
Subtotaal baten Milieubeheer	-47.572
Saldo Milieubeheer	1.027.697

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Subtotaal lasten Begraafplaatsen en crematoria	84.363
Subtotaal baten Begraafplaatsen en crematoria	59.229
Saldo Begraafplaatsen en crematoria	25.134

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Subtotaal lasten Ruimtelijke ordening	641.074
Subtotaal baten Ruimtelijke ordening	0
Saldo Ruimtelijke ordening	641.074

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Subtotaal lasten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	2.857.570
Subtotaal baten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.285.630
Saldo Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.571.940

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Subtotaal lasten Wonen en bouwen	1.902.301
Subtotaal baten Wonen en bouwen	1.534.801
Saldo Wonen en bouwen	367.500

Totaal generaal lasten	80.377.731
Totaal generaal baten	85.386.869
Totaal generaal saldo	-5.009.138

Gemeente Texel

.txl

Raadsbesluit

B&W	10-09-2019
Raadscommissie	1/2-10-2019
Gemeenteraad	16-10-2019

Portefeuillehouder	H. Huisman

Controleplan rechtmatigheid en controleprotocol 2019 t/m 2021.

De raad geeft de accountant opdracht om de programmarekening te controleren en een oordeel te geven over rechtmatigheid en getrouwheid. De raad bepaalt hoe deze controle plaatsvindt via het controleplan rechtmatigheid en het controleprotocol.

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Financiële verordening gemeente Texel

Besluit

1. Het controleplan rechtmatigheid en het controleprotocol 2019 t/m 2021 vast te stellen.
2. Het normen- en toetsingskader 2019 vast te stellen.
3. Het college te mandateren om, gedurende de contractperiode met de accountant, het normen- en toetsingskader jaarlijks te actualiseren.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-10-2019,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 1832580

Bijlagen

1. Controleplan rechtmatigheid en controleprotocol 2019 t/m 2021.
2. Normen- en toetsingskader 2019.
3. Landelijk accountantsprotocol Wmo en Jeugdwet 2018/2019.

BIJLAGE bij advies controleplan rechtmatigheid en controleprotocol programmarekening 2019 t/m 2021.

Controleplan rechtmatigheid en controleprotocol 2019 t/m 2021 / programmarekening 2019 t/m 2021.

Het controleplan beschrijft het beleid ten aanzien van de interne controle en de administratieve organisatie en de praktische invulling hiervan. Het controleplan is de basis voor de toets op rechtmatigheid die door de accountant bij de programmarekeningcontrole wordt uitgevoerd.

1. Randvoorwaarden controles

a. Tijdens de interne controle worden alleen de formele kaders/aspecten in het beleid meegenomen. De accountant neemt alleen de aspecten 'recht, hoogte en duur' mee.
b. Gecontroleerd wordt op basis van verordeningen/beleidsnotities en op basis van processen. Voor de procescontrole is een intern controleplan(A3) opgesteld en verwijzen we tevens naar het concerncontroleplan.
c. Een geactualiseerd normen- en toetsingskader. Het kader geeft inzicht in de relevante wet- en regelgeving.

2. Aantal controles

Het aantal steekproeven is bepaald op basis van het aantal keer dat het proces zich voordoet. Dit wordt jaarlijks vastgelegd in een intern controleplan(A3) en overlegd met de accountant.

In het geval van geconstateerde fouten worden extra steekproeven genomen. Het aantal extra te nemen waarnemingen is afhankelijk van de soort fout die wordt aangetroffen.

3. Uitvoeren controles

Gemeente Texel

De accountants- en rechtmatigheidscontrole voor 2019 t/m 2021 wordt uitgevoerd door IPA-ACON Haltewerk te Alkmaar voert de regelingen Bbz2004 en IOAZ voor de gemeente Texel uit. Wie de accountantscontrole gaat uitvoeren is nog niet definitief bekend(aanbestedingstraject is bijna afgerond). Volgens Haltewerk blijft Verstegen accountants/adviseurs dit naar verwachting doen voor 2019 en 2020.

De Bolder

De accountants- en rechtmatigheidscontrole wordt voor 2019 nog uitgevoerd door Deloitte accountants. Voor de accountantscontrole van de jaren daarna zal een aanbestedingsprocedure worden opgestart.

4. Vastleggen controles

De controles worden per steekproef vastgelegd in een intern controledocument. De controledocumenten worden bewaard met de daarbij behorende kopiedocumenten. De gegevens worden bij het team Advies& Ondersteuning opgeslagen.

5. Procescontrole

De te controleren deelprocessen worden jaarlijks via het A3 controleplan vastgesteld.

6. Controle accountant

Jaarlijks worden de steekproeven door de accountant gecontroleerd.

Controleprotocol 2019 t/m 2021

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen aan de accountant te geven over de reikwijdte van de controle, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij te hanteren goedkeuring.

Algemene uitgangspunten getrouwheid en rechtmatigheid

Conform art. 213 Gemeentewet wordt de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde programmarekening uitgevoerd door de accountant en is deze gericht op het afgeven van een oordeel over:

1. de getrouwe weergave van de in de programmarekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
2. het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
3. de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
4. het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde programmarekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
5. de verenigbaarheid van het jaarverslag met de programmarekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die zijn gesteld in artikel 213 Gemeentewet (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden) en de richtlijnen voor de accountantscontrole (Nederlandse Beroepsorganisatie Accountants) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden: Het in overeenstemming zijn met de begroting en van toepassing zijnde wettelijke regelingen.

Goedkeurings- en rapporteringtoleranties

De controle is zodanig ingericht dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de programmarekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten, balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie.

De controle is gericht op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.
De minimumeisen zijn in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden opgenomen.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaar-rekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten adviseert om deze percentages te hanteren. Naast deze kwantitatieve benadering hanteert de accountant ook een kwalitatieve beoordeling.

- **Goedkeuringstolerantie**

Voor het verkrijgen van een goedkeurende rechtmatigheidsoordeel mag de totale fout maximaal 1% van het begrotingstotaal bedragen. Daarnaast mag het totale bedrag aan onzekerheden maximaal 3% van het begrotingstotaal bedragen. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

- **Rapporteringtolerantie**

Als de goedkeuringstolerantie overschreden wordt, vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

De ondergrens per fout is € 25.000.

Rechtmatigheid en aanvullende rechtmatigheid criteria
Hieronder volgen de criteria die betrekking hebben op de controle van de accountant en waarvoor een verklaring afgegeven wordt.

Getrouw beeld
- calculatiecriterium
- valuteringcriterium
- leveringscriterium
- adresseringscriterium
- volledigheidscriterium
- aanvaardbaarheidscriterium

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer wordt extra aandacht besteed aan de volgende onderdelen:
1. begrotingscriterium
2. misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O criterium)
3. voorwaardencriterium

Ten aanzien van deze rechtmatigheidscriteria wordt het volgende gesteld.

Ad 1. Begrotingscriterium
Als blijkt dat de gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de programmarekening hoger zijn dan de geraamde bedragen inclusief de begrotingswijzigingen kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven.
De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad. Voor de oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten.

Welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de gemeenteraad.

Ad 2. Misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O-criterium)
In het jaarverslag en/of de toelichting op de programmarekening is een verantwoording opgenomen over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. De gemeente Texel heeft naast een integriteitprotocol een gedragscode voor de medewerkers in gemeentelijke dienst.

Als toch een belangrijke (materiële)onzekerheid naast een voldoende uitgevoerd M&O-beleid blijft bestaan, gaat de accountant beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de programmarekening adequaat is weergegeven.

Ad 3. Voorwaardencriterium
De accountant toetst of uitgaven en ontvangsten aan de afgesproken voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving en interne regels en hebben o.a. betrekking op:
- de omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- de heffings- en/of declaratiegrondslag;
- normbedragen (hoogte en duur);
- de bevoegdheden;
- aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie en dergelijke.

Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden er op van toepassing zijn.

De door hogere overheden gestelde voorwaarden liggen volledig vast. Dit geldt echter niet voor de interne regelgeving.

De gemeenteraad stelt de norm waaraan moet worden getoetst. De gemeenteraad dient dan ook op grond van een overzicht van de betreffende geldende wet- en regelgeving het voorwaardencriterium te operationaliseren. Concreet betekent dit dat door de gemeenteraad limitatief moet zijn bepaald aan welke in wet- en regelgeving vastgelegde voorwaarden de accountant moet toetsen.

Voorgesteld wordt om ook over 2019 t/m 2021 niet af te wijken van de toetsing op de criteria recht, hoogte en duur.

Rapportering accountant
Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant:

- **Interim-controles**
  In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van deze tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht aan het college.
- **Verslag van bevindingen**
  In overeenstemming met de Gemeentewet wordt over de controle van de programmarekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan de gemeenteraad.
  In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer, en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.
- **Uitgangspunten voor de rapportagevorm**
  Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).
  Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie van dit controleprotocol overschrijden worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen boven de € 25.000. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatievoorziening.

Controleverklaring
In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad zodat deze de programmarekening kan vaststellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-10-2019,

De griffier, De voorzitter,

Normen- en toetsingskader 2019

Product	Externe wetgeving 2019	Wetgeving 2019
Bestuur en Recht	Gemeentewet; Algemene Wet bestuursrecht	Klachtenverordening Texel
Bestuur en Recht	Gemeentewet; Algemene Wet bestuursrecht	Algemene Subsidieverordening Gemeente Texel 2016 (ASV)
Bestuur en Recht	Belemmeringenwet, Telecommunicatiewet, Gemeentewet	Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuren gemeente Texel 2014
Bestuur en Recht	Archiefwet 1995; Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Archiefverordening gemeente Texel 2018
Bestuur en Recht	Wet op de lijkbezorging	Beheersverordening algemene begraafplaatsen
Bestuur en Recht	Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens	GBA Privacyreglement
Bestuur en Recht	Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, art. 14, lid 1 Privacyreglement GBA	GBA-beheerregeling
Bestuur en Recht	Gemeentewet	Gronduitgifte verordening 2002 der gemeente Texel
Bestuur en Recht	Gemeentewet	Inspraakverordening Texel 2016
Bestuur en Recht	Gemeentewet, art. 149	Marktverordening Texel 2009
Bestuur en Recht	Wet huis voor klokkenluiders; Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector Gemeenten	Regeling melden vermoeden misstand gemeente Texel 2017
Bestuur en Recht	Burgerlijk wetboek, Besluit burgerlijke stand 1994	Reglement burgerlijke stand
Bestuur en Recht	Gemeentewet, Cultuurvisie Texel 2017: Cultuur ontwikkeld/t	Verordening Adviescommissie Cultuurbeleid 2018
Bestuur en Recht	2. Cultuurvisie Texel 2017: Cultuur ontwikkeld/t	Verordening basisregistratie personen van de gemeente Texel (Verordening BRP)
Bestuur en Recht	Gemeentewet	Verordening burgerinitiatief 2009
Bestuur en Recht	Gemeentewet; Algemene Wet bestuursrecht	Verordening commissie bezwaarschriften
Bestuur en Recht	Gemeentewet; Algemene Wet bestuursrecht	Verordening elektronische kennisgeving Texel 2014
Bestuur en Recht	Gemeentewet	Verordening gemeentelijke onderscheidingen Texel
Bestuur en Recht	art. 109a Waterschapswet	Verordening gezamenlijke rekenkamercommissie Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling en Texel 2018
Bestuur en Recht	Gemeentewet; Wet op de Lijkbezorging	Verordening inzake het plaatsen van gedenktekens op de algemene begraafplaatsen van de gemeente Texel
Bestuur en Recht	Gemeentewet; Rechtspositieregeling voor burgemeester en wethouders	Verordening rechtspositie wethouders Texel 2017
Bestuur en Recht	artikel 149 van de Gemeentewet	Verordening Regionale Raadcommissie Noordkop 2018
Bestuur en Recht	Gemeentewet	Verordening voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Texel
Financiën en economie	Gemeentewet	Controleverordening gemeente Texel 2017
Financiën en economie	Gemeentewet	Financiële verordening gemeente Texel 2017
Financiën en economie	Wet Markt en Overheid, Algemene wet bestuursrecht	IKR Texel 2014
Financiën en economie	Gemeentewet	Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten
Financiën en economie	Gemeentewet; Paspoortwet	Legesverordening 2019
Financiën en economie	Marktverordening art. 3	Marktreglement Texel 2010
Financiën en economie	Gemeentewet; Invorderingswet 1990; Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990; Nadere regesl kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen	Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen
Financiën en economie	Algemene wet inzake Rijksbelasingen; Invorderingswet 1990; Gemeentewet; Algemene wet Bestuursrecht; belastingverordeningen gemeente Texel	Uitvoeringsregeling gemeentelijke belastingen Texel
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening baatbelasting rioleringsaanleg buitengebied Texel
Financiën en economie	Gemeentewet	verordening baatbelasting rioleringsaanleg Meyertebos
Financiën en economie	Gemeentewet	verordening baatbelasting rioleringsaanleg Westerweg e.o.
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening forensenbelasting 2019

Normen- en toetsingskader 2019

Product	Externe wetgeving 2019	Wetgeving 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening Havengeld 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening lijkbezorgingsrechten 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening marktgelden 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Texel 2017
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening onroerende zaakbelastingen 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening parkeerbelastingen 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening precariobelasting 2019
Financiën en economie	artikel 227 van de Gemeentewet	Verordening reclamebelasting Texel 2019
Financiën en economie	Gemeentewet; Wet milieubeheer	Verordening reinigingsheffingen 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening rioolaansluitrecht Texel 2004
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening rioolheffing 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening Starterslening gemeente Texel
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening toeristenbelasting 2019
Financiën en economie	Gemeentewet	Verordening watertoeristenbelasting 2019
Financiën en economie	Gemeentewet; Winkeltijdenwet	Winkeltijdenverordening Texel
Financiën en economie	Gemeentewet	Inkoopvoorwaarden IT-overeenkomsten.pdf
Financiën en economie	Aanbestedingswet	Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014.pdf - vastgesteld 2014
Financiën en economie	Gemeentewet	Treasurystatuut 2015.pdf
Financiën en economie	Gemeentewet	Nota reserves en voorzieningen 2018.pdf
Maatschappelijke zorg en welzijn	Participatiewet, Wet inkomensvoorziengen oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en gewezen zelfstandigen, Ioaw en Ioaz	Afstemmingsverordening Participatiewet, Ioaw en Ioaz 2018
Maatschappelijke zorg en welzijn	Algemene wet bestuursrecht, Participatiewet, Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) artikel 17, derde lid, artikel 25, tweede lid en artikelen 26 t/m 31, Burgerlijk wetboek, Wet inburgering	Beleidsregels terugvordering, invordering en verhaal Texel 2016
Maatschappelijke zorg en welzijn	Jeugdwet; Verordening jeugdhulp Tel 2017	Nadere regels Jeugdhulp Texel 2017
Maatschappelijke zorg en welzijn	Wet maatschappelijke ondersteuning; Verordening maatschappelijke ondersteuning Texel 2017	Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Texel 2017
Maatschappelijke zorg en welzijn	artikel 2.1.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	Regeling Mantelzorgwaardering gemeente Texel
Maatschappelijke zorg en welzijn	Algemene subsidieverordening Texel 2016	Uitvoeringsregeling jaarlijkse subsidie sport 2018
Maatschappelijke zorg en welzijn	Algemene subsidieverordening Texel 2016	Uitvoeringsregeling sportinvesteringen 2018
Maatschappelijke zorg en welzijn	Gemeentewet; Algemene Subsidieverordening Texel 2011	UVRS Kunst en Cultuur 2016
Maatschappelijke zorg en welzijn	Gemeentewet; Algemene Subsidieverordening Texel 2011	UVRS Maatschappelijke Organisaties 2016
Maatschappelijke zorg en welzijn	Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Jeugdwet, Wet sociale werkvoorziening	Verordening Adviesraad Texel
Maatschappelijke zorg en welzijn	Participatiewet	Verordening individuele studietoeslag en individuele inkomenstoeslag 2018
Maatschappelijke zorg en welzijn	Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen, Besluit gemeentelijke discriminatievoorzieningen	Verordening Inrichting Antidiscriminatievoorziening gemeente Texel
Maatschappelijke zorg en welzijn	Jeugdwet	Verordening jeugdhulp Texel 2016
Maatschappelijke zorg en welzijn	Gemeentewet	Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Texel 2009
Maatschappelijke zorg en welzijn	Wet maatschappelijke ondersteuning	Verordening maatschappelijke ondersteuning Texel 2019

Normen- en toetsingskader 2019

Product	Externe wetgeving 2019	Wetgeving 2019
Maatschappelijke zorg en welzijn	Participatiewet	Verordening Participatiewet re-integratie en gesubsidieerde arbeid 2018
Maatschappelijke zorg en welzijn	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie	Verordening tegemoetkoming kosten voorschoolse voorzieningen
Maatschappelijke zorg en welzijn	Participatiewet	Verordening Tegenprestatie Participatiewet
Maatschappelijke zorg en welzijn	Participatiewet	Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive gemeente Texel 2015
Milieu	Wet mileubeheer	Afvalstoffenverordening 2015 van de gemeente Texel
Onderwijs	Gemeentewet	Tarievenbesluit voorschoolse voorzieningen 2019
Onderwijs	Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening aanvullende vergoeding OV-chipkaart studenten Texel 2016
Onderwijs	Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra, Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening leerlingenvervoer Gemeente Texel 2014
Onderwijs	Onderwijswetgeving	Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Texel 2009
Onderwijs	Wet Tegemoetkoming Onderwijsbijdragen en Schoolkosten, Wet op het kindgebonden budget	Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid gemeente Texel
Onderwijs	Wet Tegemoetkoming Onderwijsbijdragen en Schoolkosten, Wet op het kindgebonden budget	Verordening toelage uitwonende studerenden gemeente Texel 2016
Onderwijs	Wet op het primair onderwijs, Wet op het voortgezet onderwijs	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
Openbare orde en veilgheid	Wet op de kansspelen	Speelautomatenverordening Texel 2000
Openbare orde en veilgheid	Algemene Plaatselijke verordening Texel 2016	Aanwijzingsbesluit kampeermiddelen, aanhangwagens, e.d.
Openbare orde en veilgheid	Gemeentewet	Algemene Plaatselijke Verordening Texel 2016
Openbare orde en veilgheid	Gemeentewet; Drank- en Horecawet	Drank- en Horecaverordening Texel
Openbare orde en veilgheid	Algemene Plaatselijke verordening Texel 2016	Regeling uitstallingen voor centrum De Koog
Openbare orde en veilgheid	Algemene Plaatselijke verordening Texel 2016	Regeling uitstallingen voor centrum Den Burg
Openbare orde en veilgheid	APV Texel art 5,25, 5,31 en 5,31,1	Regeling watersporten en kustgebruik
Openbare orde en veilgheid	Wet op de kansspelen, art 30 lid 2 Speelautomatenbesluit 2000	Speelautomatenverordening Texel 2000
Openbare orde en veilgheid	Gemeentewet	Uitvoeringsregeling evenementen Texel
Openbare orde en veilgheid	Gemeentewet	Verordening op het verstrekken van alcoholvrije dranken en eetwaren
Openbare orde en veilgheid	Gemeentewet; Wegenverkeerswet 1994; Besluit wegslepen van voertuigen	Wegsleepverordening Texel 2018
Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer	Gemeentewet; Parkeerverordening Texel; Verordening Parkeerbelasting	Aanwijzingsbesluit parkeren Texel
Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer	artikel 3.16 van de Erfgoedwet, artikel 9.1 van de Erfgoedwet, artikel 2.2 van de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Erfgoedverordening Texel 2018
Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer	Gemeentewet, Monumentenwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Monumentenverordening Texel
Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer	Gemeentewet; Wegenverkeerswet 1994;	Parkeerverordening Texel
Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer	Wet ruimtelijke ordening	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008
Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer	Gemeentewet	Verordening beheer landschapselementen in de gemeente Texel 2006
Ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer	Wet algemene bepalingen omgevingsvergunning; Gemeentewet	Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Texel 2017
Volkshuisvesting en woningbouw	Wabo; Woningwet	Bouwverordening 2010 - II
Volkshuisvesting en woningbouw	Wet op het primair onderwijs, Wet op het Voortgezet Onderwijs	Huisvestingsverordening Texel 2018
Volkshuisvesting en woningbouw	Algeneme Subsidieverordening texel 2016	Uitvoeringsregeling instandhouding gemeentelijke monumenten 2017
Volkshuisvesting en woningbouw	Algeneme Subsidieverordening texel 2016	Uitvoeringsregeling subsidie energieneutrale woningen
Volkshuisvesting en woningbouw	Gemeentewet	Verordening Blijverslening Texel
Volkshuisvesting en woningbouw	Wet basisregistratie adressen en gebouwen	Verordening naamgeving en nummering gemeente Texel 2019
Volkshuisvesting en woningbouw	Gemeentewet	Verordening Stimuleringslening energieneutrale woningen Texel 2016

Copro 18023C

ALGEMEEN ACCOUNTANTSPROTOCOL FINANCIËLE PRODUCTIEVERANTWOORDING WMO EN JEUGDWET 2018 (en 2019)

Rol, positie en toekomstperspectief van dit protocol
Dit landelijk accountantsprotocol is als tijdelijk hulpmiddel in 2015 geïntroduceerd om drie redenen:

1. *De informatievoorziening bij en tussen gemeenten en aanbieders was niet op orde.*
2. *De veelheid van vereisten rond verantwoording en controle via lokale controleprotocollen leidde tot onwerkbare situaties voor zorgaanbieders en hun accountants waardoor gemeenten controleverklaringen te laat of geheel niet zouden krijgen.*
3. *De gemeentelijke accountant vraagt om het aantonen van de prestatielevering, wat lastig is voor gemeenten omdat zij niet zelf de ontvanger zijn van de dienstverlening. Het protocol biedt hierin houvast, al zou het niet het enige controlemiddel bij gemeenten moeten zijn.*

Het gewenste toekomstperspectief is dat de accountant geen rol vervult in de contractrelatie tussen gemeenten en aanbieders. De gewenste uitfasering van het gebruik van dit protocol zal in de praktijk gedifferentieerd en gefaseerd plaatsvinden. Accountants kunnen hierbij vanuit hun expertise ondersteunen.

Versie: 18 april 2018
Status: Definitief

Inhoud

1. Preambule ... 3
   1.1 Inkadering protocol ... 3
   1.2 Gehanteerde uitgangspunten ... 3
   1.3 Toepassingsscenario's ... 4
   1.4 Onderhoud en versiebeheer ... 5
   1.5 Belangrijke definities ... 5
2. Verantwoordingsproces zorgaanbieder ... 5
3. Accountantsprotocol ... 6
   3.1 Inleiding ... 6
   3.2 Doelstelling controle ... 6
   3.3 Controle-object ... 7
   3.4 Reikwijdte van de controle ... 7
      3.4.1 Financiële productieverantwoording ... 7
      3.4.2 Financiële productieverantwoording per gemeente ... 7
      3.4.3 Te verstrekken andere documenten ... 7
   3.5 Normen- en toetsingskader ... 7
   3.6 Uitwerking toetsingscriteria ... 8
   3.7 Materialiteit ... 9
      3.7.1 Vereist zekerheidsniveau ... 9
      3.7.2 Spreiding van werkzaamheden over alle gemeenten ... 9
      3.7.3 Toleranties financiële productieverantwoording op totaalniveau ... 10
      3.7.4 Rapportagetolerantie rapportage per gemeente ... 10
   3.8 Controle-aanpak ... 11
      3.8.1 Algemeen ... 11
      3.8.2 Risicoanalyse ... 11
   3.9 Evaluatie van onderkende afwijkingen en onzekerheden ... 11
   3.10 Oordeelsvorming ... 11
      3.10.1 Aangepast oordeel ... 12
      3.10.2 Afwijkingen bij een gemeente: wel of geen aparte rapportage ... 12

Bijlage I Model financiële productieverantwoording ... 13
Bijlage II Model goedkeurende controleverklaring ... 14
Bijlage III Model rapport van bevindingen ... 17
Bijlage IV Definities en toelichting van gehanteerde begrippen ... 18

1. Preambule

1.1 Inkadering protocol

Dit accountantsprotocol is ontwikkeld in samenwerking tussen het Programma ISD en deskundigen uit diverse relevante branches. Het doel van dit protocol is een uniforme financiële productieverantwoording en accountantscontrole voor zorgaanbieders in het domein van de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. Dit protocol is voor het eerst toegepast voor het boekjaar 2015. Op basis van de evaluatie van de toepassing, zijn jaarlijks diverse aanpassingen verwerkt.

Voor de toepassing van dit accountantsprotocol voor het boekjaar 2018 zijn eveneens enkele aanpassingen verwerkt. Het streven is om het protocol ook toepasbaar te laten zijn voor het boekjaar 2019, zonder verdere aanpassingen. Om die reden kan – waar gesproken wordt over boekjaar 2018 – ook boekjaar 2019 gelezen worden.

De aanpassingen ten opzichte van het protocol 2017 betreffen hoofdzakelijk:

- ***Een verduidelijking in de formulering van de verspreidingskring van de financiële productieverantwoording en controleverklaring (bijlage II);***
- ***Het actualiseren en aanscherpen van de definitie en toelichting van het begrip "Toewijzing" en enkele andere begrippen (bijlage IV);***
- ***Enkele kleine tekstuele aanpassingen***

Dit protocol richt zich op een uniforme financiële productieverantwoording voor de Wmo en Jeugdwet met bijbehorende accountantscontrole, via uniforme kaders voor:

- de formats voor de financiële productieverantwoording;
- de reikwijdte van de controle;
- het algemene normen- en toetsingskader voor de controle;
- de hierbij te hanteren materialiteit en toleranties (betrouwbaarheid- en nauwkeurigheidseisen);
- de verantwoordingsdeadlines en accountantsproducten.

Hiermee kunnen zorgaanbieders op eenduidige wijze financiële verantwoording afleggen over de productie Wmo en Jeugdwet. Deze verantwoording en de controle daarvan zijn gebaseerd op de vereisten van financiële rechtmatigheid voor de gemeenten. Dit betreft vier algemene aspecten die in elke contractrelatie tussen gemeenten en zorgaanbieders relevant zijn:

- Het recht op het verstrekken van zorg
- De bepaling van de omvang van de zorg
- De vereisten aan de declaratie
- Het aantonen van de levering van zorg

Dit protocol geeft alleen een model voor een goedkeurende verklaring. De situatie kan zich voordoen dat de accountant geen goedkeurende controleverklaring bij de financiële productieverantwoording 2018 kan afgeven, dan wel via een of meer toelichtende paragrafen bepaalde aangelegenheden zal moeten benadrukken. Het is aan de accountant om zijn controleverklaring dienovereenkomstig aan te passen, met inachtneming van de voorbeeldteksten van HRA III van de NBA.

1.2 Gehanteerde uitgangspunten

Dit accountantsprotocol hanteert de volgende uitgangspunten:

a. Per zorgaanbieder een financiële productieverantwoording per domein (Wmo en Jeugdwet) op totaalniveau met een controleverklaring van de accountant per domein.
b. Per gemeente een financiële productieverantwoording per domein, waarbij de accountant echter geen oordeel of controleverklaring geeft.
c. Andere controle-informatie kan een individuele gemeente ontlenen aan:
    1) De controlemaatregelen die de gemeente zelf reeds uitvoert of heeft uitgevoerd;
    2) De toetsing van het totale registratie- en declaratieproces Wmo en Jeugdwet bij de zorgaanbieder door de accountant in het kader van zijn controle op de totaalverantwoording, waarbij het uitgangspunt is

dat zorgaanbieders een eenduidig registratie- en declaratieproces hebben voor alle gemeenten ten aanzien van de Wmo en Jeugdwet;
3) Iedere gemeente wordt – ongeacht haar relatieve belang in de financiële verantwoording op totaalniveau – betrokken in de werkzaamheden van de accountant;
4) Een rapportage van bevindingen van de accountant in de uitzonderingssituatie dat door hem geconstateerde fouten en onzekerheden niet afdoende door de zorgaanbieder zijn gecorrigeerd/ toegelicht.

De mate van zekerheid die gemeenten aan deze controle-informatie kunnen ontlenen, is afhankelijk van de lokale situatie. Gemeenten dienen zelf te evalueren in welke mate de toepassing van dit protocol en de hiervoor genoemde aspecten leiden tot de voor hen vereiste zekerheid over de financiële rechtmatigheid van de in het sociale domein bestede gelden. Deze evaluatie kan eventueel leiden tot additionele werkzaamheden.

d. Het algemene normen- en toetsingskader van dit protocol is gericht op vier algemene aspecten van financiële rechtmatigheid voor gemeenten:
1) Het recht op het verstrekken van zorg;
2) De bepaling van de omvang van de zorg;
3) De vereisten aan de declaratie;
4) Het aantonen van de levering van zorg.

Anders gezegd, het normen- en toetsingskader van dit protocol richt zich op de voor gemeenten bekende eisen van recht (volgens de afgesproken voorwaarden), hoogte (volgens het afgesproken tarief) en duur (binnen de afgesproken termijnen).

e. In uitzonderingssituaties kan een gemeente behoefte hebben aan aanvullende informatie, werkzaamheden of zekerheid. Deze eisen vanuit de gemeente (bijvoorbeeld gericht op een leveranciers-, doelmatigheids- of kwaliteitsbeoordeling) vallen buiten de reikwijdte van dit protocol.

1.3 Toepassingsscenario's

De toepassing van dit accountantsprotocol en het format voor de financiële productieverantwoording is voor gemeenten, zorgaanbieders en hun accountants niet verplicht. Het protocol wordt breed gedragen door de betrokken brancheorganisaties (vertegenwoordigd in het Programma ISD), is als vaktechnisch uitvoerbaar beoordeeld door de NBA werkgroep COPRO en biedt belangrijke mogelijkheden om administratieve lasten te beperken.

Verdere vermindering van administratieve lasten is mogelijk indien gemeenten en zorgaanbieders afrekenen zonder nog gebruik te maken van een financiële productieverantwoording met controleverklaring. Dit kan alleen als de gemeente een eigen controle-aanpak heeft die de financiële productieverantwoording met controleverklaring overbodig maakt.

Voor alle andere situaties wordt toepassing van dit protocol daarom door de betrokken brancheorganisaties sterk geadviseerd. Geadviseerd wordt om dit accountantsprotocol tevens te integreren in de contracten tussen zorgaanbieders en gemeenten, indien behoefte bestaat aan een jaarlijkse financiële verantwoording voorzien van controleverklaring.

Het kan zijn dat zorgaanbieders, gemeenten en hun accountants dit accountantsprotocol niet of in gewijzigde vorm toepassen. Hierbij worden onder meer de volgende scenario's onderscheiden:

a. Voor de zorgaanbieders waarbij geen van de gemeenten een accountantscontrole voorschrijft, kan dit accountantsprotocol (inclusief het verantwoordingsformat) buiten beschouwing worden gelaten.
b. Voor de zorgaanbieders waarbij één of meerdere gemeente(n) waaraan Wmo- en/of Jeugdwet is gedeclareerd om een accountantscontrole vragen van de verantwoorde productie Wmo en/of Jeugdwet, wordt geadviseerd dat zorgaanbieders, gemeenten en hun accountants dit accountantsprotocol zullen toepassen. Het is aan individuele partijen om dit in goed overleg ook te realiseren. Geadviseerd wordt dat partijen hierover tijdig in overleg treden.
c. Voor de zorgaanbieders waarbij één of meerdere gemeenten geen accountantscontrole voorschrijven en andere gemeenten wel, handelt de zorgaanbieder als volgt. In de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein wordt alleen de productie Wmo en Jeugdwet verwerkt die betrekking heeft op de gemeenten die een accountantscontrole voorschrijven. De zorgaanbieder voegt aan de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein een

overzicht toe van de gemeenten waarop de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein betrekking heeft. De accountant waarmerkt dit overzicht en verwijst er naar in zijn controleverklaring (onderdeel “Overige aspecten – beperking in gebruik en verspreidingskring”.

d. Als één of meerdere gemeenten dit accountantsprotocol (nog) niet willen toepassen dan wel niet (geheel) toereikend achten in de context van bijvoorbeeld eerder gemaakte contractafspraken, dan wordt geadviseerd om dit accountantsprotocol en het bijbehorende verantwoordingsformat toch onverkort toe te passen en om met de betreffende gemeenten in gesprek te gaan. Dit kan eventueel leiden tot aanvullende informatie, werkzaamheden of zekerheid. Geadviseerd wordt om dergelijke aanvullingen tot een minimum te beperken door de noodzaak hiervan expliciet te evalueren tussen zorgaanbieder, gemeente(n) en de accountant. Zij vallen in ieder geval buiten de reikwijdte van dit protocol. Een andere oplossing kan zijn dat de gemeente haar verordeningen en/of contracten aanpast in de richting van het uniforme normen- en toetsingskader van dit protocol.
e. In het uitzonderlijke geval dat de gemeente en de zorgaanbieder een afwijkend verantwoordingsformat en/of accountantsprotocol wensen te hanteren, is het van belang dat het betreffende accountantsprotocol vooraf aan de NBA werkgroep COPRO wordt voorgelegd. Geadviseerd wordt om ook dergelijke afwijkingen van dit protocol tot een minimum te beperken.

1.4 Onderhoud en versiebeheer

Het onderhoud van dit accountantsprotocol en het daarbij behorende verantwoordingsformat is tot dusver belegd bij de partijen die momenteel zijn vertegenwoordigd in het Programma ISD. Het ISD zal deze taken overdragen bij de beëindiging van het Programma. Bij het opstellen van dit accountantsprotocol staat nog niet vast aan wie/ welke organisatie deze taken worden overgedragen.

fJaarlijks zal vóór 1 september voorafgaand aan het volgende verslagjaar een geactualiseerde versie beschikbaar komen, waarin tot uiterlijk 1 december beperkte wijzigingen verwerkt kunnen worden die bijvoorbeeld voortvloeien uit evaluaties van de zorgcontractering.

1.5 Belangrijke definities

In dit accountantsprotocol is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van begrippen die over het algemeen bekend zijn in de zorg-, gemeente- en accountantssector. Waar nodig zijn bijzondere begrippen in de tekst nader omschreven of in een voetnoot gedefinieerd. Begrippen in dit protocol waarvan de uitleg van belang is voor een goed begrip van dit protocol als geheel, zijn nader gedefinieerd/ toegelicht in bijlage IV bij dit protocol.

Dit betreft de volgende begrippen:
- Verantwoorde en gedeclareerde productie
- Conversie van producten
- Gemeente
- Toewijzing (als omvattend begrip voor een beschikking, een besluit, een indicatie of een verwijzing)
- (Financiële) rechtmatigheid
- Onderhanden werk
- Zorg

2. Verantwoordingsproces zorgaanbieder

De financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet van zorgaanbieders vormt het sluitstuk van het registratie- en declaratieproces van de gerealiseerde productie over het boekjaar[1], inclusief de daarin begrepen controlemaatregelen van zorgaanbieders en gemeenten. De inhoud, vorm en procedure van de financiële productieverantwoording worden binnen de wettelijke kaders afgestemd en/of overeengekomen tussen zorgaanbieders en gemeenten. Dit accountantsprotocol is ontwikkeld met het gegeven dat de inhoud, vorm en procedures voor gemeenten en zorgaanbieders niettemin inhoudelijk veel overeenkomsten hebben en op grond daarvan generiek kunnen worden weergegeven.

Wie verantwoordt:
- De zorgaanbieder die zorg levert en declareert op basis van Wmo en/of Jeugdwet

[1] Een boekjaar wordt gelijk gesteld aan het kalenderjaar. Wanneer sprake is van zorgtrajecten die niet per einde van het boekjaar kunnen worden afgesloten, geldt dat de financiële productieverantwoording tevens de financiële waarde van fictief afgesloten zorgtrajecten omvat die per 31 december onderhanden zijn.

Wat wordt waar verantwoord:

- Financiële productieverantwoording (namens de zorgaanbieder rechtsgeldig ondertekend en gewaarmerkt door de accountant) op totaalniveau: Bij alle gemeenten
- Overzicht gemeenten waarop financiële productieverantwoording Wmo/Jeugdwet op totaalniveau betrekking heeft: Bij alle gemeenten
- Financiële productieverantwoording (namens de zorgaanbieder rechtsgeldig ondertekend en gewaarmerkt door de accountant) per gemeente: Bij desbetreffende gemeente
- Controleverklaring bij (ondertekende en gewaarmerkte) financiële productieverantwoording op totaalniveau: Bij alle gemeenten
- Uitzonderingssituatie: Rapport van bevindingen : Bij desbetreffende gemeente
- Indien van toepassing: Inhoudelijke productieverantwoording: Bij desbetreffende gemeente

Via de inhoud en verspreiding van de financiële productieverantwoording op totaalniveau en per gemeente en via de controleverklaring en een eventueel rapport van bevindingen van de accountant, mag niet ten onrechte concurrentiegevoelige en vertrouwelijke informatie worden gedeeld.

Wanneer wordt verantwoord:

De termijnen die gelden voor de indiening van de financiële productieverantwoording en de controle daarvan is gebaseerd op afspraken tussen zorgaanbieders en gemeenten. Voor zover hierover nog geen afspraken zijn gemaakt, worden de volgende termijnen als leidraad meegegeven:

- Financiële productieverantwoording: Vóór 1 maart van het jaar t + 1 (of zoveel eerder of later als met de gemeente(n) is afgestemd en/of overeengekomen).
- Controleverklaring: Vóór 1 april van het jaar t + 1 (of zoveel eerder of later als met de gemeente(n) is afgestemd en/of overeengekomen).

3. Accountantsprotocol

3.1 Inleiding

Dit protocol is bedoeld voor de accountantscontrole van de financiële productieverantwoording van zorgaanbieders uit hoofde van de Wmo en/of Jeugdwet. Het protocol geeft zorgaanbieders, gemeenten en hun accountants duidelijkheid over de aard en reikwijdte van de controle en de daaraan te ontlenen zekerheid.

Dit accountantsprotocol is geen kader voor alle uitzonderingssituaties die zich kunnen voordoen. In voorkomend geval dienen de betrokken partijen onderling afspraken te maken waarbij de strekking van dit protocol zoveel mogelijk wordt gevolgd.

Het productieregistratie- en declaratieproces in het sociale domein wordt gekenmerkt door een diversiteit aan controlemaatregelen. Deze controlemaatregelen worden deels door de zorgaanbieder zelf uitgevoerd. De accountant van de zorgaanbieder evalueert de uitkomsten van deze controlemaatregelen voor zijn oordeelsvorming over de aard, timing en omvang van zijn eigen werkzaamheden. Daarnaast zullen gemeenten zelf de nodige controles uitvoeren, bijvoorbeeld op de kwaliteit van de productie of de juistheid van de ingediende declaraties. Deze vallen buiten de reikwijdte van dit protocol, maar zijn uiteraard voor de gemeente van belang in het kader van de controle van de financiële rechtmatigheid in het sociale domein.

3.2 Doelstelling controle

De doelstelling van de accountantscontrole is gericht op het verschaffen van zekerheid over de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein aan de zorgaanbieder en de gemeente.

Het accountantsprotocol richt zich uitsluitend op de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein, waarbij wel rekening wordt gehouden met een spreiding van de controlewerkzaamheden over alle betrokken gemeenten. Het oordeel van de accountant richt zich echter op de productieverantwoording op totaalniveau. Hij geeft geen oordeel af over de afzonderlijke financiële productieverantwoordingen die de

zorgaanbieder per gemeente indient. Wel brengt hij in uitzonderingsgevallen een rapport van bevindingen uit aan de individuele gemeenten.

3.3 Controle-object

Het controle-object bestaat uit de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoordingen op totaalniveau per domein over het boekjaar 2018. Hierover geeft de accountant in zijn controleverklaringen een oordeel. De accountant waarmerkt de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein en neemt in dit waarmerk een verwijzing op naar de afgegeven controleverklaring (behorend bij de verklaring met datum/kenmerk ……).

De financiële productieverantwoording(en) per domein per gemeente vormt/vormen geen object van controle, de accountant geeft hierover geen oordeel. De accountant waarmerkt de financiële productieverantwoording(en) per gemeente echter wel, maar uitsluitend ter identificatie. Op deze wijze kan de betreffende gemeente ervan op aan, dat de betreffende productieverantwoording onderdeel uitmaakt van de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

3.4 Reikwijdte van de controle

3.4.1 Financiële productieverantwoording

Onder meer de volgende financieringsvormen worden onderkend binnen het domein van de Wmo en Jeugdwet:

- Inputfinanciering op basis van P x Q
- Outputfinanciering op basis van P x Q
- Subsidiabele kosten
- Lumpsumbekostiging
- Specifieke financieringsvormen en/of correctieregels op de financiële waarde(n) van bovenstaande financieringsvormen[2]

3.4.2 Financiële productieverantwoording per gemeente

Het accountantsprotocol richt zich op de financiële productieverantwoordingen op totaalniveau per domein. De financiële productieverantwoording(en) per gemeente vormt/vormen geen object van controle.

3.4.3 Te verstrekken andere documenten

Aan de gemeente te verstrekken andere documenten bij de financiële productieverantwoording per domein (bijvoorbeeld een inhoudelijk verslag) vallen buiten de reikwijdte van dit protocol en vormen geen controle-object van de accountant. De accountant geeft hier geen oordeel over.

3.5 Normen- en toetsingskader

De Wmo en de Jeugdwet vormen het wettelijk kader voor de uitvoering van de Wmo en de Jeugdwet door gemeenten, naast de verordeningen die de gemeenten zelf uitbrengen. Voor dit protocol gelden als basis de vier algemene aspecten (eisen) voor de financiële rechtmatigheid van gemeenten:

- Het recht op het verstrekken van zorg
- De bepaling van de omvang van de zorg
- De vereisten aan de declaratie
- Het aantonen van de levering van zorg

Hierbij volgt het protocol de volgende redenering. De financiële rechtmatigheid van de bestedingen in het gemeentelijke sociale domein wordt bepaald door bovengenoemde wet- en regelgeving en de relevante bepalingen uit de overeenkomsten die gemeenten en zorgaanbieders met elkaar hebben afgesloten. In dit protocol zijn vier generieke toetsingscriteria ontwikkeld, die in paragraaf 3.6 zijn uitgewerkt. Zij vallen binnen de categorieën juistheid, rechtmatigheid en levering en dekken de voor gemeenten bekende eisen van recht, hoogte en duur af.

Een en ander betekent dat de in deze paragraaf genoemde wet- en regelgeving voor dit protocol en de daarop gebaseerde controle uitsluitend relevant zijn voor zover de daarin opgenomen bepalingen de grondslag vormen

[2] Voor correctieregels kan gedacht worden aan niet voor financiering in aanmerking komende overproductie, substitutie van productieafspraken, doelmatigheidscorrecties, etc.

voor de in de volgende paragraaf vermelde toetsingscriteria. Van de accountant wordt niet verwacht dat hij de financiële productieverantwoording toetst aan alle bepalingen die zijn opgenomen in de hiervoor genoemde wet- en regelgeving. Dat doet hij uitsluitend indien en voor zover deze bepalingen zijn uitgewerkt in de toetsingscriteria van paragraaf 3.6. Indien in de wet- en regelgeving of de individuele overeenkomsten tussen gemeenten en zorgaanbieders bepalingen zijn opgenomen die verder gaan dan of afwijken van de toetsingscriteria van paragraaf 3.6, dan vallen deze uitdrukkelijk buiten de reikwijdte van het onderzoek en de verklaring van de accountant.

3.6 Uitwerking toetsingscriteria

Binnen de hierboven genoemde vier aspecten van het normenkader gelden voor de accountant de volgende toetsingscriteria. Zij betreffen de juistheid, financiële rechtmatigheid en levering:

1. Rekenkundige juistheid
2. Juistheid productie
3. Juistheid tarief
4. Levering productie[3]

Deze toetsingscriteria zijn hieronder verder uitgewerkt. De uitwerking moet in samenhang gezien worden met paragraaf 3.8.2 die ingaat op de risicoanalyse van mogelijke afwijkingen inzake deze toetsingscriteria. Uit deze risicoanalyse kan ook blijken dat niet alle hieronder genoemde toetsingscriteria voor de financiële productieverantwoording van de betreffende zorgaanbieder relevant zijn. In dat geval hoeft de accountant deze niet in zijn controle op te nemen. Een voorbeeld hiervan is onderhanden werk, dat hoeft niet in elke contractsituatie voor te komen.

<u>1. Rekenkundige juistheid</u>

- Rekenkundige juistheid van de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein
- Rekenkundige aansluiting financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein op de som van de totalen van de financiële productieverantwoordingen per gemeente per domein
- Rekenkundige aansluiting financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein op het onderliggende registratiesystemen voor Wmo en Jeugdwet bij de zorgaanbieder, onderverdeeld naar gemeenten en producten

<u>2. Juistheid productie</u>

- Aanwezigheid geldige toewijzing en eventuele additionele verwijzing van indicerend orgaan of medisch specialist
- De verantwoorde productie is op cliëntniveau niet hoger dan het maximum aan toegewezen zorg
- Het verantwoorde product komt overeen met het toegewezen product dan wel is volgens overeengekomen conversieregels afgeleid van het toegewezen product
- De productie is verantwoord aan de juiste gemeente[4]
- Het onderhanden werk is juist berekend
- Geen verantwoording van productie die bij derden is gedeclareerd (onderaanneming)
- Onderbouwing van eventueel verantwoorde subsidiabele kosten[5]
- Juistheid en volledigheid van verantwoorde correctie(s)

<u>3. Juistheid tarief</u>

[3] De term “levering” impliceert dat de verantwoorde productie tijdens de gecontroleerde periode heeft plaatsgevonden en betrekking heeft op de zorgaanbieder.

[4] Primair is de toewijzing leidend voor de gemeente waaraan de zorg wordt gedeclareerd. Als de zorgaanbieder hiervan afwijkt, onderbouwt de zorgaanbieder dit aan de hand van een schriftelijk bewijs van toestemming van de gemeente waaraan de zorg wordt gedeclareerd óf aan de hand van (de uitkomsten van) het door de zorgaanbieder uitgevoerde onderzoek naar de woonplaats van de cliënt.

[5] De toetsingscriteria voor subsidiabele kosten dienen door gemeenten te worden gedefinieerd in een subsidiebeschikking of vergelijkbaar document. Als de toetsingscriteria niet expliciet zijn gemaakt door gemeenten gelden de volgende toetsingscriteria: kosten zijn juist en passend binnen de gesubsidieerde activiteiten en de daarbij behorende begroting; gerealiseerde opbrengsten op begrote opbrengstencategorieën zijn juist en (voor zover door de accountant vast te stellen) volledig verwerkt in de verantwoorde subsidiabele kosten.

- Het gehanteerde tarief is gelijk aan het tarief dat met de gemeente is overeengekomen blijkens het afgesloten contract of andere documentatie waaruit impliciet blijkt dat de gemeente met het gehanteerde tarief akkoord is.

4. Levering productie
- Algemene uitwerking: In het zorgproces zijn beheersmaatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat de verantwoorde zorg is geleverd. De accountant toetst of de zorgaanbieder in het zorgproces (in opzet en bestaan) beheersmaatregelen heeft getroffen die moeten borgen dat het met de cliënt overeengekomen zorg wordt geleverd. De zorgaanbieder kan hier bijvoorbeeld invulling aan geven door bij een nieuw/ gewijzigd zorgaanbod de cliëntgegevens en het overeengekomen zorgaanbod op te nemen in de planning van zorgmedewerkers en toe te zien op de uitvoering van de planning. Verder wordt verwezen naar paragraaf 3.8 van dit protocol.
- Specifieke uitwerking naar het soort zorgaanbod:
    - *Intramuraal gefinancierd zorgaanbod*: Hier wordt de basis gevormd door de registratie van de aanwezigheid of toegestane afwezigheid cliënt.
    - *Extramuraal gefinancierd zorgaanbod*: Hier wordt de basis gevormd door AO/IC rondom zorgplanning, -registratie en –declaratie bij de zorgaanbieder. De registratie kan de vorm hebben van één of meerdere van de volgende varianten:
        - directe tijdregistratie op basis van een tijdregistratieproces
        - registratie van de planning op basis van een planningsregistratieproces
        - registratie van zorgarrangementen op basis van een registratieproces van zorgarrangementen
    - *Output gefinancierd zorgaanbod*: Hier wordt de basis gevorm door de registratie van de productie/ prestaties op basis van een productieregistratieproces.

In de situatie dat een zorgaanbieder op onderdelen (nog) niet expliciet voldoet aan de relevante toetsingscriteria, kan de zorgaanbieder in de financiële productieverantwoording gemotiveerd aangeven of hij op andere wijze voldoet aan het normenkader. De accountant evalueert of hij op basis daarvan alsnog tot een goedkeurend oordeel kan komen.

3.7 Materialiteit

3.7.1 Vereist zekerheidsniveau

Het onderzoek moet zodanig worden ingepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoordingen op totaalniveau per domein geen afwijkingen (fouten) en onzekerheden van materieel belang bevatten. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, betekent dit een betrouwbaarheid van 95%.

Een verklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven de bovengenoemde betrouwbaarheid, in de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein geen afwijkingen (fouten) en onzekerheden voorkomen die groter zijn dan de percentages in de in paragraaf 3.7.3 opgenomen materialiteitstabel. Als omvangbasis gelden hierbij de respectievelijke totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein.

Een verklaring met een goedkeurende strekking bij de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein geeft geen zekerheid over de financiële productieverantwoording per afzonderlijke gemeente.

3.7.2 Spreiding van werkzaamheden over alle gemeenten

De accountant dient alle gemeenten die in de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein zijn opgenomen in zijn controlewerkzaamheden te betrekken. Indien de accountant hierbij een steekproef uitvoert dan wel deelwaarnemingen verricht, zal hij deze spreiden over de verantwoorde productie van alle betrokken gemeenten.

Voorafgaand aan de selecties voor de uit te voeren steekproeven en/of deelwaarnemingen bepaalt de accountant de homogeniteit dan wel diversiteit van het registratie- en declaratieproces van de zorgaanbieder en de uitkomsten van de in paragraaf 3.8.2. genoemde risicoanalyse. Naarmate de homogeniteit afneemt en de

diversiteit toeneemt, neemt over het algemeen het aantal uit te voeren steekproeven en/of deel-waarnemingen toe.

De spreiding van steekproeven en/of deelwaarnemingen over alle gemeenten impliceert dat alle productieregels binnen een te controleren (homogene) deelmassa een gelijke selectiekans hebben die ook niet bewust beïnvloed wordt door het relatieve belang van een gemeente in de financiële verantwoording op totaalniveau. Tegelijkertijd is de selectiekans van productieregels van een gemeente met een groot relatief belang in de financiële productieverantwoording op totaalniveau groter dan van een gemeente met een klein relatief belang. Dat alle productieregels een gelijke selectiekans hebben betekent niet automatisch dat elke gemeente ook in de steekproeven en/of deelwaarnemingen terechtkomt.

De spreiding van deelwaarnemingen en/of steekproeven over alle gemeente is van belang voor de representativiteit van de werkzaamheden van de accountant, maar niet bedoeld om tot een oordeel te komen of zekerheid te verstrekken over de financiële productieverantwoording per afzonderlijke gemeente. De accountant geeft immers alleen een oordeel over de financiële productieverantwoording op totaalniveau, waarin de verantwoorde productie van alle betrokken gemeenten is opgenomen. De accountant stelt van alle geselecteerde posten ook vast dat deze aan de juiste gemeenten zijn toegerekend.

3.7.3 Toleranties financiële productieverantwoording op totaalniveau

De accountant hanteert voor de bepaling van de materialiteit en zijn oordeelsvorming de volgende uitgangspunten voor de Wmo en Jeugdwet afzonderlijk.

Oordeel				
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Afwijkingen (fouten) in de verantwoording	≤ 1%	> 1% en ≤ 3%	n.v.t.	> 3%
Onzekerheden in de controle	≤ 3%	> 3% en ≤ 10%	> 10%	n.v.t.
Omvangsbasis	Het totaalbedrag Wmo en het totaalbedrag Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein			

3.7.4 Rapportagetolerantie rapportage per gemeente

Indien de accountant tijdens zijn controle afwijkingen (fouten) of onzekerheden constateert die geen effect hebben op zijn oordeel over de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein, maar wel relevant zijn voor de financiële productieverantwoording per gemeente, kan het nodig zijn om een rapport van bevindingen uit te brengen. Verwezen wordt naar paragraaf 3.10.2 voor de hierbij te onderscheiden situaties en de te volgen procedure. Omdat de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein hierbij geen passende maatstaf biedt, geldt de financiële productieverantwoording per gemeente als basis. Als de accountant op grond van paragraaf 3.10.2 een rapport van bevindingen moet uitbrengen, gelden de volgende percentages voor het rapporteren van afwijkingen:

	Rapportage
Fouten	> 1%
Onzekerheden	> 3%
Omvangsbasis	Het totaalbedrag Wmo en het totaalbedrag Jeugdwet in de financiële productieverantwoording per gemeente per domein

De rapportagetolerantie geeft aan vanaf welke omvang de niet-gecorrigeerde afwijkingen of niet toegelichte onzekerheden door de accountant gemeld moeten worden in het rapport van bevindingen. De rapportage van de accountant heeft het karakter van een uitzonderingsrapportage.

3.8 Controle-aanpak

3.8.1 Algemeen

De risico-inschattingswerkzaamheden en overige controlewerkzaamheden van de accountant richten zich op de juistheid van de totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein.

De accountant voert zijn controlewerkzaamheden uit in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA), de Nederlandse controlestandaarden (in het bijzonder Standaard 800) en dit accountantsprotocol.

De accountant is zelfstandig verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van voldoende controlewerkzaamheden ter verkrijging van voldoende en geschikte controle-informatie ter onderbouwing van zijn oordeel over de totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein.

Hiervoor zal hij zich primair richten op opzet, bestaan en werking van de administratieve organisatie en de interne controle (AO/IC) rondom de productieverantwoording en de daaraan ten grondslag liggende registratie- en declaratieprocessen. De accountant zal hierbij alleen de inzet van de geleverde productie kunnen toetsen, omdat hij niet beschikt over voldoende deskundigheid om de inhoud daarvan te controleren, dan wel dit niet kan controleren vanwege privacyaspecten. Van de accountant wordt daarom geen expliciet oordeel over de kwaliteit van de AO/IC verwacht, noch een detailcontrole op dossier- of cliëntniveau.

Het wordt aan de accountant overgelaten op welke wijze hij zijn verdere controleaanpak inricht, hoe hij zijn controlewerkzaamheden uitvoert en hoe hij op grond daarvan voldoende controle-informatie verkrijgt. Het gaat er in essentie om, dat de accountant voldoende controle-informatie verzamelt om met een redelijke mate van zekerheid vast te kunnen stellen dat de financiële productieverantwoording op totaalniveau de hierin opgenomen bedragen in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weergeeft in overeenstemming met de toetsingscriteria zoals uitgewerkt in paragraaf 3.6 van dit protocol.

3.8.2 Risicoanalyse

De accountant baseert zijn controle-aanpak op een analyse van het risico van afwijkingen door fraude of fouten van materieel belang in de afzonderlijke totaalbedragen Wmo en Jeugdwet in de financiële productie-verantwoording op totaalniveau per domein, overeenkomstig de bepalingen van Standaard 315.

De accountant baseert zijn risicoanalyse primair op een beoordeling van de door de zorgaanbieder opgestelde risicoanalyse ten aanzien van de in paragraaf 3.6 genoemde toetsingscriteria.

3.9 Evaluatie van onderkende afwijkingen en onzekerheden

De accountant evalueert de door hem onderkende afwijkingen (fouten) en onzekerheden bij de controle van de financiële productieverantwoording op totaalniveau overeenkomstig de relevante bepalingen van Standaard 450.

Van een afwijking is sprake als de financiële productieverantwoording niet voldoet aan de toetsingscriteria zoals uitgewerkt in paragraaf 3.6. Van een onzekerheid is sprake als onvoldoende (controle-)informatie beschikbaar is om te controleren of sprake is van fouten in (een gedeelte van) de financiële productieverantwoording. Fouten onderscheiden zich in incidentele en structurele fouten. Een incidentele (geïsoleerde) fout is een toevallige fout. Een structurele fout is gelegen in (onderdelen van) het systeem van uitvoering, waardoor fouten met een herhalingskarakter (kunnen) optreden. De accountant neemt hierbij de bepalingen uit Standaard 530.13 in acht.

De accountant evalueert geconstateerde afwijkingen en onzekerheden en formuleert op basis daarvan zijn oordeel en indien van toepassing zijn rapport van bevindingen.

3.10 Oordeelsvorming

Een goedkeurend oordeel over de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein strekt zich uit tot de afzonderlijke totaalbedragen voor de financieringsstromen Wmo en Jeugdwet. Concreet betekent dit

dat de accountant twee afzonderlijke verklaringen afgeeft. Zie bijlage II voor het model van een goedkeurende controleverklaring.

3.10.1 Aangepast oordeel

Als sprake is van afwijkingen (fouten) of onzekerheden die een materieel effect (kunnen) hebben op de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet in de financiële verantwoording op totaalniveau per domein, dan geeft de accountant een ander dan goedkeurend oordeel. Afhankelijk van de materiële omvang kan dit leiden tot een verklaring met beperking, een verklaring van oordeelonthouding of een afkeurende verklaring.

In dat geval wordt het aangepaste oordeel per totaalbedrag én (indien toewijsbaar aan één of meerdere gemeenten) per gemeente afzonderlijk gemotiveerd en gekwantificeerd (tenzij praktisch niet uitvoerbaar, zie Standaard 705) in een paragraaf ter onderbouwing van het aangepaste oordeel.

3.10.2 Afwijkingen bij een gemeente: wel of geen aparte rapportage

Over de financiële productieverantwoording per gemeente geeft de accountant geen afzonderlijk oordeel. Wel kan in uitzonderlijke situaties sprake zijn van een rapport van bevindingen voor een specifieke gemeente. Zie hiervoor de paragrafen 3.7.4 (rapportagetolerantie financiële productieverantwoording per gemeente). Hierbij gelden de volgende uitgangspunten en varianten:

- *Situatie A*. Als de accountant in de financiële productieverantwoording op totaalniveau per domein afwijkingen heeft geconstateerd die geen materieel effect (kunnen) hebben op de totaalbedragen Wmo respectievelijk Jeugdwet maar wel groter zijn dan de rapporteringstolerantie voor de desbetreffende financiële productieverantwoording per gemeente, dan corrigeert de zorgaanbieder de afwijkingen dan wel licht zij de onzekerheden toe[6]. In dit geval brengt de accountant geen rapport van bevindingen uit.

- *Situatie B*. Indien de zorgaanbieder deze fouten niet corrigeert dan wel onzekerheden niet toelicht, brengt de accountant een rapport van bevindingen uit bij de desbetreffende financiële productieverantwoording aan de desbetreffende gemeente. Een model voor het rapport van bevindingen is opgenomen in bijlage III. Hierbij geldt de volgende procedure:
    - de zorgaanbieder geeft dit aan in de desbetreffende financiële productieverantwoording per gemeente.
    - de accountant maakt hiervan melding in een toelichtende paragraaf in zijn controleverklaring bij de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

[6] In deze toelichting geeft de zorgaanbieder gemotiveerd aan wat de verwachte totale omvang van fouten en van onzekerheden is op de financiële productieverantwoording per gemeente. Geconstateerde fouten en onzekerheden dienen door de zorgaanbieder derhalve geëxtrapoleerd te worden voor de financiële productieverantwoording per gemeente. De basis voor deze extrapolatie licht de zorgaanbieder toe.

Bijlage I Model financiële productieverantwoording

- Zie separaat Excel-model.

Bijlage II Model goedkeurende controleverklaring[7]

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: [naam zorgaanbieder]

Ons oordeel
Wij hebben de bijgevoegde door ons gewaarmerkte financiële productieverantwoording Wmo/Jeugdwet[8] op totaalniveau 2018 van ***[naam zorgaanbieder]*** te ***[vestigingsplaats]*** gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de financiële productieverantwoording op totaalniveau 2018 het totaalbedrag Wmo/Jeugdwet[9] ten bedrag van € …… in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer in overeenstemming met het normenkader zoals opgenomen in paragraaf 3.5 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018/2019.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018/2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële productieverantwoording'.

Wij zijn onafhankelijk van ***[naam zorgaanbieder]*** zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Andere informatie
Naast de financiële productieverantwoording Wmo/Jeugdwet[10] 2018 op totaalniveau en onze controleverklaring daarbij, omvat de financiële productieverantwoording andere informatie die bestaat uit financiële productieverantwoordingen Wmo/Jeugdwet[11] 2018 per gemeente die door ons voor identificatiedoeleinden zijn gewaarmerkt. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de financiële productieverantwoordingen per gemeente – voor zover die door ons voor identificatiedoeleinden zijn gewaarmerkt – met de financiële productieverantwoording op totaalniveau verenigbaar zijn en geen materiële afwijkingen bevatten.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de financiële productieverantwoording op totaalniveau 2018 en de in paragraaf 3.6 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018/2019 onder 1. vermelde werkzaamheden, overwogen of de financiële productieverantwoordingen per gemeente materiële afwijkingen bevatten.

Met deze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018/2019. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de financiële productie-verantwoording op totaalniveau.

De raad van bestuur van de zorgaanbieder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

[7] Mochten de NBA voorbeeldteksten waarop dit model is gebaseerd tussentijds wijzigen, dan zal dit via een aangepaste versie van dit protocol of een addendum kenbaar worden gemaakt.
[8] Kiezen wat van toepassing is.
[9] Kiezen wat van toepassing is.
[10] Kiezen wat van toepassing is.
[11] Kiezen wat van toepassing is.

Rapport over geconstateerde en niet toegelichte afwijkingen en onzekerheden[12]
Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel merken wij op dat wij naast deze controleverklaring voor de gemeenten een aparte rapportage hebben uitgebracht over geconstateerde en niet toegelichte afwijkingen en onzekerheden boven de rapportagetolerantie volgens paragraaf 3.7.4 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018/2019.

Beperking in gebruik en verspreidingskring
De financiële productieverantwoording op totaalniveau is opgesteld door ***[naam zorgaanbieder]*** voor de gemeenten die zijn opgenomen in het door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkte 'Overzicht gemeenten waarop financiële productieverantwoording Wmo/Jeugdwet[13] op totaalniveau betrekking heeft' met als doel de raad van bestuur van ***[naam zorgaanbieder]*** in staat te stellen zich aan deze gemeenten te verantwoorden over de productie Wmo/Jeugdwet[14]. Hierdoor is de financiële productieverantwoording op totaalniveau mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de raad van bestuur van ***[naam zorgaanbieder]*** en deze gemeenten en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Verantwoordelijkheden raad van bestuur voor de productieverantwoording
De raad van bestuur van de zorgaanbieder is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële productieverantwoording op totaalniveau in overeenstemming met het normenkader zoals opgenomen in paragraaf 3.5 van het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018/2019. De raad van bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële productieverantwoording op totaalniveau mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële productieverantwoording
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële productieverantwoording nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van het totaalbedrag Wmo/Jeugdwet[15] volgens de financiële productieverantwoording op totaalniveau.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018/2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële productieverantwoording afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten

[12] De alinea is alleen aan de orde als de zorgaanbieder de geconstateerde afwijkingen (fouten) en onzekerheden niet toelicht.
[13] Kiezen wat van toepassing is.
[14] Kiezen wat van toepassing is.
[15] Kiezen wat van toepassing is.

transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de financiële productieverantwoording en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de financiële productieverantwoording staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële productieverantwoording en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële productieverantwoording de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

[Plaats en datum]
[naam accountantspraktijk]
[naam accountant]

Bijlage III Model rapport van bevindingen

RAPPORT VAN BEVINDINGEN INZAKE FINANCIË PRODUCTIEVERANTWOORDING 2018 *[gemeente]*

Afgegeven ten behoeve van **[gemeente]**

Aan: [naam zorgaanbieder]

Opdracht
Wij hebben op ***[datum]*** een controleverklaring ***[vermeld type controleverklaring]*** afgegeven bij de financiële productieverantwoording Wmo/Jeugdwet[16] op totaalniveau 2018 van ***[naam zorgaanbieder]*** te ***[statutaire vestigingsplaats]***. Overeenkomstig het Algemeen accountantsprotocol financiële productieverantwoording Wmo en Jeugdwet 2018, dienen wij naast de controleverklaring een afzonderlijke rapportage uit te brengen over tijdens onze controle vastgestelde, niet-gecorrigeerde of niet-toegelichte afwijkingen die de rapportagetolerantie voor de financiële productieverantwoording(en) per gemeente overschrijden. Met dit rapport wordt uitvoering gegeven aan deze verplichting.

Aard en reikwijdte verrichte werkzaamheden
Voor de aard en reikwijdte van onze werkzaamheden verwijzen wij u naar bovengenoemde controleverklaring. Deze rapportage betreft uitsluitend de niet-gecorrigeerde of niet-toegelichte afwijkingen in de financiële productieverantwoording voor gemeente ***[gemeente]*** die wij tijdens onze controle hebben vastgesteld. Wij hebben hiervoor geen aparte werkzaamheden verricht. Dit betekent dat deze rapportage geen volledig beeld hoeft te geven van alle afwijkingen. Ook geven wij geen zekerheid over de genoemde productieverantwoording voor gemeente ***[gemeente].***

Geconstateerde afwijkingen
Tijdens de controle zijn de volgende afwijkingen geconstateerd die niet zijn gecorrigeerd of niet zijn toegelicht:

1. Inzake …….

2. Inzake ……

Overige aspecten – beperking in verspreidingskring en gebruik
Deze rapportage is uitsluitend bestemd voor ***[naam zorgaanbieder]*** en de ***[gemeente]*** aangezien anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van onze controleopdracht de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij verzoeken u derhalve deze rapportage niet aan anderen te verstrekken zonder onze uitdrukkelijke toestemming vooraf.

[Plaats en datum]
[Naam accountantspraktijk]
[Naam accountant]

[16] Kiezen wat van toepassing is

Bijlage IV Definities en toelichting van gehanteerde begrippen

Verantwoorde en gedeclareerde productie
De verantwoorde productie is de productie die in het boekjaar (tussen 1 januari en 31 december) is geleverd en financieel rechtmatig is. De verantwoorde productie valt uiteen in de volgende componenten:

- de gedeclareerde productie uit het boekjaar;
- de geleverde, maar nog niet gedeclareerde productie uit het boekjaar en;
- de correctie voor ten onrechte gedeclareerde productie uit het boekjaar die nog gecrediteerd moet worden.

Conversie van producten
Er kan sprake zijn van situaties waarin het zorgaanbod afwijkt van de toewijzing. Een veel voorkomend voorbeeld is dat in plaats van toegewezen groepsgewijze zorg, individuele zorg wordt geleverd of andersom. Er zijn ook andere voorbeelden. Gemeenten en zorgaanbieders kunnen hierover afspraken maken, waarbij de zorgaanbieder een ander zorgproduct mag declareren dan het toegewezen zorgproduct. Er is dan sprake van een zogenaamde conversie van zorgproducten volgens daarover gemaakte afspraken. Het op juiste wijze toepassen van deze conversieafspraken tast de juistheid van het gedeclareerde zorgproduct niet aan.

Gemeenten
In dit protocol wordt steeds de gemeente als enkelvoudig begrip gehanteerd. Voor het woord gemeente kan echter ook een meervoudige betekenis hebben als sprake is van verantwoording op het niveau van een samenwerkingsverband of centraal uitvoeringsorgaan van gemeenten. Zolang de overeenkomst met de zorgaanbieder geen uitsluitsel geeft over het verantwoordingsniveau, wordt geadviseerd om verantwoording af te leggen per gemeente. De minimale werkzaamheden per gemeente als beschreven in paragraaf 3.8.3 van dit protocol dienen parallel te lopen met het laagste verantwoordingsniveau.

Toewijzing
Het recht op zorg op grond van de Wmo of Jeugdwet ligt voor cliënten over het algemeen besloten in een formele beschikking van de gemeente. De beschikking regelt dus de afspraak tussen gemeente en cliënt. Daarnaast verstrekt de gemeente een opdracht (of verzoek) aan een zorgaanbieder om zorg te verlenen. Dit is de Toewijzing. Aangezien dit protocol ziet op de interactie tussen de gemeente en de zorgaanbieder, wordt steeds het begrip Toewijzing gehanteerd.

Naast deze termen kunnen gemeenten ook andere begrippen hanteren, zoals indicatie, legitimatie of besluit, meestal met de betekenis van beschikking. Ten slotte kan het vanuit de gemeente een contractuele vereiste zijn dat er een verwijzing is van een indicerend orgaan of een medisch specialist. Deze komt in plaats van de gemeentelijke beschikking en vergt meestal nog wel een gemeentelijke toewijzing aan de zorgaanbieder.
De geldige toewijzing (301-bericht) door de gemeente is de gebruikelijke vorm voor de werkopdracht van de gemeente aan de zorgaanbieder in het toewijzingsproces. Bij uitzondering kan een opdrachtverstrekking (of erkenning) in een andere vorm hiermee voor de controle gelijkgesteld worden. Omdat de aanwezigheid van een toewijzing met name in de Jeugdzorg problemen oplevert, wordt accountants geadviseerd om hieraan al tijdens de interim-controles aandacht te besteden.

Het ontbreken van een toewijzing vormt een afwijking (fout) of onzekerheid. De accountant evalueert – op basis van schattingen/verwachtingen van de raad van bestuur, de veronderstellingen waarop deze schattingen/ verwachtingen zijn gebaseerd en zijn eigen controlebevindingen – of hij de ontbrekende toewijzingen als fout of onzekerheid aanmerkt. De uitkomst hiervan betrekt hij bij zijn algehele evaluatie van onderkende afwijkingen (paragraaf 3.9) en oordeelsvorming (paragraaf 3.10).

(Financiële) rechtmatigheid
Het begrip (financiële) rechtmatigheid is een belangrijk aspect in de (financiële) verantwoording van gemeenten. Zorgaanbieders hebben over het algemeen niet of nauwelijks te maken met dit begrip. Onder het begrip (financiële) rechtmatigheid dient in de context van dit protocol het volgende te worden verstaan: Het voldoen aan de in hoofdstuk 3.6 van dit protocol uitgewerkte toetsingscriteria voor zover deze een financieel effect hebben op het totaalbedrag Wmo, respectievelijk Jeugdwet in de financiële productieverantwoording. De

verantwoorde bedragen moeten derhalve voldoen aan de overeengekomen eisen ten aanzien van recht, omvang, declaratie en levering. Door hieraan te voldoen zijn ze financieel rechtmatig.

Onderhanden werk
Als sprake is van producten die een langere doorlooptijd kennen dan één dag, ontstaat op peildata een werkvoorraad van geleverde zorg die nog niet gedeclareerd is. De geleverde zorg dient tegen een reële waarde verwerkt te worden in de financiële productieverantwoording.

Zorg
In dit protocol zijn alle producten en diensten die geleverd worden op grond van de Wmo en Jeugdwet aangeduid als zorg. Onder dit begrip vallen derhalve ook allerhande vormen van begeleiding, ondersteuning en hulp.

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van de gemeente Texel

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeente Texel gecontroleerd.
Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de gemeente Texel op 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen waaronder de gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het actuele normen- en toetsingskader, op 15 december 2021 vastgesteld door het college.

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2021;
- de balans per 31 december 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleplan rechtmatigheid en controleprotocol 2019 t/m 2022, het normen- en toetsingskader 2021 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2021. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Texel zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol Wnt 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6.a Wnt en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling Wnt, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere Wnt-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 678.000,-. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het Protocolaccountantscontrole 2018-2022 van de gemeente Texel. Voor zijn voor de Wnt verantwoording in de jaarrekening de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol Wnt 2021. Daarbij houden wij mede rekening met afwijkingen en mogelijke afwijkingen die naar ons oordeel voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve reden materieel zijn, zoals bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000,- rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen, en diverse bijlagen. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeente van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen zoals opgenomen in het vigerende normenkader van de gemeente Texel.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeente in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het gemeentelijke controleprotocol, de Regeling Controleprotocol Wnt 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 22 juni 2022
Reg.nr.: 101781/215/473/897
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

ACCOUNTANTSRAPPORT 2021

GEMEENTE TEXEL

INHOUDSOPGAVE **PAGINA**

1 INLEIDING 1
1.1 Algemeen 1
1.2 Samenvatting bevindingen 2

2 CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, NORMEN EN TOLERANTIES 3
2.1 Controleplan en -protocol 3
2.2 Risicoanalyse 3
2.3 Controletoleranties 3

3 UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES 4
3.1 Stand van zaken interne controle en rechtmatigheidsbeheer 4
3.2 Ontwikkeling verbijzonderde interne controle 4
3.3 Naar de rechtmatigheidsverklaring van het college 4
3.4 De bevindingen uit de VIC in hoofdlijnen 6
3.5 Voortgezette procescontroles 6
3.5.1 Inkoop en aanbesteden 6
3.5.2 Jeugdwet en WMO 7
3.6 Opvolging aanbevelingen 8

4 CORONA 10
4.1 Effecten Corona crisis 10
4.2 De Tozo-regeling 10
4.3 Overige regelingen 11

5 UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE 12
5.1 Algemeen 12
5.2 Begrotingsrechtmatigheid 12
5.3 Administratievoering en overige administratieve aangelegenheden 14
5.4 Opmerkingen jaarverslaggeving 14
5.4.1 Algemeen 14
5.4.2 Rekening van baten en lasten 14
5.4.3 Balans en financiële positie 15
5.4.4 Grondexploitaties 16

6 SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA) 18
6.1 Algemeen 18
6.2 Toenemend aantal regelingen 18
6.3 Projectverantwoordelijkheid in relatie met SiSa 19
6.4 Tabel van fouten en onzekerheden 19

INHOUDSOPGAVE **PAGINA**

7 OVERIGE BEVINDINGEN EN ACTUALITEITEN 20
7.1 Wet Normering Topinkomens (WNT) 20
7.2 Fraude 20
7.3 Fraude en continuïteit onderwerp in de verklaring 20
7.4 Doelmatigheidsonderzoeken 21
7.5 ENSIA - informatiebeveiliging 21

8 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 22
8.1 Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen op grond van de controle 22
8.2 Samenvatting aanbevelingen in dit rapport 22
8.3 Controleverklaring 23

BIJLAGE

Sisa-tabel van fouten en onzekerheden 2021

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan de raad van de gemeente Texel
Postbus 200
1790 AE DEN BURG

Haarlem, 22 juni 2022

Reg.nr.: 101781/215/473/898
Betreft: accountantsrapport 2021

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeente Texel gecontroleerd. Bij de jaarrekening 2021 hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt; wij hebben de originele controleverklaring reeds separaat toegezonden.

De programmarekening 2021 sluit met een gerealiseerd resultaat (dus na verwerking van de mutaties in de reserves) van € 4.957.000,- (positief). Het saldo van het totale eigen vermogen bedroeg ultimo december 2021 € 39.126.000,-.

In dit accountantsrapport geven wij onze belangrijkste controlebevindingen weer, op basis van onze controle van de financiële administratie en de jaarrekening over 2021. Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij -in concept- afgestemd met de verantwoordelijke medewerkers binnen uw gemeente.

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

Met uw besluit tot verlenging van de controle-opdracht van 21 februari 2018 hebben wij opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente voor de jaren 2018 tot en met 2021. Wij zijn u erkentelijk voor het vertrouwen dat daaruit blijkt.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de planning van de controle met daarin opgenomen een risicoanalyse, de interim-controle die in belangrijke mate is gericht op de processen binnen de gemeente en de jaarrekeningcontrole.
Het controleplan komt aan bod in hoofdstuk 2.

In hoofdstuk 3 gaan wij kort in op de uitvoering van de verbijzonderde interne controle (VIC) en presenteren wij de belangrijkste bevindingen uit de interim-controle. Wij hebben de interim-bevindingen reeds aan de hand van de managementletter in de Auditcommissie met de leden besproken. In hoofdstuk 4 belichten we enkele specifieke onderwerpen naar aanleiding van de corona-crisis. De bevindingen van de eindejaarscontrole zijn opgenomen in hoofdstuk 5. In het hoofdstuk 6 stellen wij de bevindingen in het kader van de SiSa aan de orde. Na de actualiteiten m.b.t. wet- en regelgeving sluiten wij het rapport af met de conclusies.

1.2 Samenvatting bevindingen

In deze paragraaf geven wij onze belangrijkste conclusies naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening 2021 weer. In onderstaande tabel hebben wij de in deze rapportage opgenomen aanbevelingen, bevindingen als volgt samengevat:

par.	Onderwerp	Oordeel	aanbeveling / toelichting
8.3	Getrouwheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
8.3	Rechtmatigheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
6	SiSa-verantwoording	Geen overschrijding	Gegevens zijn deugdelijk tot stand gekomen.
5.4	Naleving BBV	Voldoende	BBV-wijzigingen zijn (grotendeels) doorgevoerd.
3.2	Verbijzonderde interne controles	Voldoende	De opzet, kaders en uitvoering staan. Aandacht nodig voor opvolging aanbevelingen en zorg voor verdere doorontwikkeling, als basis voor de interne rechtmatigheidscontrole.
3.5	Opvolging aanbevelingen managementletter	Pragmatisch aanpak	Aanbevelingen worden op een praktische wijze opgepakt, deels door ze mee te nemen in toekomstige ontwikkelingen.
5.2	Begrotingsrechtmatigheid	Overschrijding, maar telt niet mee in oordeel	Een overschrijding op vijf programma's. Formeel onrechtmatig, maar de overschrijdingen tellen niet mee in ons oordeel.
3.4.1	Sociaal domein – Wmo en Jeugdzorg	Inmiddels goed op orde	Interne beheersing inmiddels op orde, nog afhankelijk van adequaat beheer bij enkele derden.

2 CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, NORMEN EN TOLERANTIES

2.1 Controleplan en -protocol

Onze controle is onderverdeeld in twee perioden, de interim-controle en de eindejaarscontrole. Tijdens de interim-controle richten wij ons op de opzet, het bestaan en de werking van de financiële processen alsmede op de kwaliteit van de uitvoering van interne controlemaatregelen en -programma's, dit zowel ten aanzien van de getrouwheid- als de rechtmatigheidaspecten. Tijdens de eindejaarscontrole richten wij onze controle met name op de jaarrekeningposten en voeren wij aansluitcontroles, cijferbeoordelingen, verbandscontroles en daar waar noodzakelijk aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit.

De reikwijdte van de opdracht tot controle van de jaarrekening 2021 is vastgelegd in het Controleplan rechtmatigheid en controleprotocol 2019 t/m 2021, vastgesteld door uw raad op 16 oktober 2019. Het bijbehorend normen- en toetsingskader wordt jaarlijks geactualiseerd en is 15 december 2021 door het college vastgesteld. Deze documenten zijn uitgangspunt geweest voor de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden voor de jaarrekening 2021.

2.2 Risicoanalyse

Bij aanvang van de controle hebben wij een risico-inventarisatie uitgevoerd waarbij de belangrijkste risico's waarmee de gemeente te maken heeft, zijn geïdentificeerd. Deze risicoanalyse is een belangrijk onderdeel van de accountantscontrole en maakt derhalve deel uit van ons pre-audit gesprek. De risicoanalyse richt zich op zowel de externe risico's als de risico's in de bedrijfsvoering. Bij de inventarisatie is onze insteek primair gericht op de risico's in de processen die leiden tot mutaties in de balans en de programmarekening.

2.3 Controletoleranties

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. U heeft ons, bij het raadsbesluit van 16 oktober 2019 ter vaststelling van het controleprotocol, opgedragen om onze oordeelsvorming uit te gaan van de minimumeisen die in het Bado zijn opgenomen. Schematisch zijn deze toleranties:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Op basis van de programmarekening 2021 (de lasten, inclusief mutaties in de reserves) van uw gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 804.000,- en een totaal van onzekerheden van circa € 2.412.000,- de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten. De rapporteringstolerantie voor zowel elke fout als elke onzekerheid is door uw raad vastgesteld op € 25.000,-.
In onze conclusie (par. 8.1) geven wij in een tabel specifiek weer welke bevindingen qua omvang boven de door u gestelde grenzen uitgaan.

3 UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES

3.1 Stand van zaken interne controle en rechtmatigheidsbeheer

Bij de controle beoordelen wij de maatregelen van interne beheersing die relevant zijn om te komen tot een getrouwe jaarrekening. Op basis van onze controle zijn wij van oordeel dat in algemene zin de financieel-administratieve organisatie en interne beheersing op toereikende wijze is opgezet en dat hiermee de basis aanwezig is voor een adequate informatievoorziening.
Wij hebben tijdens onze controle in 2021 geen fundamentele tekortkomingen geconstateerd die een belangrijk effect hebben op de jaarrekening 2021. Wel zijn er enkele bevindingen die we graag met u delen.

3.2 Ontwikkeling verbijzonderde interne controle

Texel voert zelf de verbijzonderde interne controle (VIC) uit op haar interne processen; een verstandige keuze omdat de organisatie dan direct kan leren van de bevindingen en resultaten uit de VIC.
De ontwikkeling van de VIC naar een meer procesgerichte beoordeling is jaren geleden ingezet. Daarbij worden de detailbeoordelingen en formele controles onderbouwd met een analyse van de processen. Alleen door de VIC te richten op de processen en daar een visie en een (op controle gebaseerd) oordeel over te hebben, is het mogelijk om de VIC te laten bijdragen aan de monitoring en (indien nodig) feitelijke verbetering van processen.

De uitvoering van de interne controle heeft zich de laatste jaren geleidelijk, maar consequent verder ontwikkeld. De controles worden systematisch gepland, de controlestappen worden vastgelegd, onderbouwende documentatie vastgelegd en bevindingen, conclusies en adviezen worden uitgewerkt in een rapportage. En over de bevindingen wordt direct teruggekoppelde met de procesverantwoordelijke en er wordt gerapporteerd (afgelopen jaar twee keer) aan het MT.
Aandachtspunt is wel dat de VIC-werkzaamheden meer gedurende het jaar moeten worden uitgevoerd. Hoe meer de processen ‘direct’ gevolgd worden, des te actueler zijn bevindingen en aanbevelingen

Opvolging aanbevelingen
Bewaking van de opvolging van aanbevelingen is een vast onderdeel van de VIC-werkzaamheden en van de rapportage over de VIC aan het MT: deze borging is trouwens wel nodig. Ook in het VIC-verslag wordt concreet gesignaleerd dat de aanbevelingen nog steeds onvoldoende opgevolgd worden, dan wel geen prioriteit hebben in de organisatie.
Voor een deel is een na-ijleffect logisch: de stappen signaleren, analyseren, oppakken en effect meten kosten gewoon tijd. Maar in het VIC-eindverslag wordt ook geconstateerd dat bij enkele processen (bij sociaal domein en de uitkeringen Participatiewet en bij inkoop en aanbesteden) de verbeterstappen pas laat (en soms niet) worden opgepakt. En verder lijkt het alsof ontwikkelingen en verworvenheden snel teloor gaan bij tegenwind, zoals bij de corona-crisis. Het mag duidelijk zijn dat verbeteringen ook zo geborgd moeten worden in processen of de organisatie dat ze structureel stand houden.

3.3 Naar de rechtmatigheidsverklaring van het college

Met ingang van 2022 dient het college een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. Althans, dat is de intentie van het rijk; maar omdat de besluitvorming door het rijk nog niet is afgerond, is er een gerede kans dat de invoering nog eens een jaar wordt uitgesteld.

Door concept-publicaties is de door het rijk beoogde uitwerking al grotendeels duidelijk. En er zijn door diverse organisaties (BVV, BADO, NVG) richtlijnen en hulpmiddelen ontwikkeld. Van belang in dit kader is de in het najaar 2021 verschenen Kadernota rechtmatigheid 2022 van de commissie BBV. Deze nota, die voorheen gericht was op accountants, is nu duidelijk gericht op de gemeenten. Hoofdzakelijk voor de vakspecialisten, maar er is ook een hoofdstuk dat ze specifiek richt op bestuur en raadsleden. Een nuttige nota om ook bestuur en raad, wellicht via de auditcommissie, meer concreet te betrekken bij de verschillende aspecten van de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording.

Nieuw controlplan?

De formele kaders voor de VIC zijn al langere tijd in ontwikkeling in de vorm van het controlplan. Met de overgang van rechtmatigheid is er een expliciete reden om hieraan een expliciet invulling te geven. Want, zodra de wetgeving rond is, zullen raad en college ten minste over een vijftal aspecten afspraken moeten maken, die in een controlplan nader kunnen worden uitgewerkt:

- de controlematerialiteit: met welke diepgang wordt gecontroleerd;
- de rapportagematerialiteit: met welke diepgang wordt gerapporteerd;
- het normen- en toetsingskader: welke gemeentelijke regelingen horen tot de controle, welke niet;
- een controleprotocol en/of controleplan: of nemen we aspecten op in de financiële verordening;
- een rapportage-model: vaste opzet/structuur voor het rapporteren in de jaarrekening en de paragraaf bedrijfsvoering.

Doorontwikkeling van de VIC

Naast de beleidsmatige kaders moet bekeken worden hoe de VIC vorm te geven dat deze een goede basis vormt voor het jaarlijkse rechtmatigheids-statement van het college. Tot dusverre is het doel van de VIC om processen te beoordelen, aspecten te signaleren, eventueel zaken te adviseren en zo de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren. Nu de VIC ook gebruikt gaat worden ter onderbouwing van een jaarlijks oordeel is het nodig om te bekijken of:

- alle relevante processen (zowel uit financieel oogpunt als vanuit een risico-benadering) jaarlijks in de VIC worden betrokken;
- naast de dossierscontroles er ook andere controlewerkzaamheden nodig zijn om de doelstelling te halen.

En nu er bij de afsluiting van het jaar ook moet worden gewogen en getoetst aan een norm in euro's (een % van de totale lasten) moeten er ook structuren voor deze toetsing worden ontwikkeld:

- het uitdrukken van een gevonden fout in euro's (omvang, foutenmarge);
- het duiden van fouten (eenmalig, incidenteel, structureel) en het wegen ervan (soort/aard, frequentie, voorkomen);
- het analyseren van de massa en het extrapoleren van fouten c.q. vertalen van bevindingen naar de massa (het proces, de totale stroom, de vermogenspost).

Het ontwikkelen van praktische hulpmiddelen hiervoor is nodig om uiteindelijk op jaarrekening-niveau een totaaloordeel te hebben; en dus het college onderbouwd een uitspraak te kunnen laten doen.

Er is inmiddels besloten om mede in deze aspecten te voorzien door het pakket Naris (momenteel in gebruik ter ondersteuning van het risicomanagement) uit te breiden waardoor ook de VIC ondersteund wordt.

3.4 De bevindingen uit de VIC in hoofdlijnen

De concerncontroller stelt voor de VIC een tussenrapportage op en een slotrapportage. De eindrapportage is 11 mei jl. in het MT behandeld. In de conclusie neemt de concerncontroller haar belangrijkste bevindingen op:

- Bij het sociaal domein ontbreekt bij een aantal processen nog steeds de collegiale toets; verder blijven de vele (detail)bevindingen bij de dossiercontrole een punt van aandacht.
- Het niet juist toepassen van aanbestedingsregels bij de inhuur van medewerkers. Een aantal dossiers zijn naar aanleiding van de constateringen alsnog voorgelegd aan het college, waarmee de werkwijze alsnog bekrachtigd en dus rechtmatig is.
- De inhuur van ingenieursdiensten voor de begeleiding van het bouwteam Nieuwlanderweg was, gelet op de omvang, niet te repareren en is dus onrechtmatig.
- De organisatie en medewerkers zijn meer betrokken bij de verbijzonderde interne controle; dat is in de organisatie positief ontvangen. Aandachtpunt blijft wel de spreiding van de interne controle, deze vind nu aan het eind van het jaar plaats.

3.5 Voortgezette procescontroles

Tijdens onze interim-controle hebben wij de opzet en bestaan van het stelsel van administratieve organisatie en interne beheersing van de meeste (kern)processen beoordeeld. Verder hebben wij de werking getoetst van de beheersingsmaatregelen in deze processen.
Tijdens de eindejaarscontrole doen we, naast de jaarrekeningcontrole, nog een enkele, voortgezette procescontrole op belangrijkste financiële processen om vast te stellen dat interne beheers- en controlemechanismes ook de laatste maanden onverkort gefunctioneerd hebben. Twee onderwerpen brengen we, deels in herhaling, onder uw aandacht.

3.5.1 Inkoop en aanbesteden

De laatste jaren hebben we aandacht gevraagd voor het inkoop- en aanbestedingstraject, zeker ook omdat er naar aanleiding van de controlebevindingen vorig jaar aan het college achteraf bekrachtiging moest worden gevraagd voor de gevolgde procedure. Dit was mede aanleiding voor de controller om dit jaar nader te kijken naar een aantal inhuurdossiers; een verstandige keuze om vinger aan de pols te houden als dat nodig is.

De belangrijkste bevindingen uit deze beoordeling:

- dossiers zijn in een aantal gevallen incompleet, waardoor beoordeling lastig is (niet alleen bij de VIC, ook in de reguliere processen)
- een reële inschatting van de termijnen waarvoor inhuur plaats zal vinden ontbreekt vaak.
- verlenging kan alleen binnen de inkoopregels, maar alleen met een geldige onderbouwing, die vaak ontbreekt.

Meer in algemene zin wordt geconcludeerd dat er onvoldoende wordt gestuurd op de naleving van de regelgeving en interne procedures rondom inkoop en aanbesteding.

Het managementteam heeft de adviezen uit deze beoordeling overgenomen:

- een aantal bevindingen kan worden ondervangen door een raamovereenkomst aan te gaan; waarbij dan natuurlijk bij het stuiten van deze overeenkomst de inkoopspelregels moeten worden toegepast,

- dat er vooraf helder afspraken gemaakt moeten worden en een goede onderbouwing voor de inhuur c.q. dienst moet zijn,
- er gewerkt moet gaan worden in de geest van de regelgeving.

Inhuur niet volgens de inkoopregels

Uit de controle bleek dat een aantal besluiten tot (verlenging van) de afspraak tot inhuur van medewerkers niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Alhoewel elk dossier zijn eigen karakteristiek heeft is de kern: geen goede inschatting van de lengte/duur van inhuur of raming van de omvang van een opdracht vooraf. Vervolgens worden afspraken stilzwijgend voortgezet of een contract zonder deugdelijke onderbouwing verlengd.
Met deze werkwijze zijn de gemeentelijke inkoopregels overschreden. De betreffende dossiers zijn eind maart 2022 alsnog aan het college ter bekrachtiging voorgelegd; waardoor de besluiten alsnog rechtmatig zijn. Het mag duidelijk zijn dat het niet de bedoeling is dat dergelijke voorstellen achteraf aan het college worden voorgelegd; het is het bekrachtigen van een voldongen feit.

Inhuur begeleiding bouwteam Nieuwlanderweg onrechtmatig

Van een inhuurtraject is geconstateerd dat deze onrechtmatig is. Dit betreft de inhuur van ingenieursdiensten voor de begeleiding van de renovatie van de Nieuwlanderweg heeft een dergelijke omvang dat er volgens de aanbestedingsregels Europees had moeten worden aanbesteed. Omdat hiermee wetgeving (de Aanbestedingswet 2015) is overschreden zijn de betreffende besluiten onrechtmatig en merken we een bedrag van € 338.000 als onrechtmatig aan.

Nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid

Overigens is er juist de laatste jaren nadrukkelijk aandacht besteed aan professionalisering van de inkoopfunctie. Er is in het verslagjaar nieuw beleid voor het gehele inkooptraject ontwikkeld en het Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Texel 2022 is begin dit jaar door de raad vastgesteld.
Omdat inkoop overal in de organisatie voorkomt, is er gekozen voor een decentrale inrichting van de inkoopfunctie. Onder meer door een maandelijks inkoopoverleg met vertegenwoordigers uit alle domeinen die de inkoopstrategieën toetsen (intern ook aangeduid als de ‘tenderboard’).
De nieuwe insteek is minder gebaseerd op drempels en richtlijnen, er komt een sterkere nadruk om de formulering van een inkoopstrategie per aanbesteding. Een benadering die ook goed zou passen voor de hierboven behandelde inhuurdossiers; maar ook binnen het nieuwe beleid blijft wel een kwestie van gewoon toepassen.

3.5.2 Jeugdwet en WMO

De overdracht van de rijkstaken in het kader van de Jeugdwet en de WMO heeft inmiddels bijna vijf jaar geleden plaatsgevonden. De invoering de eerste jaren ging met horten en stoten, de laatste jaren is nadrukkelijk gewerkt aan de ontwikkeling van de processen en we concluderen dat de processen binnen het Sociaal domein nu beheerst verlopen.

Bevindingen uit de VIC
De door de verbijzonderde interne controle uitgevoerde dossiercontroles leveren bevindingen op die relevant zijn, mede omdat sommige opmerkingen al jaren worden gerapporteerd. Het goed borgen van enkele ontwikkelingen en verworvenheden uit 2019 (onder meer altijd een collegiale toets, tijdig versturen beschikkingen, goede dossiervorming) blijkt nog steeds lastig. We geven in overweging om hier verscherpt op toe te laten zien.

Levering van zorg door (kleinere) leveranciers
Begin 2020 is de beoordeling van de levering van zorg door de kleinere zorgleveranciers concreet opgepakt door bij enkele aanbieders na te gaan (twee jeugd en twee WMO) of de zorg is geleverd. Deze aanzet heeft, onder meer door corona, geen vervolg meer gekregen. Beoordeling van de levering van zorg vindt op dit moment onder meer plaats met een klanttevredenheidsonderzoek.

We dringen er op aan de enkele jaren geleden ontwikkelde ideeën nu concreet uit te voeren. Het is verstandig om daarbij aan te haken bij de reeds lopende processen (aanvraag van voorzieningen, periodieke herbeoordeling, reguliere keukentafelgesprekken met cliënten; contractgesprekken met zorgverleners) en bij concrete signalen feitelijke controle (ter plekke) toe te passen. Sluit waar mogelijk ook aan bij regionale initiatieven.

SVB
De Sociale Verzekeringsbank (SVB), die voor de gemeente de persoonsgebonden budgetten administratief beheert, had haar organisatie over 2021 –evenals de jaren daarvoor- nog niet op orde: de accountant gaf voor de getrouwheid een verklaring met beperking; voor de rechtmatigheid was het oordeel afkeurend. Wij nemen deze oordelen (financiële omvang is beperkt) mee in onze afweging rondom ons oordeel.

3.6 Opvolging aanbevelingen

In ons rapport doen wij jaarlijks aanbevelingen, waarvan wij de belangrijkste bij de afronding van het rapport puntsgewijs samenvatten. In onze managementletter van 8 januari jl. hebben we onze bevindingen uit de interimcontrole opgenomen, en in de samenvatting daarvan onze adviezen ter verbetering van de kwaliteit van de interne beheersing opgenomen.
In de tabel hieronder nemen we de belangrijkste bevindingen uit beide rapportages over en geven we de voortgang c.q. opvolging ervan kort weer.

Overigens houdt de controller, ter bewaking van de voortgang, een actielijst bij waarmee de ontwikkelingen rondom de aanbevelingen uit de interne en de externe controle worden bewaakt. De hieronder gemelde status/voortgang per aanbeveling uit onze management-letter, is ontleend aan de VIC-rapportage van de controller aan het MT medio mei 2022.

	adviezen	stand van zaken
1.	Geef invulling aan de zelfstandige controlfunctie door de ontwikkeling van een concern controlplan	Het concept controlplan is nog niet gereed.
2.	Betrek de financiële kernprocessen (factuurcontrole, betalingen, budgetbeheer) meer in de VIC	Processen zijn beschreven en vanaf het jaar 2021 opgenomen in de VIC (vanaf de start van de factuur tot en met de betaling).
3.	Borg dat de collegiale toets bij de behandeling van dossiers sociaal domein en uitkeringen integraal toegepast wordt	Voor één proces nu opgenomen in procedure binnen Mozard. Voor de andere processen nog niet. Vergt extra aandacht in 2022, om dit nu daadwerkelijk voor de overige processen ook in richten.
4.	Bewaak de ontwikkelingen bij de uitvoering van de WOZ	In 2021 is inzet geweest op de herwaardering voor 2022 en vooral op de punten waar de Waarderingskamer aandacht voor heeft gevraagd. Het proces loopt goed in de pas met de WOZ tijdlijn. Vanuit Texel is er regelmatig overleg geweest over de voortgang. De indruk is positief.
5.	Beoordeel of en hoe expliciete documentatie van ‘prestatie akkoord’ nodig is	Bij de controle VIC is voor een aantal leveringen de prestatieverklaring opgevraagd. Deze prestatieverklaringen zijn niet opgenomen bij de factuur en/of financieel pakket. Dit is een aandachtpunt/verwachting om door te voeren in het nieuwe financiële pakket.
6.	Beperk de diepgang van financiële verschillen in de programmarekening en leg accent op de inhoudelijke analyse	Deze aanbeveling is meegenomen bij de programmarekening 2021
7.	Saldeer de voorziening voor grondexploitaties met de betreffende grondexploitatie	Deze aanbeveling is niet opgevolgd bij de programmarekening 2021. Overleg met de accountant om af te wijken van de BBV. In de paragraaf grondbeleid is dit overzicht wel opgenomen.
8.	Treed in overleg met het rijk om de gelden voor verkeersveiligheidsmaatregelen rechtmatig te kunnen inzetten	Er is overleg geweest met rijk. Daaruit volgend is een overzicht gemaakt waaraan de toegekende subsidie per project wel of niet voldoet. Bij de verantwoording van de gelden via de SiSa-bijlage is met deze indeling rekening gehouden.
9.	Zet stappen in de ontwikkeling naar de rechtmatigheidsverklaring en denk als raad na over het normenkader	In december is overleg geweest met de auditcommissie op welke wijze o.a. afspraken raad-college ingezet kunnen worden; dit krijgt nog een vervolg in de auditcommissie.

4 CORONA

4.1 Effecten Corona crisis

De Coronacrisis had ook in 2021 nog op vele fronten invloed op het gemeentelijk handelen. Natuurlijk de lock-down in de eerste maanden van het jaar en de beperkende maatregelen die met het begin van de winter werden ingevoerd. Maar ook omdat veel in 2020 door het rijk ingezette steunmaatregelen werden voortgezet in 2021 en de uitvoering c.q. lokale invulling daarvan de nodige inzet vergden.
Andere expliciete effecten van de crisis, zoals het thuiswerken, leken in 2021 minder invloed te hebben op het functioneren van de gemeente; de organisatie heeft er zich inmiddels op ingesteld.

Gedurende de Corona-crisis bent u met raadsinformatiebrieven periodiek geïnformeerd door het college over de gevolgen van de crisis, de getroffen maatregelen en de effecten ervan.
In de jaarrekening wordt er in de inleiding kort stilgestaan bij de effecten van de crisis. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt nader ingegaan op de effecten van de crisis het functioneren van de organisatie en op de extra inkomsten en bijzondere lasten van de gemeente vanwege de crisis..

Vanwege de grote impact op de financiële huishouding als geheel, de omvang van het aantal maatregelen en de grote verwevenheid daarvan met de reguliere processen is het lastig een helder beeld te geven van financiële effecten van de crisis. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt door het vermelden van de financiële omvang van een aantal regelingen wel het totale effect duidelijk: ook in 2021 ging het totaal van de corona-lasten nog meer dan € 2 mln.

Wij gaan hieronder in op enkele specifieke corona-maatregelen.

4.2 De Tozo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) was een van de belangrijkste maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder Zzp'ers, en kende meerdere versies. In het verslagjaar golden respectievelijk Tozo 3, 4 en Tozo 5; de laatste tranche werd in oktober afgesloten. De doelstelling van de regeling veranderde niet in achtereenvolgende versies, de voorwaarden waaronder gebruik gemaakt kon worden van de regeling wel.
De uitvoering van de Tozo ging met grote bedragen gepaard: uit de rekening blijkt dat de totale Tozo-uitgaven in 2021 nog ca € 1.592.000 bedroegen, ongeveer driekwart van de gemeentelijk corona-uitgaven. Het rijk draagt deze lasten, de gemeente heeft van het rijk voorschotten ontvangen om de uitkeringen te kunnen financieren. Verder ontvangt de gemeente ter dekking van de uitvoeringskosten een vaste vergoeding per dossier.

Uitvoering en controle
De uitvoering van de Tozo is neergelegd bij Haltewerk in Alkmaar; en de controle daarbij bij de huisaccountant van Haltewerk. Bij de opzet van de regeling door het rijk woog zwaar dat de regeling snel ingevoerd kon worden en de gemeente snel de ondernemers die ondersteuning nodig hadden, deze konden toekennen en uitkeren. Er werden wel degelijk eisen gesteld aan de aanvraag en de aanvrager, maar in veel gevallen volstond een zgn. eigen verklaring.
Beoordeling van de uitkeringen vond daarom pas plaats nadat de toekenning en de uitkering ervan al was geweest. Voor deze behoordeling heeft Haltewerk specifiek beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik opgesteld.

Uit de ontvangen controledocumentatie en collegiale afstemming met de huisaccountant van Haltewerk bleek dat het M&O-beleid concreet invulling gekregen heeft, dat ontvangen signalen nagetrokken zijn en de beoordeelde uitkeringen rechtmatig zijn.

Afwikkeling mag ook in 2022 (of later)

Zoals al aangegeven, het rijk heeft ingezien dat de materie complex is en de uitvoering van beoordelingen door allerlei oorzaken pas laat op gang kwam. Daarom werd er gelegenheid gegeven om toezicht, controles etc. op de verstrekkingen uit 2020 ook in 2021 uit te voeren; en overeenkomstig is het toegestaan om de afwikkeling van uitkeringen uit 2021 nog in 2022 vorm te geven. De verantwoording over 2021 is dus niet de definitieve opgave, correcties kunnen ook in de verantwoording over 2022 worden meegenomen.

4.3 Overige regelingen

We hebben u in ons rapport over 2020 geïnformeerd over andere rijksregelingen rondom de Coronacrisis:

- de tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK);
- compensatie van omzetverlies en vergoeding meerkosten voor zorgverleners en voor doelgroepenvervoer.

De uitvoering van deze regelingen en afspraken bleek ook in 2021 niet altijd even gemakkelijk: het zijn met grote snelheid ontwikkelde regelingen waardoor niet alle aspecten in de regelingen eenduidig zijn. En de uitvoering ervan is eveneens snel opgezet en ad-hoc van karakter. Maar ondanks deze omstandigheden, zo bleek uit beoordeling door de verbijzonderde interne controle de uitvoering ervan voldoende te zijn.

5 UITVOERING EINDEJAARSCONTROLE

5.1 Algemeen

De controle van de jaarrekening is medio april 2022 uitgevoerd; deze controle kon voor het eerste sinds de interim-controle in het najaar van 2019 weer ter plekke plaatsvinden.
De kwaliteit van de ter controle aangeboden concept jaarrekening 2021, inclusief de SiSa-verantwoording, was voldoende om onze controle te starten. De dossiervorming van de jaarrekeningposten was adequaat en beschikbaar bij de start van de controle. Verder hebben wij de volledige medewerking ontvangen van uw medewerkers bij het uitvoeren van de controle.
De op grond van de jaarrekeningcontrole afgegeven goedkeurende controleverklaring hebben wij separaat aan u toegestuurd en is in de definitieve versie van de jaarrekening opgenomen. De definitieve jaarrekening was op tijd beschikbaar voor behandeling in het college en in de auditcommissie van uw raad.
In dit hoofdstuk rapporteren wij u de belangrijkste bevindingen uit de jaarrekeningcontrole 2021.

5.2 Begrotingsrechtmatigheid

Voor de rechtmatigheidscontrole gaan wij onder meer na of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde programmabegroting.
Daarbij gebruiken wij zowel de budgetspelregels die u, via de Financiële verordening (art. 4), met het college heeft afgesproken, als ook de rechtmatigheidscriteria die de commissie BBV heeft vastgelegd.

Uit de programmarekening blijkt dat er bij vijf programma's op de lasten een overschrijding heeft plaatsgevonden. Omdat deze overschrijdingen uitgaan boven de door u gestelde rapporteringsgrens van € 25.000,-, presenteren wij ze:

Omschrijving programma		overschrijding van de lasten
1.	Voor en door bewoners	€ 331.000,-
2.	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	€ 1.238.000,-
4.	Texel werkt!	€ 11.988.000,-
5.	Toekomst voor de jeugd	€ 275.000,-
8.	Goed wonen, goede bereikbaarheid	€ 708.000,-

Het college heeft in de jaarrekening de overschrijdingen op de lasten geanalyseerd op rechtmatigheid en de overschrijdingen op de investeringskredieten beoordeeld en waar nodig toegelicht (zie blz. 143 - 144 van de rekening).
Meer dan de helft van de programma's zijn overschreden. En hoewel ze niet meetellen in het oordeel, want de overschrijdingen zijn niet verwijtbaar, worden de budgetten wel overschreden. Daarom het appél om, ondanks soms moeilijk voorspelbare ontwikkelingen, te trachten budgetontwikkelingen zoveel mogelijk tijdig te signalen en de begroting waar mogelijk bij te stellen. Zorg ervoor dat de begroting en de onderliggende budgetsystemen hun bewakende en signalerende rol kunnen blijven vervullen.

De overschrijding op programma 1 Voor en door bewoners en op programma 2 wordt grotendeels verklaard door de effecten van de corona-crisis; de extra uitgaven hiervoor zijn (bijna) volledig gedekt door bijdragen van het rijk.

De overschrijding op programma 4 Texel werkt! wordt veroorzaakt door de ontvangst in december van de afkoopsom van Rijkswaterstaat voor de Haven Oudeschild; die direct na ontvangst grotendeels is gestort in de onderhoudsreserve voor de haven.

Wij kunnen ons vinden in de analyses en de opgenomen toelichting; de verantwoorde overschrijdingen van de lasten zijn weliswaar in formele zin onrechtmatig, maar hoeven niet meegewogen te worden bij ons rechtmatigheidsoordeel.

Kredietoverschrijdingen
Naast de budgetoverschrijdingen neemt het college ook jaarlijks een analyse op van de overschrijdingen van kapitaalkredieten (blz. 145). Uit de analyse blijkt dat de overschrijdingen dit jaar beperkt waren (in aantal 4), waarvan een marginaal in omvang. Twee overschrijdingen zijn, naar ons oordeel terecht, gekwalificeerd als overschrijdingen die niet meetellen bij de oordeelsvorming.
Eén overschrijding, op het krediet voor de herinrichting van het terrein gemeentewerken is wel onrechtmatig. De omvang van de overschrijding (€ 27.000) is beperkt, maar wel boven de rapportagenorm. En in formele zin telt deze onrechtmatigheid mee bij onze oordeelsvorming.

Toelichting op verschillen in de rekening
De verschillen op de resultaten per programma en product ten opzichte van de begrote baten en lasten zijn door het college in de toelichting op het programma op meerdere plaatsen toegelicht:
- een analyse en specifieke toelichting op de begrotingsrechtmatigheid en de kredietoverschrijdingen (blz. 141 - 145),
- een analyse van het rekeningsaldo met de onder- en overschrijdingen (blz. 146 – 148),
- een specificatie van de budgetten waarvan het college voorstelt om ze over te hevelen naar 2022 (blz. 149 - 150).

Verder wordt in elk programma van de programmarekening nog een analyse opgenomen van de verschillen tussen raming en werkelijkheid op productniveau. Deze analyses zijn heel gedegen en uitgebreid. Wij kunnen ons voorstellen dat (relatief) kleine verschillen niet meer apart worden vermeld of toegelicht en dat de analyse zich beperkt tot de verschillen boven de € 25.000,- (de rapportagegrens die u ook met ons heeft afgesproken). Ook dan nog komen een 80-tal posten in aanmerking voor toelichting en verklaring; posten waarvan de analyse en toelichting dan net een slag inhoudelijker kan worden.

Autorisatie overschrijdingen
Bij het vaststellen van de jaarrekening worden, naast de genoemde specifieke voorstellen, alle overige overschrijdingen en eventueel daarmee samenhangende onttrekkingen uit reserves door de raad geautoriseerd.
Wij zijn er bij het vormen van ons rechtmatigheidsoordeel van uitgegaan dat u conform het voorstel van het college besluit.

5.3 Administratievoering en overige administratieve aangelegenheden

Vast onderdeel van de accountantscontrole is de beoordeling van de kwaliteit van de financiële administratie, alsmede die van de overige administratieve vastleggingen. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole 2021 de stand van zaken ten aanzien van tussenrekeningen en overlopende activa en passiva (transitoria), alsmede de mutaties in kredieten, reserves, voorzieningen en memoriaalboekingen beoordeeld.
Wij hebben geconstateerd dat er geen materiële achterstanden zijn in de financiële administratie. Balansposten, inclusief memoriaalboekingen, zijn in het algemeen adequaat onderbouwd met onderliggende specificaties.
Goed om te melden dat de VIC bij haar controles inmiddels ook kijkt naar de administratieve basisprocessen en daarover waar nodig rapporteert. Ook hun oordeel over deze processen is positief.

5.4 Opmerkingen jaarverslaggeving

5.4.1 Algemeen

Het jaarverslag (de programmaverantwoording, de paragrafen en de jaarrekening) dient te worden opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV geeft voor de opzet en de inrichting van zowel de begroting als de jaarstukken van gemeenten de wettelijke kaders aan. Bij onze controle toetsen wij of de jaarrekening (het financiële verantwoordingsdocument) voldoet aan de formele bepalingen van het BBV.
De laatste jaren zijn meerdere aanpassingen aan het BBV doorgevoerd, deels gericht op de versterking van de kwaliteit en transparantie van de begroting en meerjarenraming, deels gericht op de invoering van de vennootschapsbelasting voor medeoverheden.
Ook zijn de aanpassingen bedoeld om de informatiewaarde van de begroting en jaarrekening te versterken. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2021 van de gemeente Texel voldoet aan de bepalingen zoals opgenomen in het BBV.

5.4.2 Rekening van baten en lasten

Het resultaat over 2021, na de verwerking van dekking uit de reserves, bedraagt € 4.957.000,- (positief) ten opzichte van een (na bijstelling) sluitende begroting. Dit resultaat laat zich als volgt nader verklaren.

(In € 1.000)	begroting	realisatie	Afwijking
Gerealiseerde totaal van baten en lasten	- 2.230	14.468	16.698
Saldo mutatie reserves	2.230	- 9.511	- 11.741
Gerealiseerde resultaat	0	4.957	4.957

Zoals al in par 4.2 weergegeven worden de budgetverschillen in de rekening goed toegelicht. Verder wordt in het jaarverslag, in elk programma, naast de financiële cijfers op productniveau, ook een analyse van de voordelige en nadelige verschillen per product gepresenteerd. In samenhang is het geheel naar ons idee een adequate toelichting op de financiële resultaten over 2021.

Vennootschapsbelasting
Per 1 januari 2016 is de belastingplicht voor de vennootschapsbelasting voor gemeenten (en andere decentrale overheden) ingevoerd. Verschillende economische activiteiten waarmee de gemeente in concurrentie treedt of kan treden kunnen onder de belastingplicht vallen. De vennootschapsbelasting vormt een kostenpost en het is daarom van groot belang dat gemeenten hun organisatie optimaliseren om het nadelige effect zo beperkt mogelijk te houden.
De aangiften vennootschapsbelasting voor de jaren 2018, 2019 en 2020 zijn door Texel wel ingediend, maar moeten nog door de belastingdienst nog worden beoordeeld en vastgesteld.

Horizontaal toezicht belastingdienst en fiscaal self assessment
In 2009 heeft Texel een convenant gesloten met de belastingdienst in het kader van horizontaal toezicht. Een van de pijlers in dat convenant was dat de gemeente zelf haar (fiscaal) beheer op orde heeft en daar, onder meer door de VIC, ook effectief op toetst. De belastingdienst heeft daar, alvorens het convenant te sluiten, destijds ook op getoetst en komt daar in het periodiek overleg dat ze met de gemeente voert op terug.
De fiscus heeft vorig jaar aangekondigd dat ze, bij al haar klanten, de afspraken rondom het horizontaal toezicht wil vernieuwen. Een van de aangescherpte voorwaarden in een nieuw convenant is een 'volledig self-assesment', waarmee een organisatie laat zien dat ze voldoet aan de criteria van de belastingdienst.
Momenteel wordt bekeken of en hoe de gemeente aan de nieuwe eisen van de fiscus invulling kan geven. Elementen die de belastingdienst in haar nieuwe leidraad schaart onder self-assesment zijn onder meer een fiscaal statuut en een risico-analyse, die samen met administratieve beheersmaatregelen en feitelijke interne controlewerkzaamheden een stelsel van maatregelen vormen (ook wel aangeduid als Tax Control Framework). Het nieuwe regime voor horizontaal toezicht zou begin 2023 ingaan; de gemeente heeft dus nog ruim een jaar om hieraan invulling te geven

5.4.3 Balans en financiële positie

Het eigen vermogen van de gemeente bedraagt ultimo 2021, inclusief het rekeningsaldo 2021, in totaal € 39,1 miljoen. Hiervan heeft € 22,7 miljoen betrekking op de bestemmingsreserves. In de onderstaande tabel is de financiële positie samengevat.

(In € 1.000)	2021	2020	2019
Algemene reserve	11.450	8.360	5.292
Bestemmingsreserve	22.719	12.518	13.303
Saldo rekening	4.957	3.882	2.304
Totaal vermogen	39.126	24.760	20.899

Risicoanalyse
De omvang van de algemene reserve kan uiteraard niet los worden gezien van de risico's. Daarvoor wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing een analyse gemaakt van enerzijds het weerstandsvermogen (het vermogen en stille reserves, voor zover vrij inzetbaar, en de onbenutte belastingcapaciteit in de exploitatie) en anderzijds een overzicht gegeven van de bekende risico's die de gemeente loopt.
Gegeven de corona-crisis is het verstandig om ook de financiële effecten van de crisis voor de komende jaren in de beoordeling te betrekken.

Grosso modo is de gemeente in het verslagjaar goed gecompenseerd (in financiële zin) door het rijk. Of en in hoeverre dit ook voor de komende jaren zal gelden, mocht de pandemie weer de kop op steken, is nu nog niet te zeggen. Mede daarom is de corona-crisis ook als onderwerp opgenomen in de risico-paragraaf in de jaarrekening.

Nadat in 2015 het beleid voor risicomanagement werd vastgesteld is daarna de implementatie ervan geleidelijk doorgevoerd. In de paragraaf Weerstandsvermogen zijn een tiental risico's gepresenteerd; ze worden niet alleen benoemd en omschreven, maar er is ook een begin gemaakt met het karakteriseren van het risico door inschatting van de impact, de kans en de mogelijke financiële hoogte van het risico. Uit de analyse volgt dat de actuele weerstandscapaciteit van de gemeente ruim voldoende is om de onderkende risico's af te vangen.
Nu de risico-inventarisatie is afgerond is verdere ontwikkeling van het risicomanagement (aan de hand van de nota uit 2015) aan de orde: onder meer waar nodig inhoudelijke risico-afwegingen maken, algemene en specifieke risico-beheersing uitwerken en waar nodig concrete maatregelen treffen.

Haven Oudeschild
Rondom de haven Oudeschild waren er in het verslagjaar diverse ontwikkelingen. De meest in het oog springend is dat Rijkswaterstaat de afkoopsom ter compensatie van de jaarlijkse exploitatievergoeding die tot 2018 werd ontvangen, in december feitelijk heeft uitbetaald. Van het in totaliteit ontvangen bedrag (€ 16,1 mln.) was een deel (€ 2,1 mln.) een afkoopsom voor wegenonderhoud en is een deel verrekend met de niet door Rijkswaterstaat exploitatiebijdragen 2019 en 2020. De resterende afkoopsom (€ 12,5 mln.) is vooralsnog gestort in de bestemmingsreserve voor langdurig onderhoud (> 5 jaar) van de haven.

De bestemming is 'voorlopig' omdat de afkoopsom is uitgekeerd zonder dat de afspraken tussen rijk en gemeente geheel uitgewerkt waren c.q. daarover overeenstemming is. Nadere afstemming zou dus nog tot nadere inzichten kunnen leiden. Verder heeft de gemeente de afgelopen jaren voor de haven een exploitatieplan met meerjaren-onderhoudsplan (tot 2057) ontwikkeld; maar mede gelet op alle onzekerheden is deze aan de raad aangeboden, echter nog niet behandeld. Ook hieruit kunnen nadere inzichten volgen.
Kortom, dit dossier blijft complex, ondanks de ontvangst van de afkoopsom. Er is dus zeker nog blijvend aandacht voor nodig: streef gestaag en doelgericht werken aan helder afspraken met het rijk en meerjarenbeleid voor de haven, met heldere financiële kaders.

5.4.4 Grondexploitaties

Grondbeleid
Het grondbeleid bij Texel is in beweging. Dat komt mede door de (uitgestelde) komst van de Omgevingswet. In de omgevingsvisie die de gemeente momenteel opstelt wordt het nieuwe ruimtelijk beleid van de gemeente vastgelegd. En in het kielzog daarvan wordt ook de Nota Grondbeleid geactualiseerd; het voornemen is om deze nog dit jaar aan de raad voor te leggen.
Daarmee wordt de nu nog geldende nota grondbeleid uit 2009 vervangen. En daarmee is er ook een goede gelegenheid om de ontwikkelingen en nieuwe regelgeving rondom grondexploitaties van de laatste jaren (de invoering van de vennootschapsbelasting, de nieuwe notitie Grondbeleid in begroting en jaarverslaggeving van de commissie BBV en de notitie Grondexploitaties van de commissie BADO) te verwerken in de beleidsnotitie.

Grondexploitaties
Ook in praktische zin zijn er ontwikkelingen. Na jaren van relatieve stabiliteit en wat grotere, langdurende grondexploitaties zijn nu (in 2020 een tweetal en in 2021 een viertal) beperktere projecten opgezet. Voor alle nieuwe exploitaties zijn projectplannen en projectramingen opgesteld en heeft de raad ingestemd met het instellen ervan. En voor alle nu lopende exploitaties wordt verwacht dat ze uiterlijk eind 2024 zullen zijn afgerond.
Naast de toelichting in de balans wordt er over de grondexploitaties verantwoording afgelegd in de paragraaf Grondbeleid in de programmaverantwoording. Verder krijgt de raad nu jaarlijks met twee separate rapportages over de grondexploitaties, in samenhang een goede wijze van informeren.

Verliesvoorziening
Volgens de in de paragraaf grondbeleid opgenomen toelichting is de prognose dat drie exploitaties met een per saldo negatief slot zullen worden afgesloten. Er is daarom ook nu reeds rekening gehouden met de verwachte verliezen, en er is voor het gehele verwachte tekort ad € 2.465.000 een voorziening gevormd en gepresenteerd onder de voorzieningen op de balans.
Omdat deze voorziening specifiek betrekking heeft op een activa-post, had deze – bij een zuivere toepassing van de BBV-regels – in mindering gebracht moeten worden op de betreffende exploitatie. We adviseren u deze post komende jaar conform de verslaggevingsregels te laten verwerken.

Tussentijdse winstneming
De huidige verslaggevingsregels gaan ervan uit dat feitelijk gerealiseerde baten in een grondexploitatie, mits er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan, al tussentijds als resultaat worden aangemerkt, De voorwaarden die, vanuit de BBV, worden gesteld moet voorzichtigheid borgen: alleen als de opbrengsten feitelijk gerealiseerd zijn en de risico's beperkt mag er winst worden genomen.
Het restant van de exploitatie Den Burg West had hiervoor kunnen kwalificeren: de stand van de exploitatie is op het einde van het boekjaar per saldo € 132.000,- positief; en er worden geen baten en lasten meer verwacht, zo blijkt uit de paragraaf Grondbeleid.
Overigens wordt met het raadsvoorstel Herberekening grondexploitaties (eind mei 2022 in de raad) deze exploitatie afgesloten en valt het verwachte resultaat in 2022 vrij.

6 SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)

6.1 Algemeen

De verantwoording van ontvangen specifieke uitkeringen is als bijlage opgenomen in de jaarrekening. Hiervoor is een specifiek verantwoordingsmodel voorgeschreven. De bijlage is door ons conform de gegeven aanwijzingen van het Rijk gecontroleerd. Voor de hierbij eventueel geconstateerde bevindingen gelden op grond van artikel 5, lid 4 van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan de tolerantie, welke wij met uw raad zijn overeengekomen voor de controle van de jaarrekening.

De verantwoording over de uitvoering van specifieke regelingen en de besteding van de specifieke subsidies blijkt in de praktijk (blijvend) een complex proces. Niet alleen wij merken dat in onze praktijk, ook de Rijksoverheid ziet dat bij de aanlevering van gegevens.
Daarom brengt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties naast de nota Procedure aanlevering verantwoordingsinformatie en de nota Verwachtingen accountantscontrole ook dit jaar weer de Invulwijzer SiSa 2021 uit, een uitgebreid document om het invullen van de SiSa-bijlage goed te begeleiden.

6.2 Toenemend aantal regelingen

Er zijn de laatste jaren enkele grote ontwikkelingen, die er mede toe leiden dat het aantal subsidieregelingen waarover Texel zich moet verantwoorden flink groeit; in twee jaar tijd van 4 naar 19 regelingen.

Ad-hoc regelingen
De Corona-crisis en de Toeslagen-affaire bij de kinderopvang zorgden in 2020 al voor 2 extra regelingen, dit jaar komen daar nog 6 rijksuitkeringen aan gemeenten bij: de Uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving, Uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen, de kwijtschelding publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangaffaire, de regeling inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen, de specifieke uitkering Ventilatie in scholen, de specifiek uitkering ijsbanen en zwembaden en de Bijdrage ondersteuning naleving controle coronatoegangsbewijzen (de laatste is via de Veiligheidsregio toegekend).
Ook dit jaar geldt dat een aantal van deze regelingen snel is ingevoerd, en deze snelheid gaat deels ten koste van zorgvuldigheid. De wijze van verantwoorden is bij de opzet van de regelingen nog niet uitgewerkt en leidt deels tot nadere toelichting of interpretatie achteraf.

Minder decentralisatie-uitkeringen
De Algemene Rekenkamer heeft op rijksniveau kritiek geuit op de wijze waarop het rijk decentralisatie-uitkeringen beschikbaar stelt aan onder meer gemeenten. Aan decentralisatie-uitkeringen horen door het rijk, zeer beperkt of geen voorwaarden gesteld te worden, want ze zijn deel van de algemene uitkering. Nu het rijk toch vaak aanvullende eisen stelt aan besteding van deze gelden, krijgen ze het karakter van subsidies en worden ze ondergebracht in de Sisa-systematiek.
Onder meer door deze ontwikkeling moet de gemeente zich dit jaar specifiek verantwoorden over de regeling Reductie energieverbruik woningen, de regeling Extern advies warmtetransitie en de specifieke uitkering Lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken.

Niet voor alle regelingen die nu onder de SiSa-systematiek geplaatst zijn nu al bestedingsgegevens in de SiSa-bijlage opgenomen. Het omzetten van rijksregelingen in gemeentelijk beleid vergt tijd, daarom zijn niet voor alle nieuwe regelingen al prestaties en bestedingen verantwoord.
En in enkele gevallen heeft de gemeente er ook bewust voor gekozen om geen gebruik te maken van de beschikbare gelden, deels omdat communicatie over de nieuwe regelingen op een heel laat moment plaatsvindt, deels omdat de uitvoering van de regelingen zo bewerkelijk is dat ervan gebruik maken niet doelmatig geacht wordt (‘administratieve lastendruk’).

6.3 Projectverantwoordelijkheid in relatie met SiSa

Met de invoering van de SiSa-systematiek beoogde de rijksoverheid een uniformering en – in die gedachtegang – ook versimpeling van het verantwoordingstraject en controletraject voor rijkssubsidies (en bij enkele regelingen ook provinciale subsidies).
Deze voordelen zijn er zeker; de werkwijze heeft echter ook enkele nadelen. Een ervan is het technische karakter van de verantwoording (de SiSa-bijlage in de jaarrekening is lastig om te begrijpen voor een gemiddelde gebruiker van een jaarrekening). De ander is het feit dat verantwoording van veel subsidieregelingen op één moment komt, en juist in de jaarrekeningtijd.

Deze aspecten zorgen ervoor dat er voor de verantwoording sterk geleund wordt op de deskundigheid van de afdeling Financiën; hoewel begrijpelijk moet wat ons betreft de eindverantwoordelijkheid voor de verantwoording van de verschillende regelingen c.q. projecten niet liggen bij Financiën, maar nadrukkelijk neergelegd worden bij de projectleider.

6.4 Tabel van fouten en onzekerheden

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringtoleranties overschrijden. De hiervoor genoemde aspecten hebben geen effect op de juistheid van de gepresenteerde SiSa-gegevens voor die regelingen. Ook zijn wij van mening dat de in de SiSa bijlage opgenomen gegevens deugdelijk tot stand zijn gekomen. De door het CBS voorgeschreven model tabel van bevindingen, dit jaar aanzienlijk uitgebreid door de nieuwe regelingen en de uitgebreidere meldingen rondom de Tozo, hebben wij als bijlage bij dit rapport toegevoegd. Dit format dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

7 OVERIGE BEVINDINGEN EN ACTUALITEITEN

7.1 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Met ingang van 2013 geldt voor topinkomens een meer dwingende regelgeving: de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector. Deze regelgeving verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan 100 procent van het ministerssalaris en dwingt af dat de bezoldiging van topfunctionarissen wordt gepubliceerd. Deze publicatieplicht geldt niet alleen voor de jaarrekening, daarvoor worden gedetailleerde gegevens gevraagd; wij moeten er in onze controleverklaring een apart oordeel over geven. Door de gemeente wordt, zowel qua bezoldiging als publicatie, voldaan aan de specifieke regels.

7.2 Fraude

De accountant is wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudes te melden aan het bestuur. De accountant is verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht, waarbij moet worden opgemerkt dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. Wij hebben zowel binnen het controleteam ('pre-auditgesprek') als met uw management overleg gevoerd waarbij nadruk is gelegd op eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en op preventieve maatregelen hiertegen.
Van het college hebben wij bij de afronding van onze controle een bevestiging bij de jaarrekening ontvangen dat er intern geen onregelmatigheden zijn geconstateerd. Daarnaast hebben wij bij de interim-controle en eindejaarscontrole zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd op de werking van interne beheersingsmaatregelen, memoriaalboekingen, schattingen en is gelet op significante en/of ongebruikelijke transacties in de financiële administratie. Wij hebben hierbij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

7.3 Fraude en continuïteit onderwerp in de verklaring

Onze beroepsorganisatie NBA heeft vorig jaar aan de tweede kamer toegezegd dat accountants expliciet toelichting gaan geven over hun werkzaamheden voor en bevindingen over de onderwerpen fraude en continuïteit. Achtergrond bij deze ontwikkeling is dat de rijksoverheid, en breder het maatschappelijk verkeer, verwacht dat de accountant – naast zijn controle van de jaarrekening en het oordeel daarover – bij zijn controlewerkzaamheden ook altijd deze onderwerpen in zijn controle betrekt en daarbij bevindingen heeft die nuttig/nodig zijn voor de gebruiker van de controleverklaring.

De toezegging is afgelopen tijd uitgewerkt en leidt ertoe dat accountants verplicht gaan rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring. Het streven is dat deze verplichting bij gemeentelijke controles wordt ingevoerd voor het boekjaar 2022.
Voor zover nu bekend krijgen beide onderwerpen een alinea in de verklaring. Voor elk onderwerp dient de accountant (kort) uiteen te zetten hoe hij bij de controle-aanpak inspeelt op risico's rondom respectievelijk fraude en continuïteit en welke werkzaamheden hij daarvoor heeft verricht. De uitkomsten van de werkzaamheden en belangrijke waarnemingen rapporteert hij zonder specifieke (fraude)zaken te melden. Nadere uitwerking van de wijze van rapporteren moet nog plaatsvinden.

Bij overheden is continuïteit (bijna) geen issue. Het effect van rapporteren hierover zal beperkt zijn. Fraude daarentegen is wel een belangrijk onderwerp. Zeker ook omdat fraude breed geïnterpreteerd kan worden: van misbruik en oneigenlijk gebruik van regeling, via financiële fraude tot corruptie; dus zowel met financiële als niet-financiële aspecten; en zowel door handelen van burgers, maar ook van medewerkers en bestuur.

Beide onderwerpen zijn trouwens niet nieuw in de controle: ze hadden al een prominente plaats in onze controle en we besteedden al jaarlijks aandacht aan fraude in het accountantsrapport. Nieuw is dat er nu over gerapporteerd moet worden in de controleverklaring.

7.4 Doelmatigheidsonderzoeken

Op grond van artikel 213a van de gemeentewet dient het college periodiek onderzoek te doen naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door haar gevoerde bestuur. Op basis van de verordening ex art 213a wordt jaarlijks in de begroting aangegeven of en zo ja welke onderzoeken worden uitgevoerd; in de begrotingen 2021 en 2022 heeft dit invulling gekregen door te verwijzen naar afspraken die met de auditcommissie worden gemaakt.
In 2021 is het onderzoek naar de uitvoering van de Participatiewet afgerond; uw raad is daarover met een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Het onderzoek naar integriteit, in eerste aanleg gepland in 2019, werd aangehouden omdat elementen uit het onderzoeksplan al werden meegenomen in het integriteitsbeleid dat in december 2019 door de raad werd vastgesteld. Dit onderzoek staat opnieuw op de rol voor 2022. In overleg met de auditcommissie heeft het college er in 2020 voor gekozen twee nieuwe onderzoeken uit te voeren, een gericht op de afvalstoffenheffing (hiervoor is een onderzoeksplan opgesteld) en een naar het minimabeleid dat naar verwachting in 2023 zal worden uitgevoerd.
Het goed en tijdig uitvoeren van deze onderzoeken kost tijd; de ambities lijken groter dan wat er feitelijk te realiseren valt. Het is raadzaam om onderzoekstrajecten realistisch te plannen. En als resultaten van onderzoeken op korte termijn wenselijk zijn, is het verstandig om daarvoor capaciteit (al of niet extern) beschikbaar te stellen.

7.5 ENSIA - informatiebeveiliging

De controle van de jaarrekening is niet primair gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen. Wel betrekken wij in onze controle op de processen de wijze waarop de digitale gegevensverwerking verloopt

ENSIA
ENSIA (“eenduidige normatiek single information audit”) is een gezamenlijk project van enkele ministeries en de VNG/gemeenten. Het project heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. Hiervoor geldt sinds dit jaar de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als norm (tot vorig jaar was dit de BIG). Uitgangspunt binnen ENSIA is dat aangesloten wordt op de gemeentelijke P&C-cyclus. Idee daarbij is dat het bestuur meer inzicht krijgt in de stand van zaken van de informatieveiligheid en hier ook beter op kan sturen.

De aanpak van ENSIA door Texel is praktisch: de stappen die worden genomen zijn overeenkomstig de landelijke planning. De ENSIA-vragenlijsten over 2021 (BIG, Suwinet, BRO, BAG, BGT, DigiD) zijn inmiddels ingevuld en waar nodig beschikbaar voor toezichthouders. De controle door de RE op de onderdelen DigiD en Suwinet is onlangs afgerond. De beoordeling van de RE resulteerde in een positief oordeel en de beoordeling leverde geen bevindingen op die nadere actie van de gemeente vergen.

8 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

8.1 Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen op grond van de controle

De controle heeft primair tot doel een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. De expliciete bevindingen in dit kader zijn:

- het inhuren van een dienst zonder de verplichte Europese aanbesteding van de dienst (een rechtmatigheidsfout; par 3.5.1);
- overschrijding van een investeringskrediet (een rechtmatigheidsfout; par. 5.3).

Gemeten aan deze met u afgesproken normen voor onze controle (zie par. 2.3), komen zowel de fouten als de onzekerheden niet uit boven de afgesproken toleranties.

8.2 Samenvatting aanbevelingen in dit rapport

De belangrijkste aanbevelingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2021 van de gemeente Texel (met een verwijzing naar de paragraaf in dit rapport):

- voer de VIC meer gedurende het jaar uit (par. 3.2);
- blijf opvolging van VIC-bevindingen actief bewaken (par 2.3);
- stel als raad de kaders voor de rechtmatigheidscontrole vast (par. 3.3);
- ontwikkel bij de VIC de specifieke analyse en meting van fouten en onzekerheden (par. 3.3);
- borg een heldere onderbouwing en reële raming bij de inkoop van diensten (par. 3.5.1);
- borg nakoming van het nieuwe inkoopbeleid en handel in de geest van het beleid (par. 3.5.1);
- borg dat de collegiale toets bij de behandeling van dossiers sociaal domein en uitkeringen integraal toegepast wordt (par 3.3);
- tracht budgetontwikkelingen zoveel mogelijk tijdig te signaleren en de begroting bij te stellen (par. 5.2);
- beperk de diepgang van financiële verschillen in de programmarekening en leg accent op de inhoudelijke analyse (par. 5.2);
- overweeg of en hoe invulling te geven aan de nieuwe eisen voor horizontaal toezicht door de belastingdienst (par. 5.4.2);
- geef verder invulling aan heldere financiële kaders voor de Haven Oudeschild (par. 5.4.3);
- saldeer de voorziening voor grondexploitaties met de betreffende grondexploitatie (par. 5.4.4);
- plan doelmatigheidsonderzoeken realistisch en voer ze in een afzienbare periode uit (par. 7.4).

8.3 Controleverklaring

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente gemachtigd onze controleverklaring bij de jaarrekening 2021 van uw gemeente op te nemen. Onze oordelen zoals opgenomen in deze accountantsverklaring zijn als volgt:

Oordeel	Strekking
De getrouwheid	Goedkeurend
De rechtmatigheid	Goedkeurend

Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat de raad de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uit hoofde van onze controletaak hebben wij de financiële gegevens in de jaarrekening gecontroleerd. Naast de jaarrekening wordt er een jaarverslag, zijnde de verantwoording over de beleidsbegroting en financiële begroting, ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Wij hebben niet gecontroleerd op de in het jaarverslag opgenomen kengetallen en toelichtingen. Wij melden wel dat op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Wij hopen u met vorenstaande van dienst te zijn geweest en zijn graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage: tabel van fouten en onzekerheden Sisa 2021

Bijlage: Tabel van fouten en onzekerheden Sisa 2021

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2021

Berichtgeverinformatie

Type overheidslaag:	gemeente
Naam berichtgever:	Texel
Berichtgevercode:	0448
Rapportage-periode:	2021

Controleverklaring

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	goedkeurend
Strekking controleverklarnig getrouwheid	goedkeurend

Vindplaats

Deze tabel is in het rapport van bevindingen van de accountant te vinden op pagina: 24

Fouten en onzekerheden 2021

nr	Specifieke uitkering	fout of onzekerheid	financiële omvang (in €)	toelichting
A7	Specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving			geen opmerkingen
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen			geen opmerkingen
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			geen opmerkingen
C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energieverbruik			geen opmerkingen
C32	Regeling specifieke uitkering Ventilatie in scholen			geen opmerkingen
C43	Regeling reductie energieverbruik woningen			geen opmerkingen
C62	Specifieke uitkering kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire			geen opmerkingen
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			geen opmerkingen
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			geen opmerkingen
E20	Regeling stimulering Verkeersmaatregelen 2020 - 2021			geen opmerkingen
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie			geen opmerkingen
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet			geen opmerkingen
	Gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet - gemeentedeel 2021			geen opmerkingen

Vervolg

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2021

Fouten en onzekerheden 2021 (vervolg)

nr	Specifieke uitkering	fout of onzekerheid	financiële omvang (in €)	toelichting
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) - gemeentedeel 2021			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ (excl. BOB) - gemeentedeel 2021			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ (excl. BOB) - gemeentedeel 2021			geen opmerkingen
	BBZ vóór 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB - gemeentedeel 2021			geen opmerkingen
	BBZ vanaf 2020: gederfde baten a.g.v. kwijtschelden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen - gemeentedeel 2021			geen opmerkingen
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - gemeentedeel 2021			geen opmerkingen
	- Tozo 1: fundamentele rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 1: belangrijke rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 2			geen opmerkingen
	- Tozo 3			geen opmerkingen
	- Tozo 4			geen opmerkingen
	- Tozo 5			geen opmerkingen
	- gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden levensonderhoud			geen opmerkingen
	- gederfde baten a.g.v. kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking			geen opmerkingen
G12	Gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand			geen opmerkingen
	Gederfde baten a.g.v. kwijtschelden schulden Wet Inburgering			geen opmerkingen
	Aantal gedupeerden compensatie kosten a.g.v. kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de kinderopvangtoeslagaffaire			geen opmerkingen
H4	Specfifieke uitkering stimulering Sport			geen opmerkingen
H8	Regeling Sportakkoord			geen opmerkingen
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken			geen opmerkingen
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden			geen opmerkingen

Agenda raadscommissie en raadsvergadering

Datum	07-06-2022
Tijd	19:00 – 23:00
Locatie	Raadszaal
Voorzitter	Mevrouw A. van de Wetering
Toelichting	Dit een speciale avond. Eerst is er een commissievergadering, waarin de ontwerp-Programmarekening wordt behandeld; de accountant is daarbij aanwezig. Na een korte schorsing zal een bijzondere raadsvergadering worden geopend, waarin verschillende benoemingen (wethouders, raadsleden) op de agenda staan.

1 **Opening en mededelingen**

2 **Vaststelling agenda (punt 1 tot en met 4)**

3.a **Jaarrekening en advies De Bolder**

3.b **Ontwerp-Programmarekening 2021, in aanwezigheid accountant**

Het jaar 2021 was evenals 2020 een bijzonder jaar door de coronapandemie, desondanks zijn de gemeentelijke taken uitgevoerd.
De programmarekening geeft een positief rekeningsaldo van € 5,0 miljoen. Dit saldo bestaat voornamelijk uit incidentele middelen. Er is een eenmalige afkoop voor onderhoud wegen van Rijkswaterstaat ontvangen en er is meer aan incidentele subsidies binnengehaald dan begroot. De corona pandemie maakte dat sommige werkzaamheden en investeringen in de tijd iets moesten gaan schuiven, wat leidt tot een voordeel van € 1 miljoen. Ook werd Texel de tweede helft van 2022 meer bezocht dan verwacht, werd er meer gebouwd, waardoor we € 1,1 miljoen meer toeristenbelasting, parkeeropbrengsten en leges omgevingsvergunningen hebben gerealiseerd. Tot slot waren de rentes in 2021 (nog) historisch laag en dat dat geeft een financiële meevaller.

- De Auditcommissie heeft een advies geformuleerd – deze is bijgevoegd. De voorzitter, mevrouw Visser, zal de adviezen mondeling toelichten.
- De accountants, de heren Peters en Olij, zijn bij de bespreking aanwezig.

4 **Sluiting RAADSCOMMISSIE**

5 ***** Korte schorsing *****

6 **Opening bijzondere RAADSVERGADERING door burgemeester Uitdehaag**

7 **Vaststelling agenda (punt 8 tot en met 11)**

8 **Benoeming en installatie wethouders Hooijschuur, Van de Belt en Kieft**

De Commissie Stem- en Geloofsbrieven is op 1 juni 2022 in vergadering bijeen geweest.
Dit is wat de Commissie Stem- en Geloofsbrieven doet:
De commissie onderzoekt de geloofsbrieven van kandidaat-wethouders en de daarbij behorende stukken en toetst of de kandidaat-wethouder voldoet aan de wettelijke vereisten, conform het gestelde in de artikelen 15 (lid 1 en lid 2), 35, 36a, 36b, 41b, 41c en 46 Gemeentewet (zie bijlage 'Toetsing kandidaat wethouders').

De commissie bestaat uit:
De heer Oosterhof (voorzitter), mevrouw Visser en de heer Kooiman (ondersteuning ligt in handen van de griffier). De heer Oosterhof zal mondeling de bevindingen van de commissie toelichten.

Na een positief oordeel over de geloofsbrieven volgt een schriftelijke stemming.
(*Ter informatie: Kandidaat-wethouders die op dit moment tevens raadslid zijn, stemmen mee. De wetgever heeft dat expliciet geregeld in artikel 13 lid 2 Gemeentewet*.)

De raadsleden vullen hun stembriefjes is, waarna kort wordt geschorst en de **Commissie Stem- en Geloofsbrieven** buiten de raadzaal de stemmen gaat tellen. Na terugkeer in de raadzaal geeft de voorzitter de resultaten van de stemming. Benoemde wethouders worden beëdigd, door ten overstaan van de gemeenteraad de eed of belofte af te leggen.

Er is daarna ruimte voor sprekers.

9 Vrijgevallen plaatsen in de gemeenteraad opvullen

Indien de zetels van de heren Van de Belt en Kieft vrij zijn gekomen na agendapunt 7, moeten op dit moment stappen worden gezet voor benoeming van twee raadsleden, die de vrijgevallen zetels gaan 'bezitten'.

De Commissie Stem- en Geloofsbrieven heeft op 1 juni 2022 ook de geloofsbrieven van de **kandidaat-raadsleden, de heren Lely en Soyer**, beoordeeld. De commissie bestaat uit:
De heer Oosterhof (voorzitter), mevrouw Visser en de heer Kooiman (ondersteuning ligt in handen van de griffier).
De heer Oosterhof licht de bevindingen mondeling toe.

Na mededeling van goedkeuring van de geloofsbrieven is de toelating van beide heren tot de gemeenteraad een feit.
Omdat de heer Soyer niet aanwezig kan zijn, zal alleen **de heer Lely** ook daadwerkelijk al geïnstalleerd worden; voor **de heer Soyer** zal dat gebeuren op 22 juni.

10 **Rondvraag**

11 Sluiting van deze Bijzondere Raadsvergadering

Eed of belofte Wethouders

Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen leggen de wethouders, in de vergadering van de raad, in handen van de voorzitter, de volgende eed (verklaring en belofte) af:

Ik zweer (verklaar) dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer (verklaar en beloof) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer (beloof) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet , dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!»
(«Dat verklaar en beloof ik!»)

Gemeente Texel

.txl

Raadsbesluit

Gemeenteraad	07-06-2018

Benoeming wethouders

Texels Belang, PvdA pro Texel en GroenLinks hebben een akkoord gesloten met als titel ‘Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal en duurzaam Texel’.
De heren Hooijschuur, Van de Belt en Kieft zijn voorgedragen als wethouder.

Doelenboom

Programma	**1**	**Voor en door bewoners**
Maatschappelijk doel	1.1.	Dienstverlening optimaliseren
Beleidsdoel	1.1.2	Integer, transparant en daadkrachtig besturen

De raad van de gemeente Texel:

Gelet op

- het bepaalde in de Gemeentewet

Besluit

1. te benoemen tot wethouders:

   Wethouder (en 1e loco-burgemeester, 1 fte):
   C.J. (Cees) Hooijschuur, geboren op 10 oktober 1957 op Texel

   Wethouder (en 2e loco-burgemeester, 1fte):
   R. (Remko) van de Belt, geboren op 13 juli 1973 op Texel

   Wethouder (en 3e loco-burgemeester, 1 fte):
   H. (Rikus) Kieft, geboren op 27 juli 1951 in de Noordoostelijke Polder

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 07-06-2022,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

--

Toetsing kandidaat wethouders

De commissie onderzoekt de geloofsbrieven van kandidaat-wethouders en de daarbij behorende stukken en toetst of de kandidaat-wethouder voldoet aan de wettelijke vereisten, conform het gestelde in de artikelen 15 (lid 1 en lid 2), 35, 36a, 36b, 41b, 41c en 46 Gemeentewet.

Eed
"Ik zweer dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen."

(Op te zeggen door de raadsleden:)

"Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!"

Belofte
"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen."

(Op te zeggen door de raadsleden:)

"Dat verklaar en beloof ik."

Samenstelling gemeenteraad 2022-2026

En de per fractie benoemde commissieleden

Texels Belang

Raadsleden	Commissieleden
M.E. (Mariët) van der Werf, fractievoorzitter	A.C. (Amber) de Boer
C. (Cees) Hoogerheide	S. (Sandra) Kiers
F. (Fred) Oosterhof	R. (Ruben) Duinker

PvdA

Raadsleden	Commissieleden
A.P. (Anneke) Visser-Veltkamp, fractievoorzitter	
E. (Eric) Hercules	
N. (Nils) Lely	

GroenLinks

Raadsleden	Commissieleden
F. (Ferry) Zegel, fractievoorzitter	G.W. (Gijs) Berger
J. (Jacquelien) Dros	G.M. (Mariët) Roeper-Bouw
H.J.F.M. (Henry) Soyer	

VVD

Raadsleden	Commissieleden
N.C.B. (Nick) Ran, fractievoorzitter	I.M. (Isabel) Boschma-van der Star
A. (Albert) Huisman	N.J. (Joost) Albers
	M. (Martijn) Rosman
	J.J. (Jur) Schuiringa

CDA

Raadsleden	Commissieleden
C.J. (Niels) Rutten, fractievoorzitter	M.H.M. (Mart) van Troost
V.C. (Veronne) Koot	P.J.W. (Piet) Hoogerheide
	T.B. (Thalia) Houwing

Hart voor Texel

Raadsleden	Commissieleden
E.P. (Edo) Kooiman, fractievoorzitter	D.C. (Dennis) Schouwstra
	D.M. (Dennis) Vonk
	E. (Erik) Polderman
	J.P. (Jorian) Ploegman

D66

Raadsleden	Commissieleden
A.A.M. (Astrid) van de Wetering, fractievoorzitter	R. (Ruurd) Eijzinga
	S. (Sverre) Eschweiler